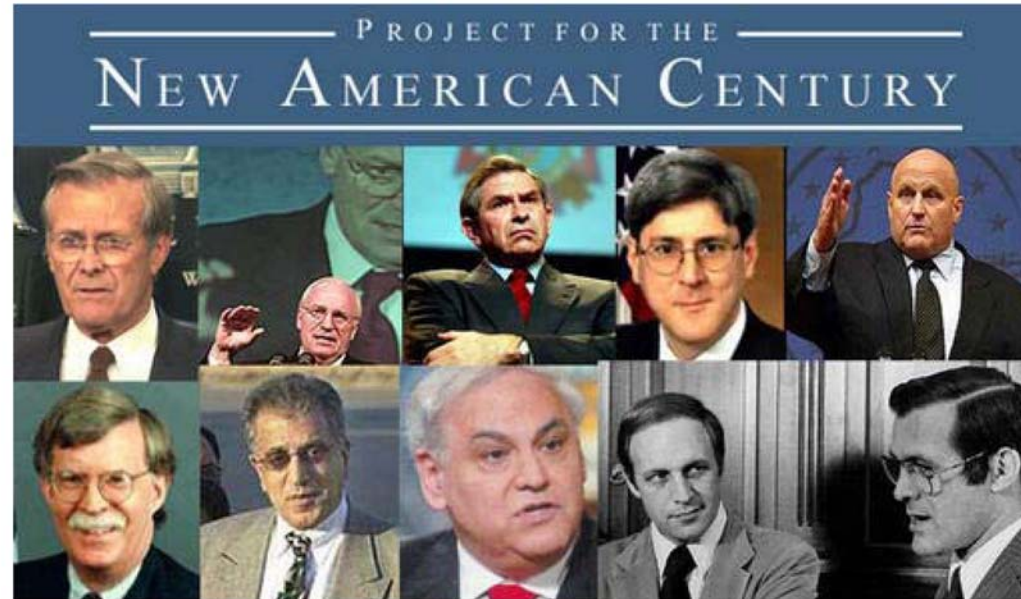

The War on Terror: Propaganda i Globale Nyhedshistorier

Propaganda, Mytedannelse og Masseforførelse i Amerikanske og Danske Nyhedsmedier

Kandidatspeciale, Medievidenskab
Efterår 2011

Specialevejleder: Lektor, Lotte Nyboe

Dan Johannesson
Antal normalsider af 2100 tegn inkl. mellemrum: 99, Summary: 2

ISBN: 978-87-92828-09-5

2012 © Forlaget ViraBooks

INDLEDNING	3
PROBLEMFOMULERING:	4
EMPIRI	4
<i>Propaganda / Warprogramming</i>	4
<i>Hvorfor?</i>	5
TEORI & METODE	5
AFGRÆSNING	7
PROPAGANDA & WAR PROGRAMMING – EN DEFINITION	8
PROPAGANDA	8
<i>International lov imod Propaganda</i>	9
WAR PROGRAMMING	10
DÆKNINGEN AF THE WAR ON TERROR- US PERSPEKTIV	11
SPØRGSMÅLET OM BIAS	11
VINKLING AF NYHEDER	12
PRIMÆRHISTORIENS VINKLING: THE WAR ON TERROR & WEAPONS OF MASS DESTRUCTION	13
<i>Kildevalg – Prokrig vs Antikrig</i>	15
<i>NYT's Dækning af primærhistorien – WMD</i>	17
ANDRE FÆLLESTRÆK VED VINKLING AF IRAKKRIGEN	19
<i>Fokus på taktik frem for motiv eller forebyggelse</i>	20
<i>Clean Wars</i>	20
UDELADELSER I "THE WAR ON TERROR" - US	22
BUSH / BIN LADEN OG CARLYLE GROUP FORBINDELSEN	22
THE DOWNING STREET MEMO	24
THE PROJECT FOR THE NEW AMERICAN CENTURY (PNAC)	27
PNAC'S HISTORIE, IDEOLOGI & VIRKE	28
<i>PNAC frygtmytologi som ideologisk katalysator</i>	28
<i>PNAC's frygtkonstruktion 1.0 – Den Kolde Krig</i>	30
<i>PNAC metodik i Den Kolde Krig & The War on Terror - en analyse</i>	32
<i>Mediernes dækning af PNAC historien</i>	33
<i>PNAC som direkte kilde I NYT</i>	35
ANALYSE – INDHOLD VS UDELADELSER	36

DÆKNINGEN AF THE WAR ON TERROR US PERSPEKTIV – OPSUMMERING	37
DÆKNINGEN AF THE WAR ON TERROR – DK PERSPEKTIV	39
DANSKE NYHEDSMEDIERS KILDEBRUG	41
<i>Danske kilders politiske tilhørsforhold</i>	41
<i>Kildernes nationalitet</i>	41
<i>Kildetype</i>	42
<i>Rapportens konklusioner - kilder</i>	43
UDELADELSER I THE WAR ON TERROR – DK	43
<i>Undersøgelser design</i>	44
<i>Undersøgelsens resultat</i>	46
DELKONKLUSION: DÆKNINGEN AF THE WAR ON TERROR	46
<i>Dansk dækning</i>	49
<i>Warprogramming</i>	49
PROPAGANDA I US MASSEMEDIER – HVORFOR?	50
MEDIERNES OMVERDEN: PANKAPITALISME OG INFORMATIONSIMPERIALISME	51
<i>Pankapitalisme</i>	51
<i>Informations Imperialisme</i>	53
<i>Konvergens: Pankapitalisme og Informations Imperialisme</i>	54
MEDIERNES SITUATION OG OMVERDENSRELATIONER: CORPORATE MEDIA & CENTRALISERING AF MAGT	55
<i>US medielovshistorie fra regulation til deregulation</i>	56
<i>Ejerskab af massemedierne – The Big Six</i>	58
DET PATRIOTISKE NYHEDSMEDIE	59
<i>Reklamernes magt - Selvcensur i US Nyhedsmedier</i>	62
INTERNE PROCESSER - MEDIA LOGIC	64
INTRODUKTION TIL MEDIERNES LOGIK	65
<i>Underholdning i Nyheder</i>	68
<i>Problem vinklingen – The Problem Frame</i>	70
ANALYSE: MEDIA LOGIC, PROPAGANDA OG WAR PROGRAMMING	72
DELKONKLUSION: PROPAGANDA I US MASSEMEDIER – HVORFOR?	74

<i>Danske medier – hvorfor?</i>	77
<i>Overordnet</i>	77
EN FREMTID UDEN PROPAGANDA? - EN PERSPEKTIVERING	79
<i>Internet Aktivisme</i>	79
<i>Alternative Nyhedstjenester</i>	80
<i>Medievidenskab & Journalistik</i>	81
KONKLUSION	82
SUMMARY	89
LITTERATURFORTEGNELSE	91
BILAGSFORTEGNELSE	92

Indledning

"At any given moment there is an orthodoxy, a body of ideas which it is assumed that all right thinking people will accept without question...anyone challenging the prevailing orthodoxy finds himself silenced with surprising effectiveness. A genuinely unfashionable opinion is almost never given a fair hearing" – George Orwell, *Animal Farm* (1944)

Hvor kommer den fra – vestens selvforståelse som demokratisk, fredsbevarende og humanitær kraft? Hvornår, i nyere vestlig historie, har vi sidst stillet os selv reelt selvransagende, kritiske spørgsmål om hvem "vi" er, og hvordan vi påvirker verden omkring os? De tre fjerdedele af jordens befolkning, som ikke er "os", ikke er eliten, men tilhører klodens befolkningsmæssige majoritet – dem som *udsættes* for os, for vores ideologier, mytologier og politiske, økonomiske og dødbringende militære magt?

Kan man sige at vi i vesten, med USA som kulturel, militær og politisk katalysator møder verden med en "selvfølgelighed" omkring hvem vi selv er? Med et sæt af antagelser der sjældent, om nogensinde, bliver betvivlet eller kritisk undersøgt – af os selv? Antagelser som er så indgroede at vi opfatter det mere som angreb, end som spørgsmål der kunne fortjene refleksion, og besvarelse, når antagelserne udfordres, eller betvivles? Hvilke garantier er der for at der bag vores selvforståelse som real-

demokratisk kraft og fredsbringere, objektivt betragtet, ikke findes de samme totalitære metoder til at skabe uniform forståelse og politisk opbakning omkring en ideologi, på samme måde som vi anklager kineserne, iranerne, nordkoreanerne og adskillige andre for – blot pakket anderledes ind?

Hvad hvis vi har et medialiseret system, som under særlige omstændigheder, skifter fra "normal programming" til "war programming"? Sempelthen i kraft af sin natur som kapital og nyhedsafhængigt kommercielt system i en globaliseret verden, har nogle indlejrede mekanismer, relationer, logikker og processuelle mønstre som gør at de primære leverandører af større nyheder, særligt under visse betingelser, grundlæggende formidler en ensartet mytologi om vestens rolle i verden som protagonistisk kraft omringet af synlige eller usynlige antagonistiske fjender?

En frygt-mytologi, som siden startfirserne har holdt sig i live, ved hjælp af konstruktionen af "fantomer" og frygt, iscenesat og markedsført ude af proportion med den faktiske trussel, af en eftergivende presse, med større kraft end både kinesere, iranere og nordkoreanere tilsammen?

Hvad hvis en betydelig del af den frygtfulde terror-virkelighed som medierne hver dag præsenterer os for, i virkeligheden, først og fremmest, er en *mytologi* – skabt af propaganda?

Problemformulering:

På baggrund af den amerikanske mediesociolog David Altheides teorier om propaganda og massemediers processuelle / sekventielle mønstre, undersøges spørgsmålet: Kan Amerikanske og Danske Nyhedsmediers dækning af Irakkrigen / The War on Terror siges at følge David Altheides definition af Propaganda, herunder også det processuelle mønster "*War Programming*"? Og I bekræftende fald – hvad er så årsagen? Afsluttende ønsker jeg at reflektere / perspektivere over emnet "En fremtid uden Propaganda?"

Empiri

Propaganda / Warprogramming

Propaganda:

David Altheide definerer i et interview med American Science¹ begrebet Propaganda således:

"I would define a government misinformation campaign as one in which the government intentionally distorts and/or promotes some very questionable information for public dissemination for a particular purpose. Usually the purpose is to gain support for a policy, an action—and typically this will involve some sort of an international conflict."²

¹ <http://www.scientificamerican.com/article.cfm?id=misinformation-government-campaign-iranian-physicist-assassination>

² <http://www.wsws.org/articles/2003/may2003/med-m02.shtml>

Mediernes rolle ifht. propaganda handler set igennem Altheides objektiv om hvilke centrale informationer ifht. givne historier der udelades, hvilke der tilvælges, samt hvordan disse informationer styres. Han beskriver således indholdet af en propagandakampagne således: "The Propaganda campaign in the Iraq War consisted on what was omitted [kursiv tilføjet] from presentation to the public as well as what was selected for coverage and the way in which information was managed"³

War Programming: Jf. Altheides teori om "War Programming" vil alternative forklaringsmodeller / historier / kritiske kilder mv. først komme mere end marginalt til orde *efter* en krig *er* begyndt. Op *til* krigen vil medierne jf. War Programming relativt ensidigt og ukritisk formidle et perspektiv som er på linie med regeringens / pentagons politik / synspunkter.

Spørgsmålene om hvorvidt dækningen af Irak Krigen / The war on terror kan siges at være en propagandakampagne og / eller følger Altheides processuelle forløb kaldet "War programming" kan således belyses ved at undersøge hvorvidt medierne forholdt sig kritisk undersøgende og balanceret i dækningen, *optil* og umiddelbart *efter* invasionen af

³ Altheide, David: *Terrorism and The politics of Fear*, Altamira Press (2006)

Irak, og ikke som "War programming" dikterer først *efter* krigen blev iværksat.

Med kritisk undersøgende og balanceret menes; Hvorvidt dækning / kildevalg er, eller ikke er, *biased* f.eks. imod: Statslige institutioner eller andre aktører på linie med Det Hvide hus / Pentagons synspunkter, frem for f.eks. Irakiske kilder, alternative vinkler og evt. modstridende historier / kilder, bestemte politiske / ideologiske / økonomiske synspunkter. Samt, mindst lige så vigtigt, herunder at undersøge hvorvidt afgørende informationer som kan ændre offentlighedens "definition af situationen"⁴ *udelades*.

Hvorfor?

For at belyse årsagerne til at overordnede propagandastrukturer herunder det sekventielle forløbsprogram War programming evt. blev fulgt op til og efter invasionen af Irak, er det relevant at undersøge mediernes omverdens relationer og situation, samt hvordan disse former betingelser og logikker internt i nyhedsmediernes måde at tænke og formatere indhold.

Teori & Metode

---

⁴ Altheide opererer med tanken om at mediernes sociale magt ligger i deres mulighed for at "definere situationen", forstået som borgernes forståelse af hvad "virkeligheden" om et givent emne er. Altheide, David: *Terrorism and The Politics of Fear*. Altamira Press, 2006.

Det amerikanske perspektiv undersøger jeg i *makroperspektiv* ved at indsamle og analysere data om Amerikanske Nyhedsmediers dækning op til og efter invasionen af Irak i 2003, Det meste af dataen vedrører dog selve den kritiske periode i det halve år *op til* og det halve år umiddelbart *efter* USA den 19 marts 2003 erklærede krig imod Irak. Jeg forbeholder mig dog muligheden for at anvende data fra 1. januar 2001 – til i dag, afhængigt af hvad fokus og behov i opgavens enkelte dele kræver.

En væsentlig datakilde er The National Media Watch group Fairness And Accuracy In Reporting (FAIR), som siden 1986 har indsamlet og analyseret data om Amerikanske Nyhedsmediers arbejde. Jeg vil sammenholde og supplere min egen research af FAIRS data, med Anthony R. Dimaggios research⁵ af primært Nyhedskanalerne CBS, NBC, og ABC, samt de toneangivende aviser New York Times, Washington Post og Los Angeles Times i perioden op til og efter invasionen af Irak frem til og med 2005. Til eksemplificering og forankring i *mikroperspektiv* / forstået som et enkelt medies dækning af Irakkrigen / den tidlige del af The War On terror historien, anvendes data fra The New York Times. NYT beskrives ofte ikke alene som en toneangivende avis, men også som en af landets mest *liberale* aviser.⁶ Da konservative medier som

---

⁵ R. Dimaggio, Anthony: *Mass Media, Mass Propaganda – Examining American News in the War on Terror*. Lexington Books, 2008.

⁶ F.eks. af CNN: <http://www.cnn.com/news/article/liberal-newspapers-seize-gun-control-mom> og af NYT selv

f.eks. FOX News og Clear channel typisk er mere pro-krig, pro-militær og "patriotisk" i deres dækning af konflikter med Amerikansk deltagelse⁷, kan vi ved at fastholde fokus på et af landets mest liberale medier få en klarere undersøgelse af hvorvidt Pro-krigs propaganda kan siges at have været udtalt i optakten til invasionen af Irak eller ej. Populært sagt kan man sige at hvis en af landets mest liberale mainstreamaviser har pro-krigs propaganda i deres indhold, er sandsynligheden for at mere konservative / pro militær medier ligeledes indeholder propaganda, høj. Det er dog vigtig at understrege at denne sandsynlighed, som sagt underbygges konkret med førnævnte bredere statistiske undersøgelser af andre amerikanske mediernes dækning af forløbet.

Hjarvad, Kristen og Ørstads metodik⁸ omhandlende forståelse af kilderselektion som værende et udtryk for et medies overordnede vinkling, benyttes som udgangspunkt for analyser af mediernes vinkling af Irakkrigen / The War on Terror.

Information fra BBC dokumentaren "The Power of Nightmares"⁹ af Adam curtis, anvendes til at beskrive de øjensynligt objektivt faktuelle ideologiske og politiske omstændigheder som reelt

---

<http://www.nytimes.com/2004/07/25/opinion/the-public-editor-is-the-new-york-times-a-liberal-newspaper.html>

⁷ I Fox News tilfælde kan påstandens validitet konstateres ved at tænde for kanalen.

⁸ Mediernes dækning af invasionen af Irak 2003 s.65-66,

<http://www.staff.hum.ku.dk/stig/>

⁹ Se Bilag 1: The Power of Nightmares - DVD

konstituerer indholdet og motivationen bag "The War on Terror". Ved at foretage en komparativ analyse imellem Curtis' redegørelse af de faktuelle årsager bag mytologien om, og drivkraften bag, The War on Terror, med amerikanske mediers dækning af historien, kan det undersøges om der et "gab" imellem Amerikanske og til dels, Danske, mediers re-præsentation af historien og Adam Curtises dokumenterede faktabaserede beskrivelse af samme. Såfremt et sådant gab identificeres, kan det være en tydelig indikator på om en biased formidling med væsentlige udeladelser har fundet sted, hvilket jf. Altheide er kendetegnet ved propaganda.

Et forbehold som i denne sammenhæng har krævet min overvejelse er hvorvidt Adam Curtis' informationer er valide. Her har jeg valgt at have tillid til at en tre timer lang dokumentarserie udsendt af BBC, må være underkastet grundlæggende journalistisk praksis, herunder verificering af facts og kildekritik. Hertil refererer en af specialets øvrige primære kilder Regents Professor David L. Altheide direkte, over adskillige sider i bogen Terrorism and The politics of Fear direkte til Curtises informationer, som han bl.a. også citerer fra¹⁰. Med BBC's internationalt anerkendte troværdighed og en prisvindende Professor i medie sociologis mere end 30 årige generalieblad i mente, er jeg nødt til at antage at

---

¹⁰ AltaMira Press, 2006. s. 18-21

indholdet i dokumentaren er korrekt og validt, selvom denne tillid naturligvis kan have et paradokssalt skær over sig, opgavens genstandsfelt taget i betragtning.

For enhver historie har en vinkel, nogle valg og nogle fravalg, og naturligvis er selv en BBC dokumentar, eller en Regents Professor ikke fritaget fra dette grundvilkår ved alle former for kommunikation.

Majid Theranian's teorier om global modernisering, diskurs og kommunikation bruges som en ydre ramme ifht. besvarelsen af spørgsmålet om *hvorfor* amerikanske medier evt. producerede propaganda og evt. fulgte det sekventielle program "War programming" ved at beskrive amerikanske nyhedsmediers omverden, forstået som de globale strukturer og kræfter der på globalt niveau omgiver og påvirker amerikanske massemedier.

DiMaggios perspektiver, omhandlende mediernes semisymbiotiske samspil mellem markedsinteresser og politiske kilder, vil sammen med relevante artikler anvendes til at undersøge amerikanske mediers situation og omverdens forhold.

David Altheides teorier anvendes til at bevæge os fra omverdens beskrivelse, over mediernes omverdens relationer og indtil hvilke logikker, omverdenen og massemediernes relationer, til denne, har affødt internt i amerikanske masse og nyhedsmedier. Herudover anvendes dele af Altheides materiale til at supplere opgavens

førnævnte makroperspektiv, pointer fra BBC dokumentaren, omhandlende den amerikanske tænketank PNAC's aktiviteter, og mediernes udeladelse af disse.

Det danske perspektiv undersøges ved at holde Altheide og Dimaggios Teorier og Perspektiver op imod Hjarvad, Kristen og Ørstads data, pointer og konklusioner i rapporten "Mediernes dækning af Invasionen af Irak 2003".¹¹ Rapporten arbejder med kvantitativ data og konklusioner vedr. DR, TV2, Politiken, JP og Informations dækning af Irakkrigen og beskæftiger sig med optaktsfasen, krigsudbruddet, Bagdads fald og "afslutningsfasen" i perioden 20 marts – 14. april 2003. Et spørgsmål om udeladelser af mediehistorier undersøges ved hjælp af data fra avisernes kollektive database infomedia.dk

Andet materiale fra min litteraturfortegnelse, øvrige artikler og kilder, eksempelvis fra internettet, finder supplerende anvendelse, hvor relevant.

Afgræsning

Specialet vil primært beskæftige sig med den første fjerdedel af historien om The War on Terror, forstået som tiden op til og de første år efter invasionen af Irak i 2003. Da Irakkrigen og The War On Terror hænger uløseligt sammen, vil begge

---

¹¹

http://www.staff.hum.ku.dk/stig/Mediernes_daekning_af_invasionen_af_Irak_2003.pdf

begreber finde anvendelse i opgaven. Sekundært vil nyere begivenheder i The War on Terror som eksempelvis fremkomsten af The Downing Street Memo lejlighedsvist også kunne finde anvendelse. I spørgsmålet om *hvorfor* det processuelle mønster / "program" War Programming, evt. følges vil fokus næsten udelukkende omhandle amerikanske mediers omverdens relationer og situation, samt hvordan disse former betingelser, selvforståelser og logikker. Inddragelse af Danske Medier ifht. denne del af emnet, vil mere have form af refleksion over hvorvidt lignende forhold, logikker og tendenser kan siges også at påvirke Danske medievirksomheder. Et væsentligt forbehold tages ifht. hvorvidt *alle* amerikanske massemedier eller ej er indbefattet af specialet og dets konklusioner. Dette er naturligvis ikke tilfældet, da det vil være en Sisufosopgave at undersøge og redegøre for. Specialet forsøger i stedet at undersøge nogle generelle tendenser, med rod i tilgængelig data fra de i teori og metodeafsnittets beskrevne resurser.

Propaganda & War programming – en definition

For at kunne foretage en foretaget en brugbar undersøgelse af specialets problemformulering, kan det være relevant at starte med en definition af genstandsfeltets to primære begreber: Propaganda og War programming.

Propaganda

Ordet Propaganda stammer jf. den danske ordbog¹² fra organisationen "Congregatio de Propaganda fide" hvilket betyder 'kongregationen til troens udbredelse', af *propagare* 'forplante ved podning, stiklinger m.m., udbrede'.

Den konkrete og dagsaktuelle danske definition fra samme sted er dog:

"Information, ofte usand eller ensidig, som udsprede for at påvirke andre til at tænke, mene, føle eller gøre noget bestemt."

Websters Dictionary:

"Propaganda is a powerful weapon in war; it is used to dehumanize and create hatred toward a supposed enemy, either internal or external, by creating a false image in the mind. This can be done by using derogatory or racist terms, avoiding some words or by making allegations of enemy atrocities.

Most propaganda wars require the home population to feel the enemy has inflicted an injustice, which may be fictitious or may be based on facts. The home population must also decide that the cause of their nation is just."¹³

¹² <http://ordnet.dk/ddo>

¹³ <http://www.websters-online-dictionary.org/definitions/propaganda?cx=partner-pub-0939450753529744%3Av0qd01-tdlq&cof=FORID%3A9&ie=UTF-8&q=propaganda&sa=Search#922>

Regents Professor i Sociologi, specialiseret i massemedier, David Altheide formulerer, som nævnt i Teori & Metodeafsnittet, propaganda således: "I would define a government misinformation campaign as one in which the government intentionally distorts and/or promotes some very questionable information for public dissemination for a particular purpose. Usually the purpose is to gain support for a policy, an action—and typically this will involve some sort of an international conflict."¹⁴

Mediernes rolle som propaganda system (i dette tilfælde optil Irak krigen) definerer Altheide i tillæg hertil således:

"The Propaganda campaign in the Iraq War consisted on what was *omitted* [kursiv tilføjet] from presentation to the public as well as *what was selected* [kursiv tilføjet] for coverage and the way in which information was managed"¹⁵

Da jeg i mit speciale arbejder meget med Altheides teorier og undersøgelser, virker det mest formålstjensteligt også at arbejde med hans definition af begrebet Propaganda, såvel som hans definition af hvorledes propagandakampagner eksekveres gennem Amerikanske massemedier. Da definitionen fra både den Danske ordbog og Websters dictionary er beskrivende for store dele af

forløbet op til og umiddelbart efter Irakkrigen opfatter jeg disse definitioner som tilføjelser til Altheides beskrivelse.

Således er Altheides, Websters Dictionary og Den danske ordbogs definitioner gældende, når jeg i opgaven benytter termet Propaganda eller Propagandakampagne, med mindre andet er nævnt.

International lov imod Propaganda

Når man definerer og beskriver propaganda som begreb, mener jeg også det er relevant at nævne en fundamental egenskab ved begrebet, i form af dets juridiske stilling.

Kigger man på FN's International Covenant On Civil And Political Rights artikel 20¹⁶. Finder man følgende tekst:

Article 20

1. Any propaganda for war shall be prohibited by law.
2. Any advocacy of national, racial or religious hatred that constitutes incitement to discrimination, hostility or violence shall be prohibited by law.

Loven blev tiltrådt af blandt andet Irak i 1971,

¹⁴ <http://www.wsws.org/articles/2003/may2003/med-m02.shtml>

¹⁵ Altheide, David: *Terrorism and The politics of Fear*. Altamira press, 2006

¹⁶ Loven kan ses i sin helhed på FN's website: <http://www.un.org/millennium/law/iv-4.htm>

Afghanistan i 1983 og Danmark i 1972 og blev i 1992, også ratificeret af USA.¹⁷

Det væsentlige i denne kontekst er naturligvis Artikel 20 pkt.1, som klargør at propaganda for krig er ulovlig: *Any Propaganda for war shall be prohibited by law.*

War Programming

David Altheide arbejder med begrebet "War Programming" som han beskriver som "en ordnet sekvens af aktiviteter"¹⁸. Optakten i Amerikanske Nyhedsmedier til enhver krig følger overordnet denne sekventialitet / ordnede række for hvilke aktiviteter der udføres hvornår. Selvom sociale aktører / borgere mv. jf. adskillige sociologer og medieforskere (Altheide 1987, Blumer 1962, 1969, Denzin 2003, Hall 2003, Hewitt 1991, Stone and Faberman 1970 mf.) definerer en given situation ved at trække på tidligere erfaringer og betydninger, præsenteres enhver krig, som noget helt nyt og enestående. Denne præsentation består jf. Altheide af symboler, sprogbrug, og erfaringer kendt fra og associeret med tidligere krige. Herunder en nærmest rituel dæmonisering af fjenden, beskrivelsen af dyderne og nødvendighederne ved at iværksætte krigen, og af de politiske og sociale fordele ved at gøre det for hele samfundet. (Det være sig det nationale

samfund, eller den vestlige verden forstået som et fællesskab af allierede samfund / nationer.)

Den "ordnede sekvens af aktiviteter" / War Programming som vi oplever i den amerikanske dækning af kommende / igangværende krige er som følger:

1. Reportager og visuelle indslag fra de senest afholdte krige.
2. Forventning, planlægning, og forberedelse af publikum i forhold til den nye / kommende krig inkl. dæmonisering af visse individuelle ledere / repræsentanter for fjenden. (F.eks. Saddam Hussein, Bin Laden, Noriega mv.)
3. Dækning af delelementer fra krigen. Her benyttes de bedst tilgængelige billeder af grundlæggende scener fra krigen, så som frontlinier, scener hjemmefra familien, billeder af pressen i arbejde, den internationale reaktion, samt forventningerne om udfaldet af krigen.
4. *Efter* [kursiv tilføjet] krigen vises journalisternes reaktion og refleksion over forskellige begrænsninger og forslag omkring statens måde at håndtere krigen på. (Disse implementeres sjældent)
5. Journalister og akademikers dagbøger, biografier, kritikker og studier omkring krigen og mediernes dækning af samme fremkommer.

¹⁷ http://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=IV-4&chapter=4&lang=en

¹⁸ Altheide, David: *Terrorism and The politics of Fear*. Altamira Press, 2006

6. Medierne rapporterer om disse studier der ofte er negative i sine konklusioner og der nås typisk frem til at krigen måske alligevel ikke var nødvendig, at alternative løsningsmodeller var til rådighed og at prisen var for høj.
7. Ved næste krig, vend tilbage til punkt 1.

Dækningen af The War On Terror- US Perspektiv

Ønsker man at undersøge hvorvidt den amerikanske dækning af Irakkrigen kan siges at have været propaganda og herunder også fulgte den ordnede sekvens af aktiviteter kaldet "war programming" vil det være fordelagtigt at undersøge følgende spørgsmål:

- Bias - Hvordan blev den historie vi blev præsenteret for *vinklet* og var formidlingen af den *balanceret*, forstået som en lige fordelt dækning af henholdsvis pro-krigs kilder og skeptiske / antikrigs kilder?
- Bias - Hvilke relevante oplysninger / historier blev *udeladt*? Med relevant menes historier med potentiale til at ændre borgenes "definition af situationen" fra "Pro War" til noget andet, f.eks. anti-war, eller ligefrem et ønske om at vælte administrationen i det hvide hus.
- Analyse – Hvor stor er forskellen på hvad den samlede, mest autentiske historie (uden

væsentlige udeladelser) bestod af og hvad der blev fortalt?

- Indikatorer på War programming: Fremkom substantielle antikrigs røster, vinklinger og historier der for alvor kunne have ændret definitionen af situationen *før* krigen? Eller først *efter*? I sidste tilfælde kan de essentielle og mest problematiske dele¹⁹ af War Programming siges at være verificeret.

Spørgsmålet om Bias

Årsagen til at jeg benyttede begrebet "bias" i både punkt et og to er, at hvis man kigger på Altheides definition af propaganda kan bias komme til udtryk både igennem hvad der udelades og hvad der præsenteres. Historien kan således hælde i mere eller mindre udtalt grad imod f.eks. en pro krig eller en anti krigs definition / eller en helt tredje, afhængigt af hvad medierne fortager af selektioner og vinklinger.

De to nævnte punkter er således afgørende at få undersøgt. Kan bias identificeres i forhold til hvad der blev udeladt af historier, spørgsmålet om balance mellem pro og anti krigs dækning, eller begge dele, indikerer det at Propaganda jf. Altheides definition har fundet sted i den Amerikanske dækning af The War on Terror. Ved i

¹⁹ Det faktum at journalistisk neutralitet og kritisk undersøgelse af alle sagens forhold op til krigen, jf. war programming, kollapser til fordel for ensidighed / propaganda.

denne undersøgelse også at være opmærksom på om kritiske oplysninger, blandt andet i form af udeladelser af væsentlige nyhedshistorier, med potentiale til at ændre den amerikanske befolknings "definition af situationen", fremkom *før* eller *efter* krigens begyndelse, kan spørgsmålet om War programming ligeledes besvares.

Vinkling af nyheder

Anthony R. DiMaggio uafhængig journalist, forfatter og underviser i Mellemøst Politik og Amerikansk Regeringsførelse ved Illinois State University beskriver "Framing" eller vinkling på følgende måde: "Framing is the means by which an entire social reality is constructed."²⁰ The narratives adopted by use of one frame over another inevitably influence how news consumers view important issues." Han mener hertil at måden hvorpå en journalist, redaktør eller medieinstitution / virksomhed vælger at vinkle nyhederne på, er repræsentativt for dennes foretrukne verdenssyn. Ved overordnet at vinkle krigen i Irak som en kamp om at bekæmpe terrorisme og samtidig demokratisere landet sender medierne jf. DiMaggio en grundlæggende besked: "Dette er hvad jeg tror på, dette er hvad jeg står for", hvad enten afsenderen vælger at anerkende dette eller ej.

David Altheide er i forhold til spørgsmålet om vinkling mere optaget af "mediernes logik" som han mener *betingelser* nyhedernes vinkling. Han mener at alle amerikanske nyheder grundlæggende følger en overordnet vinkling som han kalder "The Problem Frame" eller problemvinklen. Denne universelle nyhedsvinkel dikterer bl.a. narrativ struktur, universelle moralske betydninger, entydighed, specifikhed ifht. tid og sted, fokus på uorden og vinkling som resonerer med aktuelle kulturelle forestillinger. Formålet er at imødekomme medielogikkens krav om underholdning via generering af frygt. Da jeg i dybden gennemgår Media Logic og The Problem Frame i opgavens afsnit om amerikanske nyhedsmediers interne processer, har jeg her blot skitseret et par centrale træk ved Altheides opfattelse af "vinkling." DiMaggio og Altheides definition af begrebet adskiller sig således ved deres fokus. DiMaggio opfatter vinkling i en mere direkte betydning: Hvilke oplysninger vægtes og præsenteres som mere væsentlige end andre? (Og hvilke udelukkes helt) Denne selektionsproces af stedkommer således at et billede af situationen, (An entire social reality is constructed) eller som Altheide ville sige det en "definition af situationen" emergerer. Altheides fokus er i stedet på hvilke overordnede processer der styrer og betinger disse selektioner.

Jeg er naturligvis med på at vinkling også finder sted på individuelt niveau ifht. de enkelte historier.

---

²⁰ DiMaggio, Anthony R.: *Mass Media, Mass Propaganda, Examining American News in "The war on Terror"*. Lexington Books, 2009.

Eksempelvis i form af human interest, politisk, strategisk vinkling mv.

I indeværende speciale opfatter jeg imidlertid begrebet *vinkling* til dels som DiMaggio, dvs. som en proces af selektioner på bekostning af andre, men særligt læner jeg mig op af hvordan Hjarvad, Kristensen og Ørsten definerer begrebet. De opfatter *kildevalg* som værende udtryk for en *overordnet vinkling*:

”Samtidig kan mediernes valg af navnlig kilder til at dokumentere konkrete begivenheder også ses som udtryk for en bestemt vinkling eller framing af historien. Fremstillingen af en krigshændelse påvirkes f.eks. af, om det er en repræsentant for militæret eller en almindelig borger, der bidrager med information.”²¹

Som det ses er der ikke nogen væsentlig modsætning imellem Hjarvad, Kristensen og Ørsten og DiMaggio, idet at begge parter arbejder med vinkling som et resultat af selektion. Hjarvad, Kristensen og Ørsten’s definition er blot særligt interessant i undersøgelses / forsknings øjemed, fordi den samtidig tilbyder en metodik til overordnet at analysere hvordan et medie vinkler en historie, ved at undersøge mediets selektion af *kilder*. Et tilbud jeg i denne opgave har taget imod og arbejder ud fra.

²¹ Mediernes dækning af invasionen af Irak 2003 s.65-66, <http://www.staff.hum.ku.dk/stig/>

Primærhistoriens vinkling: The War on Terror & Weapons of Mass Destruction

Efter angrebet på Twin Towers, den besynderlige kollaps af bygning WTC7, samt angrebet på Pentagon den 9. september 2001 var stemningen i både USA og den vestlige verden en blanding af frygt og ønsket om en form for utvetydig handling (hævn). En fjende måtte udpeges og destrueres. Det objektivt rationelle argument havde, som altid under frygtfulde omstændigheder, meget trange kår. Præsident George W. Bush formulerede således den 29. januar 2002 i sin State of The union address²² sin opfattelse af det aktuelle trusselsbillede i sin beskrivelse af ”The Axis of Evil”. Her blev det gjort klart at Nordkorea havde atomvåben, at Iran arbejdede ”aggressivt” på at få dem og hertil ”eksporterede terror”, samt at Irak ”has plotted to develop anthrax, and nerve gas, and nuclear weapons for over a decade”.

En interessant ting ved beskrivelsen af dette trusselsbillede er at man nemt kunne få indtrykket af at The ”Axis of Evil” ”kun” drejede sig om disse tre stater, på trods af at George Bush få sætninger længere nede i sin tale siger: ”*States like these, and their terrorist allies, [kursiv tilføjet] constitute an axis of evil*”. De tre nævnte stater kunne altså ikke alene siges at være de eneste, konkrete fjender, og den ”undefinerbare” og teoretisk set

²² <http://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2002/01/20020129-11.html>

endeløse "trussel", som er så kendetegnende for alt hvad der har med The War On Terror at gøre, blev således for første gang her formuleret af den amerikanske præsident.

Den 8. november 2002 kommer FN's Sikkerheds Råd med resolution 1441 som pålægger den Irakiske stat at samarbejde med FN's våbeninspektører, samt ikke at obstruere FN soldaters aktiviteter i landet. Hertil skal staten senest d. 8. december 2002 deklarerere alle masseødelæggelsesvåben i statens besiddelse. Dagen før denne deadline, d. 7. december 2002 indleverer de Irakiske myndigheder en detaljeret opgørelse over deres våbenlagere. Hvori det fremkommer at landet har destrueret alle nukleare og kemiske våben og samt anlæg til deres fremstilling.

Den 5. februar 2003 holder Collin Powell sin berømte tale foran et samlet FN råd. Uddrag²³ som kan antages at have været væsentlige for FN rådets vurdering var:

"Every statement I make today is backed up by sources, solid sources, these are not assertions. What we're giving you are facts and conclusions based on solid intelligence".

"There can be no doubt that Saddam Hussein has biological weapons and the capability to rapidly produce more, many more. And he has the ability to dispense

²³ <http://www.guardian.co.uk/world/2003/feb/05/iraq.usa>

these lethal poisons and diseases in ways that can cause massive death and destruction."

"Most of the launchers and warheads have been hidden in large groves of palm trees.... This is evidence, not conjecture. This is true- this is all well documented."

Den 7 marts. 2003 forklarer Hans Blix foran FN i New York at han og inspektørerne i Irak ikke har fundet faciliteterne til fremstilling af Weapons of Mass Destruction (herefter WMD) og at de 34 Al Samaoud missil 2 inspektørerne på lige fod med 6 R-400 væskebomber fandt, er blevet destrueret.²⁴ Samme dag anmoder USA og England, med modstand fra Frankrig, Rusland, Tyskland og de Arabiske nationer om en ny resolution der skal autorisere krig imod Irak.

Den 19. marts 2003 erklærer Præsident George W. Bush krig imod Irak. Den primære begrundelse var "dokumentationen" for besiddelsen af masseødelæggelsesvåben.

Ovenstående beskrivelse af henholdsvis George W. Bush's og Collin Powells udlægning af hvad The War on Terror handlede om, og hvorfor krigen med Irak var nødvendig, svarer i grove træk til den vinkling amerikanske nyhedsmedier *overordnet* valgte at følge i dækningen op til og efter krigen i Irak, og kan groft har opsummeres således: *Verden efter 9/11 er et farligere sted på grund af en uklart defineret fjende som udtrykker sig gennem terror,*

²⁴ <http://www.mideastweb.org/log/archives/00000039.htm>

terrorister og terrorstater. Irak er en sådan stat, som har masseødelæggelsesvåben i sin besiddelse og flere under produktion. Derfor er et forebyggende angreb nødvendigt. Hertil kan man ved samme lejlighed befri det Irakiske folk for en gal diktator og installere et demokrati efter amerikansk forbillede.

En måde at underbygge tesen om at massemediernes overordnede vinkel, svarede til den vinkel det hvide hus via Bush og Powell anlagde, kan altså være at undersøge hvorvidt de anvendte kilder op til og efter invasionen af Irak var personer som repræsenterede statens pro-krigs budskab eller ej²⁵.

Såfremt der kan identificeres en overvægt af repræsentanter for regeringens budskab, har medierne jf. Demiaggio foretaget en selektion til fordel for en bestemt overordnet vinkling (statens) frem for en anden, bl.a. fordi det med en vis rimelighed kan antages at generaler og eksperter med tilknytning til staten og dens institutioner, typisk vil udtale sig mere eller mindre på linie med deres arbejdsgivers vinkling, og kun yderst sjældent direkte imod den. (Særligt op til og under krigshandlinger.)

---

²⁵ Som i hvert fald efter anmodningen til FN d. 7. marts 2003 om at støtte op om en angrebskrig var 100% entydig. (Og frem til da ligeledes svær at overse.)

Hertil kan man undersøge hvordan dækningen af den primære begrundelse for krigen - WMD historien - forløb.

Jeg vil gøre begge dele, først ved at analysere data fra FAIR omhandlende kildevalg hos et bredt spekter af TV nyhedsmedier, og efterfølgende, lidt "tættere på" ved at undersøge data omhandlende artikler med WMD indhold, fra den toneangivende liberale avis The New York Times (NYT). NYT virker som tidl. nævnt egnet til eksemplificering da den som såkaldt liberal avis normalt vil være i opposition med de republikanske / stærkt konservative synspunkter som George W. Bush, Donald Rumsfeld, Dick Cheney, Condoleezza Rice, Paul Wolfowitz mf. (hvoraf flere er medlemmer af den neokonservative tænketank PNAC) alle repræsenterede. Er NYT f.eks. overvejende WMD kritisk, betyder det at en toneangivende del af den liberale pressen brød med regeringens vinkling.

Kildevalg – Prokrig vs Antikrig

Søger man i FAIR' s arkiver kan man finde en undersøgelse²⁶ af amerikanske nyhedsmediers dækning op til krigen i Irak. Foretaget over en to uger henholdsvis ugen før og ugen efter, Collin Powells tale i FN d. 5. februar 2003. Denne undersøgelse er væsentlig da netop disse to uger i kombination med Powells tale ikke alene ligger tæt på krigens udbrud, men også må antages i høj grad

---

²⁶ Se Bilag 2: In Prelude to War, TV Served as Official Megaphone

at have medvirket til amerikanske borgeres definition af situationen op til krigen.

Undersøgelsen dækker 393 kilder som deltog i aften nyheds historier om Irak på følgende nyhedsmedier: ABC World News Tonight, CBS Evening News, NBC Nightly News og PBS's NewsHour med Jim Lehrer.

Den viser at 76 % af alle anvendte kilder på de fire networks var nuværende eller tidligere "government officials". Ud af disse var 2 ud af 3 kilder amerikanske og af disse var 75 % nuværende eller tidligere "government officials". FAIR henviser i undersøgelsen samtidig til en opinionsundersøgelse foretaget af CBS som viste at 61 % af de adspurgte amerikanere ønskede af USA skulle give FN og våbeninspektørerne mere tid. Dette ønske står i kontrast til de nævnte netværks dækning af anti krigs ryster / skeptikere / alternative synspunkter. Kun 6 % af kilderne repræsenterede i denne periode antikrigs / skepsis perspektivet. Blot 3 ud af 393 kilder kunne associeres med antikrigs aktivisme. Det er mindre end en procent. I alt var 68 kilder, eller 17 % af de samlede "on camera" kilder skeptiske eller i en kritisk position ifht. USA's krigspolitik. Dette *inklusiv* repræsentanter for Bagdads styre og kilder som mest var bekymrede ifht. krigens *timing*. (Og således ikke krigen eller dens legitimitet i sig selv)

FAIR konkluderer i deres beskrivelse af netværkenes kildevalg følgende sidst i dokumentet: *"If the goal of journalism is to provide a broad debate, including a range of independent critics, the major networks failed the public at a crucial time."*

Når jeg kigger disse data igennem er det vanskeligt at opfatte de fire store netværks kildevalg som værende neutralt / objektivt eller balanceret. Er man kritisk ifht. undersøgelsen kan man anlægge det perspektiv at det at 76 % af de anvendte kilder er statslige kilder, ikke er en klippe solid garanti for at samtlige 76 % af kilderne nødvendigvis var på linie med deres officielle bagland / arbejdsgivere. Med det taget ad notam, er en dækning hvor 76 % af kilderne kommer direkte fra statsapparatet, uanset hvordan det vendes og drejes, ikke balanceret. At kun 6 % af kilderne registreres som værende anti-krigs kilder understreger denne ubalance med stor tydelighed. Endelig er det foruroligende at blot tre procent af de 373 kilder talte antikrigs aktivistersnes sag. Simpelthen fordi at denne kontante nedprioritering af antikrigsaktivismen står i lodret kontrast med at mindst 6-10 millioner borgere i over 60 lande²⁷ demonstrerede imod Irakkrigen, og således udgjorde den største globale antikrigs demonstration siden Vietnamkrigen. Hvis demonstrationer i mere end 60 lande - som f.eks. i London endda var den største folkelige

²⁷ <http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/2765215.stm>

protest i byens historie - og hvis antallet af deltagende nationer og protesterende i sig selv er verdenshistorie, og alt dette blot repræsenteres i form af 3 % af de valgte kilder, mener jeg det vil virke absurd at kalde selektionen for balanceret, neutral eller uden bias.

Både valg (State Officials) og fravalg (Kritiske kilder) må ud fra undersøgelsens data således opfattes som værende kraftigt biased i Pro-Krigs budskabets favør. Ifht. undersøgelsen om War Programming peger dataen omhandlende kildevalg på at kritisk journalistik *op til* krigens begyndelse stort set har været fraværende. Det passer med det sekventielle forløb Altheide beskriver, hvor reel kritisk journalistik ikke vil finde sted før *efter* en krig er iværksat.

NYT's Dækning af primærhistorien – WMD

En indholdsanalyse²⁸ (Fig. 1) af NYT foretaget i perioden 12. september 2002 – 30. november 2002, dvs. i perioden op til krigen mod Irak blev erklæret, mener jeg er relevant at anvende, i det den ikke alene ligger op til krigen, men også ligger i umiddelbar forlængelse af George W. Bushs historiske tale d. 29. januar, hvor fjendebilledet og WMD påstanden blev lanceret. Data af den type kan indikere hvorvidt en prominent repræsentant for

oppositionspressen, var på linie, eller brød med, regeringens budskaber.

Undersøgelsen er repræsentativ for alle avisens Irak relaterede forsides historier såvel som historier fra avisens internationale sektion. Analysen medtager jf. DiMaggio artikler med enhver form for henvisning (inkl. citater mv.) til Irakiske WMD. Et vigtigt forbehold ifht. undersøgelsen er at udtalelser fra civile borgere, Irakiske som Amerikanske er udeladt. Undersøgelsen beskæftiger sig således udelukkende med historier hvor nuværende eller tidligere *state representatives* anvendes som kilder. DiMaggio forklarer denne selektion med at historier med ikke statslige kilder kun udgør et minimalt fragment af dækningen. Alligevel er det værd at have i baghovedet at undersøgelsen i sig selv således har et element af bias i sig. På den anden side må det forventes at en neutral avis, såvel som en oppositions avis, vil tilstræbe at forholde sig kritisk til sine kilder og evt. finde supplerende eller modstridende informationer eller kritisk vinkling ifht. givne kilders udsagn, således at dækningen formidles balanceret og kritisk undersøgende. Undersøgelsen indplacerer historierne / artiklerne fra perioden i en række kategorier ifht. deres vinkling:

- **WMD** Frame kategorien referer udelukkende til historier som indeholder specifikke udtalelser der er i WMD anklagernes favør. Artikler i denne kategori har hertil ikke

²⁸Mass Media, Mass Propaganda: *Examining American News in the "War on Terror"*. Lexington Books, 2009. s. 70

negative eller kritiske påstande ifht. WMD. Kategorien består primært af citater fra officielle vestlige kilder.

- **No WMD** kategorien referer udelukkende til historier som var skeptiske ifht. eller afviste WMD anklagerne. Artiklerne i denne kategori er kendetegnede ved ikke at have noget indhold som medgiver WMD anklagerne.
- **Balanced** kategorien omhandler historier der både har positive og negative referencer ifht. til sandsynligheden for / anklagerne om Iraks besiddelse af WMD.
- **Ambiguous** kategorien beskriver mængden af artikler som forholder sig relativt sprogligt neutralt ifht. WMD anklagerne. Dette inkluderer artikler hvor ord som "potential", "may have" og "suspecting" knyttet til emnet WMD behandles. Med andre ord dækning hvor journalisten ikke direkte har lænet sig op af det officielle perspektiv, men forsøger at forholde sig mere reflektivt til emnet.
- * kategorien omhandler historier som diskuterer muligheden for et Irakisk modangreb hvor WMD anvendes, i tilfælde af et Amerikansk angreb på landet.

Powell, i det de entydigt er i WMD påstandens favør. Blot 9,3% indtager det modsatte synspunkt. Balanceret og Ambiguous / tvetydigheden står for samlet set 15,6% af dækningen.

Kigger man på dækningen af primærhistorien om WMD ligger dataen sig op af undersøgelsen af kildeundersøgelsens data af de 4 store nyhedsnetværk. 73,6% af historierne har samme overordnede vinkling / budskab som Bush og

Fig. 1

New York Times Stories Analyzed From September 12—November 30 2002: (Total = 205)					
Frame Categories	WMD	No WMD	Balanced	Ambiguous	*
# of New York Times news stories that fit within each category	151/205	19/205	29/205	3/205	3/205
% of times this type of article was seen in New York Times coverage	73.6%	9.3%	14.1%	1.5%	1.5%

Naturligvis er en ren 50/50 % fordeling svær nøjagtigt at opnå i formidlingen af store historier med relativt mange elementer af udvikling. Men 73,6 % historier som entydigt gentager statens budskab, fra en såkaldt liberal oppositionsavis, holdt op imod 9,3 % historier som indtager et andet synspunkt kan jeg ikke kalde balanceret uden af få min gamle matematiklærer til at græde. Denne bias i dækningen validerer at propaganda fandt sted hos

et af landets mest toneangivende liberale medier i tiden op til krigen i Irak. På samme måde indikerer fraværet af kritiske ryster at det sekventielle forløb fra War Programming er fastholdt.

Andre fællestræk ved vinkling af Irakkrigen

Dette afsnit kunne i teorien udgøre et helt speciale i sig selv. Det kan eksempelvis beskrives hvordan at amerikanske massemedier i "krigstider", hvilket i US vil sige det meste af tiden, anlægger en patriotisk diskurs. Emnet er væsentligt især ifht. forståelsen af *hvorfor* propaganda evt. kan siges at have fundet sted i dækningen af Irakkrigen / The War on Terror og derfor er det et emne jeg vender tilbage til, særskilt, i opgavens anden halvdel hvor centrale årsagssammenhænge til propaganda og War programming undersøges. Et andet perspektiv omhandler mediernes store fokus på og valg af begrebet "*insurgents*" frem for brugen af ordet frihedskæmpere. Et tredje på vægtningen af amerikanske ofre frem for Irakiske osv. osv.

Jeg har i specialet her beskæftiget mig med de dele af vinkling / udeladelser og propaganda kampagnen "The War on Terror", som ser ud til at haft den største virkning på den amerikanske (og til dels den internationale) offentligheds "definition af situationen". Nedenstående to fællestræk ved vinklingen af Irakkrigen, er således blot ment som supplerende eksempler ifht. den primære vinkling jeg indtil nu har beskæftiget mig med.

Fokus på taktik frem for motiv eller forebygelse.

Et andet fælles kendetegn ved amerikanske nyhedsmediers dækning af optakten til Irakkrigen såvel som selve krigen, udover bias imod prokrigs kilder og bias imod pro WMD historier, var Mediernes udbredte anvendelse af snævre vurderinger fra Bush administrationen, typisk omhandlende metoder og ideer til at øge virkningen og effektiviteten af krigshandlingerne.²⁹

Herigennem lægger medierne sig på linie med regeringens pro krigs dagsorden, ved at diskutere og fremlægge pro krigs tematikker i det offentlige rum, som værende en selvfølgelig del af debatten. Tidligere producer for MSNBC News, og grundlægger af Fairness And Accuracy in Reporting (FAIR) Jeff Cohen beskriver mere detaljeret dette princip i amerikanske nyhedsmedier således: "Mainstream Media allow dissent about war – but usually only on tactics, *not motives*. It's acceptable to critique the war in Iraq as ill-planned or ill-executed, but not to suggest that the war was less about freedom and democracy than about politics or empire or military bases of oil."³⁰

Ovenstående er problematisk af flere årsager. Mest mener jeg dog det er bekymrende at krigens tekniske detaljer diskuteres og kritiseres således at

²⁹ R. Dimaggio, Anthony: *Mass Media, Mass Propaganda – Examining American News in the War on Terror*. Lexington Books, 2009. s. 22

³⁰ Cohen, Jeff. *Cable News Confidential: My Misadventures in Corporate Media*, Polipoint Press, 2006. s. 170

en vis kritisk debat øjensynligt finder sted, alt imens de fundamentale spørgsmål om *hvorfor* og *hvorvidt* krigen skal føres, samt vigtigst af alt, hvad der *kan gøres* for at afspænde situationen og *undgå krig*, enten er et perifert spørgsmål eller helt udelades. Heri ligger ikke alene en pseudodemokratisk, simuleret proces, (der for at være realdemokratisk og ægte ville kræve en højt prioriteret diskussion af de kursiverede tre spørgsmål) men også en grundlæggende irrationalitet, da prioriteringen, såfremt menneskeliv opfattes som værende af værdi, nødvendigvis må forholde sig direkte omvendt.

Clean Wars

En tendens vi allerede så under Golfkrigen i 1990-91 var netop den instrumentelle / taktisk og teknologiske vægtning ved udvælgelsen af billedmateriale fra selve krigen. Jeg tør godt antage at de fleste som dengang fulgte dækningen af Golfkrigen, husker de mange optagelser i fugleperspektiv fra "smartbombs" som med et kamera spændt på bomben og et højteknologisk udsende hvidt kryds sat på linsen ramte forskellige svært definerbare mål, typisk bygningskonstruktioner med "stor præcision". Krigen blev vist som et teknologisk projekt under kontrolleret afvikling, imens at billederne af krigens ofre var langt sjældnere. Dækningen af Irakkrigen 2003-? fulgte / følger samme mønster, hvor fokuset er på alt andet end krigens primære omkostning; de tusinder og atter tusinder dræbte

civile i Irak. Eksempler herpå er en FAIR artikel³¹ der omhandler et interview hvor CNN interviewer Mohamed Al-Sheik chefredaktør på TV stationen Al Jazeera om hvad der er væsentligt og mindre væsentligt at dække ifht. krigen. Al Jazeera er på daværende tidspunkt under stærk kritik for at gå imod den officielle amerikanske militære påstand om at 95% af ofrene i Irakkrigen er "military-age males". Det er Al Jazeeras udtalelse "We have reason to believe several news organizations do not engage in truthful reporting" bakket op af Dan Senor, CPA (Coalition Provisional Authority) med ordene "In fact it is no reporting", som på daværende tidspunkt har fået CNN til at interviewe Ahmed Al-Sheik.

I løbet af interviewet gør CNN's Daryn Kagan via et spørgsmål, CNN's fortolkning af "hvad der er væsentligt", klart ved at spørge om ikke spørgsmålet om "what the Iraqi insurgents are doing" er "bigger than just the simple numbers". Når man læser artiklen kommer det frem at CNN opfatter hvad der fra starten blev kaldt "insurgents", frem for eksempelvis frihedskæmpere, (hvilket besatte lande historisk set ofte producerer en håndfuld af) – som et væsentligere spørgsmål end hvor mange der reelt bliver dræbt eller såret i den Irakiske civilbefolkning.

Et andet eksempel på Clean Wars vinklen, som implicerer et større udsnit af amerikanske

nyhedsmedier, handler om det amerikanske forsvars anvendelse af klynge bomber og uran beriget ammunition. FAIR beskriver her hvordan at ABC, CBS og NBC ikke på noget tidspunkt har lavet dybdegående dækning af det amerikanske militærs anvendelse af klyngebomber. Begrebet er dog blevet nævnt få gange. Dette på trods af at klynge bomber er stærkt kritiserede, bl.a. fordi at de deler sig i luften og frembringer en regn af flere hundrede håndgranat lignende bomber, hvoraf nogle bliver liggende udetoneret og herefter fungerer som landminer.

Det bliver i artiklen dog forklaret hvordan at ABC i programmet *World News Tonight* nævner klyngebomber med følgende vinkling: "Four soldiers were hurt today when a little Iraqi girl handed them part of a cluster bomb," hvortil der bliver kommenteret at "That's just the way life is in Iraq right now." Senere nævner værten Terry Moran at "The little girl was injured, too."

Vinklingen har således fokus på at fire amerikanske soldater såres af en lille piges indlevering af deres egne våben frem for klyngebombens kontroversielle tilstedeværelse og anvendelse i Irakkrigen. Undersøgelsen viser yderligere at ordene "depleted uranium", et stærkt kontroversielt ammunitionsmateriale, der blandt andet menes at være en af årsagerne til de tusindvis af tilfælde af "Golfyndromet" hos US soldater der tjente under golfkrigen, ikke er blevet anvendt en eneste gang af nogen af de nævnte medier, fra begyndelsen af

³¹ Se Bilag 3: TV not Concerned by Cluster Bombs

2003 og frem til artiklens publikationsdato d. 5.juni 2003

Jeg vil afslutte afsnittet Clean Wars med et citat³² fra det amerikanske militærs *senior spokesman* Mark Kimmit der d. 04.12.2004 i New York Times har følgende at sige om Al Jazeera og andre TV stationer som viser billeder af civile kvinder og børn dræbt af amerikanske soldater:

"Change the channel to a legitimate, authoritative, honest news station. The stations that are showing Americans intentionally killing women and children are not legitimate news sources. That is propaganda, and that is lies."

Kimmit gør det klart at tv stationer der viser amerikanere der med vilje dræber Irakiske kvinder og børn simpelthen ikke er valide nyhedskilder, uanset om billederne dokumenter sådanne faktiske omstændigheder eller ej. I tillæg bliver det implicit også sagt at en "legitim" og "autoritær" nyhedstjeneste kun kan bære sådanne adelsmærker ved at afholde sig fra at dække amerikanske soldaters drab af civil befolkningen – et perspektiv der i øvrigt udmærket kan tjene som selve definitionen på begrebet "Clean War".

---

³² Se Bilag 4: The Struggle For Iraq: Transition

Udeladelser i "The War on Terror" - US

Efter gennemgangen af hvordan amerikanske massemedier vinklede dækningen af begivenhederne op til og umiddelbart efter invasionen af Irak vil jeg her forsøge at belyse et par af de mest afgørende udeladelser ifht. mediernes dækning af forløbet. Med afgørende tænker jeg specifikt på udeladelser som kunne have ændret borgernes "definition af situationen" i så høj en grad at det er rimeligt at antage at opbakningen til krigsindsatsen i den amerikanske befolkning kunne være blevet reduceret væsentligt. På den måde håber jeg at evt. gab imellem væsentlige udeladte eller kraftigt nedprioriterede informationer, og hvad der blev præsenteret igennem amerikanske massemedier, implicit tydeliggøres. Naturligvis vil jeg hertil støtte op med en konkret analyse af et evt. gab imellem de oplysninger som var tilgængelige for pressen og hvad de i praksis valgte at vægte / vinkle som værende "historien."

Bush / Bin Laden og Carlyle Group forbindelsen

Michael Moore er og bliver en kontroversiel filmskaber, og at han naturligvis har sine egne dagsordner og politiske vinkling på sine produkter er umiddelbart verificerbart for de fleste som har set hans film. Efter at have gennemset dataen fra

de fire store nyhedsnetværk og NYT, bør dette imidlertid ikke give anledning til særlig udstillelse, da han således blot arbejder med samme begrænsede etiske standard som de store amerikanske nyhedsmedier. Imidlertid oplister Moore i sin film Farenheit 9/11 (2004) en række facts³³ som hvis de var kommet til udtryk før krigen må antages at kunne have haft en afsporende / destruktiv virkning ifht. PNAC's projekt. (Hvorfor jeg herfra løbende beskriver Irakkrigen / The War on Terror således, vil tydeliggøres senere i afsnittet om udeladelser.)

To væsentlige oplysninger, ud af en lang række, omhandler det venskabelige forretningsforhold imellem Bin Laden familien og Bush familien, samt hvordan at begge disse familier via multikonglomeratet Carlyle Group, som Bin Laden og Bush var tilknyttet, stod til at profitere på krigen. (George Bush som bestyrelses medlem for en af gruppens virksomheder.)

Carlyle Group holdt møde på selve den 9. september 2001, med deltagelse af blandt andet George Bush senior og Osama Bin Ladens halvbror Shafiq Bin Laden. Bin Laden havde investeret i en Carlyle Groups defence funds, som grundet den pludselig vækst i USA's forsvars budget ville komme til at profitere på Irakkrigen. Bush familien havde store aktiver i United Defence, der er USA's 11

³³ Hvis kilder inkl. den verificerende 9/11 kommissionsrapport kan findes her: <http://www.michaelmoore.com/words/fahrenheit-911-facts>

største leverandør til det amerikanske forsvar, og stod ligeledes til at profitere massivt på den kommende krig. Allerede i december samme år går United Defence på børsen og tjener på blot en dag 237 millioner dollars.

Jeg har søgt på NYT.com, på CNN.com, CBS.com, NBC.com og ABC.com med følgende søgeord: "Bush Bin Laden Connection", "Bush Bin Laden Family" og "Bush Carlyle Group". Alle søgninger uden gåseøjne, således at søgningen er åben og blot scanner efter artikler / indslag hvor nøgleordene er til stede, uden nødvendigvis at stå i samme rækkefølge. Jeg har også søgt i FAIR's omfattende arkiver med søgeordene "Bush Carlyle Group". Jeg kunne ikke finde en artikel eller et indslag som beskæftigede sig med emnet. Undtaget NYT som i en artikel³⁴ der handler om selve Multi Konglomeratet Carlyle Group blot nævner at George H.W. Bush, altså senior, har været ansat. Til gengæld havde ABC to indslag om at man havde fundet porno under Osama Bin Ladens seng..

Naturligvis er det ikke en garanti for at dækning omkring Bush's tætte bånd til Bin Laden familien og Carlyle Group forbindelsen ikke fandt sted på de nævnte kanaler. Men tager man de i opgaven tidligere nævnte biased data, koblet med denne søgning til efterretning, mener jeg det er rimeligt at

³⁴

http://topics.nytimes.com/top/news/business/companies/carlyle_group/index.html?scp=1&sq=bush%20carlyle%20group&st=cse

antage at sandsynligheden for at denne stærkt belastende historie fik enten begrænset eller ingen dækning i tiden op til og umiddelbart efter krigen – i hvert fald ikke i amerikanske mainstreammedier.

Michael Moores film udkom (på trods af at adskillige biografere blev truet af den pludseligt opståede gruppe Move America Forward, som viste sig at være skabt af det Republikanske PR firma "Russo, Marsh & Rogers"³⁵) i øvrigt først i 2004, altså efter krigen begyndelse, hvilket er helt i tråd med tidspunktet for hvornår nogen form for substantiel kritik jf. War programming vil fremkomme. Det problematiske ved denne del af historien er naturligvis at landet er ved at gå i krig, med en præsident ved roret der i praksis havde så kraftige private og økonomiske interesser at enhver normalt fungerende retsinstitution ville have erklæret ham for inhabil, og med en vis sandsynlighed folket ligeså. Denne historie kunne således, hvis den havde fået fornuftig mediedækning op til Irakkrigen, have ændret "definitionen af situationen" fundamentalt.

The Downing Street Memo

Selve the Downing Street Memo³⁶ er blot et tre sider langt dokument. Det som gør det væsentligt er til dels dokumentets datering d. 23. juli 2002 og

³⁵

<http://whatreallyhappened.com/WRHARTICLES/banningmovies.html?q=banningmovies.html>

³⁶ Se Bilag 5: The Downing Street Memo

dels særligt tre dele af dets indhold. Datoen er væsentlig fordi den dokumenterer at mødet det beskriver og opsummerer, fandt sted godt tre kvart år inden George W. Bush officielt erklærer krig imod Irak. På daværende tidspunkt beskrives krig stadig af Bush, Rumsfeld, Blair mv. som "en sidste mulighed", og rapporteres af medierne på samme måde³⁷. I forhold til dets indhold er følgende af central betydning:

- **Bush har besluttet sig for krigen:** "C reported on his recent talks in Washington. There was a perceptible shift in attitude. Military action was now seen as inevitable. Bush wanted to remove Saddam, through military action, justified by the conjunction of terrorism and WMD."
- **USA former sine efterretninger efter ovenstående formål:** "But the intelligence and facts were being fixed around the policy."
- **England vil som udgangspunkt støtte ethvert krigsinitiativ mod Irak:** "We should work on the assumption that the UK would take part in any military action."

Hertil kan man rent tekstanalytisk konstatere at det "juridiske spørgsmål" om krigen lovlighed, først er noteret som tillægsnote sidst i dokumentet, med blot en enkelt sætning der for god ordens skyld siger at de "juridiske spørgsmål ikke må ignoreres"

³⁷ Se Bilag 6: Justifying the silence on Downing Street Memos.

og at statsadvokaten er åben for juridisk rådgivning. Dette kan indikere at spørgsmålet ikke var det som fyldte mest i det beskrevne møde, til dels på grund af tekstens beskedne position og omfang i dokumentet og til dels pga. at emnet i øvrigt ikke noteres som behandlet andet steds i dokumentet.

The Downing Street Memo burde således være særdeles nyhedsværdigt, idet at det dokumenterer at det hvide hus med George W. Bush i front simpelthen løj for verdenssamfundet, det amerikanske parlament, og de amerikanske borgere hver gang han og PNAC medlemmerne Donald Rumsfeld, Dick Cheney og Paul Wolfowitz, i de 8 mdr. fra dokumentets datering og frem til erklæringen af krig, gentog at krigen ikke var definitivt besluttet, men blot en sidste nødløsning.

Hertil viser det at amerikanske efterretningstjenesters data blev bøjet og formet for at opnå en politisk dagsorden, i stedet for omvendt. Historien om at England som udgangspunkt var åben for at deltage i "any military action" er naturligvis også en stor nyhed, blot ikke så ekstraordinært væsentlig som at massiv folkeforførelse / manipulation udført af en amerikansk præsident og hans stab af PNAC medlemmer, i praksis fandt sted i den kritiske ¾ årige periode op til Irakkrigen.

Historien adskiller sig fra Bush Bin Laden / Carlyle historien ved rent faktisk at modtage en begrænset

og sporadisk dækning. Det sker efter at det originale memo første gang er blevet trykt i den britiske avis The Sunday Times den 1. maj 2005³⁸. Først to uger senere (to uger er normalt længe inden for nyhedsbranchen, særligt i tilfælde af sensationelle nyheder) d. 17. maj 2005 bringer Chicago Tribune nyheden om at "The potentially explosive revelation has proven to be something of a dud in the United States. The White house has denied the premise of the memo [and] the America media have reacted slowly to it."³⁹. En udtalelse som først og fremmest er væsentlig idet at den viser at den amerikanske presse som helhed ikke var synderlig optaget af formidle The Downing Street memo, og den skandale / rigsretssag dokumentet potentielt set kunne udløse.

The New York times fulgte den 2. maj 2005 op med artiklen "For Blair, Iraq Issue Just Wont Go Away – Integrity And Credibility Questions Arise as British Voting Nears"⁴⁰. Artiklen kom ikke på forsiden, men på side A9 og vægtningen ligger på at Blair så ud til at støtte op om Irakkrigen, og ikke på at den amerikanske præsident var besluttet på krig i en længere periode hvor verden blev forsikret om noget andet og at amerikanske efterretninger måtte bøjes ifht. et politisk mål.

³⁸ Se Bilag 7: The Secret Downing Street Memo

³⁹ Se Bilag 8: British Memo Reopens War Claim

⁴⁰ Se Bilag 9: For Blair Iraq Issue Just Wont Go Away

Senere i artiklen beskrives det hvordan at Tony Blair afviser at England allerede dengang var parat til at støtte op om Irakkrigen, selvom at Memo' et netop kraftigt indikerer det modsatte. Jf. DiMaggio reporterer NYT otte gange om The Downing Steet Memo i perioden mellem 1.maj – 17. juni 2005. Historierne præsenteres ikke som forsidehistorier, men som bagsider. Kritisk dækning finder også sted, da Bob Herbert i artiklen Truth and Deceit⁴¹ udtaler hvordan at "The American public...[was]" spoon-fed bogus information... in the run-up to the invasion of Iraq." og "Mr. Bush wanted war, and he got it. Many thousands have died as a result." USA today nævnte også memoet den 8. juni 2005, mellem 1 maj 2005 og 31 juli 2005 nævner The Washington post memoet 24 gange⁴².

Sammenlignes denne sporadiske dækning med tidligere fremførte data om hvordan medierne i øvrigt vinklede og dækkede krigen, fremstår avisernes dækning af historien i bedste fald som sporadisk. Ifht. til de store nyhedsnetværk kan man i artiklen "Bush lied about war? Nope, no news there!"⁴³ fra Salon.com finde statistisk data registreret af TVEyes. (virksomhed specialiseret i medie monitorering.) Her fremkommer det at stationerne: CNN, Fox News, MSNBC, ABC, CBS, NBC and PBS i perioden 1.maj – 6. juni 2005

⁴¹ Se Bilag 10: Truth and Deceit

⁴² DiMaggio, Anthony R. Mass Media Mass Propaganda – Examining American news in the War on Terror s.59

⁴³ Se Bilag 11: Bush lied about war? Nope, no news there!

omtalte the Downing Street Memo 20 gange - til sammen - alt i alt. Til sammenligning nævnes det endvidere at stationerne i samme tidsinterval 263 gange behandlede en historie om tabloidpressens brug af et foto taget af Saddam Hussein, iført underbukser.

At en så eksplosiv historie ikke spredte sig som en steppebrand på forsider og i de elektroniske medier, understreger at en eller anden form for grundlæggende systemisk fejl i amerikanske massemedier gør at oplysninger som er centrale for at den amerikanske befolkning har mulighed for at følge med i demokratiske / udemokratiske processer enten udelades, eller vinkles på måder som fjerner fokus fra det eksplosive og i stedet retter det imod pseudohistorier omhandlende f.eks. at Blair har en skidt historie klæbende til sig, hvilket er det mindst væsentlige i The Downing Street Memo, sammenlignet med oplysningerne om at Præsidenten vildledte verdenspressen og satte efterretningsoplysninger sammen på en måde så de tilpassede sig et politisk mål, i stedet for at planlægge sin forsvarspolitik efter hvad efterretningstjenesten reelt fremlagde af sikkerhedsoplysninger.

Jeg vil forsøge at undersøge og indkredse hvilke faktorer der kan tænkes at betinge denne systemiske fejl i specialets anden overordnede del "Hvorfor". For nu vil jeg blot pege på at en neutral nyhedsformidling antageligvis, ville fungere

anderledes og have sikret at historien om The Downing Street Memo havde fået en helt anderledes og massiv / global pressedækning. Var dette sket mener jeg det er rimeligt at antage at både amerikanske og europæiske borgeres "definition af situation" ville være blevet væsentligt modificeret, rigsretssager iværksat mv.

The Project For The New American Century (PNAC)

Den sidste udeladelse af de tre primære udeladelser jeg har medtaget i dette speciale, er udeladelsen / nedprioriteringen af historien om den neokonservative tænketank PNAC. Et genstandsfelt så væsentligt for forståelsen af The War on Terror, såvel som for besvarelsen af min problemformulering, at jeg grundigt vil belyse flere sider af såvel organisationen som dens relation til det hvide hus og de amerikanske nyhedsmediers dækning af samme.

Ønsker man at kigge ind i selve det politiske "maskinrum" som driver mytologien om "The War on Terror", og forstå hvilke politiske ramme og tandhjul der, i praksis, har drevet fortællingen fremad, vil enhver researcher før eller siden nå frem til sagens primære kerne og den samlede fortællings egentlige udgangspunkt. Den neokonservative tænketank, The Project For The New American Century. (PNAC) Normalt er jeg ikke meget for alt for lange citater i en opgave, da det

kan give indtryk af overflødig fyld. Imidlertid er følgende tekst, hentet direkte fra PNAC's forside⁴⁴ og formuleret af organisationens bestyrelsesformand så koncis og detaljeret en beskrivelse både af organisationens ideologi, og af dens arbejdsmetoder - at den er nødvendig at medtage:

"The Project for the New American Century is a non-profit educational organization dedicated to a few fundamental propositions: that American leadership is good both for America and for the world; and that such leadership requires military strength, diplomatic energy and commitment to moral principle."

"The Project for the New American Century intends, through issue briefs, research papers, advocacy journalism, conferences, and seminars, to explain what American world leadership entails. It will also strive to rally support for a vigorous and principled policy of American international involvement and to stimulate useful public debate on foreign and defence policy and America's role in the world." – William Kristol, Chairman

Første afsnit redegør for essensen i den neokonservative verdensanskuelse / politiske ideologi. Amerikansk lederskab er godt for USA og *for verden*. Og dette lederskab er afhængigt af militær styrke, diplomatisk energi og binding til moralske principper, som vi med udgangspunkt i de forudgående sætninger må antage forstås som

---

⁴⁴ <http://www.newamericancentury.org/>

amerikanske eller måske mere præcist, *neokonservativt*, definerede moralske principper. Andet afsnit gør det klart at målene skal opnås ved at formulere "briefs", producere undersøgelser, benytte "fremmede journalistik", konferencer mv. for at forklare hvad *Amerikansk Verdens Ledelse* indbefatter. Læser man teksten i kursiv en gang til, bør spørgsmålet om hvorvidt PNAC opfatter USA som en hegemonisk magt ved samme lejlighed være besvaret.

PNAC's historie, ideologi & virke

For at få udrettet hvorfor udeladelsen / nedprioriteringen af kritiske / undersøgende historier omhandlende PNAC's rolle ifht. Irakkrigen og The War On Terror, er så *væsentlig* - er det vigtigt at få beskrevet tænketankens historie, ideologi og indflydelse på beslutningstagere i inderkredsen af Det Hvide Hus. Fokus på hvordan at PNAC herigennem formåede at anvende massemedier til at eksekvere sin ideologiske agenda er ligeledes væsentlig at medtage.

PNAC frygtmytologi som ideologisk katalysator

Mytologi: *-en, -er, -erne, af græsk mythos 'sagn' og -logi: en kulturs samlede bestand af myter, fx om verdens skabelse og om guders og heltes liv og*

*gerninger.*⁴⁵ Mytologi omhandler de små og store fortællinger som en given kultur, subkultur eller endda, gruppe af enkeltpersoner er i besiddelse af og kontinuerligt giver videre til hinanden. Nogle mytologier er store og relativt bestandige såsom eksempelvis historierne fra det gamle testamente, imens at andre er refleksioner af midlertidige normative / moralske forståelser og bredt vedtagne, men kulturelt bestemte, "sandheder" og sociale konventioner. Websters Online Dictionary opsummerer dette perspektiv således: *Myths collectively; the body of stories associated with a culture or institution or person*⁴⁶.

David Altheide taler om hvordan at borgernes forståelser af verden ofte konstrueres og manipuleres af dem som kan opnå fordele herved⁴⁷. Frygt anvendes proaktivt til denne proces. Oplevelsen af denne frygt opstår ikke af sig selv i en forvirret borgers definition af situationen, men er en social konstruktion skabt og styret af politiske aktører for at opnå konkrete mål. Målet med denne form for manipulation er jf. Altheide af og til økonomiske gevinster, men langt oftere politisk magt og *symbolsk dominans*: Hvis det lykkes at få ens verdenssyn til at blive bredt accepteret, giver

⁴⁵ Den Danske Ordbog 2011, <http://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=mytologi>

⁴⁶ <http://www.websters-online-dictionary.org/definitions/mythology?cx=partner-pub-0939450753529744%3Av0qd01-tdlq&cof=FORID%3A9&ie=UTF-8&q=mythology&sa=Search#922>

⁴⁷ Altheide, David L. *Mass Media, Mass Propaganda, Terrorism And The Politics of Fear*. Altamira press, 2006. s. 18

det mulighed for at en lang række programmer og aktiviteter kan implementeres ifht. netop dette perspektiv / denne fortolkning af "hvordan verden er."

I den forbindelse forklarer J.C. Davis og Kappeler mf.⁴⁸ at et nøgleaspekt ved alle former for *ideologi* er fremførelsen og promoveringen af en *mytologi*, forstået som et sæt af "ideer" og "historier" som forklarer ting, organiserer vores syn på verden og ved samme lejlighed får indsat mennesker, steder og begivenheder i bekvemme og let forståelige rammer.

En af de mest fundamentale og udbredte myter, fastholdt og udbredt antageligvis siden de tidligste orale kulturer og stammesamfund er myten om "godt" imod "ondt", hvor de gode er dem som er på "vores side", og "de onde" er dem som er så uheldige at opholde sig på "den anden side".

Ser man BBC dokumentaren "The Power of Nightmares" af Adam Curtis⁴⁹ bliver det tydeligt hvordan at denne myte er dybt knyttet til amerikansk uden og indenrigspolitik, såvel som til en lille, men indflydelsesrig gruppe af islamister. Dokumentaren redegør for hvordan at to absolutte perspektiver på verden, islamisternes og de

neokonservatives har bidraget til den moderne tids fremkomst af *frygtpolitik*, forstået som politiske dagsordner motiveret, fremført og implementeret gennem anvendelsen af frygtbaserede budskaber / retorik / diskurs. Begge grupper forstod vigtigheden af at konstruere myter om godt og ondt, og skæbnens ironi gjorde at de to grupperinger i praksis havde brug for hinanden for at kunne få konstrueret den nødvendige fjende / modsætning.

De havde herudover det tilfælles at deres respektive synspunkter i begge gruppers tilfælde havde intellektuelle tænkeres udgangspunkt og støtte.

På islamisternes side var idemanden Sayyed Qutb, som til dels i USA men primært under et fængselsophold i Ægypten udviklede sit rationale for radikal islamisme, og på den amerikanske side var det filosofen Leo Strauss som udklækkede tanken om promoveringen af et imperialistisk styre imod en "ond" opposition. Qutb der i 1949 studerede på Greeley i Colorado, opfattede det amerikanske samfund som værende dekadent og så dets dyrkelse af individualismen som en ødelæggende kraft ifht. dybere religiøse værdier. En interessant ting, er at Qutb ved sin tilbagevenden til ægypten egentlig kun havde få tilhængere, men blandt dem var til gengæld en vigtig person. Ayman Zawahiri, nåede, før han blev likvideret for deltagelse i drabet på Anwar Sadat, at være mentor for den påståede mastermind bag 9/11 angrebet, Osama Bin Laden.

⁴⁸ Davis, J.C. *Fear, Myth, and History: The Ranters of The Historians*. Cambridge University Press. 1986. Kappeler, E. Victor, Blumberg, Mark, Gary W. Potter: *The Mythology of Crime and Criminal Justice*. Waveland Press. 1999.

⁴⁹ Gentager blot som service, se bilag 1

På den amerikanske side mente Leo Strauss at den moderne filosofis bidrag til oplysningen tilsvarende havde oversolgt vigtigheden af individets frihed og udtryk på bekostning af fællesskab og nationale værdier. Han ønskede at rette denne intellektuelle misforståelse og agiterede for at masserne havde brug for at blive ledt til at gøre "den rette ting". Han mente at dette kunne gøres ved at tage udgangspunkt i platons tanke om at masserne havde brug for at blive bedraget af simple myter, den "noble løgn" fremført af ledere fra samfundets elite.

Strauss blev en af de ledende intellektuelle kræfter for de neokonservative og flere af hans tilhængere mente at USA's kamp imod det onde var en myte, som amerikanerne grundlæggende ville tro og følge. Det bliver oplyst at Strauss holdt meget af tv-serien Perry Mason, som i serien er en forsvarsadvokat, der, hvis han selv mente en klient var skyldig, gerne plantede beviser for at få tingene til at flaske sig som han selv ønskede det. En tankegang som i høj grad har været udgangspunkt for PNAC's aktiviteter siden da.

Strauss formåede at skabe sig en flok af *Straussianere*, personer som følte sig forbundne med hans ideologi. En del af hans tilhængere blev rekrutteret blandt universitetsstuderende som grundet deres konservative, eller moderat konservative synspunkter i havde svært ved at få

arbejde i halvfjerdsernes amerikanske universitetsmiljø. I stedet blev de knyttet til Washington. Jf. Curtises kilde, D.C Kristol havde disse personer det tilfælles at de havde mistet tilliden til det filosofiske grundlag for det liberale demokrati.

Med denne mistillid til det liberale demokrati, og filosofien om at massebedrag er nødvendigt for at få masserne til at gøre det rigtige, forstået som at støtte op om ideologien: Amerikansk ledelse af verden gennem historien af nationens kamp imod det onde, har man i sin essens profilen af hvem PNAC er og hvad de arbejder for.

PNAC's frygtkonstruktion 1.0 – Den Kolde Krig

Før jeg går til beskrivelsen af mediernes dækning af PNAC's indflydelse ifht. konstruktionen af historien om The War on Terror, er det relevant at tydeliggøre en central pointe: Den samme gruppe af mennesker som pakkede, formaterede og solgte den delvist fantombasrede historie om Terrornetværk og WMD og nødvendigheden af krig imod Irak, har jf. Curtises oplysninger gjort det hele en gang tidligere, blot i endnu mere granduøs skala, ved at fordreje, opfinde og overdrive trusler ifht. den første store PNAC "Trussel 1.0" – Sovjetunionen og Den Kolde Krig. I 1981 tiltrådte Ronald Reagan embedet som amerikansk præsident. Omkring ham blev der indsat en række væsentlige figurer, med tilknytning til PNAC. Paul

Wolfowitz blev ansat som *head of the statedepartments policy staff*. Hans ven Richard Pearl blev *assistant secretary of defence*. Og chefen for "Team B", Richard Pipes blev en af Reagans nærmeste rådgivere. De neokonservative mener på det tidspunkt at de nu kan få udført deres revolutionære agenda, i form af en "epic battle" imod det onde, naturligvis i form af Soviet Unionen. Med et solidt fundament i det religiøse Amerika, hvor frygtmytologien, omhandlende kommunismen som manifesteret ondskab, indledningsvis kunne distribueres igennem ophidsede prædikanter, indledtes en omfattende kampagne. En ny global mytologi.

Jf. Curtis var der i kongressen dog mange modstandere af denne radikale fortolkning af trusselsbilledet, herunder Reagan selv, som godt nok opfattede Sovjet som en "ond kraft", men stadig mente at han kunne forhandle med Sovjetunionen om en afslutning af den kolde krig. Richard Pipes, Reagans tætte rådgiver, forklarer i Curtises film, at Reagan var opsat på at sætte sig ned og tale med russerne om at ændre deres ideologi, på en måde så det russiske folk ville opleve glæde og fremgang. Pipes beskriver herefter hvordan at han selv forklarede præsidenten at dette perspektiv var forkert, og at tvang via pres på det russiske *system* var løsningen. Et budskab som det tog præsidenten "a very long time to assimilate".

For at overtale Reagan ønskede de neokonservative at bevise at den "Røde Trussel" var langt langt

større end selv Team B havde "vist". Team B var en arbejdsgruppe som under ledelse af Pipes, afviste CIA's meldinger om et lavt sovietisk trusselsniveau og som fik lov til at gennemgå de store mængder CIA fotos og efterretninger der dokumenterede et stærkt begrænset trusselsbillede og våbenarsenal. Pipes og Team B konkluderede, helt i tråd med PNAC's verdenssyn og ideologi om anvendelsen af den "noble løgn", ud fra factsne at russerne var langt *farligere* end først antaget. Fordi at siden våbnene simpelthen ikke fandtes, måtte de jf. Pipes logik være *skjult*, og Russerne således endnu mere bedrageriske og farlige end først antaget. Tager man logikken fra denne tilgang og sammenholder den med historien om WMD, opstår der således et gåsehuds fremkaldende sammentræf ifht. hvordan frygtfantomer, forstået som uvirkelige frygt / fjende billeder og scenarier konstrueres.

Men altså. PNAC's ansatte i det hvide hus, med Pipes og en ung Donald Rumsfeld i spidsen, ønskede at konstruere et endnu mere motiverende trusselsbillede til den amerikanske præsident end Team B's anstrengelser alene havde formået. Man ønskede at skabe en fortælling om at alle verdens uafhængige terrorgrupper i virkeligheden stort set alle sammen blev kontrolleret og koordinerede af Moskva, med det formål at overtage verden. Primær fortæller for denne tanke var den ledende neokonservative Michael Ledeen, der også var rådgiver for The Secretary of State. Ledeen var påvirket af en bestseller bog kaldet "The

Terror Network” som påstod at terrorisme ikke var det fragmenterede fænomen det så ud til at være. I ”virkeligheden” var de alle, fra PLO til IRA, jf. bogen, som nævnt styret og koordineret af Moskva. CIA var fuldstændige uenige i denne betragtning, og sagde at tanken blot var endnu en neokonservativ fantasi.

Heldigvis for de neokonservative finder de en allieret i William Casey, den nye chef for CIA. Han læste ”The Terror Network” og var herefter fuldstændig overbevist om at dens perspektiv var korrekt. Han bad herefter sine medarbejdere i CIA’s office of Soviet Affairs om at producere en rapport til præsidenten som kunne bevise at dette skjulte netværk eksisterede. Imidlertid fortalte hans folk i CIA ham at dette ikke var muligt, da indholdet og oplysningerne i bogen ”The Terror Network” var ”black propaganda” dvs. en 100% fiktiv historie som CIA selv havde fundet på i en smædekampagne imod Soviet Unionen. CIA *vidste* med andre ord at terrornetværket ikke fandtes, simpelthen fordi de selv havde fundet på det. I dokumentaren forklarer chefen for CIA’s office of Soviet Affairs (fra 1976-87), Melvin Goodman at han og ”The operations people” dvs. personer med førstehåndsviden fra ”felten” gjorde dette helt klart for William Casey. Casey afviste dog alt hvad hans egen efterretningstjeneste fortalte ham. Han var fast besluttet – fiktionen fra CIA’s egen smædekampagne var nu virkelig. Casey fandt en universitetsansat der beskrev sig selv som

”terrorekspert”, og fik ham til at producere en sagsakt, som bekræftede CIA’s fiktion, og præsenterede så dette dokument for præsidenten. Resultatet udeblev ikke, og i 1983 underskrev præsident Reagan et dokument som autoriserede en ny amerikansk udenrigspolitik, der gik ud på fremover at bruge ”covert missions” til at angribe og destruere det ikke eksisterende ”Sovjetisk kontrollerede terrornetværk”. Et nyt kapitel i vestlig frygtmytologi var kommet til.

PNAC metodik i Den Kolde Krig & The War on Terror - en analyse

Gennemgår man ovenstående oplysninger vil man med en komparativ analyse, kunne finde en række fællesnævnerne for PNAC’s måde at promovere frygthistorier og kreere fantom fjender / trusler ude af proportion med virkelighedens trusselsbillede, under henholdsvis den kolde krig, og The War on terror:

- **Forvrængning** en *mindre* trussel omformateres og fremstilles som en *ekstrem* trussel. (Ruslands og Iraks reelt begrænsede kapacitet for krig.)
- **Konstruktion** fantomer og fiktioner konstrueres, for at omformateringen af virkeligheden kan styrkes og fremføres. (Russisk Terrornetværk, WMD, myten om Al Queda Terror-*netværk*⁵⁰)

⁵⁰ Curtis viser hvordan at Al Queda (i øvrigt navngivet af CIA, ikke af sig selv) kun er *en* gruppe, med mindre sympatiserende uforbundne grupper, og ikke som medier, politikere, eksperter mv. beskriver det et organiseret *netværk*.

- **Implementering** præsidenten og det hvide hus påvirkes direkte indefra af PNAC medlemmer til at acceptere disse konstruktioner og formulere en politik til at imødekomme og forebygge deres scenarier.
- **Distribution** fjendebilledet projiceres via Præsidenten og hans nærmeste medarbejdere via massemedier ud til befolkningen.
- **Absorption** Befolkningens adgang til viden de ikke selv har førstehåndsadgang til er, alternative nyhedstjenester undtaget, begrænset til mainstreammediernes og få politiske talspersoners (præsidenten inkl.) massemedierede frygt / trusselsprojektioner. Den offentligt tilgængelige "definitionen af situationen" svarer således i overvejende grad til definitionen fra Det Hvide Hus og Pentagon.

Mediernes dækning af PNAC historien

Knap to årtier senere indsættes George W. Bush d. 20. januar 2001 som USA's præsident. Hans vicepræsident, Dick Cheney, forsvarsminister, Donald Rumsfeld og vice forsvarsminister Paul Wolfowitz, der tidligere havde tjent George H.W. Bush, Nixon, Henry Ford, Bush senior og Ronald Reagan, var nu helt fremme på de mest magtfulde poster i Det Hvide Hus. Samtidig var de alle, George W. Bush undtaget, medlemmer af PNAC⁵¹.

⁵¹http://www.sourcewatch.org/index.php?title=Project_for_the_New_American_Century#Other_PNAC_members_.28Updated_June_2007.29

Jeg har tidligere redegjort for essensen af de War on Terror historier som ovennævnte PNAC medlemmer, sammen med George Bush og Colin Powell solgte til nyhedsmedierne, samt hvordan at disse medier valgte at vinkle og videregive denne historie, stort set i samme form som Det Hvide Hus / PNAC fortalte den. Derfor vil jeg her sætte fokus på i hvilket omfang, og hvordan, medierne fortalte om PNAC's nær totale indflydelse på det hvide hus og The War on Terror. Som tidligere er spørgsmålet altså: Hvor meget og hvordan blev historien dækket, og var dækningen mindre *før* krigens begyndelse end *efter*.

Historien om PNAC's indflydelse på det hvide hus blev dækket, men som det kan ses i den data ⁵² (Fig.2) som Altheide og hans studerende har opsamlet, var dækningen, særligt op til krigen, yderst sparsom sammenlignet med f.eks. den lille bi historie om Saddam Hussein i underbukser som fik omtale 263 gange.

I de kritiske 6 måneder op til Irakkrigen den 20 marts 2003, blev historien om PNAC som det ses nævnt kun nogle få gange i den trykte presse. På de store TV netværks aftenyheder blev historien ikke vist en eneste gang⁵³, på trods af

⁵² Altheide, David L. *Mass Media, Mass Propaganda, Terrorism And The Politics of Fear*. Altamira Press, 2006. s. 168

⁵³ Altheide, David L. *Mass Media, Mass Propaganda, Terrorism And The Politics of Fear*. Altamira press, 2006. s. 167

tænketankens / politikernes åbent deklarerede hegemoniske ambitioner og stort set totale indflydelse over det hvide hus, krigen imod Irak og historien om The War on Terror.

ABC *Nightline* undersøgte dog "The Conspiracy Claims" i et interview⁵⁴ med PNAC's formand William Kristol den 5. marts 2003. Her afviste reporteren Ted Koppel den udenlandske presses anklager om konspiration og forklarede at PNAC "Did what former government officials and politicians frequently do when they're out of power, they began formulating a strategy, in this case a foreign policy strategy, that might bear influence on the Administration then In power, headed by President Clinton. Or failing that, on a new Administration that might someday come to power. They were pushing for the elimination of Saddam Hussein. And proposing the establishment of a strong military presence in the Persian Gulf, linked to the willingness to use force to protect vital American interests in the gulf."

I det enkeltstående indslag som vises, antydes PNAC's ambitioner således mod slutningen af citatet. At PNAC i praksis besad alle de mest væsentlige poster i Bushregeringen og at alt hvad der udgik fra det hvide hus omhandlende Irakkrigen og den større fortælling om The War on Terror matchede PNAC's politik, eller at PNAC's ideologiske

grundlag er fæstnet i brugen af den noble løgn, bliver ikke klart.

Fig. 2

January 26, 1998	National Public Radio, <i>All Things Considered</i>
August 4, 2001	National Public Radio, <i>Weekend Edition Saturday</i>
August 11, 2001	<i>New York Times</i> , Jane Perlez, "Bombing Iraq and U.S. Role"
August 21, 2001	<i>Washington Post</i> , Thomas Ricks, "Empire or Not: A Debate over U.S. Role"
September 10, 2001	NPR, <i>Talk of the Nation</i>
September 23, 2001	NBC, <i>Meet the Press</i> (Colin Powell), PNAC letter to press mentioned
December 3, 2001	<i>New York Times</i> , excerpts from 1998 PNAC letter to President Clinton
December 9, 2001	<i>New York Times</i> , article about PNAC position
September 10, 2002	National Public Radio, <i>Talk of the Nation</i>
October 2002	<i>Harper's Magazine</i> , David Armstrong, "Dick Cheney: The America"
January 12, 2003	<i>Los Angeles Times</i> , Chalmers Johnson, about Rumsfeld's urge to attack Iraq
February 1, 2003	<i>New York Times</i> , Todd Purdum, "The 'Brains' behind Bush's Foreign Policy" (on same day Bush says that he does not support containment)
March 4, 2003	Soviet journalist, monitored by BBC
March 5, 2003	ABC, <i>Nightline</i>
March 11, 2003	<i>New York Times</i> , David Carr, article about PNAC and <i>Weekly Standard</i> influence on Bush and foreign policy
March 16, 2003	CBS, <i>Sunday Morning</i> <i>Guardian</i> newspaper (and others, Toronto)
MARCH 20, 2003	WAR WITH IRAQ BEGINS
March 23, 2003	NBC, <i>Meet the Press</i> (Rumsfeld) <i>Los Angeles Times</i> , Gary Schmitt (PNAC) writes article <i>New York Times</i> , Steven R. Weisman, article about history of PNAC influence
March 27, 2003	Paul Wolfowitz's denial to Senator Dick Durbin about his authorship of pre-PNAC 1992 document and preemption of bombing
April 6, 2003	<i>Chicago Sun Times</i> (Lynn Sweet) refers to Wolfowitz's denial (see Senate meeting)
April 21, 2003	National Public Radio, <i>Talk of the Nation</i>
May 9, 2003	National Public Radio, <i>All Things Considered</i>
June 5, 2003	National Public Radio, <i>All Things Considered</i>

Bemærk i øvrigt i listen over den registrerede, stærkt begrænsede, dækning af PNAC historien, at dækningen *efter* krigens iværksættelse, er forøget sammenlignet med perioden *op til* krigen.

⁵⁴ ABC News Nightline, "The Plan" 5. marts 2003.

PNAC som direkte kilde I NYT

Jeg kvier mig lidt ved ovenstående overskrift. For i praksis var PNAC jo direkte kilde til hele historien om The War on Terror / WMD / Irakkrigen via tænketankens medlemmer i det hvide hus. Denne sammenhæng var som tidligere vist blot uden for mainstreammediernes primære fokus. Overskriften dækker derfor, i dette tilfælde, over mediehistorier vinklet omkring selve de neokonservatives politiske projekt "The Project For A New American Century". Dette mener jeg er værdifuldt at medtage, da historier af denne type omhandlede det større ideologiske projekt, i form af USA som, for første gang åbenlys og offentligt erklæret, hegemonisk / imperialistisk kraft, med en mere militant og aggressiv udenrigspolitik end tidligere set i verdenshistorien.

Dækning af denne art har reelt potentialet til at undersøge en given politiks validitet og relevans, særligt hvis anvendelsen af kilder er balanceret. På samme måde kan offentlige diskussioner af politiske / ideologiske udspring og ambitioner, særligt før en konflikt, tænkes at have stor betydning for hvorvidt en, hypotetisk set, velinformeret befolkning ønsker at bakke op om essensen i den førte politik og dens ideologiske vision eller ej.

Herunder er indsat et skema⁵⁵ (Fig.3) som viser hvordan The New York Times "balancerede" dækningen af selve PNAC's projekt. Skemaet viser antallet af artikler med PRO PNAC kilder vs. Antallet af artikler med Kritikere af The Project For A New American Century. Skemaet indbefatter den totale mængde af NYT artikler indsamlet i en periode strækkende sig over et år, fordelt på de sidste seks måneder op til 9/11 og de første seks måneder efter 9/11. Artikler med medlemmer ansat i det hvide hus er *ikke* medtaget i statistikken.

Fig. 3

	Before 9/11 N = 72	After 9/11 N = 133
<i>Supporters</i>		
Thomas Donnelly	1	3
William Kristol	42	48
Richard Perle	21	61
Marc Gerech	7	9
Gary Schmitt	3	1
Robert Kagan	7	35*
<i>Critics</i>		
Joseph Nye	4	7
Chalmers Johnson	1	1

*Twenty of Kagan's post-9/11 interviews involved book reviews.

Dataen fra NYT's dækning af PNAC's politiske og ideologiske ambitioner viser at 72 artikler benyttede 6 kilder med direkte tilknytning til PNAC og fem artikler med to kritiske PNAC kritiske kilder. Det fremkommer hertil at Pro - PNAC artikler får øget eksponering / frekvens efter 9/11.

⁵⁵ Altheide, David L. *Mass Media, Mass Propaganda, Examining American News in "The war on Terror"*. Lexington Books, 2009. s. 170

Den mere dybdegående dækning af krigens ideologiske drivkraft har således i NYT oplevet en vis dækning i perioden før og efter 9/11. Imidlertid var dækningen biased i PNAC's favør og således næsten uanfægtet på linie med Det Hvide Hus' / PNAC's ideologi.

Analyse – Indhold VS Udeladelser

INDHOLD	UDELADELSER
<p>Vinkling USA og verden står i en ekstrem farlig situation udgjort af "Ondskabens akse." Den største trussel er, til at begynde med, Saddam Hussein og Irak som ikke alene støtter en anden stor terrortrussel Osama Bin Laden, men også har og udvikler masseødelæggelsesvåben. En krig er derfor nødvendig og kan hertil bringe demokrati efter US model til den Irakiske befolkning.</p>	<p>Vinkling Bush famillien har samarbejdet tæt med Bin Laden familien i årtier. Bush ønsker krigen stort set fra start, også selvom han og det hvide hus siger at det er en absolut sidste udvej. Bush og de øvrige ansatte i det hvide hus vil profitere massivt på krigen. Krigen er indledelsen af et hegemonisk <i>PNAC</i> projekt. En neokonservativ tænketank som via det hvide hus har manipuleret hele den vestlige verden af flere omgange. Den amerikanske indsats er blodig og koster tusinder af civile irakeres liv, også kvinder og børns.</p>
<p>Kilder Pro Krigs kilder, Pro WMD, Pro PNAC kilder udgør fra 73,6% af dækningen og op,</p>	<p>Kilder skeptiske kilder fylder typisk langt mindre end de resterende max 26,3 %. Tallet</p>

afhængigt af det specifikke genstandsfelt.	inkluderer talsmænd for styret i Bagdad og kilder der mere var skeptiske ifht. krigens <i>timing</i> , frem for dens berettigelse.
Mytedannelse US og dets allierede kæmper for det gode, forstået som kapitalisme og demokrati, imod det onde forstået som terror og islamisk fundamentalisme.	Mytedannelse US / PNAC og dets allierede (Tony Blair) fordrejer og forstærker verdens-historiske mytologier gennem brug af frygtpolitik og massemanipulation via talerør i Det Hvide Hus, formidlet af en ukritisk, biased og ensidig presse.

Analysen peger som det kan ses på at der ikke er kohærens imellem udeladelser og indhold i historien om The War Of Terror og at forløbet er præget af entydig bias i PNAC's / Pro krig / Det Hvide Hus' favør. Det er bekymrende at PNAC's fordrejende og manipulerende væsen, fæstnet i Leo Strauss og Platons tanke om den noble løgn, i den grad har gennemsyret amerikansk og således implicit også vestlig udenrigs og forsvarspolitik on and off siden 1983. Hertil burde det være en forsidehistorie af massivt globalt omfang, at milliarder og atter milliarder af mennesker i generationer er blevet fastholdt i en fiktiv realitet, hvor der – absolut - har været konkrete trusler, men ingen som har været i nærheden af det eksponerede billede.

Rigsretssager skulle såfremt samfundets institutioner, særligt pressen havde været fuldt funktionel, antageligvis være afholdt og adskillige af verdens mest magtfulde politikere i den nævnte periode straffet for løgn og vildledning, der har ført til kolossale globale lidelser og hundredtusindvis af dræbte civile, under Den kolde krig og The War on Terror. Imidlertid sikrede udeladelsen / den stærkt reducerede og biased dækning af PNAC's rolle og kolossale politiske magt, at ingen af disse ting skete, eller nogensinde, antageligvis, vil komme til at ske.

Derfor er udeladelser og / eller nedprioritering af information, ude af proportion med informationens væsentlighed, så central en del af alle former for vellykket propaganda, mytedannelse og orkestreret massemanipulation.

Ifht. spørgsmålet om War programming fremkom det at dækning omhandlende PNAC's indflydelse stiger *efter* krigen er begyndt.

Dækningen af The War on Terror US perspektiv – Opsummering

Det forgangne afsnit har indledningsvist beskæftiget sig med præsentation, undersøgelse og analyser af primært kvalitativ data udtrukket fra FAIR's arkiver omhandlende selektion af kilder i amerikanske

nyhedsmediers dækning af den første del af historien om The War on Terror forstået som optakten til og umiddelbart efter invasionen af Irak i 2003. Analyserne er foretaget med afsæt i primært Hjarvad, Kristensen og Ørstens forståelse af mediernes selektion af kilder som værende et udtryk for en bestemt overordnet vinkling, understøttet af DiMaggios forståelse af vinkling som værende et spørgsmål om en overordnet selektion frem for en anden.

Ved at anvende denne metode er det fremkommet at bias i selektionen mellem Pro-krigs kilder vs. Anti krigs kilder (sidstnævnte udgjorde 6 % af 393 on camera kilder, antikrigsaktivister udgjorde 3 ud af 393 kilder, mindre end 1%) entydigt fandt sted hos alle de undersøgte større amerikanske TV netværk (ABC World News Tonight, CBS Evening News, NBC Nightly News og PBS's NewsHour)

Det blev vist hvordan at Den liberale oppositionsavis (ifht. en republikansk regering) The New York Times blev anvendt ved undersøgelsen af The War on Terror historiens primære argument for at gå i krig med Irak,- besiddelsen og udviklingen af Weapons of Mass Destruction. (WMD) Her blev et tilsvarende stærkt biased mønster tydeligt, i det at 73,6 % af artiklerne i den undersøgte periode var på linie med regeringens påstande om WMD, imens blot 9,3 % af historierne indtog det modsatte synspunkt. Implicit er det således fremkommet at vinklingen via kildevalg entydigt var på linie med

vinklingen fra det hvide hus omhandlende Iraks besiddelse af WMD og den heraf resulterende nødvendighed af krig.

Et supplerende afsnit om øvrige fællesnævner ved amerikanske nyhedsmediers vinkling af Irakkrigen undersøgte to eksempler på ensartet vinkling på tværs af medier. Her fremkom det at fokus på taktik frem for motiv eller forebyggelse ifht. de undersøgte nyhedsmedier udgør en fast metode til vinkling af indhold omhandlende Irakkrigen.

Formateringen af Irakkrigen som en Clean War, forstået som en ublodig krig med et mere strategisk / instrumentelt fokus blev anskueliggjort med et interview på nyhedsstationen CNN der viste at stationen opfattede spørgsmålet om "insurgents" som væsentligere end antallet af civile, dræbt af amerikanske soldater. En rapport omhandlende US nyheds mediers nedprioritering og udeladelse af historier om kontroversielle våben i form af henholdsvis klyngebomber (nedprioriteret) og ammunition af beriget uran (udeladt), tjente til at understøtte argumentationen om formateringen af en "Clean War".

For at imødekomme Altheides forståelse af hvad der konstituerer propaganda var det nødvendigt ikke alene at få undersøgt førnævnte spørgsmål om vinklingen af Irakkrigen, men også at undersøge hvilke centrale historier med potentiale til at påvirke offentlighedens "definition af situationen" der blev

udeladt eller kraftigt nedprioriteret. En enkelt af Michael Moores mange oplysninger fra filmen Fahrenheit 9/11 omhandlende Bush og Bin Laden familiens venskabelige forretningsforhold og fællesinteresser samt massive profit på krigen via konglomeratet The Carlyle Group blev anvendt som et eksempel på en historie der kunne have påvirket definitionen af situationen. Nedprioriteringen af The Downing Street memo, der viser at George W. Bush ønskede krig længe før FN's våbeninspektørers endelige udredninger, og at Tony Blair ønskede at UK skulle forberede sig på krig blev anvendt som et andet eksempel på udeladelser.

Opgavens sidste eksempel på udeladelser er så omfattende at der blev startet med en introduktion af udeladelsens omdrejningspunkt, den neokonservative tænketank The Project For a New American Century. (PNAC) Oplysninger fra BBC dokumentaren The Power of Nightmares af Adam Curtis er her kilde til beskrivelsen af hvordan at PNAC, med ideologisk udgangspunkt i Leo Strauss platonske tanke om "den noble løgn", allerede under den kolde krig arbejdede med produktion af en ny global mytologi omhandlende det godes kamp imod det onde, fremdrevet af frygtfantomer på to måder.

Et: I form af fiktive ekstreme overdrivelser ifht. det reelle trusselsbillede, hvor *fraværet* af trusler af den neokonservativt ledede arbejdsgruppe TEAM B, blev

lavet om til at fjenden var langt mere snedig og farlig end alle data viste og CIA fastholdt.

To: I form af accept af 100 % fiktive oplysninger produceret som black propaganda, hvor alle verdens uafhængige terrorgrupper blev beskrevet som værende under Sovjetisk kontrol. Et kunstgreb som i 1983 resulterer i en ny amerikansk sikkerhedspolitik.

En analyse viser hvordan at PNAC under den kolde krig indirekte og under The War on Terror direkte kan opererer gennem det hvide hus og præsidenten. Analysen peger på at PNAC ved hjælp af; forvrængning, konstruktion, implementering, distribution og assimilering, effektivt har formået at konstruere den amerikanske, og indirekte således også den globale verdenshistorie, på et mytologisk skelet af overdrivelse og fiktion. Eksemplet anvendes til at anskueliggøre konsekvensen af udeladelser i amerikanske nyhedsmedier.

Herefter undersøges data fra NYT vedrørende dækningen af PNAC's rolle og indflydelse på Det hvide hus og historien om The War on Terror / Irakkrigen. 72 artikler var her positive ifht. PNAC imens 5 forholdt sig kritisk til organisationen. Afsnittet afsluttes med en komparativ analyse imellem vinkling vs udeladelser, hvor det fremkommer at *indholdet* i historien The War on Terror forstået som vinkling, kilder og mytologi på ingen punkter reflekterer aspekter fra historiens

udeladelser. Dette munder ud i en betragtning af det bekymrende i at en lille gruppe mennesker formår at konstruere det meste af verdens realitet, over halvt overdrivelse halvt fiktion, fordi at nyhedsmedierne gennem udeladelse ikke giver offentligheden mulighed for adgang til en bredere, mere fuldstændig, definition af situationen.

Dækningen af The War on Terror – DK Perspektiv

Det har hele tiden været mit ønske at dette speciale først og fremmest skal handle om tendenser, relationer og processer i og omkring de amerikanske nyhedsmedier. Dog har jeg også, som nævnt i teori, metode og afgrænsning, et ønske om – kort - at kigge på hvorvidt propaganda (forsætligt eller ej) forstået som biased / ensidig nyhedsdækning af perioden op til og umiddelbart efter Irakkrigen, fandt sted i Danmark. Det er rent medievidenskabeligt et uhyre interessant spørgsmål, fordi det kan indikere om de interne processer og logikker som former og formaterer nyhederne, og herigennem borgernes "definition af situationen" / virkeligheden, differentierer væsentligt fra nation til nation. Er dette tilfældet er risikoen for at globale propagandakampanjer kan lykkes lavere, da hver enkelt nations pressekorps må antages kritisk at analysere en given udvikling / historie, og således udgøre et yderligere kritisk filter ifht. den indkomne information. Er det ikke tilfældet kan det indikere at den evt. fejlfunktion som tillader

propaganda at finde sted i amerikanske nyhedsmedier også eksisterer i Danske nyhedsmedier, hvilket øger risikoen for at globale propaganda kampagner uhindret kan eksekveres med succes. Afsnittet er dog ment som en mindre sammenlignende og supplerende "beta" undersøgelse, af *tendenser* og vil derfor ikke gå helt så meget i dybden som specialets del om amerikanske nyhedsmediers dækning af de tidlige faser af The War on Terror, forstået som forløbet op til og umiddelbart efter Irakkrigen. Jeg vil dog i afsnittet fortsat beskæftige mig med spørgsmålet om *kildevalg* og *udeladelser*, da kildevalg jf. Hjarvad, Kristensen og Ørsten som tidl. nævnt kan ses som udtryk for en bestemt overordnet vinkling / framing, som enten kan være enten mere pro / antikrig eller, balanceret.

Udeladelser er det andet parameter jeg beskæftiger mig med, fordi at kombinationen af hvad der blev præsenteret og hvordan dette blev vinklet sammenholdt med hvad der blev udeladt jf. Altheide kan vise hvorvidt propaganda kan siges at være benyttet i en given kommunikationsproces eller ej. Dataen er her, på linie med afsnittets sigte, mindre omfattende og har blot til formål at undersøge om nogle af de amerikanske propagandatendenser, groft skitseret, matcher eller afviger ifht. danske avisers dækning af Irakkrigen.

Stig Hjarvad, Nete Nørgaard Kristensen og Mark Ørsten udgav i 2004 (efter krigens begyndelse) en

128 sider lang rapport med titlen: Mediernes dækning af invasionen af Irak 2003⁵⁶. Rapporten er baseret på en kvantitativ indholdsanalyse af centrale dele af nyhedsudbuddet fra en række større, landsdækkende nyhedsmedier. En styrke ved denne tilgang er muligheden for sammenligning imellem forskellige mediers dækning af samme emne. En tilgang jeg i øvrigt har tilstræbt at bygge specialets første halvdel op over, for på den måde at undersøge om fælles tendenser i nationale / internationale nyhedsstrømme kan identificeres på tværs af individuelle medier.

Rapporten beskæftiger sig med adskillige aspekter af Danske nyhedsmediers dækning af Irakkrigen og er opsamlet under optaktsfasen, krigsudbruddet, Bagdads fald og "afslutningsfasen" i perioden 20 marts – 14. april 2003.

For at kunne sammenligne den amerikanske dækning med den Danske ifht. spørgsmålet om propaganda vil jeg som tidligere i specialet beskæftige mig med rapportens data omhandlende *kildevalg* (pro statslig vs kritiske og uafhængige kilder) og *udeladelser* eller nedprioritering af væsentlige oplysninger, i den begrænsede grad dette uden eksisterende datasamlinger er mig muligt.

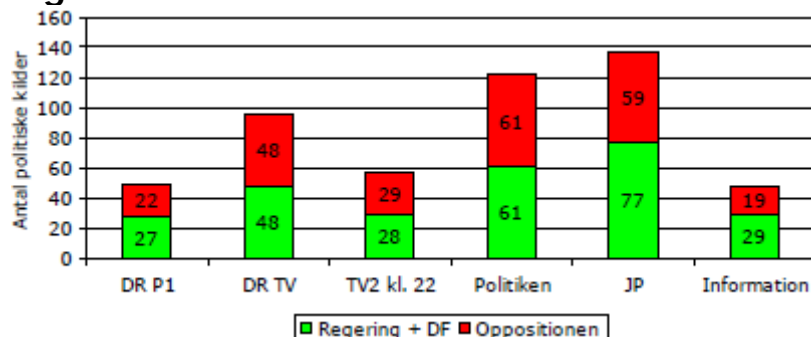
⁵⁶ Anvendte resurser herfra medtages enten direkte i specialet eller er vedlagt som bilag. Den samlede rapport kan hentes på:
<http://www.staff.hum.ku.dk/stig/>

Danske nyhedsmediers kildebrug

Hjarvad, Kristensen og Ørsten skelner i sektionen om kilder⁵⁷ imellem kilder og "aktører". Kilder defineres "som de personer der bidrager med information til historien i overensstemmelse med den journalistiske metode litteraturens egne definitioner af kildebegrebet⁵⁸." Aktører defineres som "personer der ikke fungerer direkte som kilder ved at bidrage med information, men alligevel indholdsmæssigt har en væsentlig placering i en artikel eller et indslag." Et eksempel på en aktør er således Kronprins Frederik, når en artikel forklarer at han kører for stærkt eller græder, imens at han bliver til en kilde når han direkte skal forklare til en journalist hvorfor det forholder sig sådan. Undersøgelsen dækker over en total sum af i alt 5826 kilder.

Danske kilders politiske tilhørsforhold

Fig.4.1

⁵⁷ Se Bilag 12: Kapitel 5 Mediernes Kildebrug (Hjarvad, Kristensen og Ørsten)

⁵⁸ Eksempelvis: Meilby, Mogens: *Journalistikkens grundtrin*, Forlaget Ajour, 1999. s. 134

Starter vi med at undersøge Danske nyhedsmediers selektion (Fig. 4.1) ifht. rent danske politiske kilder⁵⁹, fremkommer det der på de enkelte medier kan opfattes som en meget lille bias, Jyllands Posten undtaget. Overordnet set er dækningen på landsplan dog balanceret. Et positivt aspekt er hertil at oppositionen i Danmark rent faktisk stemte imod Dansk deltagelse i Irakkrigen⁶⁰ (lovforslag B118) Dette indikerer at ifht. politiske bidragsydere og debattører fandt en balanceret dækning på nationalt niveau sted.

Kildernes nationalitet

En anden relevant dimension ifht. dækningen, er kildernes nationalitet⁶¹. Ved at undersøge denne, kan man få et billede af om pro-krigs nationer som f.eks. Danmark, USA og Storbritannien oplevede mere dækning end kilder fra Irak og andre anti-krigs nationer som f.eks. Frankrig og Tyskland.

Som det kan ses (fig. 4.2) er der her en klar bias imod nationer tilhørende pro-krigs gruppen. De meget krigsskeptiske nationer Frankrig og Tyskland udgør således blot 4,7% af de totale kilder. Danmark og USA alene (uden UK) står for 50,7% af de samlede kilder. At en del af særligt de Danske

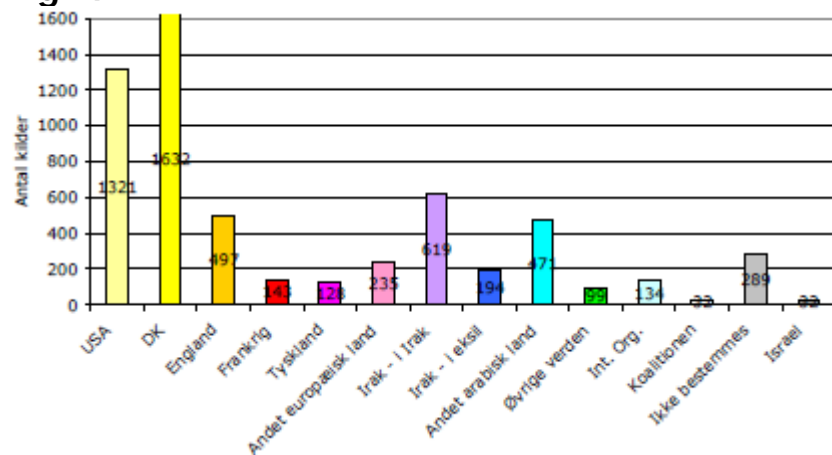
⁵⁹ Hjarvad, Christensen, Ørsten: *Mediernes dækning af invasionen af Irak 2003*. Modinet, 2004. s.74

⁶⁰ http://webarkiv.ft.dk/Samling/20021/salen/B118_BEH2_69_1_402.htm

⁶¹ Hjarvad, Christensen, Ørsten: *Mediernes dækning af invasionen af Irak 2003*. Modinet, 2004. s.77

kilder repræsenterede anti-krigs perspektivet skal imidlertid medtages i vurderingen.

Fig. 4.2

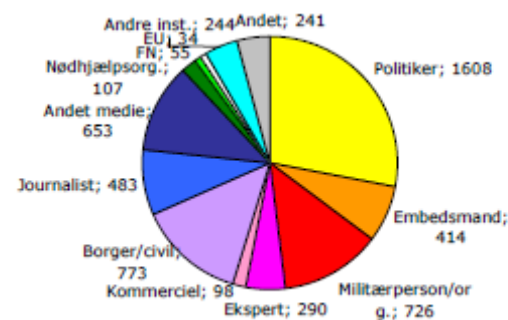
Kildetype

En af de mest interessante oplysninger i rapporten ifht. dette speciales genstandsfelt er registreringerne af *kildetype*. Her får vi nemlig på lige fod med de forskellige data fra den amerikanske dækning, mulighed for at se hvem der dominerede debatten om Irakkrigen. Her er det i øjenfaldende at mere end hver fjerde kilde var politiker og at en anden stor gruppe militærpersoner og embedsmænd.

Gruppen Journalister og andet medie udgør også en stor gruppe. En oplysning som ikke direkte

fremkommer i figur 4.3⁶², som er vigtig, er at 2 ud af 3 af de gæster som i perioden deltog i studiet på TV stationerne var fra militæret, mens kun 1/10 repræsenterede ikke militære eller ikke politiske kilder.⁶³ Forfatterne gør i den forbindelse opmærksom på at det skyldes militærets dobbeltrolle som både partskilder og eksperter. De forklarer samtidig også at ikke militære / politiske kilder mest anvendes til kulturelle / sociale historier og kun i mindre grad til emner af militær karakter.

Fig.4.3

Uvildige eksperter har en meget begrænset anvendelse. Hertil fremkommer det at kilder fra FN og EU ligesom Nødhjælpsorganisationerne kun fik marginal dækning. Denne data kan ifht. min undersøgelse, bruges som indikator på at den overordnede vinkling, bevidst eller ubevidst iscenesatte en såkaldt "Clean War", dvs. en krig

⁶² Hjavad, Christensen, Ørsten: *Mediernes dækning af invasionen af Irak 2003*. Modinet, 2004. s.71

⁶³ Hjavad, Christensen, Ørsten: *Mediernes dækning af invasionen af Irak 2003*. Modinet, 2004. s.76

hvor fokuset på drab af civile og den humanitære katastrofe som indtræffer i forbindelse med enhver større krig nedtones eller nedlades til fordel for en diskussion om "strategier, delmål, succeser og tilbagegang" mv., dvs. en instrumentelt orienteret diskurs/vinkling frem for en blødere humanitær orienteret diskurs/vinkling.

Rapportens konklusioner - kilder

Stig Hjarvad, Nete Nørgaard Kristensen og Mark Ørstens konklusioner⁶⁴ ifht. Irakkrigen er omfattende og mange af pointerne er ikke direkte relevante ifht. mit genstandsfelt. Jeg vil dog medtage to centrale konklusioner fra rapporten der blev kondenseret ned i en pressemeddelelse⁶⁵ fra Modinet (Forfatternes tværfaglige forskningsprojekt) omhandlende det jeg beskæftiger mig med her, *kilder*.

"Derimod betød Danmarks deltagelse i krigen ikke, at der blev sat meget fokus på den danske militære indsats. Deltagelsen medførte imidlertid, at danske militærpersoner blev en foretrukket og autoritativ kilde til både information om og fortolkning af krigen."

" At det især var danske, amerikanske og engelske politikere, som blev inddraget som kilder og i markant mindre omfang irakiske politikere.

⁶⁴ Se Bilag 13: Konklusion: Mediernes Dækning af invasionen af Irak 2003. (Hjarvad, Kristensen og Ørsten)

⁶⁵ Se Bilag 14: Pressemeddelelse: Krigen blev Skildret på Kildernes Præmisser

At der på tværs af medier var en nogenlunde ligelig anvendelse af regering og opposition blandt de danske politiske kilder."

Ifht. vinklen på min undersøgelse peger dataen på at kildeanvendelsen – danske politiske kilder undtaget – følger det amerikanske mønster med en bias imod anvendelsen af militære / statslige kilder frem for eksempelvis antikrigskilder, kilder fra krigskritiske nationer eller nødhjælps / FN medarbejdere. Tendensen er generel i alle undersøgte mediers anvendelse af kilder, men mest udtalt i programindhold fra TV med "gæster i studiet".

Udeladelser i The War on Terror – DK

Det kunne være interessant at byde ind med en komplet undersøgelse af Danske Medieres udeladelser ifht. de tre emner jeg i det "amerikanske afsnit" udvalgte, Bush – Bin Ladens familiens tætte forretningsrelationer, The Downing Street Memo, og historien om PNAC's store indflydelse på det hvide hus. Blot vil et sådan arbejde kræve at jeg gennemser og gennemlytter flere hundrede indslag og en lang række dokumentar programmer såfremt den skulle være fyldestgørende. Det har jeg ikke haft rum og tid til, på samme måde som at det ikke har været en prioritering ifht. den danske del af opgaven, der som nævnt i teori og metode afsnittet *primært* vil

arbejde med de tilgængelige data fra Hjarvad, Kristensen og Ørstens rapport, en rapport som ikke direkte beskæftiger sig med spørgsmålet om udeladelser, men, som det er vist, indirekte gør en række udeladelser tydelige, f.eks. at historien om Fransk og Tysk krigsmodstand fik ganske lidt sendetid, at nødhjælps organisationer og FN fik marginal dækning mv.

Ved at undlade at inddrage TV og Radio mediet, kan der dog foretages en *mindre* undersøgelse ifht. de tre tematikker, ved at fokusere på de et par af de landsdækkende Danske aviser. *Berlingske Tidende*, *Politikken* og *Dagbladet Information*, kan her være relevante da de i en vis grad kan siges at repræsentere henholdsvis borgerlige, socialdemokratiske synspunkter og (officielt) et synspunkt uafhængigt af partipolitiske interesser. De tre aviser tilsammen repræsenterer altså antageligvis både pro krigs og antikrigs synspunkter og er hertil kendte landsdækkende og toneangivende aviser i Danmark.

Undersøgelses design

Jeg har anvendt artikeldatabasen infomedia.dk som tillader søgning på en række af landets største avisers artikler fra de sidste tyve år, inkl. bl.a. de tre nævnte aviser. Infomedia s output medtager både trykte og internetversioner af aviserne. Infomedia viser af og til resultater uden for de valgte tre aviser eksempelvis fyens stiftstidende eller Ritzaus. Disse medregnes ikke i undersøgelsen

eller i summen "totale hits". Doubletter forstået som samme artikel i samme avis, blot bragt i både papirudgave og onlineversion tælles som en artikel. Søgningens interval. Der er blevet søgt i perioden 19.09.2002 - 19.09.2003 – det vil sige i alt tolv mdr. fordelt på seks mdr. umiddelbart før og efter krigens begyndelse. Undtaget herfor er Downing Street Memo, som blev offentliggjort første gang d. 5. maj 2005 i britiske The Sunday Times. Tidsintervallet for søgningen på Downing Street Memo er derfor sat til 05.05.2005 – 05.05.2006 således at det efterfølgende års dækning medtages.

Alle søgeord er blevet sat uden gåseøjne. Infomedia er indstillet til "alle" typer, "alle" artikelstørrelser og til at "alle ord" indgår i artiklen. Sidstnævnte fordi at der kommer 63963 hits hvis jeg sætter kriteriet "mindst et af ordene" og søger på f.eks. Bush Bin Laden Forbindelse . Den tredje og sidste mulige indstilling er "præcis sådan", hvilket til gengæld vil give en alt for snæver søgning. Ved at vælge "alle ord" vil enhver artikel hvor de valgte søgeord blot vilkårligt indgår i samme tekst fremkomme.

Jeg har anvendt følgende søgeord:

Bush Bin Laden forbindelse

Bush Bin Laden Carlyle

Carlyle Group

Downing Street Memo

PNAC

The Project For The New American Century.

Jeg har anvendt disse søge parametre fordi at de både vil afdække artikler hvor en evt. "forbindelse" direkte omtales, men også vil vise artikler hvor forbindelsesstedet, Carlyle Group nævnes. Således åbnes der for at mange andre sproglige variationer medtages i artiklerne, blot skal de to hovedpersoner optræde samtidig og enten stå som værende direkte i forbindelse eller indirekte i forbindelse via forbindelses stedet Carlyle Group. På samme måde er der også søgt på PNAC i både forkortet og original form. De valgte ord er benyttet fordi at de udgør nøgleordene i de nævnte tre tematikker / historier

Jeg har arbejdet med to hovedkategorier af data, henholdsvis *direkte sagsrelaterede* som betegner artikler der direkte beskæftiger sig med enhver form for omtale af relationen imellem Bush, eller Bush Senior eller Bushfamilien og Bin Laden Familien, enhver form for omtale af Downing Street Memo og enhver form for omtale af PNAC eller The Project for a New American Century. Den anden kategori har jeg benævnt *indirekte sagsrelaterede*, og den omfatter artikler som *henviser* til en af de tre konstellationer af søgeord. Eksempelvis artikler der på John Fiskes tertiære niveau henviser til omtale af eksterne historier mv. uden selv at beskæftige sig direkte med det givne emne.

Forbehold

Undersøgelsen har ikke inddraget spørgsmålet om hvordan de evt. artikler har vinklet de tre tematikker, eksempelvis kritisk eller positivt, men har alene haft til formål at undersøge om emnerne blev behandlet og i hvilket omfang, af de tre danske aviser. Hertil er det væsentligt at pointere at jeg naturligvis ikke kan garantere at søgninger med andre ord og konstellationer af ord ikke vil give andre resultater. Samtlige artikler / returnerede hits er blevet screenet, dvs. skimmelæst, ikke dyk / nærlæst.

Undersøgelsen er således designet til at give et indtryk og sandsynliggøre nogle evt. *tendenser*, som jeg kan anvende til en overordnet sammenligning med amerikanske forhold. Ikke til fuldstændigt at dokumentere et ubestrideligt faktum.

Undersøgelsens resultat

Søgningen på følgende ord / fraser (adskilt med komma) *Bush Bin Laden forbindelse, Bush Bin Laden Carlyle, Carlyle Group* gav en direkte sagsrelateret artikel i form af artiklen "Næse for en god forbindelse"⁶⁶. To Direkte sagsrelaterede artikler kom retur på *Downing Street* Memo og fire direkte sagsrelaterede artikler på PNAC og The Project For A New American Century, sammenlagt.

---

⁶⁶ af Faber, Kim Politiken d. 06.10.2002

Min undersøgelse⁶⁷ af Politikens, Berlingske tidende og Informations dækning af de tre historier indikerer således at dækningen stort set har været fraværende / stærkt nedprioriterede i de tolv måneders intervaller jeg tidl. har angivet. Dette peger på at historierne i de tre undersøgte aviser antageligvis blev udeladt, da de anvendte søgeord er direkte titler på henholdsvis personer, dokumenter og organisationer som i sig selv udgjorde selve historierne essens / udspringspunkt. Dog siger undersøgelsen intet om dækningen i andre aviser eller elektroniske medier, ligesom førnævnte forbehold for undersøgelsen skal medtages i vurderingen af undersøgelsens betydning.

Delkonklusion: Dækningen af The War on Terror

Man kan spørge sig selv om dette speciales første halvleg overhovedet var nødvendigt at beskæftige sig med? Vidste vi ikke alle sammen, alle os der fulgte annonceringen af The War on Terror og den efterfølgende erklæring om USA og deres allieredes angreb på Irak at propaganda, som så ofte før optil og under en krig fandt sted? Fornemmede vi det ikke i vores maver at medierne skiftede "gear" og begyndte at tale stadig mere uniformt i deres udtryk? De fleste man taler med *i dag* vil typisk sige "jo selvfølgelig", eller "alle vidste jo at Bush løj", men jeg husker tydeligt at svar af denne type var

---

⁶⁷ Se Bilag 15: Dataudtræk Infomedia

utroligt sjældne, da det virkelig gjaldt, i begyndelsen af det nye årtusinde. Jeg glemmer aldrig en taxatur i 2002 med mine københavnske venner der alle syntes jeg var nærmest vanvittig når jeg underkendte forudsætningerne for at gå i krig, og insisterede på at medierne så ud til at "være stort set ens" uanset hvad jeg så, hørte eller læste. (Det var før jeg begyndte at studere medievidenskab.)

Jeg husker at jeg oplevede det som skræmmende. Ikke kun hvad medierne sagde, på alle kanaler, med kun drypvis modstand, men i hvor høj grad det havde gjort mine venner og mange andre *bange*. Så bange at de ikke længere ønskede at høre alternative forklaringer, men i stedet begyndte at tilsidesætte alle former for kritisk refleksion og åbenheden for alternative motiver og forklaringer, til fordel for *primærhistorien*. Den historie som Danske og Amerikanske Majorer og politikere kontinuerligt understregede var *sandheden*. En historie som fra sit dramatiske anslag, den 9. september 2001, trak referencer til en lang tradition af amerikanske katastrofefilm, og som siden udviklede sig hastigt fra dag til dag i en kaotisk, følelsesmæssigt højstemt post 9/11 virkelighed, hvor stort set enhver hævnhandling pludselig virkede rimelig, syntes ufattelig i sin viralt eksplosive vækst.

Fiktionens primære aftale med publikum "The Suspension of Disbelief"⁶⁸ trådte i fuld karakter med frygten som drivkraft. En frygt som kvalte det nye årtusindes andet store trossystem, det såkaldt "rationelle", eller i hvert fald fik begrebet sidestillet med at gøre hvad frygten dikterede. Satse på at den endeløse massemedierede blitzkrieg af Twin Towers i brand, luftfotos af upersonlige og "effektive" smart bombs fra golfkrigen og politikere, miltærpersoner og andre statslige aktører, amerikanske som udenlandske, fortalte os - var en *balanceret* og *fyldestgørende* gengivelse af den virkelighed vi ikke selv havde førstehånds adgang til. At hvert et relevant blad blev vendt, og hver en relevant oplysning blev præsenteret, før hundredetusinder skulle dø under vestlige og Danske soldaters hånd.

Undersøgelsen af de amerikanske nyhedsmediers dækning af Irakkrigen tyder på at dette ikke tilnærmelsesvis var tilfældet. Fokus har ikke været på at udstille det faktum at der aldrig blev etableret en klar forbindelse mellem Al Queda, at der aldrig blev fundet nogen masseødelæggelsesvåben i landet, eller at efterretningsoplysninger blev bøjet efter en krig der var besluttet 8 måneder inden krigserklæringen.

Fokus har været på hvad der blev fortalt og hvad der blev udeladt. Her viser undersøgelsen at det der

---

⁶⁸ Taylor Coleridge, Samuel: *Biographia literaria or biographical sketches of my literary life and opinions*. 1817 - Princeton University Press 1985.

i de store TV netværk blev fortalt havde en vinkel der svarede til Det hvide hus' "definition af situationen". Kildevalget der jf. Hjarvad, Kristensen, Ørsten og DiMaggio (i kraft af at være en selektion) kan opfattes som udtryk for en overordnet vinkling pegede som det kan ses i afsnittets opsummering på at deciderede antikrigskilder udgjorde 6 % af 393 on camera kilder, imens at eksempelvis antikrigsaktivister udgjorde 3 ud af 393 kilder, mindre end 1%. Der er blevet gennemgået mange andre tal og oplysninger, jeg ikke vil gentage her, men som alle peger på at de store amerikanske TV netværk og den liberale avis The New York times i markant grad anvendte statslige kilder prokrigs kilder og kun marginalt lod kritiske antikrigskilder komme til udtryk.

Samme mønster var gældende ifht. dækningen af krigens primære løftestang, spørgsmålet om Weapons of Mass Destruction. Data fra et par mindre delanalyser tyder på at krigen i amerikanske nyhedsmedier overordnet blev formateret som en "*Clean War*" hvor pressen fokuserede på strategiske aspekter af krigen frem for hvorvidt den overhovedet skulle føres eller hvorvidt problemerne kunne løses på anden, mere fredelig vis.

I spørgsmålet om udeladelser peger de analyserede data på at væsentlige historier modtog marginal eller næsten igen dækning. En af de væsentligste historier i forhold til Altheides teori om at mediernes sociale magt ligger i magten til at "definitioner

situationen"⁶⁹ er historien om The Project for the New American Century, en amerikansk neokonservativ tænketank der i de otte år George Bush var præsident havde fået en enorm indflydelse på det hvide hus bl.a. evident ved at både forsvarsministeren, vicepræsidenten og Viceforsvarsministeren, ligesom George Bush's far, simpelthen var og er medlemmer af PNAC.

Havde amerikanske og øvrige vestlige medier omtalt organisationens forståelse for og brug af mytologiens magt, fæstnet i Leo Strauss opfattelse af "den noble løgn" som et legitimt redskab til at få folket til at blive ført til at gøre det rigtige, forstået som at støtte PNAC's hegemoniske vision, om Amerikansk lederskab som værende godt for USA og for *verden* – er det ikke urimeligt at antage at "definitionen af situationen" op til Irakkrigen, ville have været en ganske anden.

Den udprægede prokrigs bias i selektion af kilder både i de store amerikanske TV netværk og NYT, samt udeladelserne / den marginale dækning af historier med kritisk, potentielt eksplosivt indhold, ifht. definitionen af situationen, i begyndelsen af The War on Terror, svarer til David Altheides, Den Danske ordbogs, og Websters Dictionarys beskrivelse af *Propaganda*. Idet sandheden, som det historisk set altid sker i krigstider, systematisk blev fordrejet, via bias og udeladelser.

⁶⁹ Altheide, David L. Mass Media, *Mass Propaganda, Terrorism And The Politics of Fear*. Altamira press, 2006.

Dansk dækning

Tager man dataen fra undersøgelsen af De *danske* nyhedsmediers dækning og holder op imod denne konklusion finder man et par beroligende og et par foruroligende træk. De danske mediers dækning udmærker sig med at have haft en god balance imellem politiske kilder fra begge sider af Dansk politik. Da rød fløj stemte imod krigen har der således været repræsentanter for anti-krigs perspektivet tilstede i dækningen.

To tredjedele af de kilder der var i studiet på TV stationerne var jf. Hjarvad, Kristensen og Ørsten militær personer. Kun 1/10 var ikke enten militær personer eller politikere. Data af den type følger mønstret fra den amerikanske dækning. Det samme gælder ifht. marginal anvendelse af humanitære organisationer et træk der i øvrigt sandsynliggør, men ikke direkte beviser, at Clean Wars formatet har været i anvendelse, da hjælpeorganisationer kva deres virke, typisk beskæftiger sig med de menneskelige omkostninger ved krigsførelse.

Danske medier var altså ikke biased ifht. anvendelsen af politiske synspunkter for og imod, hvilket gør at propaganda ifht. den politiske vinkling ikke var udtalt. Det er dog væsentligt at notere sig at såfremt den "røde blok" i dansk politik havde været for krigen, havde vi i praksis haft samme situation som de amerikanske nyhedsmedier, da uafhængige eksperter, kritiske nationer og nødhjælpsorganisationer kun fik marginal dækning i

den undersøgte periode. Lægger man denne hypotese fra sig, er den faktiske dækning grundet rød fløjs antikrigs politik ikke helt så biased i Danske Nyhedsmedier som i amerikanske. Alligevel er selektionen af 2/3 militær kilder og 1/10 personer af ikke militær / politisk baggrund, ikke just balanceret nyhedsdækning, men stærkt biased imod militære / pro-krigs synspunkter.

Undersøgelsen af Politiken, Berlingske Tidende og Informations dækning af de tre "udeladelses historier" matcher de amerikanske forhold, i det ingen af de tre historier der antageligvis kunne have ændret eller i hvert fald påvirket befolkningens definition af situationen fik nogen egentlig dækning andet end totalt 7 historier (ingen forsider) fordelt på alle tre aviser over en etårig periode.

Kriterierne for de definitioner af *propaganda* som David Altheide opstiller, og øvrige beskrivelser i afsnittet "Propaganda en definition" optegner, er således opfyldt ifht. danske mediers dækning af Irakkrigen. Undtaget herfra er anvendelsen af politiske kilder som stort set ligeligt og balanceret repræsenterede politikere med henholdsvis anti-krigs og pro-krigs synspunkter.

War programming

Ifht. spørgsmålet om War programming i amerikanske nyhedsmedier, pegede fraværet af kritiske ryster i dækningen *optil* krigen på at mønsteret blev fulgt, idet at der er fremkommet

mere egentlig kritik af krigen eksempelvis i form af meningsdannere (Michael Moores film Farenheit 9/11), og akademikers studier og beskrivelser (f.eks. Altheides og DiMaggios) - *efter* krigens iværksættelse. På samme måde er det vist at frekvensen af PNAC relaterede historier steg efter krigens start sammenlignet med tiden op til.

Ifht. Danske mediers dækning af Irakkrigen kan man sige at kendetegnet på War programming, i form af begrænset brug af kritiske kilder – rød bloks anti-krigs kilder undtaget - *op til* krigen, var til stede. *Efter* krigens begyndelse har akademikere og journalister beskæftiget sig kritisk med forløbet, i f.eks. dokumentarfilm som Den Hemmelige Krig af Christoffer Guldbrandsen fra 2009, Adam Curtis film, The Power of Nightmares, der blev vist på DR2 under navnet "Frygtens politik"⁷⁰ fra 2005 og Hjarvad, Kristensen og Ørstens mediekritiske rapport fra 2004. Minimal brug af kritiske kilder op til krigen, efterfulgt af kritisk refleksion i det offentlige rum *efter* krigen, kan tyde på at det sekventielle forløb "War programming" også i Danmark blev fulgt ved dækningen af The War On Terrors begyndelse / Irakkrigen.

70

<http://www.dr.dk/DRPresse/Artikler/2005/08/15/Frygtens+politik++provokere+nde+dokumentarserie+fra+BBC.htm>

Propaganda i US Massemedier – Hvorfor?

Obs. Resten af specialet vil jf. teori og metode afsnittet have fokus på *amerikanske* massemedier. Behandling af danske spørgsmål vil være begrænset og mere have form af refleksion ifht. hvorvidt amerikanske tendenser kan siges også at være nærværende i danske nyhedsmedier.

Vil man prøve at forstå hvorfor Propaganda og War programming er mulig, hvad der betinger fænomenernes fremkomst, om man vil, mener jeg at det er værd at betragte spørgsmålet ud fra tre niveauer: *Omverden, situation og relationer*, samt *interne processer*. Tre overlappende "sfærer" der bidrager til at de mekanismer der frembringer propaganda er funktionelle, imens de mekanismer og processer, der kan forebygge fremkomsten af propaganda, er dysfunktionelle eller helt sat ud af kraft.

- **Mediernes omverden: Pankapitalisme, Informationsimperialisme og Konvergens**
Hvordan former den decentraliserede bevægelighed af produktion og kapital, i mødet med en informationsstrøm, uafhængig af tid, rum og sted, (men ikke tilgængelig for alle) mediernes omverden?
- **Mediernes situation og omverdensrelationer: Corporate Media & Centralisering af magt**
Hvordan er amerikanske massemedier, og herunder

nyhedsmediers aktuelle situation? Hvordan påvirker kræfter fra omverdenen, og mediebranchen selv, medievirksomheders og journalisters arbejdsbetingelser?

- **Interne Processer: Media Logic** Hvilken logik emergerer internt i amerikanske nyhedsmedier som en konsekvens af førnævnte situation og omverdensrelationer, og hvad betyder denne logik for produktion og distribution af propaganda, samt brugen af "den ordnede sekvens af aktiviteter" – War Programming?

Mediernes omverden: Pankapitalisme og Informationsimperialisme

Vil man gerne have en forståelse af de overordnede globale rammer og processer som konstituerer de amerikanske nyhedsmediers omverden, kan man med fordel arbejde med Majid Theranians teorier⁷¹ om Pankapitalisme og Informationsimperialisme som katalysator for global modernisering, diskurs og kommunikation. Professor Theranian⁷² har undervist på Harvard University, hvor han også tog sin Ph.d., Oxford University og en række andre steder. Han har modtaget adskillige priser, bl.a. et æresdoktorat fra Soka University i Tokyo, *United*

⁷¹ Theranian, Majid: *Global Communication and world politics, Domination, Development and Discourse*, Lynne Rienner Publishers Inc. 1999.

⁷² For fuldstændigt generalieblad se: <http://www.toda.org/about/majidbio.html>

State Institute of Peace Grant mv. Hans forskning har kredset omkring problemer med internationale relationer, med særligt fokus på kommunikation, fred, udvikling og demokrati.

Pankapitalisme

Theranian mener at global kapitalisme, set i historiens bakspejl, har bredt sig ud over det meste af verden via konkurrerende koloniserende imperier, efterfulgt af afkolonialisering og fremkomsten af post-koloniale nationale eliter. De post-koloniale styre har i mange tilfælde siden anvendt intern kolonialisme for at forsøge at kontrollere egne dualistiske samfund, som er tvedelt imellem traditionelle og moderne økonomier, samfund og kulturer. Iblandt marginaliserede befolkninger af både avancerede og mindre avancerede nationer, har kulturel modstand manifesteret sig selv i et sæt af reaktioner imod moderniseringen. Disse reaktioner beskriver Theranian som hypermodernisering, modmodernisering, de-modernisering og postmodernisering.

Global kommunikation, fra trykte medier til internettet, har spillet adskillige roller i denne proces og medvirket til at homogenisere og differentiere markeder, centralisere og opløse magtstrukturer og har både integreret og flerdelt kulturelle identiteter. Generelt mener han at makro medier, forstået som eksempelvis satellitter, serverstationer telefon og internettet har faciliteret

og muliggjort globaliseringen, samtidig med at micromedier som håndholdte videokameraer, fotografiapparater, mobile båndoptagere mv. har styrket perifære oppositionssamfund og grupper. Hertil har meso-medier som tryksager, biografer, TV / radio og internettet (der kan kategoriseres både som makro og meso medie afhængig af sammenhæng) – forbundet menings og interessefællesskaber i et globalt civilsamfund som i praksis er uafhængigt af afstand, tid og rum. Global kommunikation har på den måde stimuleret økonomisk vækst bl.a. gennem reklamer og markedsføring, såvel som politisk demokrati, gennem distributionen og spredningen af demokratiske ideer og normer, samtidig med at forbrugs og identitets fetishismer er blevet udbredt og formet i store dele af verden.

Efter at have gennemgået kapitalismens to første faser i form af markeds kapitalismen og udviklingen af monopoler, er kapitalismen i dag i gang med sin tredje udviklingsfase, som Theranian benævner *Pankapitalismen*. Her har informationsteknologier gjort det muligt for national kapital at antage *transnationale* proportioner og nå ud til de yderste regioner og afkroge i vores verden. Informationsteknologier har også gjort det muligt for bl.a. asiatiske lande, eksempelvis Kina og Sydkorea, der før var henvist til en plads i periferien af verdenssamfundet at træde frem som nye centre for økonomisk vækst.

Samtidig udstiller den øst asiatiske økonomiske kollaps i 1997⁷³ såvel som USA og EU's nuværende økonomiske krise - svaghederne ved primitiv akkumulation, og de nationale og internationale barrierer, imod bæredygtig udvikling. Svagheder og styrker ved kapitalismen i sin rå form er blevet tydelige. Drevet af grådighed fremfører kapitalismen forbrugsgoder, samtidig med at den opdeler verden i lukkede ghettoer af fattige og rige, både indenfor de enkelte nationer, men også imellem landende, som derfor uundgåeligt kolliderer med hinandens forskelle i tid, rum og diskurser.

I et sådant globalt miljø ser vi et modtryk imod globale hegemonier, uanset om de er i kapitalistisk kommunistisk eller fascistisk form, via fremkomsten af eksempelvis etniske nationalister og neo-traditionalister, som har det tilfælles at de benytter kulturelle politikker til at mobilisere periferien imod magtcentrene.

Theranian taler om at verden i dag består af en "eksplosion af uhørte stemmer og synspunkter", der som en uforudset konsekvens af globale kommunikations teknologier emergerer i form af en postmoderne skeptisk og relativistisk kultur som dekonstruerer alle historiens tidligere meta narrativer.

Han mener at denne kultur i stedet har konstrueret to konkurrerende metanarrativer: Nihilismen og økumenien.

---

⁷³ <http://www.economist.com/node/533226>

Nihilismen kommer til udtryk via ego-fethismer, destabilisering af værdier og normer, samt ved sporadiske udbrud af vold (et nyligt og tragisk eksempel på Nihilisme er Anders Breivik, der netop nægter at underordne sig eksisterende normer og i stedet kæmper indædt for sin egen overbevisning) og økumenien, der i den anden ende af spektret viser sig ved en favnende tendens til øget dialog mellem civilisationer, Kristne, Buddhistiske, Konfutsianske, islamiske, jødiske og traditionelle befolkninger mv.

Theranian mener at Marshall McLuhans begreb *The Global Village*⁷⁴ i dag mere minder om en middelalderverden. De adelige lever i overdådige slotte i form af de forbundne korporationer, regeringer og overklasse centre, beskyttet af sine elektroniske værn af overvågning og omgivet af den larmende og råbende, tjenende klasse, som "arbejder i markerne" forstået som et metafor for forstadsghettoer og perifere landbrug. De fattige lever i panoptiske samfund overvåget af "slottets vagter" i form af overvågningskameraer og bevægelsesfølsomme satellitter.

En sådan verden vil uundgåeligt fostre *konflikt*. En konflikt som udfolder sig imellem "slottets fyrster" og "bønderne", den tjenende klasse. Efter sammenbruddet af sovietunionen og afslutningen på den kolde krig har den "moralske

⁷⁴ McLuhan, Marshall, og Quintin, Fiore: *War and Peace in the Global Village*. Bantam, 1968.

biografi" således skiftet fra bipolar konflikt / konkurrence imellem de to store supermagters værdier og systemer til at være et mish mash af globalisme, regionalisme, nationalisme, miljø forkæmpere og religiøs rivalisering, (Trods de overordnede økumeniske tendenser.) som vi fornemmer udtrykt eksempelvis imellem kristne og muslimske samfund i dag.

Informations Imperialisme

Informationsteknologier mener Theranian er afgørende for den fortsatte udfoldelse af kapitalismens tredje fase, Pankapitalismen. I 1999 var næsten 70% af OECD landenes (Organisation For Economic Corporation and Development) Brutto National Produkt tjent via serviceydelser, imens at agrakultur og produktion udgjorde resten⁷⁵.

Størstedelen af de nævnte services kan rubriceres under termet informationservices, inklusiv regeringer, research og udvikling, uddannelse, investering, banker, markedsføring, reklame og medierne. Verdens knudepunkter og periferier mener Theranian derfor bør redefineres ud fra om de kan logge ind på informationsnetværket eller ej.

Den imperialistiske fase vi i disse år ser udfoldet, kan med tråd i førnævnte pointe altså betegnes som *informationsimperialisme* og er kendetegnet

⁷⁵ Theranian, Majid: *Global Communication and world politics, Domination, Development and Discourse*, Lynne Rienner Publishers Inc. 1999. s. 21

ved global post-samlebånds fleksibel akkumulation - en form for informationsøkonomi, med transnationale reguleringsmekanismer som Verdens Banken, Den Internationale Valutafond, (IMF) *World Trade Organisation* (WTO) og *The International Telecommunication Union*. (ITU) Informations Imperialismens træk gennemgås yderligere i følgende afsnit.

Konvergens: Pankapitalisme og Informations Imperialisme

Theranian argumenterer for at Pankapitalisme og Informationsimperialisme konvergerer af tre større transformerende årsager:

For det første på grund af teknologiske gennembrud inden for informationslagring, processering af data, fremkomsten af computergenereret design og fremstilling og brugen af robotter som har ført til nye strukturer inde for produktion og finansiering / økonomi. Brugen af informationsteknologier til produktion og økonomiske transaktioner har sparet udgifter til arbejdskraft og gjort det muligt at eksekvere global kontrol over transnationale konglomerater.

For det andet har de nye strukturer gjort fleksibel akkumulation både muligt og ønskeligt.⁷⁶ Flexibel produktion, forstået som eksempelvis produktionen af et tandhjul i Japan og en kilerem i Tønder, til et produkt som samles i Taiwan, tillader producenter

at forlade "Fordismens" samlebåndsmentalitet og i stedet benytte en fleksibel fremstillingsproces hvor det firma, i hele verden, der kan levere den ønskede kvalitet til den laveste pris, typisk vil få ordren.

For det tredje har kombinationen af de to førnævnte punkter ført til en aldrig tidligere set decentralisering af kapitalens spredning, bestemt af hvor skatterne, lejen, jorden, råvarerne og arbejdskraften er billigst og hvor de juridiske reguleringer af samme, blander sig mindst muligt.

De globale telekommunikationsnetværk har muliggjort et system hvor digitale økonomiske transaktioner, satellit sansning / overvågning, (GPS) direkte transmission (TV, Radio, Mobile enheder, Digitale signaler) og øjeblikkelig information via internettet, fax, audio og video telekonferencer er mulige. Dette gør at den nye informations Imperialisme og Pankapitalisme i praksis ikke har noget centrum, eller i hvert fald ikke behøver at have det.

Informationsimperialismen og Pankapitalismen er Omni-nærværende, allestedsnærværende, Omni-vidende, ved adgang til data og informationer fra endeløse digitale kilder og resurser, og Omni-potent, i stand til at handle og manifestere i stort set enhver afkrog af verden.

Ser man på Pankapitalismen, den politiske økonomi bag transnationalismen, som jeg herover implicit har beskrevet med udgangspunkt i Theranians

⁷⁶ Harvey, David, *The Conditions of Post-Modernity: An Inquiry into the Origins of Cultural Change*. Cambridge, MA: Blackwell, 1990

tanker, kan man sige at den har gennemstrømmet både periferien og verdens magtcentre og samtidig gjort at politisk kontrol kan udfoldes mere indirekte. I stærke stater som USA, Kina, Tyskland, England, Frankrig og Japan, arbejder de transnationale kræfter med en blanding af pisk og lokken med guleroden, eksempelvis kan politikere om ikke købes, så påvirkes af de konglomerater, virksomheder og privatpersoner som finansierer politikerens valgkampagner. Eksempler herpå kender vi fra vores eget EU, hvor der adskillige gange har været korrupsionsskandaler⁷⁷ og rundefyringer af korrupte politikere, ligesom adskillige amerikanske præsidenter og politikere har haft sager om ulovlige eller tvivlsomme pengetransaktioner.

Hegemonisk dominans er altså i praksis stadig særligt udbredt, men har blot antaget mere subtile og komplekse former. Pankapitalismens "kontrol strategi" kan altså med afsæt i Theranians perspektiver siges at benytte informationskontrol, særligt i form af kontrol over: Kilder til kapital, patenter og rettigheder, politisk overvågning og manipulation af politikere, global markedsføring og produktion / markedsføring af forbrugeridentiteter.

Hvorfor det forgangne afsnit har været relevant ifht. årsagerne til propaganda i massemedier, set i det største objekt, håber jeg allerede implicit er

⁷⁷ <http://www.dr.dk/Nyheder/Udland/2007/03/28/151626.htm?rss=true>

fremkommet. I en decentraliseret kapital dreven verden, som ikke behøver at have et fast centrum, mener jeg vi sidder tilbage med en "virtuel" omni nærværende realitet, hvor den yderste magt ligger i magten til at "definere situationen", og dermed definere dette virtuelle felts umiddelbare flade, dets indhold, projektionen af "virkeligheden", hvad end denne projektion er bygget på facts, bevidste eller ubevidste overdrivelser og fordrejninger af facts, udeladelser eller decideret fiktion.

Hertil håber jeg at det forgangne afsnit giver en større fornemmelse for det rum, de betingelser, ja den verden som amerikanske og andre rent kommercielle masse og nyhedsmedier på en gang er omgivet af, indlejret i og gennemsyret af. Ved at kende et systems omverden, kan vi i de kommende afsnit bedre forstå dets handlinger, forstået som omverdens-relationer og interne processer / logikker.

Mediernes situation og omverdensrelationer: Corporate Media & Centralisering af magt

Vil man prøve at forstå selve de amerikanske nyhedsmediers organisation og struktur, og på den måde få et overblik over "medielandskabet" i USA, der ikke alene kan forstås ved at kigge på Nyhedsnetværkene, men kræver at man ser på koncentrationen og kontrollen af de *mediekonglomerater* nyhedskanalerne er underlagt

– kan et sted at starte være ved at tage et historisk tilbageblik på regulation og deregulation af de amerikanske medielove.⁷⁸ Love som implicit har foranstaltet den kontinuerlige kasteration af *The Federal Communications Commission*⁷⁹ (FCC) der via *The Communications Act of 1934*⁸⁰ har / havde, (FCC er stadig aktive, men har som det vil fremkomme i praksis stærkt begrænsede beføjelser) til ansvar at regulere interstatslig og international kommunikation via: Radio, Fjernsyn, Kabel (Hybrid) og Satellit. Dette giver mening fordi at lovene implicit opridser de betingelser som siden Reagans indsættelse i 1981 ubønhørligt har reduceret alle former for statslig kontrol over blandt andet: *ejerskab, opkøb, koncentration og kommercialisering* af amerikanske massemedier, til fordel for rent kapital / profitdrevne interesser og stadig mere centraliserede centre af kontrol over massemedierne, i form af dannelsen af mediekonglomerater.

US medielovshistorie fra regulation til deregulation

Den fulde liste over regulationer og de-regulation er tilgængelig som bilag⁸¹. Herunder blot nogle centrale "hightlights".

⁷⁸ Oplysningerne er fra <http://www.pbs.org/now/politics/mediatimeline.html>

⁷⁹ <http://transition.fcc.gov/>

⁸⁰ Der kan hentes i sin helhed (335 sider) her:

<http://transition.fcc.gov/telecom.html>

⁸¹ Se Bilag 16: US Medieregulation - Komplet Historik

1941 *Local Radio Ownership Rule, National TV Ownership Rule* en *broadcaster* kan ikke eje TV stationer der når mere end 35 % af de amerikanske hjem.

1946 *Dual Television Network Rule* forhindrer at et stort "*network*" kan opkøbe et andet stort netværk.

1964 *Local TV Multiple Ownership Rule* forhinferer en *broadcaster* i at eje mere end én TV station i det samme marked, med mindre der er mindst otte stationer på markedet.

1970 *Radio/TV Cross-Ownership Restriction* en *broadcaster* må ikke eje en TV og en Radio station i det samme marked.

1975 *Newspaper/Broadcast Cross-Ownership Prohibition* ejerskab af en Avis og en TV station i samme marked forbydes.

1981 Første deregulation finder sted under FCC' s daværende formand Mark Fowler, visse af reguleringerne er foretaget af den amerikanske kongres, andre af FCC selv. Licenser til at drive TV stationer bliver fireårige i stedet for 3 årige. Antallet af TV stationer en enkelt "entitet" måtte eje steg fra syv i 1981, til 12 i 1985. Det er første svage skred hen imod større koncentration af medieejerskab.

1985 Retningslinier for et minimum af ikke-underholdende programmer nedlægges. FCC

retningslinjer for hvor mange reklamer der maksimalt må vises i timen nedlægges.

1987 *Fairness Doktrinen* nedlægges. FCC pålagde, indtil nedlæggelsen af loven, alle licenserede stationer at de skulle gøre *ethvert rimeligt forsøg på at dække på at dække modsætningsfyldte synspunkter*. Nedlæggelsen af loven var et ønske Fowler ytrede allerede kort efter han af Ronald Reagan blev indsat som ny formand for FCC.

1996 *Telecommunications Act of 1996* underskrives af daværende præsident Bill Clinton. På FCC's egen hjemmeside kan formålet med loven ses⁸²:

"The goal of this new law is to let anyone enter any communications business -- to let any communications business compete in any market against any other". – FCC

Med andre ord fjernes de fleste regler om opkøb og ejerskab af medievirksomheder. Samme år ejer Clear Channel, jf. tidl. nævnte bilag, 1200 radio stationer fordelt over alle 50 stater, hvilket sikrer adgang til 110 millioner amerikanske lyttere. Regler vedr. ejerskab af både avis og TV station, samt reglen om en max dækning på 35% af alle amerikanere er stadig gældende.

I perioden 1998 – 2003 følger en lang række breve fra medievirksomheder og senatorer til FCC, som juli 2003 forsøger at få vedtaget dækningsgrænsen

for en enkelt entitet ret til at nå 35 % af den amerikanske befolknings hjem øges til 45 %. Dette underkender senatet den 5. november 2003. I November måned 2004 opnår Republikanske Senatsmedlemmer i stedet en aftale med det hvide hus om at øge satsen til 39%, hvilket lige var nok til at Viacom og News Corporation kunne beholde alle deres stationer.

I forhold til mit genstandsfelt er alle de-regulationer af en vis interesse, da koncentration af magt hos få personer gør ethvert system sårbart, for disse fås motiver og luner, en pointe den udeladte / nedprioriterede historie om PNAC, korrupsionsskandalerne i EU mv. er gode eksempler på. Men det er alligevel de-reguleringerne fra 1985 og 1987, som ifht. problemet med årsagerne til massiv bias / propaganda, viser de første større stykker af et svar.

For det første bliver alle love om ikke underholdende TV fjernet i 1985 hvilket kan have en bevirket øget kommercialisering af amerikansk medieindhold.

For det andet, nedlægges *Fairness Doktrinen*. Dét er uhyre interessant ifht. at forstå hvordan så grell bias i amerikanske nyhedsmedier, som tidl. data pegede på, overhovedet er juridisk muligt. Svaret på det spørgsmål er således ganske enkelt, at den lov der skal forhindre ekstrem bias, siden 1987, ikke længere findes i USA. Det skal dog siges at det at lovgivning på området er ikke-eksisterende, kun

⁸² <http://transition.fcc.gov/telecom.html>

er del af forklaringen, da andre kræfter som individuel integritet, almindelig journalistisk praksis mv., i teorien også kan antages at motivere Nyhedsmedier, og Journalister, til at undgå bias og stræbe efter balanceret og kritisk dækning. Dette siger jeg dog mest for god ordens skyld, da nedlægningen jo gør at sådanne alternative kræfter og ansvar helt overlades til tilfældighederne, i et marked motiveret af profit og ikke af så synderlig meget andet.

Hertil skal det nævnes at netop værdier som integritet og almindelig journalistisk praksis, er under massivt pres af andre kræfter i og omkring de amerikanske nyhedsmedier. En tematik jeg vender tilbage til senere for at undersøge de øvrige årsager, som udover ovenstående medvirker til at massiv bias, og således propaganda i amerikanske nyhedsmedier er mulig.

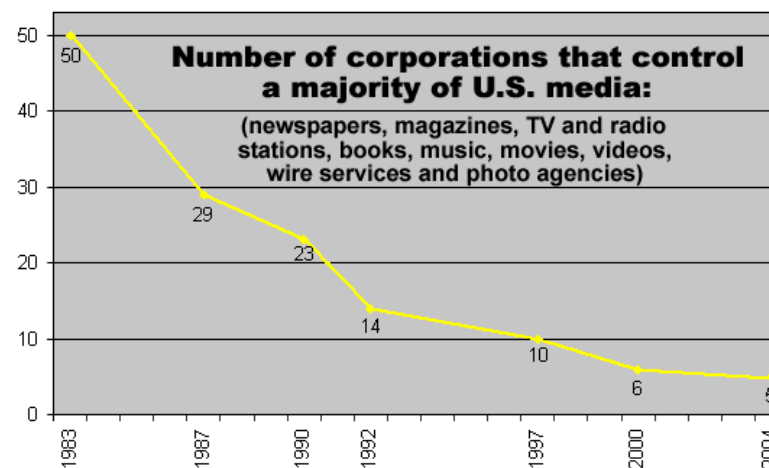
Ejerskab af massemedierne – The Big Six

“There’s really five companies that control 90 percent of what we read, see and hear. It’s not healthy.”⁸³ – Ted Turner, største aktionær i verdens største mediekonglomerat AOL Time Warner.

Kigger vi på resultaterne af dereguleringerne af de amerikanske medielove er det ikke så meget et spørgsmål om “tendenser” mere, men blot et simpelt faktum at centraliseringen af ejerskab siden

1983 og frem til i dag har fjernet enhver form for reel diversitet i ejerskabet og dermed kontrollen over de amerikanske massemedier, som nyhedsmedierne blot er én del af. Nedenstående skema (Fig. 5) viser hvordan at 50 mediekoncerner over en 21 årig periode er blevet til blot 5 konglomerater: *AOL Time Warner, Disney, Murdoch's News Corporation, Bertelsmann of Germany, og Viacom* (tidligere CBS) General Electrics *NBC* skal også tælles med, selvom de ikke er medregnet i nedenstående Graf.

Fig. 5

(En komplet oversigt over hvilke netværk / nyhedsstationer der hører ind under hvilke af de seks konglomerater er at finde som bilag.⁸⁴)

Processen med opkøb og koncentreret af ejerskab / magt følger altså således Theranians teori om pankapitalisme, som netop kommer til udtryk

⁸³ <http://www.wsws.org/articles/2003/may2003/med-m02.shtml>

⁸⁴ Se Bilag 17: Ownership Chart – The Big Six

gennem informationskontrol over bl.a. patenter og rettigheder, politisk overvågning og manipulation af politikere, global markedsføring og produktion / markedsføring af forbrugeridentiteter. Alt sammen begreber som nævnte konglomerater i mange former er container for og producenter af. Øget centralisering / konsolidering af magt og ejerskab styrker i den sammenhæng muligheden for at bevare og øge kontrollen og reducere diversiteten og konkurrencen inden for de nævnte områder / aktivitetssfærer. En pointe her ifht. Theranians teorier er at hans ide om at Kapitalismen har bevæget sig fra monopolisering til Pankapitalisme, har brug for en justering: Monopolisering og Pankapitalisme udfolder sig *samtidig*, og den ene fase afløser ikke, men *supplerer*, den anden.

En helt grundlæggende nødvendighed for at et rent kommercielt medie kan eksistere endsige ekspandere og opkøbe / fusionere med andre medievirksomheder i det omfang dataen her viser, er i den sammenhæng naturligvis *profit*. Eksempelvis skulle de 147 milliarder dollars⁸⁵ som AOL købte Time Warner for, jo komme et sted fra. Og det er i konglomeraternes, og deres subdivisioner af nyhedsmediers evige jagt efter profitoptimering, herunder også minimering af *profittab*, at vi med fordel kan lede efter den næste brik i forståelsen af amerikanske nyhedsmediers

delfunktion som propagandamaskine / ukritisk talerør for Det Hvide Hus i krigstider.

Det Patriotiske Nyhedsmedie

"All the news that's fit to print" har i mange år været The New York Times slogan⁸⁶ og, må man antage, en beskrivelse af avisens selvforståelse, som et åbnet medie der er parat til at beskrive hvad som helst der kan passes ind i en avis. Beskrivelsen af "an independent newspaper, entirely fearless, free of ulterior influence and unselfishly devoted to the public welfare"⁸⁷ fra same avis uddyber og forstærker myten om den uafhængige avis, som modigt og med integritet kulegraver og undersøger en hvilken som helst sag, upartisk og reflekteret, uden hensyn til andet end sandheden og offentlighedens direkte adgang til samme.

DiMaggio beskriver hvordan at mange amerikanske journalister ikke alene taler om journalistiske idealer, men også kritiserer udenlandske medier for hvad de betragter som biased og uprofessionel journalistik. The New York Times kritiserer f.eks. arabiske medier for "publish[ing] at the pleasure of their Governments"⁸⁸, en sætning der iøvrigt fremkommer i en artikel med overskriften "Arab

⁸⁶ <http://www.answers.com/topic/all-the-news-that-s-fit-to-print>

⁸⁷ Herman, Edward: *The Myth of the Liberal Media: An Edward Herman Reader* (New York, NY:Peter Lang, 1979, s.71)

⁸⁸ Sachs, Susan: "Arab Media Portray War as a Killing Field", The New York Times 4.april 2003

⁸⁵ <http://www.nytimes.com/2000/01/11/news/11iht-aol.2.t.html>

Media Portray War as a Killing Field”.. en overskrift, hvis indignation implicit, og antageligvis utilsigtet, udstiller amerikanske nyhedsmedieres egen sterile fortolkning af hvad der foregår i en krig.

Og at en række arabiske medier reporterer på linie med hvad deres ledere siger, er naturligvis ikke en påstand jeg vil lægge mig ud med, jeg mener blot at alle oplysninger jeg har haft adgang til peger på at de amerikanske nyhedsmedier i høj grad lider under samme problematik.

F.eks. kan det være svært for en dansker at se Fox News i fuld alvor gentage deres slogan “Fair and Balanced” uden at få aftenkaffen galt i halsen. Det er let at affeje og grine af som “typisk amerikansk”, forstået som en skæv og oppustet selvforståelse uden skyggen af refleksion eller selverkendelse.

Alligevel må man møde både Fox News, New York Times og mange andre amerikanske nyhedsmedier i øjenhøjde, hvis man ønsker at forstå dem, og den er altså god nok, de fleste amerikanske journalister opfatter amerikansk presse som demokratiets fremmeste forkæmpere for fair og balanceret journalistik.

Den tidligere præsident for CBS News Andrew Haywar opsummerer denne pointe ganske godt. “There is a long standing tradition in the mainstream press of middle of the road journalism that is objective and fair”⁸⁹ Bakket op af Rupert

⁸⁹Se Bilag 18: Cable War Coverage Suggests a New Fox Effect

Murdoch som er *CEO* for News Corporation der bl.a. ejer Fox News, udtaler at samme station ikke “take any position at all” til fordel for Bush administrationen eller andre politiske ledere⁹⁰.

Alligevel har den kommercielle presse i USA en lang historie for at støtte amerikanske deltagelse (eller enegang) i krigsførsel. Under den spansk-amerikanske krig hjalp William Randolph Hearst avis *The New York Journal* med at promovere pro-krigs entusiasme hos den amerikanske offentlighed ved at trykke tegninger af spanske agenter der plantede en mine ombord på the USS Maine i Havana Harbour, på trods af manglende beviser på at spaniolere havde angrebet skibet⁹¹. Som Hearst siden blev kendt for at have lovet sin Cubanske korrespondent: “You Fernish the pictures, I furnish the war”⁹²

Under Vietnamkrigen bakkede medierne jf. Dimaggio ensidigt op om Johnson administrationens påstand om at Nord Vietnam havde angrebet en amerikansk destroyer i Tonkin bugten, på trods af at journalisterne på daværende tidspunkt havde omfattende oplysninger⁹³ som modsagde Johnson administrationens udlægning af hændelsesforløbet.

⁹⁰<http://www.guardian.co.uk/media/2004/oct/26/newscorporation.uselections2004>

⁹¹ R. Dimaggio, Anthony: *Mass Media, Mass Propaganda – Examining American News in the “War on Terror”*, Lexington Books 2008 s.40

⁹² Chalmers, Johnson, *The Sorrows of Empire_ Militarism, Secrecy and the end of the Republic* (New York,NY:Henry Holt), s. 40

⁹³ Se Bilag 19: 30-year Anniversary: Tonkin Gulf Lie Launched Vietnam War

Et eksempel på denne linie kan ses i retorikken fra U.S. News and World Rapport "What the United States are Doing in the Vietnam is the most significant example of philanthropy extended by one people to another that we have witnessed in our times"⁹⁴ (1966) En tankevækkende udtalelse når det betænkes at konflikten resulterede i 1,1 - 2 millioner dræbte Vietnamesere, og 58,261 amerikanske soldater⁹⁵.

Ved Golfkrigen blev tendensen til at vinkle journalistik på statens præmisser yderligere styrket. Administrationen under George H.W. Bush arbejdede her systematisk med at kontrollere og begrænse journalistik som ikke fulgte den officielle linie og de første konturer af hvad der senere ville blive til "embedded journalism", viste sig ved at journalisterne, som der kun måtte være få af i landet samtidig, ikke længere måtte rejse alene i Bagdad, men i stedet konstant blev eskorteret af amerikansk militærpersonel⁹⁶. Embedded Journalism som netop kendetegnet ved at journalister eskorteres af militærpersonel og hertil også modtager deres primære efterretninger fra

⁹⁴ <http://www.usnews.com/news/national/articles/2008/05/16/david-lawrence-a-profile>

⁹⁵ <http://www.vietnamgear.com/casualties.aspx>

⁹⁶ R. Dimaggio, Anthony: *Mass Media, Mass Propaganda – Examining American News in the War on Terror*, Lexington Books 2008 s.41

militærpersoner er jf. The Independent⁹⁷ i dag standarden ved rapportering fra krigszoner. Ved på den måde at tvinge både informationer og observationer ind under militær kontrol i form af Imbedded Journalism, får vi næste brik i forklaringen af hvorfor krigsrapportering er biased imod den definition af situationen som Det Hvide Hus og det amerikanske militær præsenterer bl.a. amerikanske medier og borgere for.

En anden problemstilling ved amerikanske nyhedsmediers dækning af krig, er netop pressens til frivilligt at blive mundstykke for administrationen. Som det tidligere er blevet præsenteret, tager pressen automatisk de officielle kilders udtalelser for gode varer, hvilket kommer til udtryk ved den konsekvente bias imod officielle kilder, både i amerikanske og Danske nyhedsmedier. En måde at underbygge denne observation yderligere, er ved at tage et kig på artiklen "TV Stations to Air Bin Laden Video"⁹⁸ hvor det fremkommer at CNN vil lytte til statens vejledninger omkring hvad stationen viser og ikke viser. "In deciding what to air, CNN will consider guidance from appropriate authorities." Autoriteter kan med lidt god vilje forstås som et bredt begreb, men har som hovedregel det kendetegn at autoriteten er udstedt fra statslig side.

I samme artikel tilbyder chefen for News Corp., Rupert Murdoch nådestødet til spørgsmålet om

⁹⁷

⁹⁸ Se Bilag 20: Tv Stations to Air Bin Laden Video

hvorvidt, i hvert fald News Corps. Paraply af Nyheds, TV, film og udgivelses stationer og selskaber arbejder ud fra en "patriotisk selvfølgelighed" i organisationen, med ordene: "We'll do whatever is our patriotic duty."

At følge regeringen i tykt og tyndt opfattes altså som at være patriotisk. Et rationale som ved første gennemgang måske lyder fornuftigt nok, men som ifht. en ambition om at skabe et frit og demokratisk samfund har en indbygget selvmods sigelse i sig. For patriotisme er, som jeg forstår begrebet, knyttet til kærlighed til fædrelandet, ikke til dets midlertidige repræsentanter. Følges logikken med at sidestille patriotisme, med blind loyalitet over for enhver siddende administration, blot den er på vej i krig, står døren til omfattende forbrydelser på vid gab, og det fædreland og demokrati man påstår at elske, er sårbart for ethvert lune. En pointe vedtagelsen af The Patriot Act, gennemførelsen af propagandakampagnen, vildledningen, og udeladelserne af vitale informationer til det amerikanske folk, har slået fast med syvtommer søm.

Reklamernes magt - Selvcensur i US Nyhedsmedier

En rapport fra FAIR ⁹⁹ fortæller hvordan at selv mild kritik af George W. Bush og den amerikanske udenrigspolitik, i en tid hvor det amerikanske flag

⁹⁹ Se Bilag 21: Patriotism and Censorship

var på skærmen i de amerikanske netværks nyhedsudsendelser, blev et taboo. TV værten Bill Maher, vært for ABC's show *Politically Uncorrect* havde taget George W. Bush's beskrivelse af flykaprerne bag 9/11 som værende "cowards" under behandling og nævnte at betegnelsen ville være mere passende for det amerikanske militærs brug af langdistance missil angreb, end for flykaprernes selvmordsmission. Resultatet blev at større annoncører inkl. Sears og Federal Express trak deres annoncer, og dermed deres annoncepenge, væk fra programmet. Adskillige ABC *affiliates* droppede hertil også at inkludere showet i deres programpakker.

En anden journalist Dan Guthrie, fra Daily Currier blev fyret for at have skrevet en klumme som kritiserede Bush som han beskrev som "hiding in a Nebraska hole". Redaktionen modtog efterfølgende henvendelser fra vrede læsere og chef redaktøren trykte herefter en undskyldning i avisen, som tager afstand fra journalistens beskedne udfald, samtidig med avisens patriotiske linie bekræftes over for læserne.

"Criticism of our chief executive and those around him needs to be responsible and appropriate. Labelling him and the nation's other top leaders as cowards as the United States tries to unite after its bloodiest terrorist attack ever isn't responsible or appropriate."¹⁰⁰

¹⁰⁰ Se Bilag 21: Patriotism and Censorship

Tom Gutting, Redaktøren for Texas City Sun blev også fyret på grund af kritik, og en undskyldning, der præciserer hvordan at presset fra læserne resulterer i entydigt fodslag med regeringens og patriotismens blinde krav, blev efterfølgende trykt med overskriften : "Bush's Leadership Has Been Superb".

Både i min litteratur og i førnævnte rapport kan man finde flere eksempler på fyringer og pression af journalister som udviste en grad af skepsis eller kritik over for Det Hvide Hus og beslutningen om at gå i krig

Som med Bill Maher handler det om igen at forstå at kommercielle medier simpelthen ikke har råd til at være for kritiske. Undskyldes der ikke, er risikoen for fald i oplaget stort, fordi læserne er vrede. Og falder oplaget, falder interessen for annoncering, samt taksten for hvad spaltemilimeterne koster som bekendt også. I en frygtfuld atmosfære som den der herskede i det meste af den vestlige verden efter 9/11 er folkestemningen ikke til spørgsmål og kritik, men til patriotisme, entydighed og hævn. Eftergivenhed for de statslige repræsentanter som tilbyder alle tre dele er i den kontekst et implicit folkeligt krav, der må imødekommes for at sikre at indstrømningen af annoncepenge i organisationen ikke påvirkes.

Ankermanden for CBS News, Dan Rather sætter ord¹⁰¹ på hvordan at frygten for at fremstå "upatriotisk" holder journalisterne fra kritiske spørgsmål og i stedet foranlediger selvcensur.

" It is an obscene comparison - you know I am not sure I like it - but you know there was a time in South Africa that people would put flaming tyres around people's necks if they dissented. And in some ways the fear is that you will be neck laced here, you will have a flaming tyre of lack of patriotism put around your neck. Now it is that fear that keeps journalists from asking the toughest of the tough questions, and to continue to bore in on the tough questions so often."

Selvom dette afsnit især har lagt vægt på patriotisme og selvcensur, håber jeg også det med en vis tydelighed er fremkommet at patriotismens evne til at frembringe selvcensur hænger sammen med nyhedsmediernes frygt for at virke upatriotiske, og herigennem miste annoncører og i sidste ende profit. Jeg mener altså at kunne observere en treenighed af patriotisme, selvcensur og journalistik på 100 % markedsvilkår som værende endnu et primært "tandhjul " bag en eftergivende, biased og regeringsvenlig amerikansk presse.

Som arbejdet med specialet er skredet frem er min bekymring omkring konsekvenserne af den pointe

---

¹⁰¹ Se Bilag 22: Veteran CBS News Anchor Dan Rather speaks out on BBC Newsnight tonight

gradvist taget til. En spidsformulering kan her være på sin plads, og jeg syntes faktisk at Dan Rather lidt længere nede i førnævnte artikel rammer sømmet på hovedet i en sådan grad at hans citat får lov at lukke indeværende afsnit.

"I worry that patriotism run amok will trample the very values that the country seeks to defend... In a constitutional republic, based on the principles of democracy such as ours, you simply cannot sustain warfare without the people at large understanding why we fight, how we fight, and have a sense of accountability to the very top."

Ifht. spørgsmålet om War programming, kan patriotisme og selvcensur være en delårsag til at kritik først fremkommer *efter* at en krig er iværksat. Medierne følger som det ses presset fra folkestemningen, hvilket er nødvendigt for deres overlevelse som rent kommercielle systemer. Befolkningen støtter traditionelt op om præsidenten, antageligvis bl.a. også fordi at medierne ensidigt gør det. Op til en krig er spørgsmålet som tidligere nævnt ikke *om* der skal kæmpes en krig, statens motiv er ikke genstand for kritisk undersøgelse, og spørgsmålet om hvordan krigen kan undgås behandles konsekvent heller ikke – spørgsmålet er alene taktisk orienteret, *hvordan* skal krigen føres? Der er således et samspil imellem folkestemning og medier, som vi med en vis sikkerhed¹⁰² kan antage ændres når lig og sårede

¹⁰² Funderet i mønstret fra alle tidligere amerikanske krige.

returnerer til landet og beskrivelser af krigens omkostninger fremkommer. Efterhånden som den folkelige modstand mod krigen øges, er det ikke urimeligt at antage at Nyhedsmedierne, ganske enkelt følger trop, og påbegynder en mere kritisk dækning.

De samme kommercielle kræfter vi i det forgange afsnit har set præsenteret, fra omverdens niveau til omverdens-relations niveau, betinger således det ukritiske og patriotiske medie *optil* krigens start, såvel som den øgede kritik og refleksion *efter* krigens start.

Interne Processer - Media Logic

I undersøgelsen af mulige årsager til amerikanske nyheds mediers funktion som distributionssystem for propaganda har jeg forsøgt at beskrive to ud af i alt tre niveauer. Niveau et handlede om en beskrivelse af mediernes omverden og niveau to om relationer til og påvirkninger fra denne omverden. I dette afsnit vil jeg beskæftige mig med tredje og sidste niveau, omhandlende hvordan at kræfterne fra niveau et og to påvirker og former logikker og processer *internt* i amerikanske nyhedsmedier.

Det kræver at jeg bruger en del sider og trækker en større veksler på særligt Altheides teorier, som det skal nævnes er baseret på store mængder af kvalitative undersøgelser¹⁰³. Imidlertid beder jeg

¹⁰³ Tilgængelig i specialets samlede litteratur af Altheide, David L.

om din tålmodighed ved gennemgangen af netop dette afsnit, da det ifht. mit genstandsfelt er af vital betydning at bruge tid på en gennemgang af "*Media Logic*". Det skyldes et ønske om at udarbejde en analyse på baggrund af denne teori og karakteristika ved propaganda. Sammen med specialets øvrige "brikker" kan analysens resultat bidrage som en sidste væsentlig brik til brug i delkonklusionen, om hvorfor Propaganda og War programming kan finde sted i det massive omfang som det var tilfældet i amerikanske nyhedsmedieres dækning af The War On Terrors indledende faser.

Introduktion til Mediernes Logik

At massemedier og deres formater påvirker vores liv kan ses reflekteret mange steder i vores sociale rum, fra valget af tøj, fødevarer og de steder vi går, til valget af politikere, meninger og de krige vi giver vores opbakning til. David Altheide¹⁰⁴ mener i den sammenhæng at massemedierne har en signifikant betydning for vores liv fordi de udgør både form og indhold i kulturelle kategorier og oplevelser. Som form fremfører medierne kriterier, udformning, rytmer og stil fra et ekspanderende område af aktiviteter. Som indhold tilegnes nye ideer, modeluner, sprogbrug og endeløse andre former for information, eksempelvis også om politik, igennem massemedier.

---

¹⁰⁴ Altheide, David: *Terrorism and The politics of Fear*, Altamira Press, 2006. s.47-73

Et medium defineres i den sammenhæng af Altheide som enhver social, teknologisk procedure eller enhed, som anvendes til selektion, transmission og modtagelse af information. Massemedier referer til informationsteknologier som tillader "broadcasting" eller udsendelser til større publikummer. De bærer og definerer populær kultur, igennem deres mange fysiske, analoge og digitale medieplatforme. Altheide opfatter, massemedierne som værende samfundets vigtigste sociale institutioner, og "definitionen af situationen" som værende den teoretiske nøgle konstruktion til undersøgelse af socialt liv og samfundet som helhed. Social magt opfatter han som kapaciteten til at definere situationen for sig selv og andre. Da medierne bidrager til sociale definitioner er de også relevante i ethvert forsøg på at forstå magtfænomener og magtudøvelse i samfundet.

Altheide arbejder med symbolsk interaktionisme i sin overordnede tilgang til sin forskning, og ligger derfor vægt på social interaktion og social kontekst i forståelsen af nye informations teknologiers indvirkning på samfundet. Symbolsk interaktionisme fokuserer på oprindelsen og betydningen af definitioner og deres udfoldelse ved interaktion. Han mener at konsekvenserne af sådanne interaktioner, eller handlinger har teoretisk værdi og er forankret i tid sted og måden handlingen blev udført på. Fra dette perspektiv fremkommer betydninger gennem symbolsk interaktion mellem en aktør og

en anden, eksempelvis en komiker, eller en tv stations transmission, og et publikum. Altheide mener i modsætning til poststrukturalismens vurderinger ikke at massemedieret interaktion er monologisk, men opfatter den som tovejs (dialogisk) og endda også trevejs (trialogisk) kommunikation. Han peger på at mennesket eksisterer som sociale væsner midt i processer. Han mener ikke vi ejer en individuel identitet som sådan, men at vi fremviser os og anerkendes som identitetsbærende afhængigt af situationen. Vi lever i en *identitetsproces*. Altheide læner sig på det område altså op ad Erwing Goffmanns¹⁰⁵ opfattelser af menneskets identitet som noget ikke statisk eller konstant der fremkommer via situations bestemte (situerede) roller. (Eksempelvis lektor og studerende, politimand og civil borger, kæreste og single mv.)

Jf. Altheide er massemedierne en del af denne identitetsproces og de har derfor indflydelse på social interaktion, hverdags livet og sociale institutioner.

Social magt er i den sammenhæng, derfor afhængig af informations teknologier og kommunikation. Dette inkluderer symbolske systemer, såvel som antagelser omkring hvordan, hvad hvornår vi kommunikerer. Ændringer i informations teknologier mener han ligeledes ændrer sociale rutiner, antagelser og sociale institutioner. En tanke som

¹⁰⁵ Goffman, Erwing, *Presentation of Self in Everyday Life*. Doubleday Anker Books, 1959.

har afsæt i medium theory, hvor bl.a. Marshall McLuhan og Joshua Meyrovitz arbejder med tanken om at mediet i sig selv og ikke dets indhold er af væsentlig betydning¹⁰⁶.

Det skal dog tilføjes at Altheide godt nok er enig i at det fysiske medie har en væsentlighed, men at hans primære fokus reelt er på de former, formater og logikker som anvendes til eksekveringen af kommunikation.

Altheide har med afsæt i den beskrevne teoretiske tilgang udarbejdet sin teori om "mediernes logik" – *Media Logic*. Som han definerer således:

"Media logic consists of a form of communication: the process through which media present and transmit information. Elements of this form include the various media and the formats used by these media. Format consist, in part, of how material is organized, the style in which it is presented, the focus or emphasis on particular characteristics of behaviour, and the grammar of media communication"¹⁰⁷

Hans fokus er på hvilke processer og virkninger denne logik har på andre domæner af socialt liv og i samfundet. Altheide mener ikke at social analyse kan adskilles fra medieanalyse. I den forbindelse er begrebet "refleksivitet" et centralt koncept for hans genstandsfelt: Hvordan teknologier og

¹⁰⁶ McLuhan blev i den forbindelse kendt for udtrykket: "The Medium is The Message."

¹⁰⁷ Altheide, David: *Terrorism and The politics of Fear*, Altamira Press, 2006. s.50

kommunikationslogikker former indhold, og hvordan sociale institutioner der ikke traditionelt opfattes som mediearenaer, så som religion, sport, politik og familieliv, adopterer og indkooopererer mediernes logik og således gør sig selv til "anden ordens" medie institutioner.

I Danmark arbejder medieforskeren Stig Hjarvad også med begrebet "mediernes logik", som han typisk knytter an til sin forskning og beskrivelse af *medialisering*. I Hjarvads optik er medialisering et bærende begreb i en egentlig teori omhandlende mediernes øgede og ændrede betydning i kultur og samfund. Mere konkret definerer han medialisering som: *Den proces hvor samfundet i stigende grad underlægges eller bliver afhængig af mediernes logik.*¹⁰⁸

Processen mener han er kendetegnet ved en dobbelthed af at medierne *integreres* i andre samfundsinstitutioners virke, samtidig med at medierne selvstændiggør sig selv som institution i samfundet. Han mener at den sociale interaktion både inden for de enkelte institutioner, mellem institutioner og i samfundet som helhed foregår gennem medierne.

I forhold til mediernes *logik* mener Hjarvad at den kan forstås som: mediernes "institutionelle og teknologiske virkemåder, herunder de måder hvorpå de fordeler materielle og symbolske resurser

---

¹⁰⁸ Hjarvad, Stig: *En Verden Af Medier, Medialiseringen af Politik, Sprog og Leg*. Samfundslitteratur. 2008.s. 28

og arbejder ved hjælp af formelle og uformelle regler."

Det er væsentligt her at bide mærke i at Hjarvad understreger at han *ikke* mener vi har at gøre med en enkelt overgribende logik, der til enhver tid påvirker kultur og samfund på en ensartet måde. Mediernes logik ser Hjarvad som en samlefortegnelse for de forskelligartede institutionelle og teknologiske virkemåder, som medierne er præget af, eksempelvis nyhedskriterier, markedshensyn, tekniske muligheder, genreformater osv. Han mener det handler om at se mediernes logik som den samlede virkemåde, der opstår i kraft af samspillet imellem en flerhed af institutionelle og teknologiske kendetegn.

Mediernes logik påvirker ikke blot kommunikationens form, eksempelvis fremstillingen af politik i medierne (en pointe han henter fra en af Altheides ældre bøger, 1979), men medie logikken udøver også indflydelse på de sociale relationers karakter og funktion, såvel som kommunikationens afsendere, indhold og modtagere.

Når man sammenligner Altheide og Hjarvads forståelser af begrebet er der således på overfladen ikke de store forskelle.

Kort sagt kan man sige at pointen hos både Altheide og Hjarvad er, at den kontekst medierne opererer i definerer den logik som institutionen opererer ud fra.

Hertil er Hjarvad og Altheide enige i at denne logik via gensidig, symbolsk interaktion, med det omkringliggende samfund integreres af samfundets borgere og institutioner hvilket i praksis gør begge parter til anden ordens medie institutioner.

Jeg har valgt primært at holde mig til David Altheides arbejde med medielogikken. Det skyldes at han ikke alene har beskrevet dens teoretiske ramme / definition, men også arbejder med at undersøge hvilke overordnede *karaktéristika* logikken i sig selv indbefatter, samt hvordan disse kommer til udtryk. På dette punkt adskiller han sig altså fra Hjarvad som ikke mener vi har at gøre med en overgribende logik der til enhver tid på virker samfundet på en ens og overordnet måde.

Jeg vil i de kommende afsnit forsøge at redegøre for disse karakteristika, som overordnet, og i særdeleshed ved *nyhedsproduktion*, er: Nærvær af *underholdning*, og nærvær af *frygt* – som underholdning. I forlængelse heraf vil jeg kigge på Altheides teori om The Problem Frame, der beskriver hvordan at medielogikkens kendetegn underholdning, og frygt, som drivkraften bag denne underholdning, sikres ved at følge en fast overordnet vinkling eller "frame" for produktionen af nyheder.

Endelig vil jeg i en analyse undersøge om medielogikkens / The Problem Frames karakteristika kan siges at have en fordrende, en forbyggende,

eller ingen effekt ifht. fremkomsten af propaganda og den ordnede sekvens af aktiviteter, war programming.

Underholdning i Nyheder

Et af de klareste kendetegn ved Media Logic i nyhedsudsendelser er jf. Altheide nærværet af *underholdning*.¹⁰⁹ Kigger man tilbage på hvad vi i løbet af specialet har haft kig på, finder vi et par gode implicitte bud på hvorfor det er tilfældet. Amerikanske nyhedsmedier er som ethvert andet 100 % kommercielt system, fundamentalt afhængige af *kapital*. Noget som kun kan opnås ved at have et *produkt* som en forbruger enten vil betale for, eller som minimum konsumere indholdet af, således at kapitalen kan tiltrækkes via mediets annoncører.

De fleste som har siddet med en fjernbetjening, eller et ekstrablad i hånden kender i den sammenhæng godt, hvordan vi troløst zapper fra kanal til kanal, eller fra side til side, indtil at et eller andet *fanger* os og engagerer os. F.eks. vækker vores nysgerrighed, vores gru eller korresponderer med vores egne meninger..

Vil man derfor, midt i en programpakke på måske 50-120 TV kanaler, gøre sig håb om at fange seerens opmærksomhed, kan det med andre ord være en god ide at sørge for at det indhold man

---

¹⁰⁹ Altheide, David L: *Creating Fear, News an the Constrution of Crisis*. Aldine De Greuter, New York, 2002. s. 45

producerer, er *underholdende*. For underholdning tilbyder netop at *fange os, engagere os og vække vores nysgerrighed*.

Som enten intellektuelle, eller aspirerende ditto, vil vi nok kvie os ved at indrømme det, men en underviser der kan starte en forelæsning med at få os til at grine over en morsomhed, betages over en lidet kendt, men dybt fascinerende oplysning, eller chokeres over omfanget af en given monstrøsitet i samfundet, får nemmere, hvis ikke øjeblikkeligt vores *opmærksomhed*.

Der er intet nyt i dette fænomen og nogen af de mennesker vi igennem menneskets historie har hyldet mest, har netop forstået at underholde os på den ene eller anden måde. Skuespillere, musikere, kunstnere og sågar politikere har vidst dette og, med vekslende held, profileret sig selv ved hjælp af større eller mindre doseringer underholdning. At profitaafhængige nyhedsinstitutioner undervejs er blevet opmærksomme på nødvendigheden af nærværet af underholdning, mener jeg i den sammenhæng ikke kan undre.

Nyheder i amerikanske medier er jf. Altheide kendetegnet ved nærværet af *underholdning*, et begreb som jf. Robert P. Snow¹¹⁰, kan kendes ved at bemærke nærværet, eller indholdets vægtning, af følgende træk:¹¹¹

1. There is an absence of the ordinary
2. Openness of an adventure, outside the boundaries of routine behaviour
3. The audience member is willing to suspend disbelief
4. While the exact outcome may be in doubt, there is a clean and unambiguous point at which it will be resolved

Ved at indbygge denne vægtning i formater som er visuelle, korte, action orienterede og dramatiske, produceres der et spændende og velkendt tempo for seerne af nyhedsudsendelser.

Nyhedsmediernes reduktion af komplekse begivenheder til relativt entydige problemer er i den sammenhæng fuldt konsistent med principperne for underholdning.

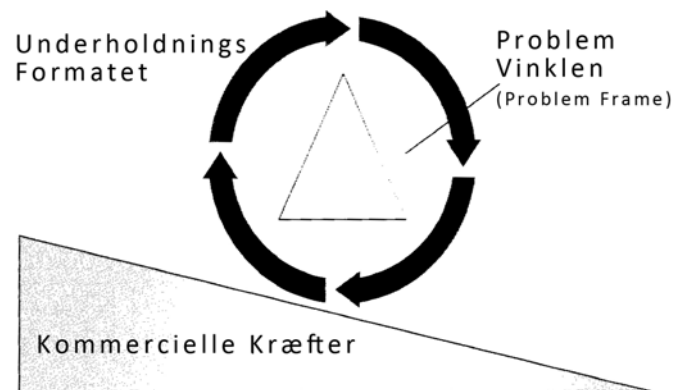
På den indsatte model¹¹² (fig. 6) illustreres det hvordan at drivkraften i form af kommerciel drift / markedsvilkår promoverer underholdningsformatet, hvorigennem *The Problem Frame* eller "Problem vinklen" er fremkommet.

Fig. 6

¹¹⁰ Snow, Robert P: *Creating Media Culture*. Beverly Hills, Calif.: Sage, 1983

¹¹¹ Engelsk formulering er bevaret for at sikre at betydnings nuancer i pkt.2 og 3 bevares intakt.

¹¹² Oversat udg. af original model, fra: Altheide, David L: *Creating Fear, News and the Construction of Crisis*. Aldine De Greuter, New York, 2002 s. 46

En pointe ved dette er at skellet imellem nyheder og ikke nyheder er blevet overlappet af underholdningskriterier, hvilket er kendetegnet på hvad Altheide og Snow kalder den post-journalistiske æra¹¹³. Altheides undersøgelser peger på at brugen af underholdning går begge veje, imellem underholdningsprogrammer og nyheder. Underholdningsprogrammer låner (både i USA og Danmark) elementer fra nyhedsprogrammer. Eksempelvis hylder realityshowsne billeder og stereotyper som vi kender fra nyhedsrapporter om kriminalitet og frygt. I USA er programmer som Americas Wanted, Cops mv. eksempler på formater hvor træk fra nyhedernes skarpt vinklede fortælle stil, drama og "dette sker virkelig, lige her og nu", kobles med de visuelle virkemidler fra Nyhedsudsendelser, som forklarende skilte, håndholdt kamera mv. I Danmark benytter programmer som station 2, ambulancen mv. sig af

¹¹³ Altheide, David L., Snow, Robert P.: *Media Worlds in the Post journalism Era*. Hawthorne, N.Y.: Aldine de Gruyter, 1991.

lignende "lån" fra nyhedsformatet. Et "crossover" som understreger nyhedsformatets evne til at levere effektiv underholdning.

Problem vinklingen – The Problem Frame

Problemvinklingen / The Problem Frame (herefter The Problem Frame) er en væsentlig opfindelse idet den sikrer at Nyhedsudsendelser lever op til Media Logics krav om nærværet af underholdning. Den promoverer rutinemæssigt frygt, hvilket igen promoverer "offereret" som en jævnlige tilbagevendende status og beskrivelse, teoretisk set gældende for alt fra høns, og enkeltpersoner til virksomheder, institutioner og hele nationer.

Altheide mener at The Problem Frame er fremkommet som et svar på spørgsmålet om hvordan man som nyhedsmedie kan sikre sig at ens indhold er underholdende, og dermed salgbart som produkt. Når jeg hurtigt skal forklare det i privat lag, benytter jeg gerne analogien med en pomfritmaskine som mange af os rodede rundt med i 1980'erne. Man tager en kartoffel, i form af virkeligheden. Putter den igennem pommefritmaskinen, i form af The Problem Frame, og – voila, et stk. salgbar og saltet fragment af den oprindelige realitet er klar. Sjovere, sprødere og lettere at gå til end den oprindelige, noget kedeligere kartoffel.

The Problem Frames karakteristika er (oversat):

- Narrativ Struktur
- Universelle moralske betydninger
- Specifik i tid og rum
- Utvetydigt indhold
- Fokus på uorden
- Kulturel resonans

Ved at bygge på en narrativ struktur som tilfører historie lignende kohærens, med en begyndelse, midte og en slutning er The Problem Frame både universel, specifik, abstrakt og virkelig. For at øge underholdningsværdien er den hertil kendetegnet ved at tilbyde mest mulig identifikation mellem det skete og publikum.

Den kombinerer universelle og non institutionelle logikker og moralske betydninger svarende til middelalderens moralske skuespil,¹¹⁴ med tid og rum parametrene fra en nyheds rapport. Noget skete med en virkelig person, i en virkelig situation, på et virkeligt sted. Men i modsætningen til det moralske skuespil, hvor karakteren er en abstraktion, som står over for død og elendighed, fokuserer nyhedsrapporten på virkelige mennesker og begivenheder, hvilket sælger narrativet som realistisk. Komplekse og tvetydige forhold og begivenheder lades med moralske "sandheder" og forståelser som det antages at publikum kender i forvejen og de gentagne præsentationer af lignende scenarier "underviser", jf. Altheide, publikum i

"uordnens / dissonansens" natur og årsager. Massemedierede problemer orienteres imod at være *alles* problem, enten via direkte eller potentielle oplevelser eller gennem oplevelsen af sympati over for ofrene for det skete. Altheide mener netop at fænomenet med at etablere et forhold imellem seeren, formatet og historiens form er et andet centralt træk ved media logic.

Forløbet for en nyhed er altså jf. Altheide typisk et gennemløb af følgende: En historie omhandlende frygt i den ene eller anden form produceres og pakkes i en proces som formulerer komplekse problemer som simple problemer. Den akkumulerede effekt heraf er fremkomsten af en frygt diskurs, som efterhånden som processen gentages i det uendelige, bliver til en resurse af forforståelser og viden som publikum kan trække på ved fortolkningen af efterfølgende rapporter / nyheder. The Problem Frame implicerer altså følgende:

- Der eksisterer noget uønsket
- Mange mennesker er påvirket af dette problem (så det er relevant)
- Det kan ændres, eller som amerikanerne siger blive "fixed"
- Der er en mekanisme eller en procedure som kan fixe problemet
- Det der kan foretage ændringen eller "løsningen" er velkendt. (Typisk regeringen eller anden offentlig institution)

¹¹⁴ Unsworth, Barry: *Morality Play*. London: Hamish Hamilton, 1995.

Altheide forklarer at disse "moraliske skuespil", med fundament i Media Logic, efterhånden som de spredes og deles bliver til en del af "alles" grundlæggende "common sense" eller "sunde fornuft", som enhver kompetent person kender. Eksempelvis som når vi ser titusinder af danskere skynde sig til lægen for at blive vaccineret imod N1H1, (der viste sig at være ufarlig¹¹⁵) og på den måde hjælpe med at omsætte for milliarder kroner af vaccinen, fordi det, trods den senere skandale om dyb inhabilitet¹¹⁶ i WHO - simpelthen var "sund fornuft".

Medielogikker, formater og evnen til at følge lynhurtigt eksekverede nyheder er jf. Altheide på den måde blevet en del af vores "Kulturelle Kapital", hvilket defineres som: viden, evner, vaner, værdier og "smag" der tilegnes under individets socialiseringsproces.

Obs. Media Logic kan være mere eller mindre udtalt fra medie til medie, såvel som inden for eksempelvis de individuelle nyhedsstationer og programmer. I hvor høj grad en udsendelse, et programformat eller en station er under indflydelse af logikken kan bestemmes ved at være opmærksom på anvendelsen af logikkens før nævnte kendetegn. Eksempelvis kan man sige at en station som Fox News har en ekstrem høj grad af

Medie Logik bag sin måde at formatere indhold. Dette kan se ved stationens fokus på dramatik, dissonans, kraftig forsimpning, brugen af tilsatte lydeffekter, tydelig moralisering, polarisering uden refleksion mv. Omvendt kan et nyhedsmagasin program som 60 minutes siges at have et væsentlig lavere nærvær af indflydelse fra Media Logic. For selvom programmet overordnet følger kendetegnene, er der typisk mere plads til refleksion og fokus på at belyse en sag fra flere sider, (sammenlignet med Fox News) hvilket eksempelvis bryder med Logikkens kendetegn om entydighed.

Analyse: Media Logic, Propaganda og War Programming

I opgavens start blev det klart at den danske ordbog definerer propaganda således:

"Information, ofte usand eller *ensidig*, som *udspredes* for at påvirke andre til at tænke, mene, føle eller gøre noget bestemt."

Og at Altheide siger følgende om metodikken bag mediernes propaganda kampagne omkring Irakkrigen:

"The Propaganda campaign in the Iraq War consisted on what was *omitted* [(kursiv tilføjet) from presentation to the public as well as *what was*

¹¹⁵ <http://www.information.dk/221457>

¹¹⁶ <http://www.information.dk/219754>

selected [kursiv tilføjet] for coverage and the way in which information was managed.

Udtrækker vi det procesorienterede indhold i de to definitioner får vi direkte oversat ordene: *Ensidig, Udsprede, Udeladt, Valgt og Styret*.

Sammenligner vi herefter disse begreber for primære processuelle egenskaber ved propaganda med kendetegnene på Media Logic's formaterings system, The Problem Frame:

- Narrativ Struktur
- Universelle moralske betydninger
- Specifik i tid og rum
- Utvetydigt indhold
- Fokus på uorden
- Kulturel resonans

- fremkommer der en række interessante iagttagelser omhandlende *sammenfald*.

Disse kan indsættes i et skema på følgende måde:

The Problem Frame	Propaganda
Narrativ Struktur	Valgt, Styret
Universelle moralske betydninger	Ensidig, Udeladt, Valgt, Styret
Specifik ifht. tid og rum	Ensidig, Udeladt, Valgt, Styret
Utvetydigt indhold	Ensidig, Udeladt, Valgt, Styret
Fokus på uorden	Ensidig, Udeladt, Valgt, Styret
Kulturel Resonans	Ensidig, Udeladt, Valgt, Styret

Ifht. Narrativ struktur er det valgfrit i hvor høj grad

et narrativ skal være ensidigt, i det man kan vælge så komplekst og alsidigt et narrativ som man ønsker. Omvendt kan der også argumenteres for at narrativer reelt også er ensidige da de altid vil have en start, en midte og en slutning, jeg har kun fritaget dette delelement af Media Logic fordi at den øvrige forløbsstruktur *teoretisk set* kan modificeres meget, eksempelvis fire akter i stedet for tre mv. (Ser man nyheder er strukturen dog sjældent så forfærdelig avanceret.) Delprocessen ved propaganda, "*udsprede*", er ikke forbundet med en logik i sig selv, men betegner en fysisk / elektronisk distributiv proces, hvorfor dette begreb ikke er medtaget i skemaet.

Narrativ struktur undtaget, har jeg, som det ses, indsat propaganda metodikkens karakteristika: Ensidig, Udeladt, Valgt og Styret, over for hver af de fem resterende delelementer i Media Logic. De fire propaganda begreber har det tilfælles at de hver især er beskrivende for den del af Media Logic som de står ud for.

Eksempel: Ønsker man at producere programindhold som er specifikt ifht. tid og rum, er man nødt til at være ensidig, udelade andre beskrivelser af tid og rum, foretage klare valg og herigennem styre meget præcist hvad der fremføres.

I sig selv mener jeg ikke der er noget bekymrende i at der foretages valg eller styres processer, da det er en nødvendighed for at skabe betydning ifht.

produktionen af enhver fortælling. At indhold må udelades, er overordnet også en uundgåelig konsekvens af selektion og kommunikation.

Det første som bekymrer mig, er naturligvis til dels at fire ud af fem træk ved propaganda direkte matcher fem ud af seks træk ved Media Logic.

Det andet som er bekymrende ved sammenligningen er at *ensidighed* går igen som definerende begreb for fem af de seks delelementer¹¹⁷ af Media Logic.

Det indikerer at vi kan have identificeret en af de primære fejlfunktioner der betinger at så omfattende propaganda som vi oplevede det i de tidlige faser af The War on Terror, forstået som optakten til og perioden umiddelbart efter Irakkriegen, kan finde sted: Media Logics essens: *Ensidighed*.

At propaganda metodikken *udeladelse* er tilsvarende udtalt, kan man, som tidl. nævnt, med en vis rimelighed sige er en følgevirkning af ensidighed og selektion. Det ændrer dog ikke ved det væsentlige i at dette centrale propagandatræk, på lige fod med ensidigheden er at finde fem ud af seks træk ved Media Logic.

Det tredje som er værd at huske er hertil at Media Logic i nyhedsudsendelser, jf. Altheide, er kendetegnet ikke alene ved nærværet af

---

¹¹⁷ Hvis førnævnte forbehold vedr. logikkens sjette kendetegn, Narrativ Struktur fastholdes. Ellers er det ved alle seks.

underholdning men også ved fokus på og generering af *frygt*.

Disse tre forhold tilsammen, indikerer at mediernes logik i sig selv konstituerer ideelle forhold for propaganda og den frygtpolitik som gennemsyrede propagandaen i de tidlige faser af The War on Terror.

I forhold til spørgsmålet om War Programming kan Media Logic's fokus på Universelle moralske betydninger, koblet med logikkens essens af entydighed være en delårsag til at nuancering og reel kritik ikke fremkommer før *efter* krigens iværksættelse.

Delkonklusion: Propaganda i US Massemedier – Hvorfor?

I undersøgelsen af mulige årsager til Propaganda i amerikanske massemedier, herunder den ordnede sekvens af aktiviteter "War programming" er der blevet arbejdet med at undersøge tre overlappende niveauer eller sfærer ifht. de amerikanske nyhedsmedier: *Omverden, situation og relationer*, samt *interne processer*.

Med udgangspunkt i Majid Theranian's teorier om Pankapitalisme og Informationsimperialisme blev *omverdenen* beskrevet som et globalt netværk, hvor koncentration og spredning af kapital alene

afhænger af spørgsmålet om profitoptimering. Nye teknologier og netværk har gjort at produktion og profit er blevet decentraliseret på samme måde som magt og kontrol. En bestyrelse for eksempelvis et mediekonglomerat kan være spredt ud over hele verden, samtidig med at overvågning, markedsføring, kommunikation og produktion kan nå til de afkroge af verden hvor det er mest profitabelt. Hertil blev det gjort klart at massiv kontrol over de mange, udført af de få, uundgåeligt ville medføre konflikt.

Et andet kendetegn ved Pankapitalismen og dens konvergens med Informationsimperialismen er kontrollen over: kilder til kapital, patenter og rettigheder, politisk overvågning og manipulation af politikere, global markedsføring og produktion / markedsføring af forbrugeridentiteter.

I det efterfølgende afsnit om amerikanske Nyhedsmediers *situation og relationer* blev det tydeligt at netop førnævnte træk ved Pankapitalismen og Informationsimperialismen har fundet sted i et kolossalt omfang. En gennemgang af regulation og de-regulation af amerikansk medielov viser hvordan at presset fra koncerner og senatorer imod The Federal Communications Commission, Det Hvide Hus og Senatet, over 21 år har nedbragt antallet af Mediekoncerner fra 50 til kun seks kæmpe medie konglomerater, som Nyhedsstationer blot er mindre delelementer af. Nedlæggelsen af medieloven *The Fairness Doctrine* i

1987 blev også beskrevet. Dens formål var at sikre at alle nyhedsmedier skulle gøre deres bedste for at sikre at flere modstridende udsagn indgik i dækningen af nyheder. Heri ligger en kerneårsag til at propaganda i det omfang vi ser det i amerikanske nyheds medier er mulig.

Theraniens førnævnte teorier kendetegn, ved Pankapitalismen og Informationsimperialismen, er således valideret, da konglomeraterne gennem fusioner og centralisering netop maksimerer muligheden for kontrol over førnævnte områder. Hertil tilføjede jeg at kapitalismens anden fase – monopolisering, i praksis således ikke er afsluttet, men derimod går hånd i hånd med Pankapitalismen og Informationsimperialismen.

Det er blevet belyst hvordan at de kommercielle mediers eksistensbetingelser er fæstnet i afhængighed af henholdsvis konsumerisme / forbrugeradfærd og annoncepenge. Amerikanske journalister risikerer simpelthen at blive fyret hvis ikke de "falder ind" under regeringens agenda særligt op til krig. Patriotisme er nøgleordet, som definerer i hvor høj grad et medie kan vide sig sikker på at bevare sit publikums loyalitet. Når journalister udviser selv mindre grader af kritik op til en krig risikerer de at blive stemplet som "upatriotiske", hvilket øger risikoen for frafald i publikum, såvel som annoncører, der ikke ønsker at associeres med noget der kan fortolkes som upatriotisk. (Antageligvis også af frygt for tab af markedsandele)

Embedded Journalism, hvor journalister kun må ankomme i små grupper defineret af militæret, og hertil kun må tage rundt i landet sammen med militæret, blev vist som endnu en styrende kraft i feltet omkring amerikanske journalister og nyhedsmedier. Frivillig og udtalt patriotisme hos journalister blev også nævnt som en del af forklaringen på propaganda.

Markedskræfterne i form af forbrugere og annoncørers luner og en amerikansk patriotisk selvforståelse og diskurs, hvor det at være "upatriotisk" sidestilles med en anden label for landsforræder, kommunist – har altså medvirket til at paralisere amerikanske medier og massemedier op til krig. Indlejret journalistik, der som ordene antyder direkte indlejrer journalister i selve militæret, styrker denne proces.

Begge dele skaber biased journalistik i statens favør dvs. propaganda.

Det blev også vist hvordan at samme kræfter er en af de primære årsager til den ordnede sekvens af aktiviteter, War programming. Da medierne som kommercielle systemer justerer sig i forhold til folkestemning og følelser af patriotisme, er balanceret og kritisk journalistik op til krigen sparsom. Når stemningen i befolkningen bliver mere kritisk, i takt med at mængden af faldne og omkostninger stiger, følger medierne simpelthen blot med. Kritiske perspektiver fremkommer derfor

først efter krigens start og en hovedårsag til War Programming er på den måde forklaret.

Sidste niveau, *interne processer*, omhandlede hvordan at kræfterne fra de to første niveauer har nødvendiggjort nærværet af underholdning i Nyhedsudsendelser og herigennem skabt en medie logik, (Media Logic) som for at sikre underholdningen benytter sig af en overordnet vinkel til formatering at nyheder som Altheide kalder The Problem Frame. Problem Vinklens seks kendetegn Narrativ Struktur, Universelle moralske betydninger, Specifik i tid og rum, Utvetydigt indhold, Fokus på uorden og Kulturel resonans blev præsenteret og indgik som delelementer i en analyse, som ved sammenligning af trækkene fra propaganda viste et sammenfald imellem mediernes logik og kendetegnene på propaganda.

Analysen pegede hertil på ensidighed som det mest udtalte problem ved Media Logics overordnede vinklens system "The problem Frame", der sammen med The Problem Frames frygtgenererende virkning og førnævnte seks kendetegn, i alt sikrer optimale betingelser for emergensen af propaganda.

Analysen gav også sidste brik til spørgsmålet om War programming ved at pege på at Media Logic's fokus på Universelle moralske betydninger, koblet med logikkens essens af entydighed er en delårsag til at nuancering og reel kritik ikke fremkommer før

efter krigens iværksættelse og War programming således følges.

Danske medier – hvorfor?

Som nævnt i afgrænsningen har belysningen af årsager til propaganda udgangspunkt i *amerikanske*, ikke danske medier. Jeg har dog lovet kort at reflektere over hvorvidt de samme logikker som vi ser i amerikanske massemedier også kan antages at have indflydelse på Danske Nyhedsmedier og de historier som produceres. Kigger man i den sammenhæng på Stig Hjarvads teorier om Medie Logik som jeg tidligere har opridset, skal det siges at Hjarvads bog *En verden af medier. Medialiseringen af politik, sprog, religion og leg*¹¹⁸ omhandler netop hvordan at medielogikken har spredt sig fra medierne, til stort set alle andre domæner af samfundet og på den måde gjort dem til anden ordens medie institutioner. Som nævnt adskiller Hjarvad sig dog fra Altheide idet at han ikke, i hvert fald i den litteratur jeg har haft adgang til, opfatter Medie Logikken som havende en konkret bagvedliggende og overordnet form / logik.

Jeg ønsker ikke at lægge mig direkte ud med Hjarvad, men vil blot for egen regning nævne at et træk som Altheide nævner ved Media Logic i form af nærvær af underholdning, i mit objektive er fuldt tilstede i alle former for danske nyhedsudsendelser

¹¹⁸ Hjarvad, Stig: *En Verden Af Medier, Medialiseringen af Politik, Sprog og Leg*. Samfundslitteratur, 2008.

og magasiner. Graden af generering af frygt og ensidighed tør jeg ikke kloge mig på. Men at indslag med begge aspekter *produceres* i Danmark, kan der ikke herske tvivl om, for enhver der har set en ti-tyve minutter af f.eks. TV2 News. Da Media Logic i Altheides form, som specialet peger på, er skræddersyet til propaganda og således implicit er destruktiv ifht. demokratiske processer, vil jeg foreslå at forskning i Altheides definitioner, med Danmark som primært genstandsfelt og amerikanske forhold, som reference, iværksættes som et ud af flere propagandaforbrygende og nedbrydende initiativer.

Jeg vender i min samlede perspektivering "En fremtid uden propaganda?" tilbage til tendenser og perspektiver som kan forbygge og potentielt eksponere propaganda.

Overordnet ser vi altså en historisk centralisering af magt, på stadig færre hænder. Magt over kapital, magt over politikere via lobbyisme, magt over tilbuddet af identitetsfethisisme hos milliarder af mennesker, med større eller mindre adgang til medienetværket og de udbudte goder, magt over produktion og jordens resurser, og sidst, men måske allerstørst, magten til at *definere situationen*, og herigennem påvirke forståelsen af *virkeligheden*.

Medlemmerne af PNAC har det tilfælles at de tilhører Pankapitalismens elite, dem som Theranian kalder "slottes vagter." Alle er de tilknyttet kolossale globale konglomerater og koncerner som

the Carlyle Group og Halliburton. PNAC ideologien om amerikansk verdensherredømme, giver i et Pankapitalistiske objektiv på den måde pludselig mening. Det handler om i højest mulig grad at kontrollere rettigheder, resurser, identitetsfethisismen, kapital og definitionen af situationen. Kan sandheden understøtte dette, fint. Kan den ikke sælger vi bananerne på en anden måde.

Dannelsen af kolossale mediekonglomerater skal derfor også blot ses, som et eksempel på Pankapitalismens og Informationsimperialismens bagvedliggende ekspanderende, assimilerende og centraliserende natur / logik. En logik som objektivt betraget kun kan resulterer i en destination, der i øvrigt korrelerer 100 % med PNAC' s vision: *Centralisering af Global Magt*. PNAC har som neokonservativ tænketank, med medlemmer der, via ejerskab i Konglomerater, selv er agenter for Pankapitalismen, antageligvis blot set at denne proces er under udvikling og har sat sig for at USA skal være den nation som har den suveræne magt når fusions, akkumulations og centraliseringsprocessen kulminerer.

Denne proces udfoldes som bekendt ikke kun i medie og kommunikations arenaer, men inden for de fleste større industrier. Jordens politiske dimension, der som det er vist er kraftigt påvirket af Pankapitalismen, spejler mønstret fra den kommercielle arena, og vi har i de forgange årtier

derfor set en gradvis assimilation af nationalstater og centralisering af magt koncentreret i globale unioner. Den Panamerikanske Union, den Europæiske Union, Den Afrikanske Union, Den Arabiske Liga og forsøget på at danne en Sydasiatisk Union. (ASEAN)

I den kontekst er propaganda i amerikanske nyhedsudsendelser blot endnu et værktøj. Reklamer, film og sponsorerede tv serier er effektive, fuldt lovlige, propagandasystemer for de umiddelbart mere fredelige mytologier om vækst, forbrug, moralske normer og borgernes implicite afhængighed af statslige institutioner¹¹⁹. Nyhedsudsendelserne står så blot for den mere direkte konfliktorienterede propaganda.

Fælles for begge typer propaganda er ofte, men ikke altid, nærværet af media logik og dens betoning af frygt. For en ting er frygten for en svært definerbar terrortrussel, men populærkulturen spiller jo også på frygt igennem visse film, serier, spil mv. Frygten for at stå udenfor, frygten for at falde ved siden af seriernes messende normsæt, frygten for ikke at være en "succes", forstået som i stand til at forbruge nok og frygten for den subtile svært definerbare dødsangst, som ustandseligt udfordres i endeløst programindhold, også uden for nyhedsmediernes, omhandlende, psykoterapi, misbrug, børnepornografi, mordere, terrorister, kynisme og afsindigt vanvid i mange varianter.

¹¹⁹ Som vises i shows som Cops, Ambulancen, Serier og Film om politi, Militær, Brandmænd, læger osv.

Midt i dette ganske trøstesløse perspektiv er det dog væsentligt at huske at Pankapitalisme, Informationsimperialisme, patriotisme og Media Logic alle sammen opererer ud fra den grundlæggende præmis at milliarder af mennesker, herunder Journalister, politikere, uddannelsesinstitutioner og andre meningsdannere accepterer mekanismerne, eller i hvert fald endnu ikke for alvor har været i stand til at udfordre dem.

I min perspektivering "En fremtid uden propaganda?" Ønsker jeg med tråd i ovenstående præmis, at belyse muligheder og tendenser der i de senere år og fremover har potentialet til at vende udviklingen, reducere, forbygge og endog eksponere massemedieret propaganda.

En fremtid uden propaganda? - En perspektivering

Vi lever i en utroligt spændende epoke af verdenshistorien. Alt vi tidligere tog for givet bliver i disse år udfordret. Revolutionen af mellemøsten fra diktatur mod demokrati. Fremkomsten af Wikileaks. Artikler i Danske aviser hvor førende økonomer fra Copehagen Business School og RUC eksempelvis udtaler at "Vækst hører fortiden til"¹²⁰ og således for første gang udfordrer selve det vækstparadigme som i over et århundrede har truet jordens evne til

¹²⁰ <http://www.information.dk/277703>

selvopretholdelse. (Klimaforandringer, afskovning, forurening mv.)

Sidstnævnte paradigmeskred kan antageligvis tilskrives kolde afvaskninger ifht. "den økonomiske krise", imens de to andre kan være knyttet til "Informationsimperialismens" fordele, forstået som et stadig bredere forgrenet kommunikationsnetværk, tilgængeligt for stadig flere mennesker. Der er med andre ord en bagside, eller skal vi sige en forside, til den umiddelbart trøstesløse medalje som delkonklusionen mod sin slutning forsøgte at ridse op. Positive aspekter ved de nævnte udviklinger.

Når man iagttager hvad der konstituerer propaganda og Media Logics kendetegn mener jeg der bl.a. er tre områder som kan have en forebyggende effekt ifht. distribution og absorption af propaganda.

Internet Aktivism

Internetaktivist grupper som Wikileaks.org, Openleaks.org og den folkelige aktivist og politiske pressionsgruppe gruppe Avaaz.org har koblet sig Informationsimperialismens "nervebaner" og udsender løbende informationer som giver borgerne, i de til netværket tilknyttede nationer, et mere uredigeret indblik¹²¹ i hvad der i praksis foregår i vores verden. Simpelthen fordi at det er

¹²¹ En vis selektion ifht. kildesikkerhed og validitet finder sted.

mere rå uforarbejdet data der frigives. Billederne af civile Irakere og Journalister fra Reuters, der i løbet af et kort øjeblik slagtes ned af en amerikansk kamphelikopter, er nået verden rundt, via det selv samme netværk, som sammen med propaganda oprindeligt faciliterede den nødvendige folkelige opbakning til Krigen i Irak. (Og den heraf resulterende nedslagtning.)

Avaaz.org kan på få dage akkumulere op til 1.2 millioner¹²² "underskrifter" i form af medlemmer som skriver under med deres e-mailadresser. Ifht. opgavens genstandsfelt har organisationen eksempelvis indsamlet over 350.000 underskrifter og indsamlet donationer nok til at køre en storstilet kampagne med annoncer, "call ins" til officielle kontorer, happenings og underskriftaflevering – for at forhindre Rupert Murdocs forsøg på yderligere monopolisering via opkøb af Britiske medievirksomheder¹²³. Organisationen formåede dertil decideret at få standset vedtagelsen af Silvio Belusconis censurlov, der ellers ville have givet regeringskritikere mundkurv på, på landsdækkende TV¹²⁴.

Alternative Nyhedstjenester

Fremkomsten af førnævnte WikiLeaks er væsentlig for sine umiddelbare virkninger. Hvad der sjældnere

diskuteres er WikiLeaks indirekte og implicitte effekt. En af de vigtigste ting ved WikiLeaks og lignende organisationer ifht. spørgsmålet om propaganda, er at deres eksponeringer af hvad der foregår i vores verden, implicit har vist verden at de eksisterende massemedier ofte svigter. De *systemfejl* som findes i kommercielle massemedier ifht. bias og udeladelser som Pankapitalisme og Media Logic har frembragt - er i en begrænset udstrækning for første gang blevet eksponeret for omverdenen. Eksempelvis tilbød førnævnte optagelser af nedslagtning af civile og journalister et kraftigt tiltrængt reality check, til alle, inkl. medierne ifht. Clean Wars sterile og realitetsfjerne fremstilling af krig. Ligesom patriotismen i USA, antageligvis om ikke andet fik *anledning* til selvransagelse.

Det faktum at nogle kommercielle medier (særligt i USA, men også andre steder) simpelthen ikke har gjort deres arbejde godt nok, og sikret os direkte, ærlig og objektiv journalistik, uafhængigt af statslig pression og profithensyn, kan være en medvirkende årsag til fremkomsten af stadig flere alternative nyhedstjenester.

Problemet ved mange af disse tjenester er at de ofte ser ud til at være ligeså behæftet med bias, propaganda, frygt og media logic som de kommercielle nyhedsmedier. Konspirationsteorier flourerer og markedet er pt. særdeles broget. Dog er medie *overvågnings* tjenester som FAIR.org(1986)

¹²² <http://www.avaaz.org/en/highlights--natural-world.php>

¹²³ <http://www.avaaz.org/en/highlights--media-and-internet.php>

¹²⁴ Som DO

og MediaLens.org (2001) interessante. Begge organisationer arbejder ud fra kvantitative registreringer af Mainstream Pressens produktion, vinklinger og udeladelser. Medialens.org's to redaktører David Cromwell og David Edwards er professionelle journalister som har skrevet artikler til bl.a.¹²⁵ The Guardian, Financial Times og The Independent. Organisationen er opstået i frustration over ensidighed og propaganda og arbejder aktivt med¹²⁶: folkelig oplysning, sammenligning mellem nyhedshistorier og oplysninger fra videnskabelige undersøgelser, samt anmodninger til redaktører hos Mainstream medier om øget balancering i vinklingen af nyheder.

Som nævnt lider mange alternative nyhedstjenester under mindst lige så grel bias, som kommercielle amerikanske nyhedsmedier. Alligevel mener jeg at fremkomsten af fagligt solide, online medieovervågningstjenester, kan være første skridt imod en modning af området, hvorfor jeg medtager alternative nyhedstjenester som et *potentiale*, ifht. at forebygge og informere bredere om udtalt bias / udeladelser / propaganda.

---

¹²⁵

http://medialens.org/index.php?option=com_content&view=article&id=28&Itemid=19

¹²⁶ Som DO

Medievidenskab & Journalistik

Organisationer som Media Lens og FAIR, viser ligesom David Altheide og Stig Hjarvads arbejde at der er et vist, om end stærkt begrænset, fokus på propaganda blandt journalister og medie forskere. Ønsker vi i sandhed at bevare et levende demokrati, vil det dog være klogt at komme op i et helt andet gear. De kræfter som jeg har forsøgt at anskueliggøre i indeværende speciale har medført voldsomme indhug i civile, demokratiske rettigheder både USA (The patriot Act, Masseandholdelser af muslimske immigranter¹²⁷ mv.) og Danmark. Ligesom USA hertil har ignoreret Genevekonventionen.¹²⁸

I Danmark har vi siden starten af The War on Terror oplevet radikale reduceringer i civile og demokratiske rettigheder i form af: Terrorlov 1 (2002) Terrorlov 2 (2006) restriktioner ifht. forsamlingsretten – Lømmepakken (2009) US overvågning af DK DNA registre (2010) US overvågning af udenlandske betalingskort (2010). Forhandling, endnu ikke vedtaget, om ny offentlighedslov P90 (2010) som skal reducere journalistisk indsigt i papirstrømme mellem ministre og medlemmer af folkettinget.¹²⁹ Hemmelig

---

¹²⁷ <http://www.peoplesworld.org/middle-eastern-muslim-immigrants-detained-in-mass-ins-round-up/>

¹²⁸ Ved opfindelsen af begrebet Fjendtlige Kombattanter og fængslingen af krigsfanger uden ret til militærdomstol i Guantanamo Bay Detention Camp

¹²⁹ <https://butik.information.dk/271296/>

forhandling mellem EU og USA om ny internet censurlov – ACTA¹³⁰.

Alle disse love har det tilfælles at de er fremkommet efter 9/11. De fleste af dem er direkte begrundet i "terrortruslen" imens P90 og ACTA har andre begrundelser. Alle har de dog det tilfælles at de er vedtaget, eller er under forhandling i den frygtorienterede post 9/11 stemning, som først de senere år har oplevet en gradvis fortoning.

"The War on Terror" har været kontekst for retfærdiggørelsen af kvælertag på et demokrati der i forvejen er under enormt pres fra Pankapitalismens Centraliserende kræfter. De fleste Danske love, er som bekendt blot oversættelser af EU dekretter. Et EU hvis demokratiske processer spejler Pankapitalismens centralisering af magt. Det folkevalgte Europaparlament kan ikke forstå nye love¹³¹. Det kan kun den lukkede EU Kommission. Præsidenten for EU blev indsat, uden nogen demokratisk valghandling.

Dansk og international medievidenskab, mener jeg her, vores genstandsfelt taget i betragtning, har en naturlig nøglerolle. Der bør allokeres væsentlige resurser til forskning i Media Logic, Propaganda og forebyggende initiativer. Det vil være sundt for danmark's demokratiske habitus, hvis området ligeledes får

¹³⁰ <http://www.information.dk/230813#comments>

¹³¹ <http://www.information.dk/278243>

langt større formidlingsmæssig kraft. Eksempelvis kan undervisning af medievidenskabs og journaliststuderende i området, ligesom efteruddannelse af journalister antages at have en væsentlig forebyggende effekt. Stort fokus på samarbejde med amerikanske universiteter vil i den forbindelse antageligvis også være givende og frugtbart for begge landes akademiske og journalistiske sfærer.

Konklusion

I Specialet The War on Terror: Propaganda i Globale Nyhedshistorier; Propaganda, Mytedannelse og Masseforførelse i Amerikanske Nyhedsmedier, blev begrebet propaganda introduceret med primært afsæt i David Altheides definition som en misinformationskampagne der bevidst forvrænger og eller promoverer tvivlsom information til offentligheden med det formål at opnå politiske mål. Mediernes rolle ifht. propaganda blev med samme teoretiske afsæt, beskrevet som et spørgsmål om hvilke centrale informationer ifht. givne historier der *udelades*, hvilke der tilvælges, samt hvordan disse informationer styres. War Programming blev præsenteret som en ordnet sekvens af aktiviteter, som også blev beskrevet.

Specialet gik herefter ud på at undersøge hvorvidt propaganda og war programming kunne siges at være tilstede, i primært de amerikanske og sekundært de danske nyhedsmedier under

dækningen af The War on Terror's tidlige faser forstået som optakten til og perioden umiddelbart efter Irakkrigens start i 2003. Hjarvad, Kristensen og Ørstens opfattelse af kildevalg som et udtryk for vinkling blev præsenteret som et teoretisk værktøj som kunne hjælpe med at undersøge spørgsmålet. Omdrejningspunktet for undersøgelsen var efterfølgende bias set fra to vinkler. Bias ifht. hvad medierne valgte at præsentere af kilder og perspektiver, og hvad man kan kalde implicit bias, i form af hvad medierne valgte at udelade af kilder og perspektiver.

Det blev vist hvordan at den amerikanske regering valgte at vinkle historien om The War on Terror og begrundelsen for krig. Data omhandlende fire store amerikanske netværks kildevalg (ABC World News Tonight, CBS Evening News, NBC Nightly News og PBS's NewsHour med Jim Lehrer.) blev præsenteret og pegede på at 76 % af de valgte kilder havde et Prokrigs perspektiv imens at 6 % havde et antikrigsperspektiv.

Efterfølgende blev data fra den liberale avis The New York Times, omhandlende dækningen af Det Hvide Hus primære argument for Irakkrigen, Iraks påståede besiddelse af Weapons of Mass Destruction (WMD) gransket. Her kom det frem at avisen i den undersøgte periode havde 73,6 % artikler som understøttede historien om WMD, imens at 9,3% indtog et andet synspunkt. Det bliver angivet at den høje grad af bias viser at

propaganda, i de undersøgte medier, var udtalt i den pågældende periode. Fraværet af kritiske ryster op til krigens begyndelse indikerede at War Programmings ordnede sekvens af aktiviteter blev fulgt.

Andre fællestegn ved vinklingen af Irakkrigen blev præsenteret og oplysninger pegede i den forbindelse på at fænomenet Clean Wars, så ud til at være anvendt i vinklingen. Dvs. en medialiseret gengivelse af krigen, med fokus på strategi og taktik, dominerede medieindhold og diskurs, frem for en humanitær, mere blodig vinkel.

Herefter blev det andet aspekt af propaganda, udeladelse af væsentlig information, der kan tænkes at have potentialet til at definere situationen, undersøgt. Tre eksempler på udeladelser blev fremført i form af historien om Bush og Bin Laden familiens tætte forretningsrelationer og omfattende profitering på Irakkrigen, The Downing Street Memo historien og en gennemgang af PNAC' s indledende indflydelse på og afslutningsvise magt over, afgørende områder af Det Hvide Hus.

PNAC's historie, ideologi og ideologiske ophav blev beskrevet for bedre at forstå den organisation som stod for den primære vinkling af propaganda kampagnen, "The War on Terror". En analyse over PNAC' s metodik til kontrol af Det Hvide Hus og herigennem store dele af verdens

definition af situationen i perioder fra den kolde krig og frem til og med George W. Bush administrationen blev gennemgået og faserne; forvrængning, konstruktion, implementering, distribution og absorption her beskrevet. Ved hver af de tre udeladelser blev det vist at dækningen i amerikanske nyhedsmedier havde været marginal eller ikke eksisterende op til Irakkrigens begyndelse. Undtagelsen var The Downing Street Memo, som først kom til syne i 2005 og først derefter modtog marginal dækning i de amerikanske nyhedsmedier. Efterfølgende pegede en komparativ analyse på at der ikke var kohærens imellem udeladelser og indhold i historien om The War Of Terror og at forløbet var præget af entydig bias i PNAC's / Pro krig / Det Hvide Hus' favør

En mindre omfattende undersøgelse af Danske medier hvis formål var at se om amerikanske tendenser kunne siges at være til stede i danske nyhedsmedier blev efterfølgende udfoldet. Data fra Hjarvad, Kristensen og Ørstens rapport Mediernes dækning af Irakkrigen 2003, fra 2004 blev undersøgt ifht. spørgsmålet om bias i kildevalg. En selvstændig indsamling og analyse af kvalitativ data fra aviserne Politiken, Berlingske Tidende og Dagbladet Information blev anvendt ifht. spørgsmålet om udeladelse.

Undersøgelingsdesign og forbehold gjorde det i den sammenhæng klart at undersøgelsen kunne bruges

til at skitsere nogle mulige tendenser og således ikke havde ambitioner om fuldstændigt at dokumentere et ubestrideligt faktum.

En delkonklusion omhandlende amerikanske og danske nyhedsmediers dækning af de tidlige faser af The War on Terror gennemgik mere detaljeret denne konklusions hidtil fremførte resultater. Hertil blev det ifht. det danske perspektiv konkluderet at kriterierne for de definitioner af propaganda som David Altheide opstiller, og øvrige beskrivelser i afsnittet "Propaganda en definition" optegner, var opfyldt ifht. danske mediers dækning af Irakkrigen. Undtaget herfra var anvendelsen af politiske kilder som stort set ligeligt og balanceret repræsenterede politikere med henholdsvis anti-krigs og pro-krigs synspunkter.

Anden del af specialets spørgsmål om hvorfor propaganda evt. fandt sted i amerikanske massemedier beskæftigede sig med nyhedsmediernes omverden, situation og relationer, samt interne processer, tre overlappende "sfærer" der blev præsenteret som bidragende til at de mekanismer der frembringer propaganda er funktionelle, imens de mekanismer og processer der kan forebygge fremkomsten af omfattende propaganda er dysfunktionelle eller helt sat ud af kraft.

Pankapitalisme og Informationsimperialisme, blev beskrevet som to konvergerende kræfter der til

sammen udgør omverdenen for amerikanske massemedier. Begreberne dækker over en decentralisering af kapital og produktion bestemt af muligheden for maksimal profit, og muliggjort af emergensen af et globalt kommunikationsnetværk. Det blev ved den lejlighed nævnt at centralisering af magt og kontrol over rettigheder, indhold, patenter resurser mv. aggressivt har fundet sted i USA siden 1983, hvor der eksisterede 50 store mediekoncerner og frem til 2004 hvor 5 kæmpe mediekonglomerater har købt sig til monopolisering af det amerikanske medielandskab. Theranians teori om at Pankapitalismen havde overtaget efter en fase af kapitalistisk monopolisering blev derfor suppleret med en vurdering af at begge faser tværtimod er komplementære.

Ved afsnittets andet niveau om mediernes situation og omverdensrelationer blev de vigtigste del af den amerikanske medielovs reguleringer og de-reguleringer gennemgået og nedlæggelsen af The Fairness Doctrine i 1987, udpeget som en vigtig medvirkende faktor til hvorfor bias i amerikanske nyhedsmedier er udtalt.

Patriotisme i den amerikanske befolkning og blandt amerikanske journalister blev vist som en anden årsag til bias. Dette blev knyttet sammen med de kommercielle nyhedsmediers afhængighed af publikum og annoncører. Der opstår en skrøbelighed ifht. neutralitet og balanceret journalistik, når medievirksomheden og

journalistens eksistensberettigelse påvirkes af folkestemninger og markedskræfter, hvilket afsnittet redegjorde for. Denne skrøbelighed / højnede riscisi for selvcensur blev udgangspunkt i patriotisme og risiko for tabte markedsandele, blev nævnt som en anden væsentlig årsag til bias og propaganda.

På tredje og sidste niveau af undersøgelsen handlede det om hvilke logikker, de to førstnævnte niveauer kunne tænkes at have fremkaldt internt i amerikanske nyhedsmedier. Her blev Altheides teori om Media Logic sammenlignet med Stig Hjarvads definitioner af samme. Forskellene blev identificeret og handlede om at Altheide i modsætning til Hjarvad mener at Media Logic har nogle overordnede universelle kendetegn, i form af nærværet af underholdning og genereringen af frygt, særligt i Nyhedsudsendinger.

The Problem Frame blev præsenteret som en emergent fremkomst af Media Logic, der anvendes til overordnet at pakke og formatere nyhedsindhold så det lever op til Media Logics krav om at være underholdende. The Problem Frames seks kendetegn; narrativ struktur, universelle moralske betydninger, specifik i tid og rum, utvetydigt indhold, fokus på uorden og kulturel resonans blev sammenlignet med definerende begreber for Propaganda i en analyse. Ensidighed og udeladelse blev identificeret som fællesnævner og det blev nænt at koblingen til Media Logikkens krav om

underholdning og The Problemframes generering af frygt sammen med analysens resultater gjorde Media Logic og The Problem Frame velegnet til produktion af propaganda.

Brugen af "Embedded Journalism" blev også nævnt som en intern årsag til propaganda, Clean Wars og informationskontrol.

I forhold til spørgsmålet om War Programming blev det anskueliggjort at Media Logic's fokus på Universelle moralske betydninger, koblet med logikkens essens af entydighed var en delårsag til at nuancering og reel kritik ikke fremkom før *efter* Irakkrigen iværksættelse.

En delkonklusion gennemgik på samme måde som herover, blot mere detaljeret, opgavens resultater ifht. spørgsmålet om hvorfor propaganda fandt sted i Amerikanske massemedier. Det kom frem at specialets afgrænsning ville belysningen af årsager til propaganda udgangspunkt i *amerikanske*, ikke danske medier. Dog var en lille refleksion lovet. Den kredsede om at Hjarvad, som Altheide, mener at Medie Logikken er tilstede i de fleste arenaer af det danske samfund og at jeg, for egen regning, postulerede at Altheides kendetegn på denne logik, nærværet af underholdning, i tillæg hertil er tilstede i store dele af dansk nyhedsindhold. Det blev understreget at det var et postulat og at yderligere forskning vil være påkrævet for at validere dette.

Endelig anførte delkonklusionen at propaganda og dannelsen af frygtmytologier i amerikanske nyhedsudsendelser kan ses som blot endnu et værktøj for Pankapitalismen. Reklamer, film og sponsorerede tv serier blev beskrevet som fuldt lovlige, propagandasystemer for mere fredelige mytologier om vækst, forbrug, moralske normer og borgernes implicite afhængighed af statslige institutioner.

I Specialets perspektivering gennemgik jeg tre områder som kan medvirke til at forebygge, reducere og eksponere Propaganda og War programming. Internetaktivisme kan anvende Informations Imperialismens netværk til skabe opmærksomhed, og lække nogle af de væsentlige informationer som dele af pressen udelader i sin dækning. Alternative Nyhedstjenester blev anført som et felt med potentiale, der aktuelt ikke er modent til at løfte opgaven, men dog har et par dybt seriøse og troværdige medie-overvågnings og informationstjenester. Endelig blev Medievidenskaben beskrevet som en central aktør der via væsentlig mere forskning, offentlig oplysning, undervisning og efteruddannelse af journalister og medievidenskabsstuderende har en afgørende rolle.

Nødvendigheden af et sådant engagement hos dansk medievidenskab blev anskueliggjort ved at opridse nogen af skadesvirkningerne, fra den mere end ti år gamle frygtmytologi om The War on

Terror. En mytologi som, sammen med Pankapitalismens andre kræfter, har gjort voldsomme indhug i danskernes civile og demokratiske rettigheder.

I mit arbejde med dette speciale har det på intet tidspunkt været mit ønske at negligere at terror finder sted og udgør en reel trussel. Mit fokus har i stedet været på at få viden om en trussel som efterhånden som min research skred frem, tegnede sig som langt større. Bias, udeladelser og de to begrebers samlefortegnelse: *Propaganda*.

Terror krævede i 2005 jf. det Hvide Hus *Annual Survey of International Terrorism*, jf. Washington Post¹³² i alt knap 2000 ofre. Samtidig viser data fra FN initiativet The Millinium Project fra 2006 at der hvert år dør 11 millioner børn af sult eller sygdomme, der enkelt kan behandles¹³³. Alligevel har brugen af mytologier, baseret på overdrivelser, fantomer, udeladelser og en eftergivende presse, ændret vores verden gennem propaganda. The War on Terror er blot et, omfattende, eksempel. Efter krigens start viste alle oplysninger om WMD sig at være forkerte. WHO skandalen om inhabilitet og frygt funderet i en sygdom som, *efter* milliardsalget af Tamiflu, viste sig ikke at være farligere end alle mulige andre typer influenza,¹³⁴ et andet.

¹³² Se Bilag 23: Global Terrorism Statistics Released

¹³³ Se Bilag 24: Fast Facts The Faces of Poverty

¹³⁴ <http://www.information.dk/221457>

Miltbrandbakterierne fra den store pre-krigs "Anthrax Scare" kampagne kom jf. Jyllandsposten fra USA's hær¹³⁵.

Der var ingen WMD. Der var ingen farlig influenza. Miltbranden kom fra det amerikanske militær, ikke Al Queda.

Alle de primære årsager til at den vestlige verden i mere end et årti skulle være bange, opgive civile og demokratiske rettigheder, vaske hænder og vaccinere og bruge milliarder og atter milliarder af dollars og mindst 2.5 milliarder kroner¹³⁶ på at gå i krig og dræbe over hundredetusind Irakere¹³⁷ i forløbet var – fiktion.

På min sidste mulige arbejdsdag med dette speciale bragte Dagbladet Information i den sammenhæng et par sigende artikler, om en begyndende opvågning, efter den massemedierede mytologi, som i de sidste ti år har fyldt vores (medie)verden med en frygtorienteret variant af virkeligheden. Et klip fra den første artikel er baseret på en konklusion fra Europas førende islamforsker, Oliver Roy under overskriften "*Fjendebillederne passer ikke længere.*"¹³⁸

¹³⁵ Se Bilag 25: Miltbrand kom fra USA's hær

¹³⁶ http://avisen.dk/irak-krig-har-kostet-25-milliarder-kroner_66354.aspx

¹³⁷ jf. den uafhængige britiske organisation IBC:

<http://www.iraqbodycount.org/>

¹³⁸ <http://www.information.dk/278400>

"Likvideringen af Osama bin Laden har tilsyneladende demonstreret, at de største sejre over terrorister nås gennem efterretningsarbejde og ikke krige. Det Arabiske Forår viste, at muslimske befolkninger samles om demokrati og ikke islamistisk ekstremisme. Europæiske samfunds integration af de muslimske indvandrere viste, at sammenstødet mellem civilisationer var en skrivebordsfantasi. Og Anders Behring Breiviks massakre viste, at den mest forfærdende terror kan have kristne, blå øjne."

Den anden artikel *11.september-æraen er forbi*¹³⁹. Tilslutter sig pointen med ordene:

" På tiåret for historiens mest spektakulære terrorangreb er det på tide at tage afsked med den forestilling, at voldelig jihadisme er verdens største trussel"

Det er positiv læsning for de fleste af os, at man nu er nået til en erkendelse af at vi nok slet ikke havde behøvet at kæmpe krigen, og at alternative løsningsmodeller i form af i efterretningsarbejde i stedet kunne have løst problemet.

Det er samtidig også næstsidste punkt i War programming.

Pkt. 6.

"Medierne rapporterer om disse studier der ofte er negative i sine konklusioner og der nås typisk frem til at krigen måske alligevel ikke var nødvendig, at alternative løsnings modeller var til rådighed og at prisen var for høj."

Pkt. 7.

Ved næste krig, vend tilbage til punkt 1.

Tak for din tid.

---

¹³⁹ <http://www.information.dk/278391>

Summary

In the Master Thesis Propaganda in Global News Story's – The War on Terror, my problem statement revolved around the question: Did American news media use propaganda, in the early phases of The War on Terror, and in the process follow Regents Professor David Altheide' s theory "War programming"? And if so–Why? The thesis outlined Altheides definition of medias role in propaganda campaigns. "The Propaganda campaign in the Iraq War consisted on what was omitted from presentation to the public as well as what was selected for coverage and the way in wich information was managed " .

War Programming was presented as "an ordered sequence of activities."

Stig Hjarvad, Nete Nørgaard Kristensen and Mark Ørstens theoretical approach of considering selection of news sources, as an expression of how news stories are framed, was used as a theoretical tool for the examination. Various data from four major US TV Networks was examined. It showed that bias occurred in the selection of sources where e.g. 76 % of the sources had a pro war view and only 6 % had an anti war perspective. The research then studied data from The New York times, that showed the same pattern in the coverage of the main cause for war, the alleged presence of Weapons of Mass Destruction. (WMD' s)

73,6 % of the articles supported the claim and 9 % had an alternative point of view. Other common traits of framing of The Iraq war was presented, mentioning that there was indicators that the war had been framed as a "clean war" with a focus on tactics and strategy, rather than killing, bloodshed or a debate on how the war could be prevented. The data suggested that propaganda, via bias in the selection of sources, had occurred in a large scale.

Secondly the question of omission was examined. Three major stories with the potential of altering audiences "definition of the situation" was described. As part of this presentation, the neo-liberal think tank The Project for a New American Century (PNAC), and a few of it's key associates was described. Information from Adam Curtis documentary "The Power of Nightmares" suggested that PNAC had a key role in the production of distorted and exaggerated fear and propaganda during part of the Cold War under the Reagan administration, and more so under the George W. Bush administration.

Data of omissions showed that none of the stories had received more than marginal coverage. A minor study of Danish medias news coverage indicated that the traits of propaganda in Danish news coverage was present, with an exception regarding politicians views.

The second section examined American news companies from three levels, surroundings,

situation and interaction, and internal processes. Majid Theranian theories of Pan capitalistic convergence with Information Imperialism outlined a globalised world where huge corporations and conglomerates wield control over e.g. labour, resources, capital, markets and information through the rise of a global information network. It was added that Theranians second preceding phase of monopolistic capitalism, still was active, and actually a trademark of Pancapitalism.

The history of important events within American media law was described and proactive effects on the rise of propaganda noted, as one main causes of the phenomenon. The emergence of six big Media conglomerates showed that Pan Capitalism is defining the Media market in the United States.

The second level, dealt with pressure on commercial media and journalist, from audience and advertisers, to be "patriotic" and downplay or simply omit any information that can be seen as unpatriotic. The purely commercial nature of news media was hence described as a main key in understanding why American media systems are vulnerable for bias and propaganda.

It also explained "War programming", where critical news because of patriotism can't be introduced until after the war has started and the mood is altered by casualties and costs.

Finally traits of internal processes "Media Logic" and the innovation of "The Problem Frame" were compared to the traits of propaganda and showed that both approaches constituted perfect conditions for the production of propaganda. A discussion of ways to prevent propaganda was unfolded and a conclusion entailing the previously points concluded the thesis.

Litteraturfortegnelse

Altheide, David L: *News and The Construction of Crisis*. Walter de Gruyter, Inc., New York, 2002.
ISBN: 0-202-30659-3, 223 s.

Altheide, David L: *Terrorism and The politics of Fear*. Altamira Press, 2006.
ISBN: 978-0-7597-0918-6, 247 s.

Altheide, David L: *Terror Post 9/11 and The Media*. Peter Lang Publishing, Inc., New York, 2009.
ISBN: 978-1-4331-0365-0, 214 s.

Ben-Shaul, Nitzan: *A violent world :TV news images of Middle Eastern terror and war*. Rowman & Littlefield Publishers, 2007.
ISBN: 978-0742537996, 180 s.

Bourke, Joanna: *FEAR a Cultural History*. Shoemaker & Hoard, 2006.
ISBN: 978-1-59376-154-7, 500 s.

DiMaggio, Anthony R.: *Examining The News in The War on Terror*. Lexington Books, 2009. 329.s.
ISBN: 978-0-7391-1903-7

Herman, Edward S. and Chomsky, Norman: *Manufacturing Consent, The Political economy of The Mass Media* Pantheon Books, New York, 1988.
ISBN: 0-679-72034-0, 412 s.

Hjarvad, Stig: *En Verden Af Medier, Medialiseringen af Politik, Sprog og Leg*. Samfundslitteratur. 2008.
ISBN: 978-87-593-0839-4, 298 s.

Machin, David and Theo van Leeuwen: *Global Media Discourse A Critical Introduction*. Routledge, 2007.
ISBN: 978-0-415-35945-0, 188 sider

Theranian, Majid: *Global Communicaton and World politics. Domination, Development, and Discourse*. Lynne Reiner Publishers Inc., 1999.
ISBN: 1-55587-708-7, 212 s.

Sideomfang: 223+247+214+180+500+329+412+298+188+212 = 2803 s.

Bilagsfortegnelse

BILAG 1: The Power of Nightmares - DVD. (AVI format)
Vejledning: Flyt de tre afsnit fra mappen til en PC. Afspil på Windows Media Player (standard i windows) eller lign. afspiller.

I tilfælde af evt. afspilningsproblemer kan filmen streames gratis via: <http://documentarystorm.com/the-power-of-nightmares/>

BILAG 2: In Prelude to War, TV Served as Official Megaphone

BILAG 3: TV not Concerned by Cluster Bombs

BILAG 4: The Struggle For Iraq: Transition

BILAG 5: The Downing Street Memo

BILAG 6: Justifying the silence on Downing Street Memos

BILAG 7: The Secret Downing Street Memo

BILAG 8: British Memo Reopens War Claim

BILAG 9: For Blair, Iraq Issue Just Won't Go Away

BILAG 10: Truth and deceit

BILAG 11: Bush lied about war? Nope, no news there!

BILAG 12: Kapitel 5 Mediernes Kildebrug (Hjarvad, Kristensen, Ørsten)

BILAG 13: Konklusion: Mediernes Dækning af invasionen af Irak 2003. (Hjarvad, Kristensen og Ørsten)

BILAG 14: Pressemeddelelse: Krigen blev Skildret på Kildernes Præmisser

BILAG 15: Dataudtræk Infomedia

BILAG 16: US Medieregulation - Komplet Historik

BILAG 17: Ownership Chart – The Big Six

BILAG 18: Cable War Coverage Suggests a New Fox Effect

BILAG 19: 30-year Anniversary: Tonkin Gulf Lie Launched Vietnam War

BILAG 20: TV Stations to Air Bin Laden Video

BILAG 21: Patriotism and Censorship

BILAG 22: Veteran CBS News Anchor Dan Rather speaks out on BBC Newsnight tonight

BILAG 23: Global Terrorism Statistics Released

BILAG 24: Fast Facts The Faces of Poverty

BILAG 25: Miltbrand kom fra USA's hær

<http://www.fair.org>

Extra! **Update April 2003**

In Prelude to War, TV Served as Official Megaphone

By **Steve Rendall**

In the weeks before the invasion of Iraq, a FAIR study documents, network newscasts were dominated by current and former U.S. officials, and largely excluded Americans who were skeptical of or opposed to an invasion of Iraq.

Looking at two weeks of coverage, FAIR examined all 393 on-camera sources who appeared in nightly news stories about Iraq on **ABC World News Tonight**, **CBS Evening News**, **NBC Nightly News** and **PBS's NewsHour With Jim Lehrer**. Beginning one week before and ending one week after Secretary of State Colin Powell's February 5 presentation at the U.N., the study spanned a time of intense domestic and international debate about Iraq.

But not much of a debate on the networks, it turns out. Part of the reason for this was the networks' over-reliance on official sources: 76 percent of all sources on the four networks were current or former government officials. Among the two out of three sources that were from the U.S., 75 percent were current or former officials. That didn't leave much room for independent and grassroots voices to be heard.

Opponents of war, or skeptics who wanted more time for diplomacy or inspections, were grossly underrepresented. At a time when 61 percent of respondents were telling **CBS** pollsters (2/5-6/03) that the U.S. should "wait and give the United Nations and weapons inspectors more time," just 6 percent of U.S. sources were skeptics about the need for war.

Sources affiliated with anti-war activism were nearly non-existent. On the 4 networks combined just 3 of 393 sources were identified with anti-war activism. That's less than 1 percent. Only one out of 267 U.S. sources was identified with organized protests or anti-war groups; that's an even smaller fraction of 1 percent.

Overall, 68 sources, or 17 percent of the total on-camera sources, represented skeptical or critical positions on the U.S.'s war policy--ranging from Baghdad officials to people who had concerns about the timing of the Bush administration's war plans. The percentage of skeptical sources ranged from 21 percent at **PBS** (22 of 106) to 14 percent at **NBC** (18 of 125). **ABC** (16 of 92) and **CBS** (12 of 70) each had 17 percent skeptics.

Sources affiliated with antiwar activism were nearly nonexistent. On the four networks combined, just three of 393 sources were identified with antiwar activism. Only one out of 267 U.S. sources was identified with organized protests or antiwar groups.

If the goal of journalism is to provide a broad debate, including a range of independent critics, the major networks failed the public at a crucial time.

<http://www.fair.org>

Action Alert

TV Not Concerned by Cluster Bombs, DU 'That's just the way life is in Iraq'

5/6/03

Media have been quick to declare the U.S. war against Iraq a success, but in-depth investigative reporting about the war's likely health and environmental consequences has been scarce. Two important issues getting shortchanged in the press are the U.S.'s controversial use of cluster bombs and depleted uranium weapons.

According to a May 5 search of the Nexis database, there have been no in-depth reports about cluster bombs on **ABC**, **CBS** or **NBC**'s nightly news programs since the start of the war. There have been, however, a few passing mentions of cluster bombs--enough so that viewers may be aware of their existence. Not so with depleted uranium. Since the beginning of the year, the words "depleted uranium" have not been uttered once on **ABC World News Tonight**, **CBS Evening News** or **NBC Nightly News**, according to Nexis.

Depleted uranium is a dense metal used in various U.S. and British munitions as ballast and to cut through tank armor. The U.S. military insists it is not a major health threat, but many link it to Gulf War Syndrome and to increased cancers and birth defects in Iraq. As explained in the **Seattle Post-Intelligencer** (11/12/02)--one of the few mainstream outlets to seriously investigate the issue--DU is radioactive and remains so for billions of years.

What's more, when a DU weapon hits its target, "an extremely fine ceramic uranium dust" is created "that can be spread by the wind, inhaled and absorbed into the human body and absorbed by plants and animals, becoming part of the food chain." According to the London newspaper the **Guardian** (4/25/03), it's unclear exactly how much DU was used in the most recent Iraq war, but some experts estimate 1,000 to 2,000 tons--roughly three to six times the amount of DU dropped in the 1991 Gulf War.

Cluster bombs are another widely criticized weapon favored by the U.S. As a recent **Time** magazine article (5/12/03) explained, cluster bombs "split in midair and rain as many as hundreds of grenade-like bomblets," some of which "remain, like leftover land mines, as a deadly postwar risk to civilians." According to Human Rights Watch (3/03), a minimum of 14 to 16 percent of cluster bomblets become "de facto antipersonnel landmines"; the group has called for "a global moratorium" on their use. Amnesty International (4/2/03) has called the U.S.'s use of cluster bombs in civilian areas of Iraq "a grave violation of international humanitarian law."

When cluster bombs have come up on the major network newscasts, little background information has been provided. **ABC's World News Tonight** reported (4/1/03) Iraqi officials' claim that nine children had been killed by cluster bombs, but did not elaborate. In another report (**World News Tonight Saturday**, 4/19/03), anchor Terry Moran introduced a segment by saying, "Four soldiers were hurt today when a little Iraqi girl handed them part of a cluster bomb," adding, bizarrely, "That's just the way life is in Iraq right now." Later, Moran noted that the little girl was injured, too.

The report Moran was introducing examined the dangers posed to civilians by the large amounts of

military ordnance around the country, including both weapons stockpiles left behind by Saddam Hussein's regime and cluster bombs dropped by the U.S. and British. **ABC** focused on the efforts U.S. Marines were making to dispose of the weaponry, and concluded that "the Marines did not create this problem, but Iraqis are sure now looking to them for answers." True, U.S. Marines and soldiers did not create the problem of Iraqi ammunition stockpiles, but they--or, more to the point, their commanders--did create the problem of cluster bombs.

Apart from one passing mention (3/21/03), **NBC Nightly News'** only substantive reference to cluster bombs was when Pentagon correspondent Jim Miklaszewski reported (4/2/03) the use of "a new, more deadly cluster bomb, designed to take out entire columns of enemy armor and troops." But the report included no discussion of whether the bombs were being used near civilians, or what their long-term impact might be.

As for **CBS's Evening News**, it mentioned cluster bombs only once, almost inadvertently (4/16/03). The main source for the story was the Army's Gen. Buford Blount, who Dan Rather interviewed about the "enormous job" the U.S. military "has taken on in trying to get Iraq up and running again." At one point, apparently to illustrate the difficult requests the Army receives very day, the report featured a clip of an Iraqi doctor asking that the U.S. clean up cluster bombs. Rather let the substance of the comment pass without remark, ending the report by saying that the Blount "remains convinced that his soldiers have made good progress."

Interestingly, **CBS** aired what seemed to be an expanded version of Rather's report later that night, on the newsmagazine **60 Minutes II**. Even in the longer story, the focus was on Blount and his struggles to "bring order out of chaos" in Baghdad, but Rather did pursue the question the doctor raised: "What about the cluster bomb problem?" Blount answered that "we didn't use that many of them, but there are evidently some areas where they--you know, they've got some--some areas," and claimed that though the Air Force may have dropped more, he, as an Army officer, didn't know where those would be.

The report then showed footage from Rather's visit to a hospital where he met children gruesomely injured by cluster bombs, including one boy who lost both eyes and sustained a potentially fatal head wound. "All his mother can do is weep and try to ease his pain," said Rather. Clearly, Rather was trying to convey the horrific damage inflicted by cluster bombs--something too few mainstream reporters have done--but his report stopped short of providing specifics about the extent of "the cluster bomb problem": Was Blount telling the truth when he said "we didn't use that many"? How many remain unexploded? Does their use violate international law?

Contrast TV's lack of curiosity to the noteworthy May 12 **Time** magazine story cited above, in which reporter Michael Weisskopf highlighted the discrepancy between Pentagon claims--that "only 26 cluster bombs had landed in civilian areas, resulting in one casualty"--with the reality on the ground, where in Karbala alone, local clean-up crews "are harvesting about 1,000 cluster bombs a day."

Human Rights Watch--which warned for months of the danger and possible illegality of using cluster bombs near populated areas--has likewise argued (4/25/03) that "U.S. claims that cluster munitions have not caused significant damage to civilians in Iraq are highly misleading." The group (4/29/03) has criticized the U.S. and Britain for failing to "come clean" about how many cluster bombs were dropped and where, so that civilians can be protected.

The repercussions of the U.S. and British use of cluster bombs and depleted uranium weapons will be felt in Iraq for a long time to come. It is essential that U.S. media push for a full accounting on these issues from the Pentagon.

ACTION: Please ask **ABC's World News Tonight**, **CBS Evening News** and **NBC Nightly News** to seriously investigate the U.S.'s use of cluster bombs and depleted uranium in Iraq.

THE STRUGGLE FOR IRAQ: TRANSITION; Some in Military Fear a Return To Iraqi Battles Already Fought

By THOM SHANKER
Published: April 12, 2004

Some Pentagon policy makers and military officers here and in Iraq are worried that without a successful political process leading to a new government with popular support, the current military operations to restore order throughout restive Sunni and Shiite cities may have to be repeated in months to come.

They worry that the political transformation in the country is not keeping pace with the fight to restore security in areas that American troops first captured in the invasion a year ago.

With less than three months before the American-led occupation force hands sovereignty to an Iraqi civilian government, the process for a political transition remains unclear. There are no firm plans yet for who the leaders will be on the transfer date of June 30.

In interviews and e-mail exchanges, a number of high-ranking Pentagon officials and military officers in Baghdad described what they see as an increasing mismatch between what American troops are being asked to do in Iraq and what is being accomplished in the political field there.

"We can beat these guys, and we're proving our resolve," said one military officer. "But unless the political side keeps up, we'll have to do it again after July 1 and maybe in September and again next year and again and again."

Those critical assessments of the political process in Iraq differ from the Bush administration's public descriptions of steady movement toward sovereignty in Iraq, and the upbeat briefings offered by top American civilian and military officials in Washington and Baghdad, in advance of the transfer of control to an Iraqi civilian government. President Bush has insisted that the transfer will take place as scheduled.

The Pentagon officials and military officers who discussed their views declined to do so for attribution for fear of being viewed as openly critical of the Bush administration.

Those officials and officers in Washington and the Middle East were equally critical of the emerging Iraqi leadership, and indeed of the Iraqi people, for not moving more forcefully to create a stable democracy after decades of dictatorship.

They were watching especially carefully and with some nervousness as Iraqi leaders from the American-appointed Iraqi Governing Council attempted to negotiate a political solution to end the uprising in Falluja after a week of bloodshed. Marines have stopped offensive operations there, but several members of the Governing Council expressed opposition to the American siege, with one even suspending his participation in the council, which is likely to be expanded into a new government when sovereignty is handed over.

In an appearance on Sunday on the NBC News program "Meet the Press," L. Paul Bremer III, the American civilian administrator for Iraq, said, "We've always said that there are two dimensions to dealing with the problems of Iraq. One of course is the military dimension, which we're working on right now. But the other is to give a political perspective for the Iraqis to have more and more responsibility. We've been working on that for months."

The current military task is to fight Sunni guerrillas, Shiite militias, foreign terrorists, criminal gangs and what one Pentagon official called "just plain America-haters."

That mission, Pentagon officials and military officers say, will be difficult -- one officer described current combat operations in Iraq as "scaling a live volcano" -- and unless negotiations with rebellious leaders produce a peaceful solution, it will no doubt cost more American and Iraqi lives in the weeks ahead.

The commanders say they have no doubt they can achieve such a combat mission, given their force's superior strength and enough support from Washington and the American people. But they also say they see in the violent Iraqi streets ample evidence that the United States has not yet offered a political alternative attractive enough to win and maintain real public support.

The tension between the pace of military operations and political advancement is naturally heightened during a time of renewed combat, but some complaints have been heard from Pentagon officials and military officers over previous months that the occupation bureaucracy in Baghdad was slow and overly centralized, even as a number of important jobs remained empty because of the hardship of assignments in Iraq. But few said they could offer any concrete answers to the questions facing Mr. Bremer.

Some officials, though, say they fear that time is running out. The real deadline, said one Pentagon planner, is not the June 30 date for passing sovereignty to a new government in Baghdad that has yet to be chosen, but "the point of vanishing consent from the Iraqi people."

Mr. Bremer was queried on NBC about the timetable for the transfer of "the keys" to sovereignty on June 30, and was asked specifically to whom they would be turned over. He replied, "Well, that's a good question, and it's an important part of the ongoing crisis we have here now."

Pentagon officials and military commanders acknowledge they do not have the trust and confidence of many ordinary Iraqis. The local rumor mill, and in some cases Arabic-language satellite television, feed anti-American sentiment with reports of wanton destruction of mosques and battlefield atrocities committed by Americans. But officers complain that there is no effective American effort to counter those reports.

When Brig. Gen. Mark Kimmitt, the senior military spokesman in Iraq, was asked Sunday what he would tell Iraqis about televised images "of Americans and coalition soldiers killing innocent civilians," he said: "Change the channel."

Singling out the popular Arabic-language networks for criticism, he continued, "Change the channel to a legitimate, authoritative, honest news station. The stations that are showing Americans intentionally killing women and children are not legitimate news sources. That is propaganda, and that is lies."

Anthony H. Cordesman, a private military analyst in Washington, said he believed that the United States is losing the information war in Iraq.

"We are still unable to explain to ourselves and even to the Iraqis who is going to be in the government on the first of July, and the political dimension is as critical as the military," said Mr. Cordesman of the Center for Strategic and International Studies.

"Never, from the day we began the planning for this operation to today, have we been able to develop an effective method of communicating with the Iraqi people to explain to them how they could benefit or what we were trying to achieve," he said.

[Home](#) | [Times topics](#) | [Member Center](#)

[Copyright 2011](#) | [The New York Times Company](#) | [Privacy Policy](#) | [Help](#) | [Contact Us](#) | [Work for Us](#) | [Site Map](#) | [Index by Keyword](#)

The Secret Downing Street Memo

SECRET AND STRICTLY PERSONAL - UK EYES ONLY

DAVID MANNING

From: Matthew Rycroft

Date: 23 July 2002

S 195 /02

cc: Defence Secretary, Foreign Secretary, Attorney-General, Sir Richard Wilson, John Scarlett, Francis Richards, CDS, C, Jonathan Powell, Sally Morgan, Alastair Campbell

IRAQ: PRIME MINISTER'S MEETING, 23 JULY

Copy addressees and you met the Prime Minister on 23 July to discuss Iraq.

This record is extremely sensitive. No further copies should be made. It should be shown only to those with a genuine need to know its contents.

John Scarlett summarised the intelligence and latest JIC assessment. Saddam's regime was tough and based on extreme fear. The only way to overthrow it was likely to be by massive military action. Saddam was worried and expected an attack, probably by air and land, but he was not convinced that it would be immediate or overwhelming. His regime expected their neighbours to line up with the US. Saddam knew that regular army morale was poor. Real support for Saddam among the public was probably narrowly based.

C reported on his recent talks in Washington. There was a perceptible shift in attitude. Military action was now seen as inevitable. Bush wanted to remove Saddam, through military action, justified by the conjunction of terrorism and WMD. But the intelligence and facts were being fixed around the policy. The NSC had no patience with the UN route, and no enthusiasm for publishing material on the Iraqi regime's record. There was little discussion in Washington of the aftermath after military action.

CDS said that military planners would brief CENTCOM on 1-2 August, Rumsfeld on 3 August and Bush on 4 August.

The two broad US options were:

(a) Generated Start. A slow build-up of 250,000 US troops, a short (72 hour) air campaign, then a move up to Baghdad from the south. Lead time of 90 days (30 days preparation plus 60 days deployment to Kuwait).

(b) Running Start. Use forces already in theatre (3 x 6,000), continuous air campaign, initiated by an Iraqi casus belli. Total lead time of 60 days with the air campaign beginning even earlier. A hazardous option.

The US saw the UK (and Kuwait) as essential, with basing in Diego Garcia and Cyprus critical for either option. Turkey and other Gulf states were also important, but less vital. The three main options for UK involvement were:

(i) Basing in Diego Garcia and Cyprus, plus three SF squadrons.

(ii) As above, with maritime and air assets in addition.

(iii) As above, plus a land contribution of up to 40,000, perhaps with a discrete role in Northern Iraq entering from Turkey, tying down two Iraqi divisions.

The Defence Secretary said that the US had already begun “spikes of activity” to put pressure on the regime. No decisions had been taken, but he thought the most likely timing in US minds for military action to begin was January, with the timeline beginning 30 days before the US Congressional elections.

The Foreign Secretary said he would discuss this with Colin Powell this week. It seemed clear that Bush had made up his mind to take military action, even if the timing was not yet decided. But the case was thin. Saddam was not threatening his neighbours, and his WMD capability was less than that of Libya, North Korea or Iran. We should work up a plan for an ultimatum to Saddam to allow back in the UN weapons inspectors. This would also help with the legal justification for the use of force.

The Attorney-General said that the desire for regime change was not a legal base for military action. There were three possible legal bases: self-defence, humanitarian intervention, or UNSC authorisation. The first and second could not be the base in this case. Relying on UNSCR 1205 of three years ago would be difficult. The situation might of course change.

The Prime Minister said that it would make a big difference politically and legally if Saddam refused to allow in the UN inspectors. Regime change and WMD were linked in the sense that it was the regime that was producing the WMD. There were different strategies for dealing with Libya and Iran. If the political context were right, people would support regime change. The two key issues were whether the military plan worked and whether we had the political strategy to give the military plan the space to work.

On the first, CDS said that we did not know yet if the US battleplan was workable. The military were continuing to ask lots of questions.

For instance, what were the consequences, if Saddam used WMD on day one, or if Baghdad did not collapse and urban warfighting began? You said that Saddam could also use his WMD on Kuwait. Or on Israel, added the Defence Secretary.

The Foreign Secretary thought the US would not go ahead with a military plan unless convinced that it was a winning strategy. On this, US and UK interests converged. But on the political strategy, there could be US/UK differences. Despite US resistance, we should explore discreetly the ultimatum. Saddam would continue to play hard-ball with the UN.

John Scarlett assessed that Saddam would allow the inspectors back in only when he thought the threat of military action was real.

The Defence Secretary said that if the Prime Minister wanted UK military involvement, he would need to decide this early. He cautioned that many in the US did not think it worth going down the ultimatum route. It would be important for the Prime Minister to set out the political context to Bush.

Conclusions:

(a) We should work on the assumption that the UK would take part in any military action. But we needed a fuller picture of US planning before we could take any firm decisions. CDS should tell the US military that we were considering a range of options.

(b) The Prime Minister would revert on the question of whether funds could be spent in preparation for this operation.

(c) CDS would send the Prime Minister full details of the proposed military campaign and possible UK contributions by the end of the week.

(d) The Foreign Secretary would send the Prime Minister the background on the UN inspectors, and discreetly work up the ultimatum to Saddam.

He would also send the Prime Minister advice on the positions of countries in the region especially Turkey, and of the key EU member states.

(e) John Scarlett would send the Prime Minister a full intelligence update.

(f) We must not ignore the legal issues: the Attorney-General would consider legal advice with FCO/MOD legal advisers.

(I have written separately to commission this follow-up work.)

MATTHEW RYCROFT

(Rycroft was a Downing Street foreign policy aide)

<http://www.fair.org>

Media Advisory

Justifying the Silence on Downing Street Memos

6/17/05

One of the features of the newfound media interest in the **Downing Street Memo** is a profound defensiveness, as reporters scramble to explain why it received so little attention in the U.S. press. But the most familiar line--the memo wasn't news because it contained no "new" information--only raises troubling questions about what journalists were doing when they should have been reporting on the gulf between official White House pronouncements and actual White House intentions.

There are two important points in the Downing Street Memo, and media apologists have marshaled slightly different--though equally unconvincing--arguments as to why each did not deserve coverage. The first point is that the White House was intent on going to **war** long before it announced the decision to invade **Iraq**; "It seemed clear that Bush had made up his mind to take military action," the memo states, citing British Foreign Secretary Jack Straw.

The **Washington Post** editorialized (6/15/05): "The memos add not a single fact to what was previously known about the administration's prewar deliberations. Not only that: They add nothing to what was publicly known in July 2002." The **New York Times** reported (6/14/05) that "the documents are not quite so shocking. Three years ago, the near-unanimous conventional wisdom in Washington held that Mr. Bush was determined to topple Saddam Hussein by any means necessary." **NBC** reporter Andrea Mitchell similarly remarked on June 14 (Media Matters, 6/15/05) that you had to be "brain dead not to know" what the White House was doing.

But if everyone knew it was a lie when **Bush** and the White House repeatedly denied that they had decided to go to war (as with Bush's March 6, 2003 statement, "I have not made up our mind about military action"), why were reporters not exposing this bad faith at every turn? On March 16, 2003, for example, Andrea Mitchell referred to negotiations at the United Nations as part of "the diplomatic campaign to avoid war." If war was a foregone conclusion, why were such talks reported as if they mattered?

And how should reporters treat recent **comments** by George W. Bush that war was a last resort? "Both of us [Bush and British Prime Minister Tony Blair] didn't want to use our military," he said at a June 7 press conference. "Nobody wants to commit military into combat. It's the last option." If this is known to be a lie, why isn't it identified as such in news reports? If there's some doubt about whether he's lying, isn't the Downing Street Memo important evidence as to what the truth is?

The second issue raised by the Downing Street Memo regards the fixing of intelligence. On this question, media responses differ somewhat: The memo is inconclusive, some say, or investigations

into intelligence tampering have shown that such claims are without merit. The June 15 **Washington Post** editorial claimed that "the memos provide no information that would alter the conclusions of multiple independent investigations on both sides of the Atlantic, which were that U.S. and British intelligence agencies genuinely believed Iraq possessed weapons of mass destruction and that they were not led to that judgment by the Bush administration."

The investigations the **Post** is alluding to are irrelevant, since they did not specifically address the question of how the White House handled intelligence reports on Iraq. The Senate Select Committee on Intelligence investigation was limited in scope; as the **Washington Post** reported (7/10/04), the panel "[made] no judgment on whether the administration distorted the intelligence it was given." A more recent review of intelligence practices was similarly limited--a fact also reported by the **Washington Post** (4/1/05): "The panel that Bush appointed under pressure in February 2004 said it was 'not authorized' to explore the question of how the commander in chief used the faulty information to make perhaps the most critical decision of his presidency."

More important, however, is the fact that the Downing Street Memo does suggest that the British government did not believe the evidence of Iraq's WMD programs was strong. As the memo states, "the case was thin. Saddam was not threatening his neighbours, and his WMD capability was less than that of Libya, North Korea or Iran."

The case for the politicization of intelligence is not difficult to make--it merely involves citing evidence the media **ignored** at the time. In its March 3, 2003 issue, **Newsweek** reported what should have been a bombshell: The star defector who supplied some of the most significant information about Iraq's alleged weapons of mass destruction had told investigators that those weapons no longer existed.

Iraq defector Hussein Kamel--Saddam Hussein's son-in-law, who ran Iraq's unconventional weapons programs--was debriefed in 1995 about the status of those programs. Some of what Kamel said to the weapons inspectors would become very familiar: 30,000 liters of anthrax had been produced by the Iraqi regime, for example, and four tons of the VX nerve agent. These specific quantities were cited repeatedly by White House officials to make the case for war, and were staples of media coverage in the run-up to war.

But Kamel told the inspectors something else: that Iraq had destroyed these stockpiles soon after the Gulf War. "All weapons-- biological, chemical, missile, nuclear-- were destroyed," Kamel told the inspectors.

At the time, **FAIR pointed out (2/27/03)** that White House officials were misleading the public by selectively citing the Kamel interview: "Their repeated citations of his testimony--without revealing that he also said the weapons no longer exist--suggests that the administration might be withholding critical evidence."

Despite their obvious importance, the Kamel revelations were barely mentioned in the mainstream media. This fact is worth remembering when journalists claim that pre-war media coverage was remarkably prescient about the White House's intentions. The truth is that the Downing Street Memo is a reminder of how poorly the media served the public before the war-- which might explain their reluctance to take it seriously.

www.timesonline.co.uk
TIMES ONLINE
 The best of The Times and The Sunday Times, in real time

Browse the latest property on the market

- ARCHIVE
- CLASSIFIED
- SHOPPING
- PROMOTIONS
- GAMES
- FAST TIMES
- MY TIMES
- WEATHER

Search

The Sunday Times - Britain

May 2 2005

MAKE TIMES ONLINE YOUR HOMEPAGE / BOOKMARK

SUNDAY TIMES
TIMES ONLINE

- Home
- Britain
- World
- Business
- Your Money
- Sport
- Comment
- Travel
- Entertainment
- Tech & Net
- Law
- Crossword
- Driving
- Property
- Women
- Health
- Jobs
- Food & Drink
- Books
- Education
- Student
- Sunday Times
- Site Map

SPECIAL REPORTS

- Easy Life
- Spanish Property
- French Film Café
- Online opportunities
- Best 100
- Beyond Eden
- Digital Photography
- Child Welfare
- Style for Men
- Quebec 2005
- Connected Business
- Business Travel

SEARCH TIMES ONLINE

TRAVEL
CARS
JOBS

- Holidays
- Classifieds
- Insurance

May 01, 2005

The secret Downing Street memo

SECRET AND STRICTLY PERSONAL - UK EYES ONLY

DAVID MANNING

From: Matthew Rycroft
Date: 23 July 2002
S 195 /02

cc: Defence Secretary, Foreign Secretary, Attorney-General, Sir Richard Wilson, John Scarlett, Francis Richards, CDS, C, Jonathan Powell, Sally Morgan, Alastair Campbell

IRAQ: PRIME MINISTER'S MEETING, 23 JULY

Copy addressees and you met the Prime Minister on 23 July to discuss Iraq.

This record is extremely sensitive. No further copies should be made. It should be shown only to those with a genuine need to know its contents.

John Scarlett summarised the intelligence and latest JIC assessment. Saddam's regime was tough and based on extreme fear. The only way to overthrow it was likely to be by massive military action. Saddam was worried and expected an attack, probably by air and land, but he was not convinced that it would be immediate or overwhelming. His regime expected their neighbours to line up with the US. Saddam knew that regular army morale was poor. Real support for Saddam among the public was probably narrowly based.

C reported on his recent talks in Washington. There was a perceptible shift in attitude. Military action was now seen as inevitable. Bush wanted to remove Saddam, through military action, justified by the conjunction of terrorism and WMD. But the intelligence and facts were being fixed around the policy. The NSC had no patience with the UN route, and no enthusiasm for publishing material on the Iraqi regime's record. There was little discussion in Washington of the aftermath after military action.

CDS said that military planners would brief CENTCOM on 1-2 August, Rumsfeld on 3 August and Bush on 4 August.

The two broad US options were:

(a) Generated Start. A slow build-up of 250,000 US troops, a short (72 hour) air campaign, then a move up to Baghdad from the south. Lead time of 90 days (30 days preparation plus 60 days deployment to Kuwait).

IFRS Special

IFRS From January 1, 2005, your company may have to adopt the international financial reporting standards, **IFRS**. Will you be ready?

JOB FINDER

Search for appointments in:

The Times

The Sunday Times

FIND YOUR NEXT CAR

Search our extensive database of new and used cars from **The Times & Sunday Times**

ADVERTISEMENT

Style for men
 Everything you need to dress like a man of the moment

TOOLS & SERVICES

New games section
Play £2million pools online; Spot the Ball and instant win games

New ringtones
Get the very latest ringtones for your mobile - choose from our large range of pop, classical, TV and movie greats

Classifieds
Search for your dream job, car or holiday in our Classifieds section

Find a holiday
Great deals on holidays, flights and hotels in our travel section

Box Office
Your ticket to theatre, concerts, and special events nationwide, only from Times Online Box Office

Ads by Google

Say Thanks to Tony Blair
Send a thank you note to the British for helping the USA in Iraq
www.thankyouTony.com

Missed an Episode?
Download Yes Minister episodes to watch at any time!
www.TVShows.org

Halal Mortgages
Halal Mortgages Website Apply Today Halal Islamic Mortgage
www.halalmortgages.com

See the video
Torture & forced confessions alleged at Guantanamo!
www.kuwaitifreedom.org

- Check - In
- Travel bulletin
- New brochures
- Holiday partners

NEWSPAPER EDITION
 ▶ THE TIMES
 ▶ THE SUNDAY TIMES

e-paper
 THE TIMES AND
 THE SUNDAY TIMES
 ELECTRONIC PAPER

(b) Running Start. Use forces already in theatre (3 x 6,000), continuous air campaign, initiated by an Iraqi casus belli. Total lead time of 60 days with the air campaign beginning even earlier. A hazardous option.

The US saw the UK (and Kuwait) as essential, with basing in Diego Garcia and Cyprus critical for either option. Turkey and other Gulf states were also important, but less vital. The three main options for UK involvement were:

(i) Basing in Diego Garcia and Cyprus, plus three SF squadrons.

(ii) As above, with maritime and air assets in addition.

(iii) As above, plus a land contribution of up to 40,000, perhaps with a discrete role in Northern Iraq entering from Turkey, tying down two Iraqi divisions.

The Defence Secretary said that the US had already begun "spikes of activity" to put pressure on the regime. No decisions had been taken, but he thought the most likely timing in US minds for military action to begin was January, with the timeline beginning 30 days before the US Congressional elections.

The Foreign Secretary said he would discuss this with Colin Powell this week. It seemed clear that Bush had made up his mind to take military action, even if the timing was not yet decided. But the case was thin. Saddam was not threatening his neighbours, and his WMD capability was less than that of Libya, North Korea or Iran. We should work up a plan for an ultimatum to Saddam to allow back in the UN weapons inspectors. This would also help with the legal justification for the use of force.

The Attorney-General said that the desire for regime change was not a legal base for military action. There were three possible legal bases: self-defence, humanitarian intervention, or UNSC authorisation. The first and second could not be the base in this case. Relying on UNSCR 1205 of three years ago would be difficult. The situation might of course change.

The Prime Minister said that it would make a big difference politically and legally if Saddam refused to allow in the UN inspectors. Regime change and WMD were linked in the sense that it was the regime that was producing the WMD. There were different strategies for dealing with Libya and Iran. If the political context were right, people would support regime change. The two key issues were whether the military plan worked and whether we had the political strategy to give the military plan the space to work.

On the first, CDS said that we did not know yet if the US battleplan was workable. The military were continuing to ask lots of questions.

For instance, what were the consequences, if Saddam used WMD on day one, or if Baghdad did not collapse and urban warfighting began? You said that Saddam could also use his WMD on Kuwait. Or on Israel, added the Defence Secretary.

The Foreign Secretary thought the US would not go ahead with a military plan unless convinced that it was a winning strategy. On this, US and UK

.....
Money Shop

Search and compare loans, credit cards, mortgages and other financial products and buy online

.....
The Sunday Times Enterprise Network

Case studies, information, advice, events and exclusive offers for middle market businesses online
 .....

interests converged. But on the political strategy, there could be US/UK differences. Despite US resistance, we should explore discreetly the ultimatum. Saddam would continue to play hard-ball with the UN.

John Scarlett assessed that Saddam would allow the inspectors back in only when he thought the threat of military action was real.

The Defence Secretary said that if the Prime Minister wanted UK military involvement, he would need to decide this early. He cautioned that many in the US did not think it worth going down the ultimatum route. It would be important for the Prime Minister to set out the political context to Bush.

Conclusions:

(a) We should work on the assumption that the UK would take part in any military action. But we needed a fuller picture of US planning before we could take any firm decisions. CDS should tell the US military that we were considering a range of options.

(b) The Prime Minister would revert on the question of whether funds could be spent in preparation for this operation.

(c) CDS would send the Prime Minister full details of the proposed military campaign and possible UK contributions by the end of the week.

(d) The Foreign Secretary would send the Prime Minister the background on the UN inspectors, and discreetly work up the ultimatum to Saddam.

He would also send the Prime Minister advice on the positions of countries in the region especially Turkey, and of the key EU member states.

(e) John Scarlett would send the Prime Minister a full intelligence update.

(f) We must not ignore the legal issues: the Attorney-General would consider legal advice with FCO/MOD legal advisers.

(I have written separately to commission this follow-up work.)

MATTHEW RYCROFT

(Rycroft was a Downing Street foreign policy aide)

ALSO IN THIS SECTION

Blair planned Iraq war from start

The secret Downing Street memo

Galloway's wife seeks divorce on election eve

Couch potatoes sprout bigger brains watching TV

Blair heads for 96 majority as he plots reshuffle with

Brown

It's not Libdemwin, it's Letwin, says Oliver

Contact our advertising team for advertising and sponsorship in Times Online, The Times and The Sunday Times.

Copyright 2005 Times Newspapers Ltd.

This service is provided on Times Newspapers' [standard Terms and Conditions](#). Please read our [Privacy Policy](#). To inquire about a licence to reproduce material from The Times, visit the [Syndication website](#).

Chicago Tribune

Breaking News, Since 1847

[Home](#) [News](#) [Business](#) [Sports](#) [A&E](#) [Travel](#) [Health](#) [Opinion](#) [Real Estate](#) [Cars](#) [Jobs](#) [Deals](#)

[Breaking](#) [Chicagoland](#) [Suburbs](#) [Nation & World](#) [Obituaries](#) [Health](#) [Clout St.](#) [Politics](#) [Watchdog](#) [Schools](#) [Religion](#) [Lottery](#)

[Home](#) → [Collections](#)

Ads By Google

[Web intelligence](#)

Discover the leading intelligence software to monitor the web

www.digimind.com

[Ultimate Iraq War Website](#)

48 video clips. In-depth analysis. Bush claims vs facts. Free downloads

www.leadingtowar.com

British memo reopens war claim

Anbefalet

Leaked briefing says U.S. intelligence facts 'fixed' around policy

0

0

May 17, 2005 | By Stephen J. Hedges and Mark Silva, Washington Bureau.

A British official's report that the Bush administration appeared intent on invading Iraq long before it acknowledged as much or sought Congress' approval--and that it "fixed" intelligence to fit its intention--has caused a stir in Britain.

But the potentially explosive revelation has proven to be something of a dud in the United States. The White House has denied the premise of the memo, the American media have reacted slowly to it and the public generally seems indifferent to the issue or unwilling to rehash the bitter prewar debate over the reasons for the war.

Ads By Google

[Cheap Chicago Limo](#)

\$49 Ohare to Chicago. Lowest Rates For All Chicago Limos 312-670-7777

AmericanCoach.Net

[Er du Chef eller Leder?](#)

SPAR op til 7.000 kr. om året Skift til Ledernes A-kasse -Læs mere her!

www.lederne.dk

Related Articles

[VP's prewar role drawing attention](#)

August 3, 2003

[Wilson also deserves some of the scrutiny](#)

November 7, 2005

[The quest for nukes](#)

November 30, 2005

[GOP rejects outside Iraq probe](#)

June 12, 2003

[The fallout from Janet and Justin](#)

February 4, 2004

All of this has contributed to something less than a robust discussion of a memo that would seem to bolster the strongest assertions of the war's critics.

Frustrated at the lack of attention to the memo, Democrats and war critics are working to make sure it gets a wider hearing, doing everything from writing letters to the White House to launching online petitions.

The memo was written by British national security aide Matthew Rycroft, based on notes he took during a July 2002 meeting of British Prime Minister Tony Blair and his advisers, including Richard Dearlove, the head of Britain's MI-6 intelligence service who had recently met with Bush administration officials.

Since being leaked to a British newspaper, the memo has raised questions anew about whether the Bush administration misrepresented prewar intelligence about suspected weapons of mass destruction in Iraq to justify military action against Saddam Hussein's regime.

"Bush wanted to remove Saddam, through military action, justified by the conjunction of terrorism and WMD," the memo said. "But the intelligence and facts were being fixed around the policy. It seemed clear that Bush had made up his mind to take military action, even if the timing was not yet decided. But the case was thin. Saddam was not threatening hi-bility was less than that of Libya, North Korea or Iran."

Blair's office has not disputed the authenticity of the memo, but the White House categorically denies the assertions in it. And on Capitol Hill, where investigations already have denounced prewar intelligence about weapons of mass destruction in Iraq as "deeply flawed," there appears to be little appetite for reopening the question of why the U.S. went to war.

"I suppose it hasn't played there because, basically, didn't everyone know that Bush decided early on to get rid of Saddam?" asked Philip Stephens, a Blair biographer and associate editor of the Financial Times of London.

Stephens argues that there was a basic difference in the argument over the invasion of Iraq in Britain and the U.S.

"The contexts of the debates have always been different," Stephens said. "There was never really a question [in the U.S.] about whether it was justified or not to go for regime change. This was the administration's objective. People either agreed with it or disagreed with it. There really wasn't a disagreement about the legal basis for it."

Dubbed "the Downing Street Memo," the report of the July 23, 2002, meeting of Blair and his aides purported to recount the Bush administration's approach to Iraq at that point. The memo asserted that Bush had decided to remove Hussein nearly eight months before U.S. and British troops invaded Iraq.

Ads By Google

[Gæld eller Velfærd?](#)

Venstre vil have varig velfærd. Ikke ukontrolleret gældsætning.

[venstre.dk](#)

Summarizing the view of intelligence chief Dearlove after consulting with U.S. officials, the memo said: "Military action was now seen as inevitable."

Public told another story

At the time, the Bush administration was assuring the public that a decision to go to war had not been made and that Iraq could prevent military action by complying with existing United Nations resolutions that were intended to curtail its chemical, nuclear, biological and missile weapons programs.

The memo was divulged earlier this month by the Sunday Times of London, four days before Blair's re-election. It caused a stir in Britain, where the war in Iraq has been deeply unpopular.

In the U.S., however, the account has drawn only passing attention, even in Washington, where the debate over prewar intelligence on Iraq once dogged the White House. No weapons of mass destruction have been found in Iraq, and Iraqi scientists have told U.S. inspectors that any weapons Iraq did possess were destroyed years ago.

Opponents of the war and administration have launched e-mail campaigns to elevate the issue. One Web site, [DowningStreetMemo.com](#), encourages visitors to sign a petition and "take action." Rep. John Conyers (D-Mich.) wrote a letter earlier this month to the White House, signed by 89 House Democrats, that expressed concern about the memo's revelations.

White House spokesman Scott McClellan, asked Monday about the memo's implication that intelligence was being "fixed" on Iraq, said, "The suggestion is just flat-out wrong."

White House's response

Ads By Google

[CoBRA Software](#)

Emergency Response Decision Support CBRNE, HAZMAT, TIC/TIMs, IED & more

[www.cobrafirstresponder.com](#)

1 | 2 | [Next](#)

Featured Articles

[Cause of ALS is found, Northwestern team says](#)

[Long-discredited hCG diet makes a comeback](#)

[When Danks returns, Sox to go back to 6-man rotation](#)

MORE:

[Anthony Bourdain: Paula Deen is 'most dangerous person to America'](#)

[Miami scandal: What now?](#)

[Northwestern study unveils clues to cause of ALS](#)

[Doctors rethinking prescribing Abbott's Niaspan](#)

[Illinois customers now have four choices for electricity](#)

[Sayers: NFL could have helped Mackey](#)

Chicago Tribune

Breaking News, Since 1847

[Home](#) [News](#) [Business](#) [Sports](#) [A&E](#) [Travel](#) [Health](#) [Opinion](#) [Real Estate](#) [Cars](#) [Jobs](#) [Deals](#)

[Breaking](#) [Chicagoland](#) [Suburbs](#) [Nation & World](#) [Obituaries](#) [Health](#) [Clout St.](#) [Politics](#) [Watchdog](#) [Schools](#) [Religion](#) [Lottery](#)

[Home](#) → [Collections](#)

Ads By Google

(Page 2 of 2)

British memo reopens war claim

Leaked briefing says U.S. intelligence facts 'fixed' around policy

May 17, 2005 | By Stephen J. Hedges and Mark Silva, Washington Bureau.

"Anyone who wants to know how the intelligence was used only has to go back and read everything that was said in public about the lead-up to the war," said McClellan, noting that Bush was pursuing diplomatic negotiations with Iraq through the United Nations into autumn 2003.

However, a commission appointed by the president to investigate intelligence gathering that led to the invasion concluded that all of the intelligence community's information about the existence of biological or any other weapons of mass destruction was "deeply flawed."

Ads By Google

[Cheap Chicago Limo](#)

\$49 Ohare to Chicago. Lowest Rates For All Chicago Limos 312-670-7777

[AmericanCoach.Net](#)

[Er du Chef eller Leder?](#)

SPAR op til 7.000 kr. om året Skift til Ledernes A-kasse -Læs mere her!

[www.lederne.dk](#)

Related Articles

[VP's prewar role drawing attention](#)

August 3, 2003

[Wilson also deserves some of the scrutiny](#)

November 7, 2005

[The quest for nukes](#)

November 30, 2005

[GOP rejects outside Iraq probe](#)

June 12, 2003

[The fallout from Janet and Justin](#)

February 4, 2004

"The intelligence community was absolutely uniform, and uniformly wrong, about the existence of weapons of mass destruction. And they pushed that position," said Judge Laurence Silberman, co-chairman of the commission.

Critics of the Bush administration have long argued that Bush appeared intent on invading Iraq long before Congress voted to authorize military action in October 2002 if Hussein didn't abandon his alleged illegal weapons programs.

Former Sen. Bob Graham of Florida, who was chairman of the Senate Select Intelligence Committee when Democrats ruled, has written in his book, "Intelligence Matters," about his visit to MacDill Air Force Base, home of the U.S. Central Command, on Feb. 19, 2002. He was going for a status report on Afghanistan, Graham wrote, but CENTCOM'S Gen. Tommy Franks called him aside to tell him, "Senator, we are not engaged in a war in Afghanistan."

"Excuse me?" Graham replied.

"Military and intelligence personnel are being redeployed to prepare for an action in Iraq," Graham quoted Franks as saying.

Graham wrote: "I was stunned. This was the first time I had been informed that the decision to go to war with Iraq had not only been made but was being implemented, to the substantial disadvantage of the war in Afghanistan."

shedges@tribune.com

mgsilva@tribune.com

- - -

Memo suggests Iraq decision made earlier

Recently released notes from a July 2002 meeting of British officials has fueled new allegations that the Bush administration was intent on going to war with Iraq several months before it sought congressional approval.

Jan. 29, 2002

President Bush names Iraq, Iran and North Korea as

members of an "axis of evil."

May 2, 2005

For Blair, Iraq Issue Just Won't Go Away

By [ALAN COWELL](#)

HOVE, England, May 1 - If there is one campaign issue that Prime Minister Tony Blair would prefer to wish away before Britons go to the polls on Thursday, it is probably the question of his integrity and credibility in the way he handled the period leading up to the Iraq war.

But on Sunday, Iraq came back to haunt him yet again in a newspaper article suggesting that he had committed himself to an American plan for "regime change" months before he told either Parliament or the people that British participation in the American-led invasion was all but inevitable.

The article could further damage Mr. Blair because his opponents may use it to renew their assault on his trustworthiness, reviving the argument that he secretly promised President Bush to support the invasion of Iraq.

Yet, at a rally of the party faithful on Sunday in this southern coastal town, Mr. Blair counterattacked, seeking to transform the debate into a broader question of leadership, and assailing his opponents for what he depicted as their lack of it.

In a combative speech to about 1,000 followers, he focused closely on areas where he says Labor has secured progress - particularly the economy and public services. His opponents, he said, assailed his character and leadership because "they have nothing else to focus this election on," adding, "They know they have lost the argument" on the economy and other issues.

He barely mentioned the war in Iraq, except to say: "I don't doubt that there are people in this audience today who disagreed with what I did in Iraq. I understand that, and I have never disrespected people who disagreed with me."

But, he said, "leadership is about taking difficult decisions."

He continued, "So now we come to the stage where it's the British people who sit in the seat of decision-making, and all I ask them to do is recognize the fundamental nature of the choice" to be made May 5. "On that choice they make rests the future of this country."

Politically, the legacy of the war has created an aura of mistrust around Mr. Blair that he has been unable to shake despite endorsements of his candidacy for a record-setting third straight term from sources as disparate as The Sun to Bill Clinton. With opinion surveys on Sunday forecasting a Labor lead at the polls of three to eight percentage points, a number of widely read tabloids gave Mr. Blair their endorsements.

But The Sunday Times published details of a leaked document dating to July 2002 - eight months before the Iraq war - recording a meeting between Mr. Blair and his close advisers, in which he seemed to swing behind American arguments for "regime change."

As the war approached, Mr. Blair said frequently that the reason for it was to force Saddam Hussein to comply with United Nations resolutions calling on him to disarm, and Mr. Blair denied that he was seeking to force a change of leadership in Iraq. Indeed, in a previously secret document made public last week, Britain's attorney general, Lord Goldsmith, said forcing a change of leadership could not be used as a justification for invasion.

The leaked document from July 2002, however, summarized Mr. Blair's position with these words: "If the political context were right, people would support regime change. The two key issues were whether the military plan worked and whether we had the political strategy to give the military plan the space to work."

Jack Straw, the foreign secretary, reportedly described the case for war as "thin" because Mr. Hussein "was not threatening his neighbors" and his unconventional arms capacity "was less than that of Libya, North Korea or Iran."

Sir Richard Dearlove, Britain's most senior intelligence officer, who had just returned from Washington, was said to have concluded that the invasion was inevitable because "Bush wanted to remove Saddam through military action."

"Intelligence and facts were being fixed around the policy," he was quoted as saying.

In a Sunday morning television interview, Mr. Blair did not deny that the meeting took place in July 2002, but he recalled that "subsequent to that meeting, we went the United Nations route," seeking a resolution in November 2002, calling on the Iraqi government to disarm. An effort to secure a more bellicose second resolution faltered in early 2003.

Mr. Blair disputed a suggestion that Britain might have pulled out of the war, leaving America to topple Mr. Hussein alone.

"So we the British at the moment of decision would have faltered and backed off," Mr. Blair said. "That's not my conception of Britain."

He denied, however, that Britain had committed itself irrevocably to war by July 2002.

"The idea that we had decided definitely by that stage is disproved by the fact that we went back to the U.N." he said.

The Iraq issue has dogged Mr. Blair despite strenuous efforts to move the campaign onto more comfortable territory, like the economy, where Labor believes it has a good record. Mr. Blair is also worried that if voters shift away from Labor to the smaller opposition Liberal Democrats to protest the war, the Conservatives will in effect benefit.

"There will be people who will feel very, very strongly over Iraq," he said. "But if they vote Liberal Democrat in a seat where the Conservatives are second, it is not policy on Iraq that will change; it's the policy on the economy, on the health service, on schools, on the minimum wage."

At his rally here, Mr. Blair also enjoined his supporters to vote in large numbers: "Think about the program and the policies. Think about the choice. Think about the type of country we are and want to become. Don't opt out of it."

[NYTimes.com](#)

Go to a Section

SEARCH

NYT Since 1981

[Editorials/Op-Ed Home](#)[Editorials](#)[Columnists](#)[Contributors](#)[L](#)

OP-ED COLUMNIST

Truth and Deceit

By BOB HERBERT

Published: June 2, 2005

Related[More Columns by Bob Herbert](#)**Readers' Opinions**[Forum](#)

When he accepted the Republican nomination for president in 1968, Richard Nixon said, "Let us begin by committing ourselves to the truth - to see it as it is, and tell it like it is - to find the truth, to speak the truth, and to live the truth."

We've now learned, thanks to Vanity Fair, that a former top F.B.I. official, W. Mark Felt, was the legendary confidential source Deep Throat. I can't think of a better time to resurrect the Watergate saga.

The trauma of Watergate, which brought down a president who seemed pathologically compelled to deceive, came toward the end of that extended exercise in governmental folly and deceit, Vietnam. Taken together, these two disasters, both of which shook the nation, provided a case study in how citizens should view their government: with extreme skepticism.

Trust, said Ronald Reagan, but verify.

Now, with George W. Bush in charge, the nation is mired in yet another tragic period marked by incompetence, duplicity, bad faith and outright lies coming once again from the very top of the government. Just last month we had the disclosure of a previously secret British government memorandum that offered further confirmation that the American public and the world were spoon-fed bogus information by the Bush administration in the run-up to the invasion of Iraq.

President Bush, as we know, wanted to remove Saddam Hussein through military action. With that in mind, the memo damningly explained, "the intelligence and facts were being fixed around the policy."

Printer-Friendly

[Save Article](#)

AD

That's the kind of deceit that was in play as American men and women were suiting up and marching off to combat at the president's command. Mr. Bush wanted war, and he got it. Many thousands have died as a result.

Even in Afghanistan, where the U.S. had legitimate reasons for going to war, the lies have been legion. Pat Tillman, for example, was a popular N.F.L. player who, in a burst of patriotism after Sept. 11, gave up a \$3.6 million contract with the Arizona Cardinals to join the Army Rangers. He was sent first to Iraq, and then to Afghanistan, where he was shot to death by members of his own unit who mistook him for the enemy.

Instead of disclosing that Corporal Tillman had died tragically in a friendly fire incident, the Army spun a phony tale of heroism for his family and the nation. According to the Army, Corporal Tillman had been killed by enemy fire as he stormed a hill. Soldiers who knew the truth were ordered to keep quiet about the matter. Corporal Tillman's family was not told how he really died until after a nationally televised memorial service that recruiters viewed as a public relations bonanza.

Mary Tillman, Corporal Tillman's mother, [told The Washington Post](#):

"The military let him down. The administration let him down. It was a sign of disrespect. The fact that he was the ultimate team player and he watched his own men kill him is absolutely heartbreaking and tragic. The fact that they lied about it afterward is disgusting."

At a press conference on Tuesday, President Bush, speaking about detainees who had complained of being abused, said they were "people that had been trained in some instances to disassemble - that means not tell the truth." Mr. Bush meant, of course, to say dissemble, which really means to deliberately mislead or conceal. Nevertheless, he knew what he was talking about. The president may have stumbled over the pronunciation, but he's proved time and again that he's a skillful practitioner of the art.

The lessons of Watergate and Vietnam are that the checks and balances embedded in the national government by the founding fathers (and which the Bush administration is trying mightily to destroy) are absolutely crucial if American-style democracy is to survive, and that a truly free and unfettered press (which the Bush administration is trying mightily to intimidate) is as important now as it's ever been.

There you have it in a nutshell. Lyndon Johnson and Richard Nixon, drunk with power and insufficiently restrained, took the nation on hair-raising journeys that were as unnecessary as they were destructive. Now, in the first years of the 21st century, George W. Bush is doing the same.

Congress and an aggressive press ultimately played crucial roles in bringing the truth about Vietnam and Watergate to light.

A similar challenge exists today. We'll see how it plays out.

TOPIC: **Iraq War**Editor: **Steve Kornacki**

UPDATED: TODAY

THURSDAY, JUN 9, 2005 18:15 ET

Bush lied about war? Nope, no news there!

Why did it take more than a month for the U.S. press to report on the serious revelations in the Downing Street memo?

BY ERIC BOEHLERT

[Like](#)

Halfway through Sunday's "**Meet the Press**," host Tim Russert, interviewing Republican National Committee chairman Ken Mehlman, asked about a secret, top-level British government memorandum. Consisting of minutes from a July 23, 2002, meeting attended by Prime Minister Tony Blair and his closest advisors, the memo revealed their impression that the Bush administration, eight months before the start of the Iraq war in 2003, had already decided to invade and that Washington seemed more concerned with justifying a war than preventing one.

The **memo was leaked** this year to the Times of London, which printed it on May 1. The story, coming on the eve of Blair's reelection, generated extensive press coverage in Britain. In setting up his question to Mehlman on Sunday, Russert said, "Let me turn to the now *famous* Downing Street memo" (emphasis added).

Famous? It would be famous in America if the D.C. press corps functioned the way it's supposed to. Russert's June 5 reference, five weeks after the story broke, represented the first time NBC News had even mentioned the document or the controversy surrounding it. In fact, Russert's query was the first time any of the network news divisions addressed the issue seriously. In an age of instant communications, the American mainstream media has taken an exceedingly long time -- as if news of the memo had traveled by vessel across the Atlantic Ocean -- to report on the leaked document. Nor has it considered its grave implications -- namely, that President Bush lied to the American people and Congress during the run-up to the war with Iraq when he insisted over and over again that war was his administration's last option.

And yet, as Russert's weeks-late inquiry illustrates, the Downing Street memo story has also refused to simply fade away. Championed by progressive activists, media advocates, nearly 100 Democratic members of Congress, liberal radio hosts and bloggers, ombudsmen, a handful of **columnists** and an army of newspaper readers -- who have flooded editors with letters demanding that the story be reported -- the British memo continues to enjoy a peculiar afterlife. A small band of protesters, led by a retired Air Force lieutenant colonel, even held a sidewalk vigil outside a Tampa, Fla., television station over the weekend, demanding that it "Air the truth!" about the memo.

At Tuesday's joint White House press briefing, Bush and Blair were finally asked about the memo in public, an event that the press dutifully chronicled. But the two leaders, not accepting follow-up questions, simply denied the accuracy of the memo's contents, while circumventing the central question of why Blair's most senior intelligence officer believed the White House had already decided on war in the summer of 2002. (Bush finished his response to the memo question with his well-worn catchphrase, "The world is better off without Saddam Hussein in power.")

The fact that it took five weeks for more than a handful of Washington reporters to focus on the memo highlights a striking disconnect between some news consumers and mainstream news producers. The memo story epitomizes a mainstream press corps that is genuinely afraid to ask tough questions and write tough stories about the Bush administration. Worse, in the case of the Downing Street memo, it simply refuses to report on the existence of a plainly newsworthy document.

"This is where all the work conservatives and the administration have done in terms of bullying the press, making it less willing to write confrontational pieces -- this is where it's paid off," says David Brock, CEO of Media Matters for America, a liberal media advocacy group. "It's a glaring example of omission."

"I think it exacerbates the sense among some [of our] listeners that NPR is not taking on the Bush administration," notes Jeffrey Dvorkin, ombudsman for National Public Radio, who continues to receive listener complaints about the missing memo story. As of Tuesday, NPR had aired just two references to the Downing Street memo, and both occurred in passing conversation, without giving listeners the full context or the details of the memo. Asked about the network's slim coverage, Dvorkin says, "I was surprised. It's a bigger story than we've given it. It deserves more attention."

Slowly, the Downing Street memo is getting that attention. "Stories are starting to trickle in now only because so many ordinary people are raising hell about it," says David Swanson, co-founder of **AfterDowningStreet.org**, which launched on May 26. This week, thanks to constant exposure on the Air America radio network, the site is receiving 1.7 million hits a day, according to Swanson. "My colleagues are doing more radio shows than we can fit in during a day."

The memo provides plenty to talk about -- particularly the passage (no doubt memorized by agitated war critics) that refers to Sir Richard Dearlove, the head of the British Secret Intelligence Service (referred to only as "C" in the memo), and his impressions from a visit to the United States:

"C reported on his recent talks in Washington. There was a perceptible shift in attitude. Military action was now seen as inevitable. Bush wanted to remove Saddam, through military action, justified by the conjunction of terrorism and WMD. But the intelligence and facts were being fixed around the policy. The NSC had no patience with the U.N. route ... There was little discussion in Washington of the aftermath after military action."

That more reporters, editors and producers didn't grasp the obvious significance of the memo remains baffling. As Mark Danner **spelled out** in the June 9 issue of the New York Review of Books, the memo helps establish five key facts in understanding how the still-deadly war in Iraq unfolded:

- "1. By mid-July 2002, eight months before the war began, President Bush had decided to invade and occupy Iraq.
- "2. Bush had decided to 'justify' the war 'by the conjunction of terrorism and WMD.'
- "3. Already, 'the intelligence and facts were being fixed around the policy.'
- "4. Many at the top of the [U.S.] administration did not want to seek approval from the United Nations (going 'the U.N. route').
- "5. Few in Washington seemed much interested in the aftermath of the war. "

Yet despite the news peg, the mainstream media demonstrated a breathtaking lack of interest. According to TVEyes, an around-the-clock monitoring service, between May 1 and June 6 the story received approximately 20 mentions on CNN, Fox News, MSNBC, ABC, CBS, NBC and PBS *combined*. (With Blair's arrival in Washington Tuesday, there was a slight spike in mentions but still very little reporting of substance.) By contrast, during the same five-week period, the same outlets found time to mention 263 times the tabloid controversy that erupted when a photograph showing Saddam Hussein in his underwear was leaked to the British press.

Since the Times of London published the memo on May 1, White House spokesman Scott McClellan has held 19 daily briefings, at which he has fielded approximately 940 questions from reporters, according to the White House's online archives. Exactly two of those questions have been about the Downing Street memo and the White House's reported effort to fix prewar intelligence. (Three weeks after the memo was leaked in Britain, McClellan prefaced a response to a question about it by telling White House reporters he was not familiar with "the specific memo.")

Until Tuesday, the number of U.S. newspaper articles reporting on the Downing Street memo could be counted on two hands, including two articles in the New York Times, two in the Washington Post (print edition), and one each in Newsday, the Los Angeles Times, the Minneapolis Star Tribune and the Chicago Tribune. Only the Chicago Tribune article ran on Page 1, and it focused on how little commotion the memo had caused in the United States, noting, "The White House has denied the premise of the memo, the American media have reacted slowly to it and the public generally seems indifferent to the issue or unwilling to rehash the bitter prewar debate over the reasons for the war." Additionally, Knight Ridder's Washington bureau covered the story for its chain of newspapers.

Looking back, Jim Cox, USA Today's senior assignment editor for foreign news, says not reporting on the memo was a mistake. "I wish we'd had something in early on, and I wish we'd been able to move the memo story forward. I feel like we missed an opportunity, and that's my fault," he tells Salon. But Cox takes issue with readers who complain that Americans have been kept in the dark about the memo's revelation that Bush had made up his mind on going to war long before he approached the United Nations and asked for a coalition to be formed. "The memo doesn't say something we haven't heard in one way or another over the last two and a half years," Cox says.

If the mainstream media showed little interest in the memo and its ramifications, those outside elite newsrooms did. On Tuesday, a query on the blog search engine Technorati retrieved 3,039 sites on which the Downing Street memo was being discussed.

"It's something that's struck a chord among NPR listeners and newspaper readers," Dvorkin says. "It may have been blog-induced in the beginning, but now it has legs of its own."

Across the country readers have been badgering their local newspapers to examine the memo story. None of the published correspondence appears to be form letters or so-called Astroturf letters designed to mimic grass-roots support for a particular issue. The letters have appeared in the Sunday Oregonian (Portland), Los Angeles Times, Raleigh News and Observer, Arizona Republic, Fort Lauderdale Sun-Sentinel, Anchorage Daily News, Ithaca (N.Y.) Journal, Greensboro (N.C.) News and Record, Berkshire (Mass.) Eagle, Newport (Va.) News Daily Press, Allentown (Pa.) Morning Call, Dubuque (Iowa) Telegraph Herald, Bangor (Maine) Daily News, Springfield (Ill.) State Journal-Register, Norfolk Virginian-Pilot, Modesto (Calif.) Bee and Tulsa World, among others.

With the exception of the Los Angeles Times, at the time the letters were published not one of the newspapers, according to the LexisNexis database, had reported on the memo.

Meanwhile, ombudsmen for the New York Times, the Washington Post and National Public Radio have all gone on record admonishing their own news organizations for slow-footed responses to the memo. The Post's Michael Getler, siding with upset readers, gave the paper a thumbs-down for its handling of the story. He noted that readers' "reaction to the failure to cover it, even with the hyperbole and worst assumptions about journalistic motives by some of the e-mailers, is understandable."

At the Times, public editor Byron Calame **noted** that the paper was quick with a memo story from London on May 2, "but the news coverage languished until this morning [May 20] when a Times article from Washington focused on the reaction to the memo there. This has left Times readers pretty much in the dark until today -- and left critics of the paper's news columns to suspect the worst about its motives." Responding to a query by Calame regarding the paper's lack of coverage, Times Washington bureau chief Phil Taubman suggested the Downing memo was old news: "Given what has been reported about war planning in Washington, the revelations about the Downing Street meeting did not seem like a bolt from the blue."

What's more, the reporting that was done in May was often less than stellar. The New York Times' belated follow-up on May 20 was less than 800 words long, and despite a headline that read "British Memo on U.S. Plans for Iraq War Fuels Critics," Times reporter did not interview a single war critic about the memo or its implications.

The issue was barely discussed on television, and when it did pop up, hosts appeared to have no interest. For example, here's the May 25 exchange between actor and activist **Tim Robbins** and **Chris Matthews** on MSNBC's "Hardball."

Robbins: I think there should be more discussion about the Downing Street memo and less about Newsweek. I think that that story seemed to be buried. And there seems to be a lot of questions that the Downing Street memo raises.

Matthews: Tell me about that.

Robbins: Well, it suggests that the administration knew full well they were being duplicitous and were operating with weak intelligence.

Matthews: Well, they -- well, they did tell us at the time, Tim, that the best argument for getting the Europeans to join us in the war was using the WMD argument, but it wasn't their primary purpose. The primary purpose apparently was democratization in the Middle East, nation building.

Robbins: And I think they didn't mention that until much later, Chris. I think that the original -- original reason was that [Saddam] was an imminent threat.

Matthews: Let me ask you about Hollywood. Do you think Hollywood, in its critique of this president, has been effective? Somebody put up a sign recently to Hollywood: "Thank you, Hollywood, for getting Bush reelected."

Playing catch-up this week has produced some awkward moments for reporters, such as Russert's referring to the memo as "famous" even though nobody at NBC News had ever bothered to report on it. On Monday, Fox News' online site reported that the memo "has received little attention in the mainstream media, frustrating opponents of the Iraq war," while failing to mention that Fox itself had effectively boycotted the memo story for five weeks. On Tuesday, Fox News finally reported that "there's been a lot of controversy recently about a memo that suggests British officials warned well before the war in July of 2002 that the Bush administration felt war was inevitable." Again, Fox failed to explain why the news organization had ignored a controversial story for more than a month.

That's just the latest press oddity surrounding the memo story, says Swanson at AfterDowningStreet.org. "It's very strange that when it now comes up in the media, it's described as well known. It's not well known. Most people don't know anything about the memo. It's very disturbing."

Copyright ©2011 Salon Media Group, Inc. Reproduction of material from any Salon pages without written permission is strictly prohibited.

SALON® is registered in the U.S. Patent and Trademark Office as a trademark of Salon Media Group Inc.

Associated Press articles: Copyright ©2011 The Associated Press. All rights reserved. This material may not be published, broadcast, rewritten or redistributed.

Kapitel 5: Mediernes kildebrug

Nogle af journalistikkens mest centrale læresætninger relaterer sig til brugen af og samspillet med kilderne. Først og fremmest bør journalisten trække på flere forskellige og uafhængige kilder og kilde synspunkter for at skabe så 'objektiv' og afbalanceret en formidling af en given begivenhed eller historie som muligt. Målet er at undgå kildeløse eller énkilde-historier. Brug af flere kilder er dog ikke ensbetydende med troværdighed, hvorfor det også bør være gennemskueligt, hvem kilderne helt konkret er, og med hvilken kompetence eller autoritet de fremsætter deres information. Samtidig må kildens information før offentliggørelse kontrolleres grundigt, f.eks. i relation til den viden der i øvrigt eksisterer om en bestemt begivenhed. Endelig skal kildens information og bidrag til historien fremgå tydeligt af formidlingen, således at modtageren klart kan identificere, hvad der er kildens perspektiv, og hvad der eventuelt er mediets. Fra et principielt synspunkt kan medierne ved at efterleve disse regler værne sig mod kritik om partiskhed, bias og mangel på dokumentation i deres dækning (Kristensen 2004).

Analysen af mediernes dækning af Irak-krigen skelner mellem 'kilder' og 'aktører', hvor 'kilder' er defineret som de personer, der bidrager med information til historien i overensstemmelse med den journalistiske metodelitteraturs egne definitioner af kildebegrebet.³⁴ 'Aktører' er personer, som ikke fungerer direkte som kilder ved at bidrage med information, men alligevel indholdsmæssigt har en væsentlig placering i en artikel eller et indslag.³⁵

Analysen behandler de kilder og aktører, som er nævnt, refereret eller optræder i artikler og indslag, idet deres manifesterede eller konkrete tilstedeværelse i den journalistiske tekst (i form af både ord og tale) er udtryk for mediernes prioritering af kilden som en væsentlig informationsleverandør og aktøren som en væsentlig figur i begivenhedernes forløb. Samtidig kan mediernes valg af navnlig kilder til at dokumentere konkrete begivenheder også ses som udtryk for en bestemt vinkling eller *framing* af historien. Fremstillingen af en krigshændelse på-

---

³⁴ Meilby (1999: 138) skriver for eksempel, at "For journalisten er en kilde den, der har et materiale – især viden – han har brug for" (jf. også Kristensen 2004).

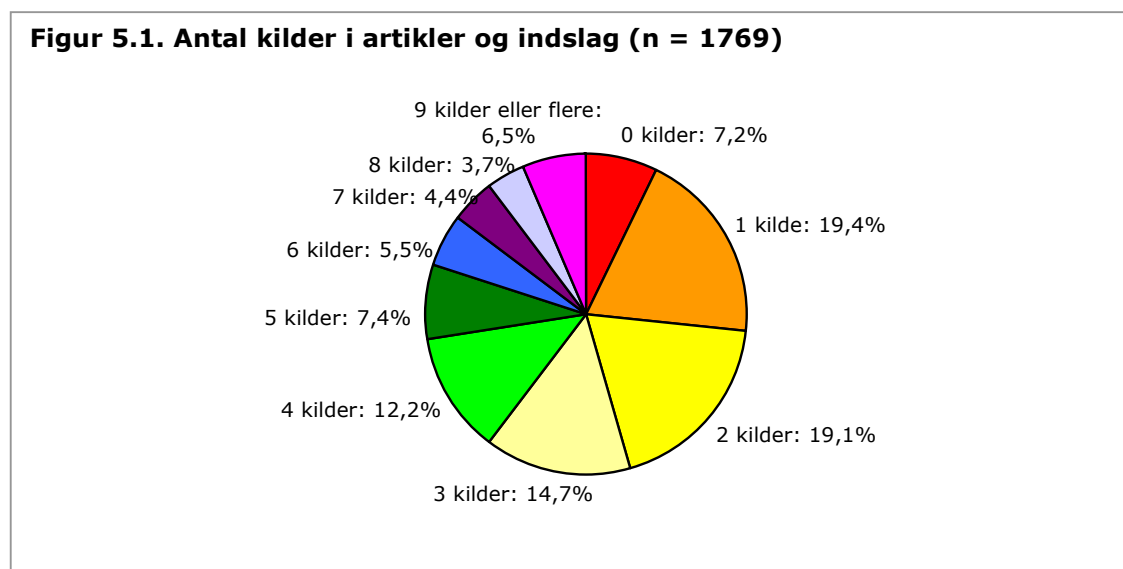
³⁵ For eksempel omhandler en række historier Saddam Hussein, hvor han ikke fungerer som kilde, men som omdrejningspunkt, aktør, i historierne. Det gælder bl.a. artikler som: "Saddam Husseins skæbne" (Politiken 19/3), "Saddams sidste bastion" (JP 11/4) og "Saddam slår tilbage" (Info. 21/3).

virkes f.eks. af, om det er en repræsentant for militæret eller en almindelig borger, der bidrager med information.

Antal kilder og kildeforbehold

Materialet blev kodet for antallet af kilder, og om enten journalisten eller kilden selv ytrede forbehold i forhold til en given information.

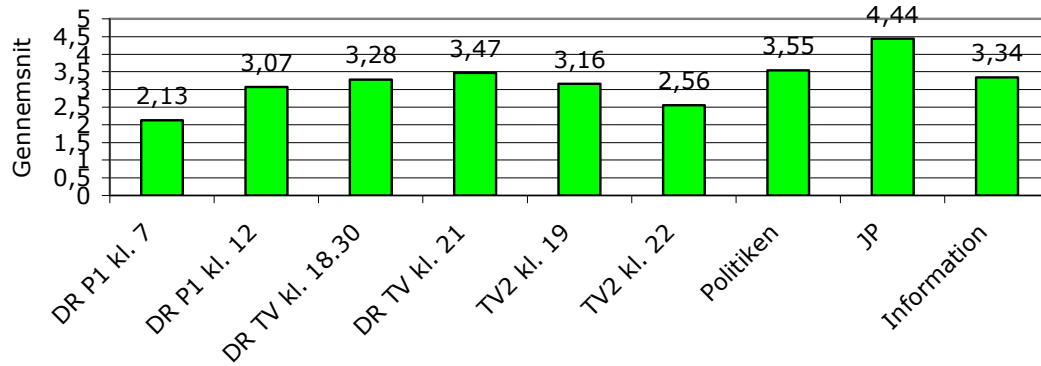
Datamaterialet viser, at "*discountjournalistik*" (Meilby 1999) i form af historier med ingen eller kun få kilder bestemt ikke er fraværende i de undersøgte danske mediers formidling, idet én ud af fire historier har enten kun én eller slet ingen kilder (jf. figur 5.1.). Én er således også det hyppigst fremkommende antal kilder i det samlede datamateriale. Knap en tredjedel af materialet er perspektiveret fra to eller tre kilders side og cirka én ud af fire historier trækker på fire eller fem kilder, mens den resterende femtedel trækker på mere end fem kilder. Beregninger af den typiske brug af kilder viser, at der i det samlede datamateriale i gennemsnit trækkes på 3,5 kilder i hver enkelt artikel eller indslag.

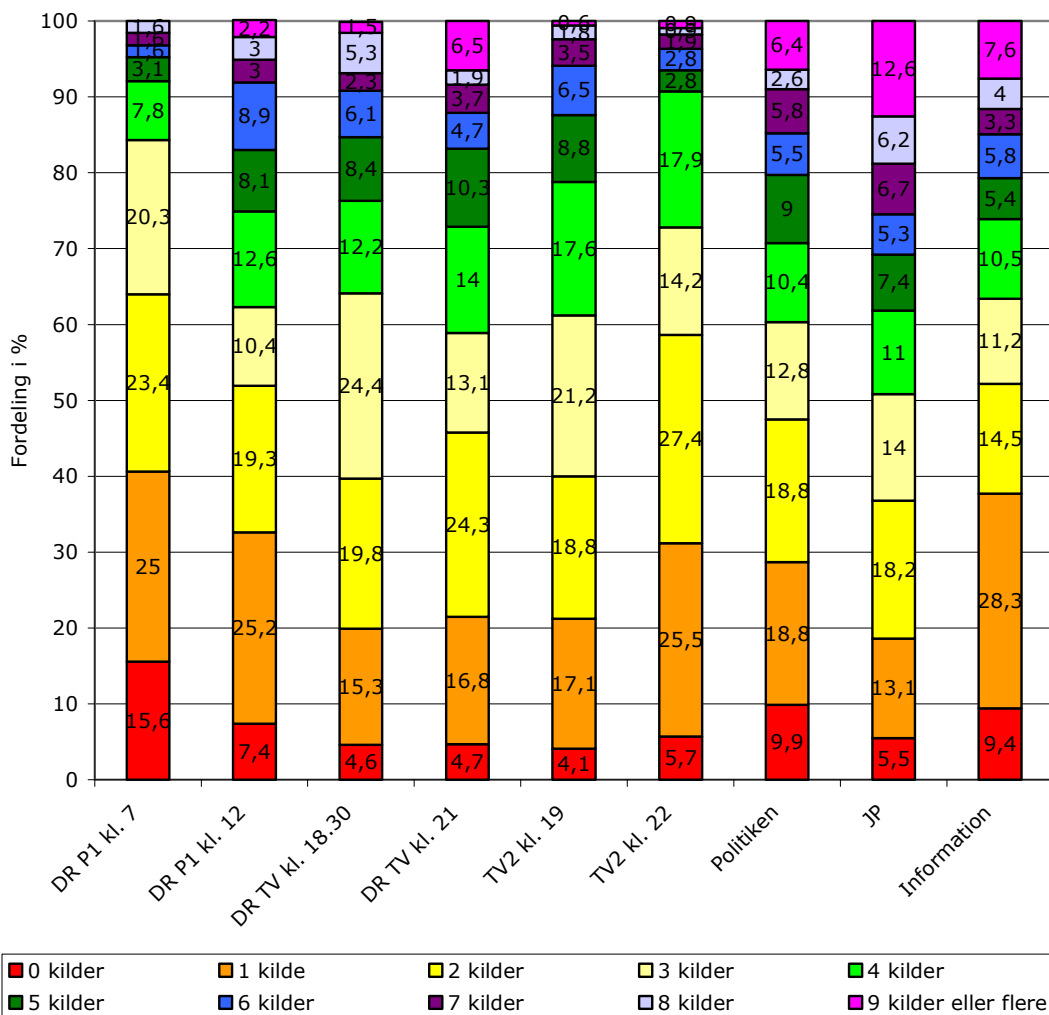
Fordelt på medier viser analysen, at det navnlig er den tidlige radioavis, der formidles helt uden kilder – faktisk næsten hver anden historie (jf. figur 5.2. og 5.3.). Dette medie har således også gennemsnitligt det laveste antal kilder pr. indslag, nemlig 2,13 efterfulgt af TV 2's sene udsendelse med et gennemsnit på 2,56. Dette resultat bør naturligvis ses i lyset af, at netop en kort og præcis præsentation af centrale begivenheder er en grundlæggende præmis i radiomediets nyhedsformidling – en præmis, som ikke åbner mulighed for en eksplicit præsen-

tation eller reference til en eller flere kilder i samme omfang som i f.eks. avismediet.

Figur 5.2. Mediernes gennemsnitlige antal kilder pr. historie (n = 1769)

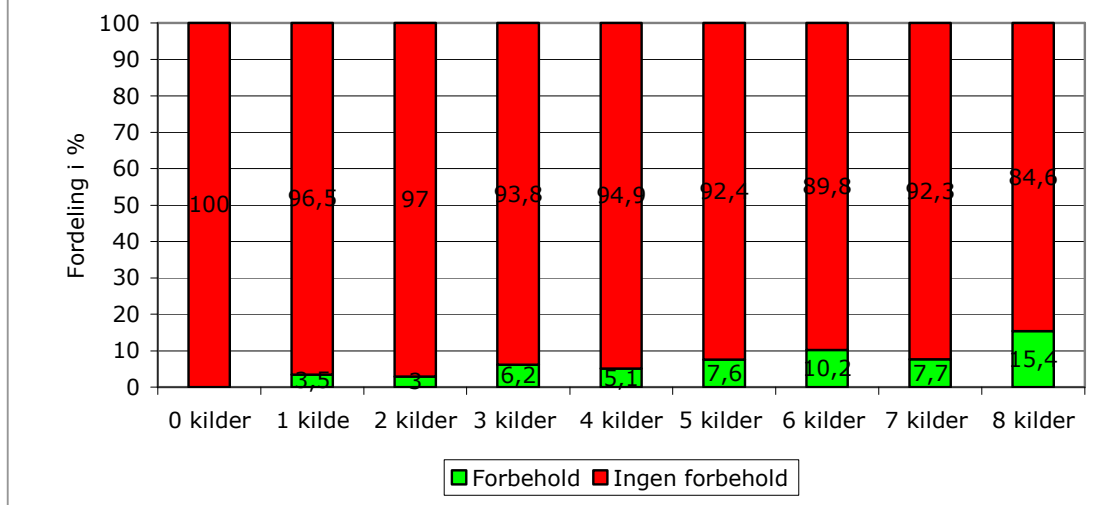

Figur 5.3. Antal kilder (i procent af antal artikler/indslag pr. medie)

Figur 5.4. Antal kilder krydset med journalistiske forbehold (i procent af antal historier)

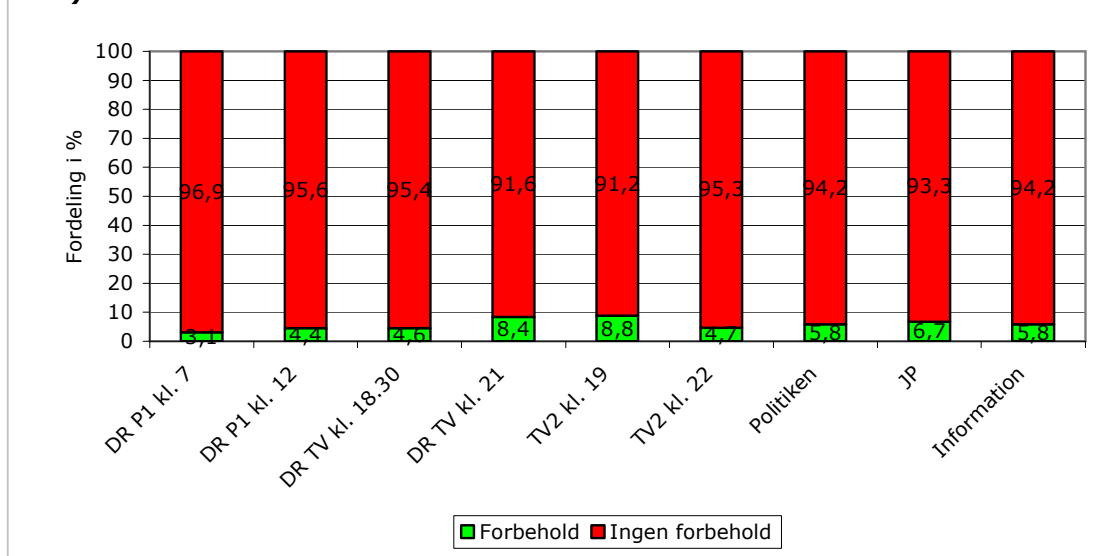

I aviserne er cirka én ud af ti historier i Politiken og Information helt udokumenteret af kilder, samtidig med at Information også er det medie, som har flest historier med kun én kilde samt den avis, der gennemsnitligt har færrest kilder pr. artikel, nemlig 3,34. Jyllands-Posten og TV-Avisen kl. 18: 30 benytter sig i mindst omfang af (for) få kilder, om end *"discountjournalistik"* heller ikke er fraværende i disse medier. Jyllands-Posten har gennemsnitligt det højeste antal kilder blandt alle medierne, nemlig 4,44 pr. artikel.

Fordelingerne for antallet af kilder til de enkelte historier bliver yderligere interessante, når de krydses med journalistiske forbehold i forhold til historien. Det vil sige, om der i den enkelte historie gives udtryk for reservationer over for kildens/kildernes eller oplysningernes rigtighed. Analysen viser, at ikke ét medie tager forbehold over for de historier og oplysninger, som formidles helt uden kilder. Næsten samme tendens gør sig gældende for historier med kun én kilde eller to kilder (jf. figur 5.4). Til gengæld indikerer fordelingerne, at jo flere kilder, der er i en historie, des hyppigere tages der forbehold over for kilderne. Det vil sige, at den journalistiske refleksion over kildens information øges i takt med inddragelsen af forskellige informationskilder og synspunkter.

Medierne imellem har TV-Avisen kl. 21: 00 og TV 2 Nyhederne kl. 19: 00 flestforbehold, nemlig i knap én ud af ti historier, mens Radioavis kl. 07: 00 har færrest, nemlig i én ud af tredive indslag. Der er dog ikke er nogen medier, der på dette punkt skiller sig markant ud med enten særdeles mange eller meget få forbehold (jf. figur 5.5.).

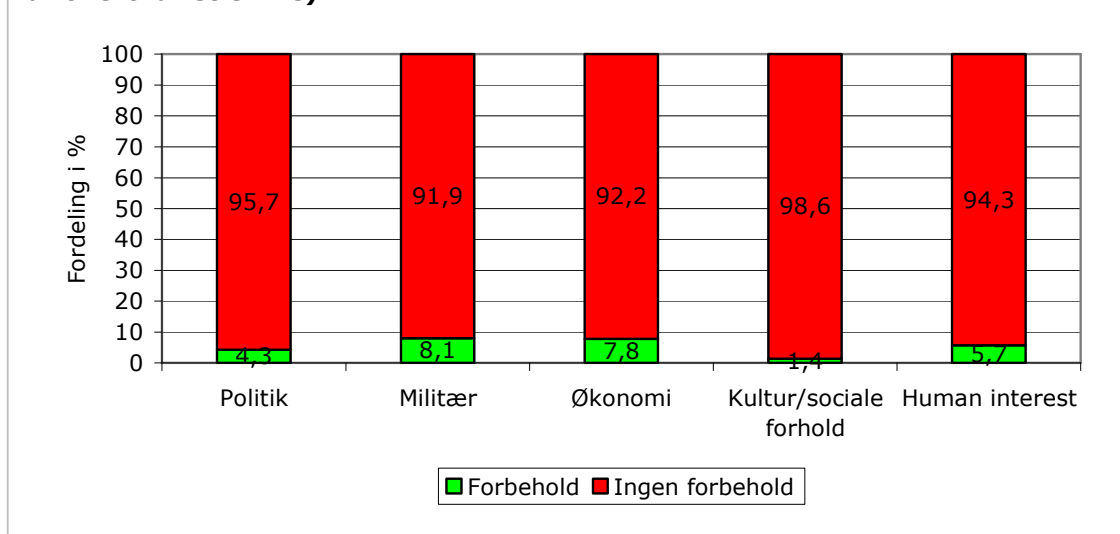
Figur 5.5. Journalistiske forbehold (i procent af antal indlag/artikler pr. medie)

Samlet set optræder der kun journalistiske forbehold i forhold til kilder og oplysninger i 6,1% af historierne (108 enheder) – på trods af, at netop krigsrapportering ofte er baseret på 'usikre kilder', jf. titlen på Lars Nord og Jesper Strömbäcks undersøgelse af de svenske mediers dækning af Irak-krigen, "*Från usäker källor: Bevakningen av Irakkriget i Svenska medier*" (2003).

Det skal dog pointeres, at fordelt på de forskellige overordnede emner optræder de journalistiske forbehold navnlig i historier med 'militær' som primær vinkel (jf. figur 5.6.), nemlig i knap én ud af 12 historier.

Figur 5.6. Journalistiske forbehold krydset med overordnet emne (i procent af overordnet emne)

Det vil sige, at der fra mediernes side faktisk er en lidt større bevågenhed over for historier, som kan være præget af de militære parters særlige interesser, om end det ikke er en fast rutine.

Kilderne i de danske medier udtrykker heller ikke selv mange forbehold over for deres information. Det sker faktisk kun i 2,9% af analyseenhederne – hyppigst på tv (i 3,45% af indslagene) og nogenlunde lige sjældent i aviserne og radioen (henholdsvis 2,7% og 2,65%).

Sammenfattende viser analysen af antal kilder og forbehold i mediernes historier om Irak-krigen:

- *At én ud af fire historier ikke lever op til normen om brug af flere forskellige kilder, idet de trækker på ingen eller kun én eksplicit kilde.*
- *At historierne dog gennemsnitligt trækker på tre eller fire kilder.*
- *At kun i cirka én ud af tyve historier udtrykker journalisten forbehold til informationen – det er navnlig i historier med en militær og økonomisk vinkel.*
- *At der tages ingen eller kun få journalistiske forbehold i forbindelse med historier uden eller med få kilder.*
- *At jo flere kilder der optræder i historierne, des større er tendensen til, at historierne også rummer journalistiske forbehold over for (dele af) kildeinformationen.*

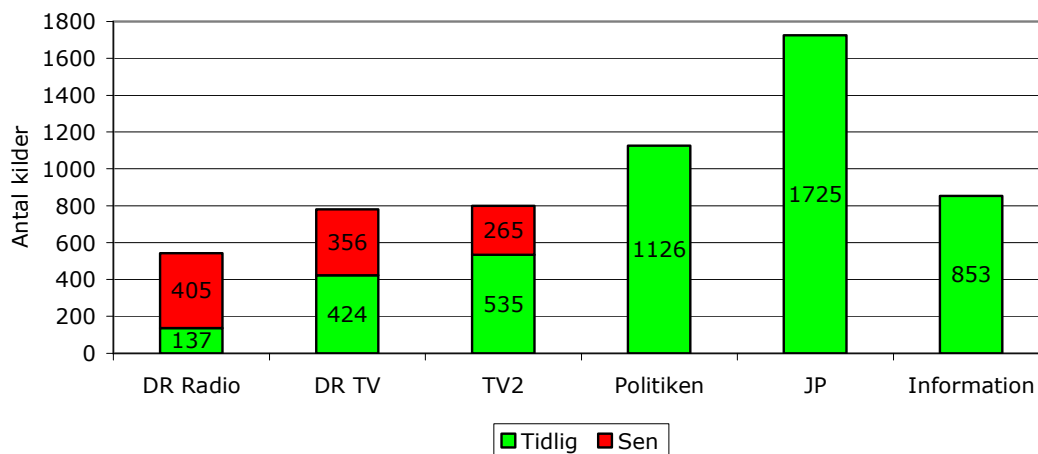
Kilderne konkret

Materialet blev dernæst analyseret mere detaljeret for de op til otte første kilder eller aktører, som kunne identificeres i de enkelte artikler eller indslag. Denne næranalyse tæller i alt 5826 kilder, hvoraf aviserne, navnlig Jyllands-Posten, tegner sig for hovedparten (jf. figur 5.7.), som også analysen af mediernes gennemsnitlige antal kilder pr. historie viste (jf. ovenfor). Disse kilder blev analyseret med fokus på fire parametre:

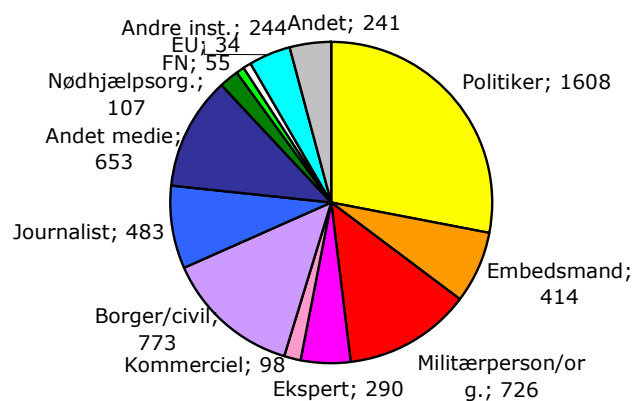
- 1) *kildernes samfundsmæssige status eller type*, dvs. kildens sociale tilhørsforhold – tilhørte kilden f.eks. den politiske eller militære elite, eller repræsenterede kilden den almindelige borgers synspunkt?
- 2) *kildens nationalitet* – hvilket land/geografisk kontekst stammede kilden fra?

- 3) *kildens eksplicitet*, dvs. blev kilden citeret i avisen, udtalte kilden sig til kameraet eller mikrofonen, eller blev kilden refereret uden ordret gengivelse?
- 4) *kildens identifikation*, dvs. kunne kilden nemt identificeres, fordi vedkommende var angivet med navn; eller var kilden unavngiven – som 'regeringen', 'en talsmand' eller 'det militære hovedkvarter i Qatar' – uden at dette nødvendigvis var udtryk for et ønske om ikke at kunne blive identificeret; eller var kilden eksplicit anonym og dermed kunne formodes at *ville* være anonym?

Figur 5.7. Antal analyserede kilder fordelt på medie (n = 5826)

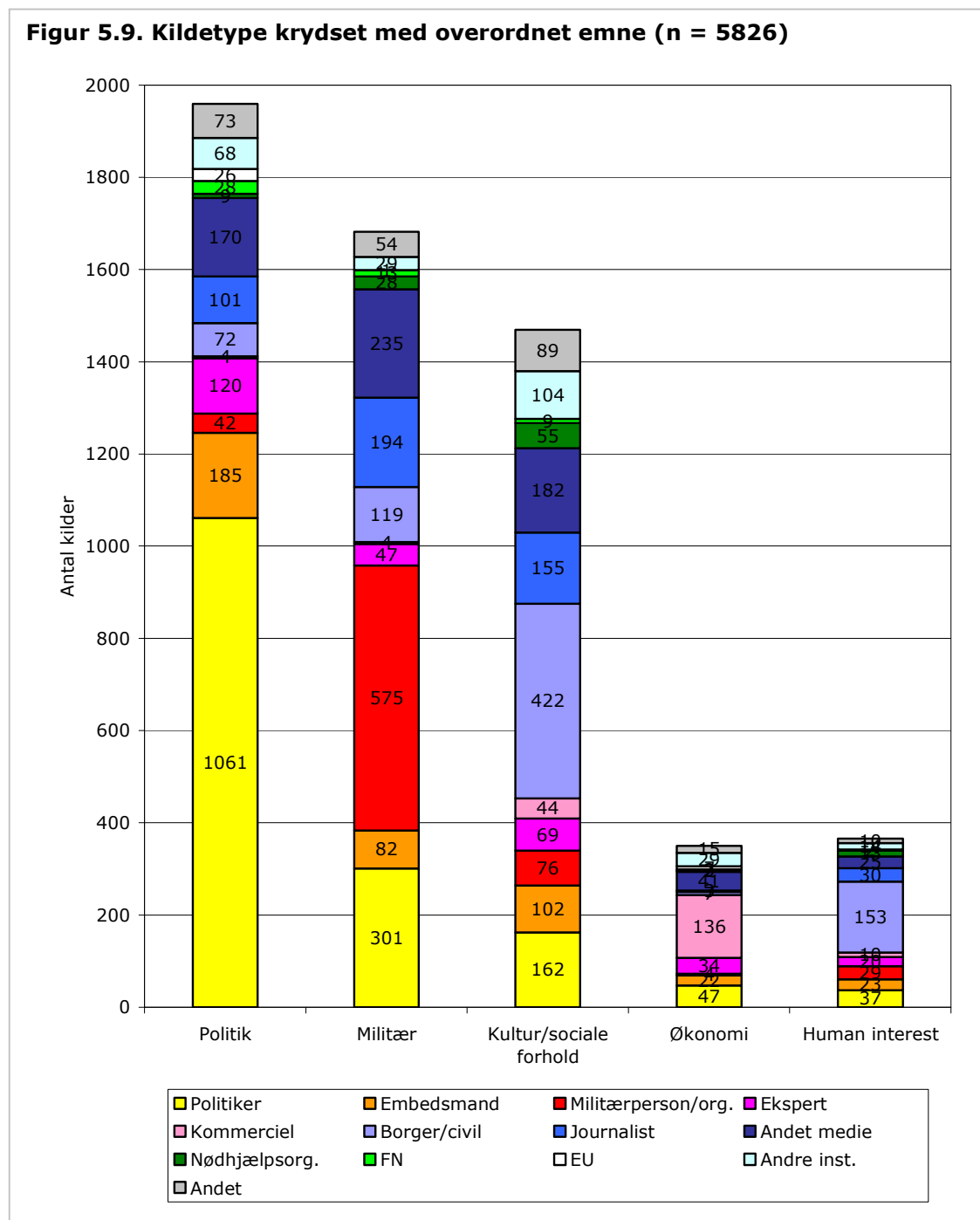
Figur 5.8. Kildetype (n = 5826)

Kildetype

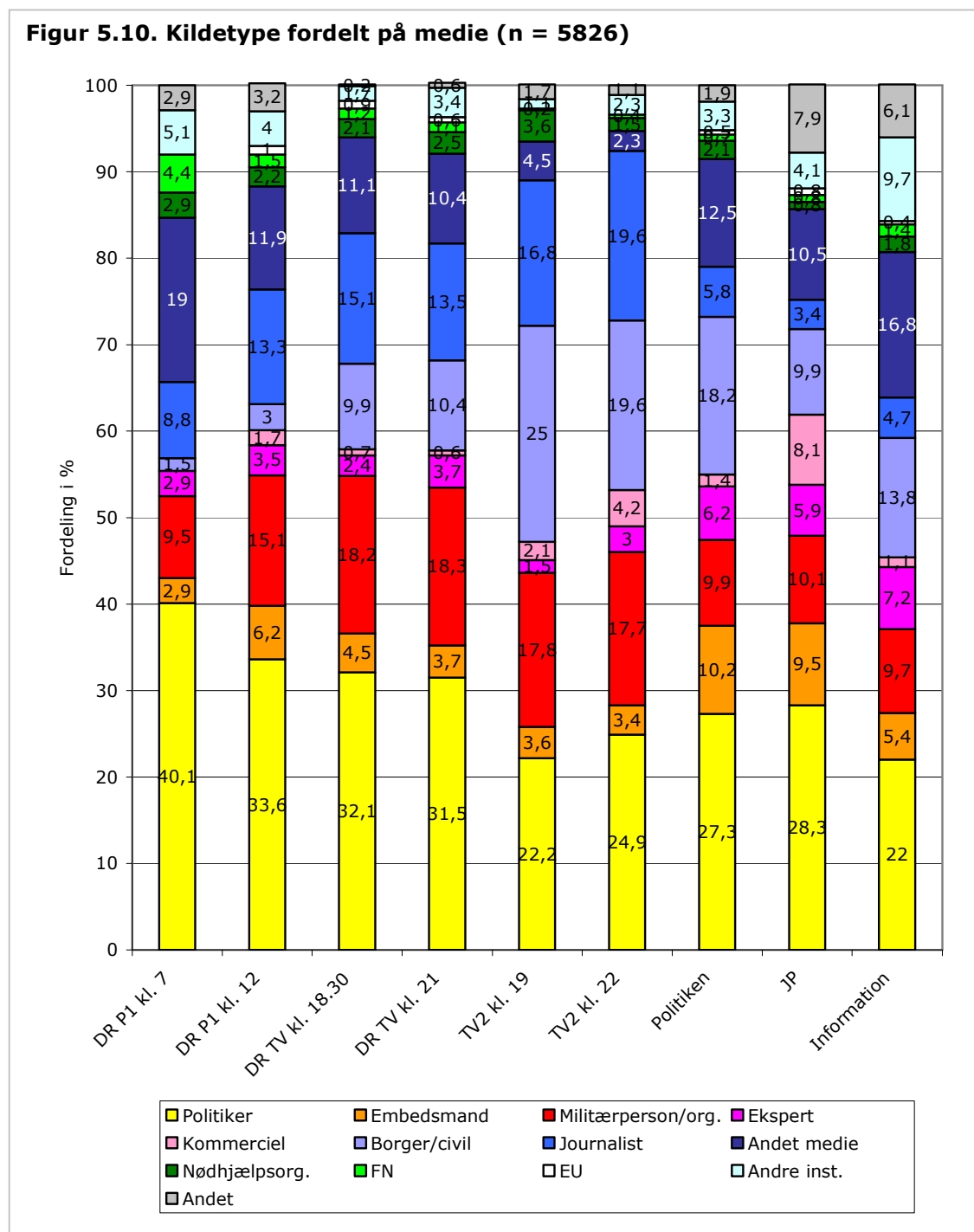
En analyse af kildebrug må først og fremmest fokusere på kildernes samfundsmæssige og/eller sociale tilhørsforhold, idet en sådan kortlægning kan give et indblik i, hvem – i form af hvilke samfundsgrupper – der kom til orde og herved fik mulighed for at påvirke mediedagsordenen. Kodeskemaet opstillede i alt 15 kildetyper, hvoraf *politikere* er den klart mest fremtrædende kategori, idet mere end hver fjerde kilde er politiker (1608 stk.) (jf. figur 5.8).

Figur 5.9. Kildetype krydset med overordnet emne (n = 5826)

Dette resultat kan bl.a. ses i lyset af, at politik, som nævnt, var det overordnede emne i knap én ud af tre historier (jf. afsnittet overordnet emne i kapitel 4). Som det fremgår af figur 5.9., er det også inden for dette emne, at de fleste politiske kilder optræder. Danmark Radio har både i deres tv- og radionyheder den højeste andel politiske kilder sammenlignet med de øvrige medier, mens TV 2's tidligere udsendelse samt Information har den laveste (jf. figur 5.10.).

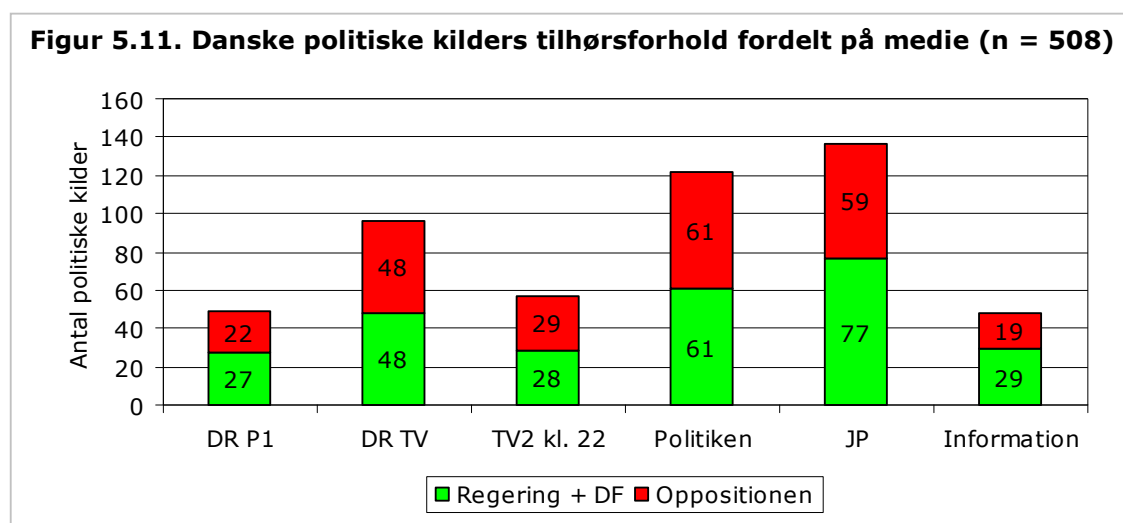
Figur 5.10. Kildetype fordelt på medie (n = 5826)

Af de 1608 politiske kilder er 508 *danske*, svarende til 8,7 procent af det samlede antal kilder og knap hver tredje af alle de politiske kilder. De politiske kilder blev desuden kodet for deres mere konkrete politiske tilhørsforhold med fokus på deres relation til enten regeringspartier eller opposition. Af de i alt 508 danske politikere repræsenterer lidt mere end halvdelen regeringen og lidt under halvdelen oppositionen, nemlig henholdsvis 269 og 239.

Medierne imellem var der ikke umiddelbart forskelle mht. hvilke politiske aktører, der kom til orde, idet alle medier repræsenterede begge parter nogenlunde ligeligt, dog med en svag tendens hos både Jyllands-Posten og Information til at prioritere regeringskilder højest (jf. figur 5.11).

Figur 5.11. Danske politiske kilders tilhørsforhold fordelt på medie (n = 508)

Disse tendenser er umiddelbart interessante i lyset af den politiske hældning, der kommer til udtryk i de respektive avisers opinionsstof (jf. kapitel 6), idet Jyllands-Posten umiddelbart afspejler en regeringsvenlig kurs på opinionssiderne i modsætning til Information. Overordnet set er der dog i et nationalt perspektiv ikke umiddelbart tendens til en skævvridning i forhold til, hvilke politiske synspunkter, der kommer til orde. Blandt de danske politiske partier er Venstre mest dominerende, ikke overraskende fordi Anders Fogh Rasmussen er en hyppigt optrædende kilde (i alt 80 gange).

I et internationalt perspektiv viser tallene til gengæld en eksplicit tendens til, at det er politiske kilder fra regeringsmagterne, der trækkes mest på, mens antallet af udenlandske oppositionspolitikere er mere begrænset.³⁶

³⁶ George Bush optræder 128 gange som kilde; Tony Blair 55 gange; Gerhard Schröder 21 gange; Jacques Chirac 29 gange, Vladimir Putin 14 gange, Saddam Hussein 43 gange, uspecificerede regeringskilder i alt 741 gange og uspecificerede oppositionskilder 69 gange.

Borgere og militærpersoner er de dernæst mest dominerende kategorier – og faktisk næsten lige store, idet begge kategorier udgør mere end én ud af ti af alle kilder i datamaterialet (jf. figur 5.8. ovenfor). Militærets fremtrædende placering bekræfter resultatet fra den tematiske analyse, hvor krigshændelser var meget dominerende, og som det fremgår af figur 5.9. optræder militære kilder, ikke overraskende, især i historier med 'militær' som overordnet emne. Militærpersonernes væsentlige rolle som kilder er dog interessant set i lyset af de begrænsede forbehold, som medierne tager i forhold til kildeinformationen som helhed, herunder altså også til informationer, som formidles af aktive parter i konflikten, ikke mindst fordi de militære kilder ikke kun anvendes som partskilder, men ofte også optræder i en ekspertrolle.

Omvendt bekræfter civilbefolkningens ligeledes væsentlige rolle som kilder tendensen til, at reaktioner og stemninger i befolkningen i både Danmark, Irak og andre geografiske kontekster samt hverdags- og samfundslivet i Irak under krigen var dominerende temaer i mediernes dækning. Igen stemmer det overens med kildernes fordelinger på historiernes overordnede emner, hvor almindelige borgere hovedsageligt optræder i historier med fokus på især kulturelle/sociale forhold, men også human interesse (jf. figur 5.9).

Det vil sige, at medierne ikke udelukkende trækker på de officielle kilder, som har mulighed for at styre eller begrænse informationsstrømmene om krigens progression set fra et strategisk og taktisk (enten politisk eller militært) synspunkt. De trækker også på den almindelige borgers holdninger og øjenvidneberetninger.

Medierne imellem er det navnlig tv-stationerne, der anvender de militære kilder, hvilken igen stemmer overens med deres tendens til at prioritere de militære handlinger tematisk (jf. temaanalysen i kapitel 4). Mht. brugen af borgere som kilder er der nogle meget markante forskelle medierne imellem. Navnlig TV 2 prioriterer denne kildegruppe højt, idet fire eller fem ud af ti kilder hos TV 2 faktisk er en repræsentant for civilbefolkningen, mens det kun gælder én ud af ti kilder i TV-Avisen og mindre end én ud af tyve kilder i Radioavisen. Også blandt aviserne er der væsentlige forskelle, idet Politiken procentvis har dobbelt så mange borgere som kilder sammenlignet med Jyllands-Posten. Disse fordelinger stemmer på visse punkter igen overens med de forskellige mediers tematiske prioriteringer, idet f.eks. samfunds- og hverdagsliv var prioriteret højt i TV 2.

De beslægtede kildegrupper *journalister/korrespondenter* og *andre medier*, herunder også nyhedsbureauer, tegner sig for til sammen 19,5% – eller godt hver femte kilde – i materialet. Det peger i retning af, at medierne i høj grad trækker på andre mediers information, ligesom de bruger egne journalister som kilder. Denne pointe understøtter den tematiske analyses resultat mht. mediernes egen betydelige rolle i krigsdækningen – altså ikke kun som tema indholdsmæssigt, men også som kilde til historierne.

I forhold til overordnet emne (jf. figur 5.9.) er det især i relation til historier med politisk fokus eller en kulturel/social primær vinkel, at journalister anvendes som kilder. I forlængelse heraf er det, ikke overraskende, især tv-stationerne, som trækker på journalister og korrespondenter som kilder i deres nyhedsdækning, hvilket skal ses i lyset af deres udprægede brug af journalistiske stand-ups, live-interviews og -reportager (jf. figur 5.10). Aviserne, men også radiomediet anvender nærmere andre mediers, herunder ikke mindst nyhedsbureauers, oplysninger som kilder.

Uvildige *eksperter* optager en mere begrænset plads som kilder, hvilket står i klar modsætning til den traditionelle nyhedsformidling, som i udpræget grad trækker på ekspertkilder (Togeby m.fl. 2001). Det bekræfter analysen af gæster i studiet på tv-stationerne, som viste, at to ud af tre gæster faktisk var fra militæret, mens kun én ud af ti repræsenterede ikke-militære eller ikke-politiske kilder. Det bekræfter således også netop de militære kilders dobbeltrolle – som både partskilder og eksperter. Det er således også de tre aviser, især Information, der har den største andel af uvildige eksperter blandt deres kilder sammenlignet med tv og radio. Emnemæssigt er det især i relation til politiske og kulturelle/socialt historier, at de uvildige eksperters viden inddrages, men i mindre grad i relation til netop de militære.

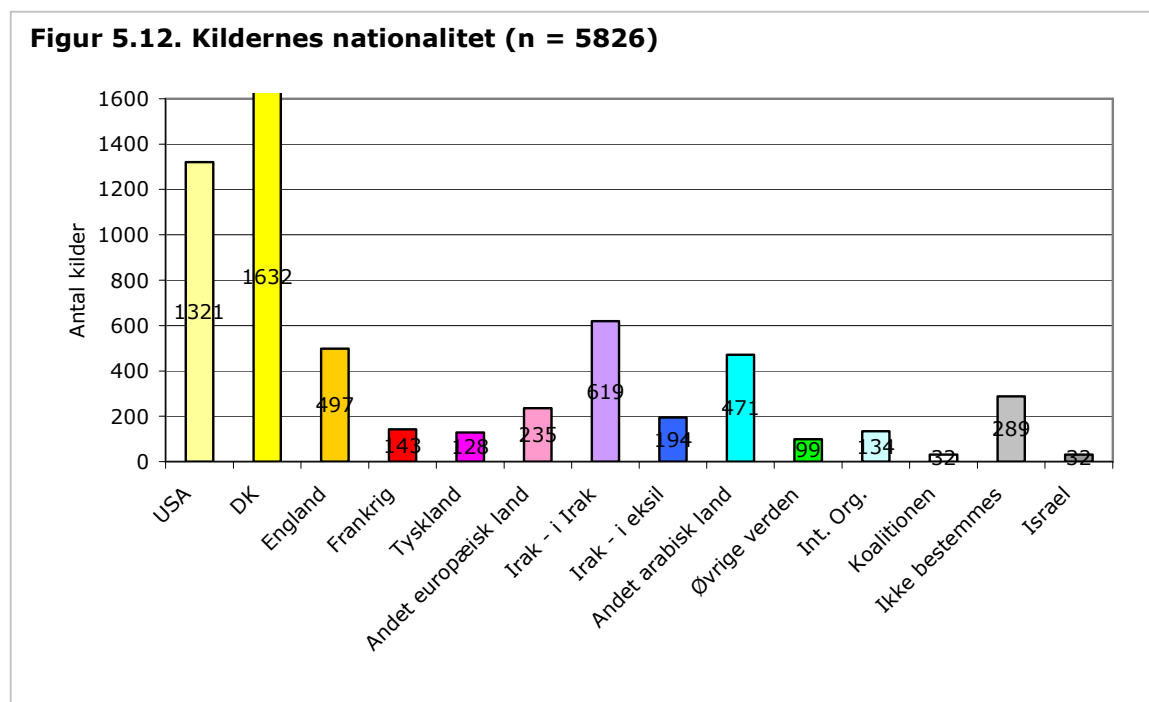
I samspil med de samlede resultater for analysen af kildetyperne peger dette i retning af, at det i forbindelse med krigsdækningen ikke var uvildige eksperter, der blev benyttet til at forklare og perspektivere begivenheder og tendenser, men nærmere partskilder med mere eller mindre klare (politiske eller militære) synspunkter for eller imod krigen.

Blandt de øvrige kildegrupper – *embedsmænd, kommercielle aktører, nødhjælpsorganisationer, FN og EU* – er de væsentligste resultater, at *embedsmænd*

udgør en minoritet i de fleste medier på nær Politiken og Jyllands-Posten, hvor knap en ud af ti kilder er embedsmænd. Andre kildetyper, ikke mindst væsentlige institutioner som *EU* og *FN* samt *nødhjælpsorganisationerne*, indtager en meget marginal rolle som kilder i alle medier. For de politiske organisationer, FN og EU, kan denne lave placering forklares med, at kilderepræsentanter herfra givet vil være kodet som 'politiker' eller 'embedsmand'. Dette forklarer dog ikke tallene for nødhjælpsorganisationerne – en kildetype, som primært bliver anvendt i militærhistorier eller historier med fokus på kulturelle/sociale forhold. De *kommercielle aktører* optræder, ikke overraskende, primært i forbindelse med historier, hvis overordnede emne er økonomi, og igen i navnlig Jyllands-Posten.

Kildernes nationalitet

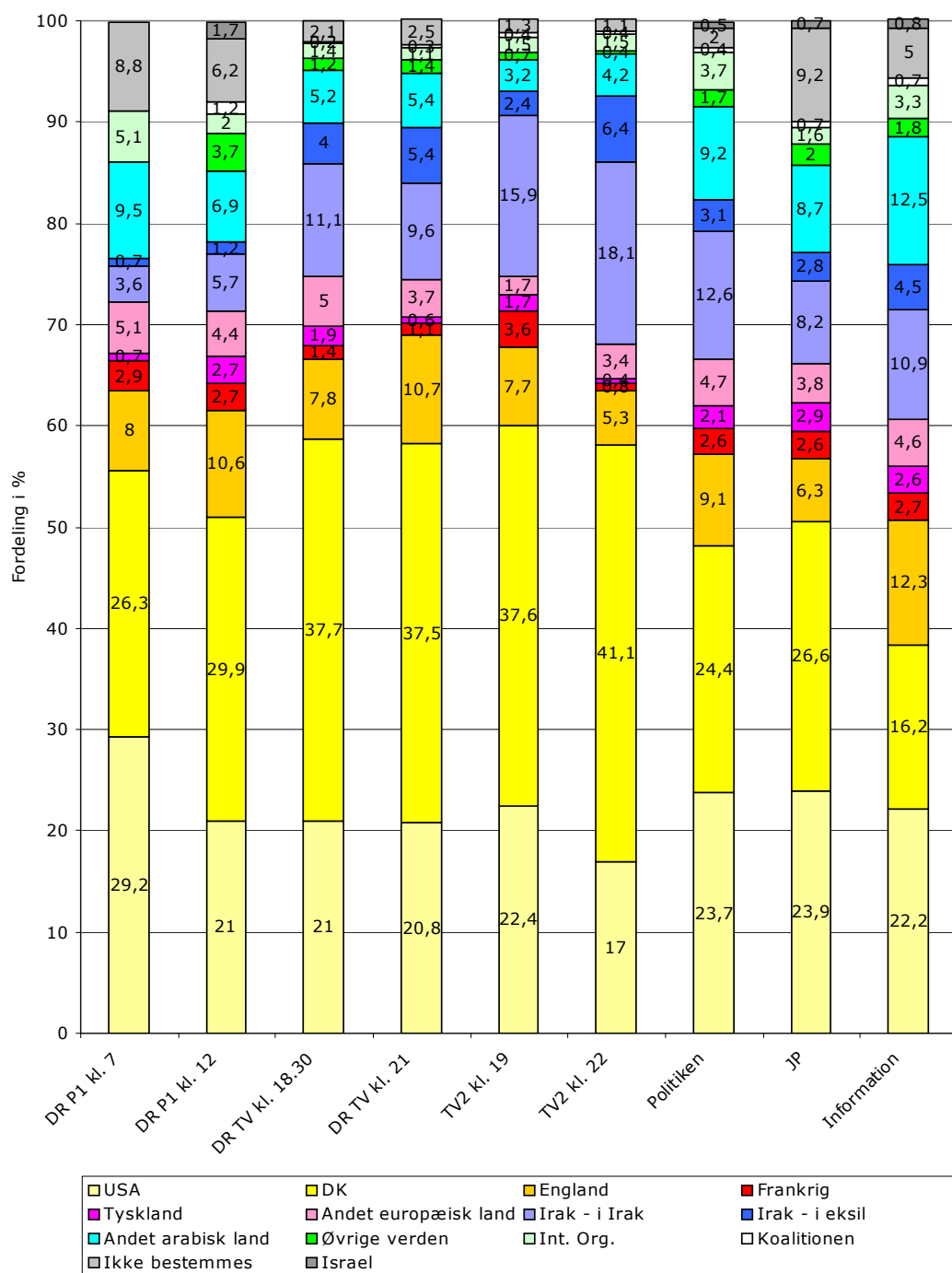
Med hensyn til kildernes nationalitet viser undersøgelsen overordnet set, at kilder fra enten *Danmark* og *USA* dominerer, idet 28% af samtlige kilder er danske, mens 22,7% er amerikanske. Den tredjestørste kildegruppe mht. nationalitet er *irakere i Irak*, som udgør 10,6% af samtlige kilder (jf. figur 5.12). Kilder fra Frankrig og Tyskland, som var direkte imod krigen, udgør tilsammen kun 4,7% af alle kilderne.

Samlet viser de geografiske fordelinger, at seks ud af ti kilder repræsenterer koalitionslandene – Danmark, USA og England (i alt 3450 kilder) – om end det

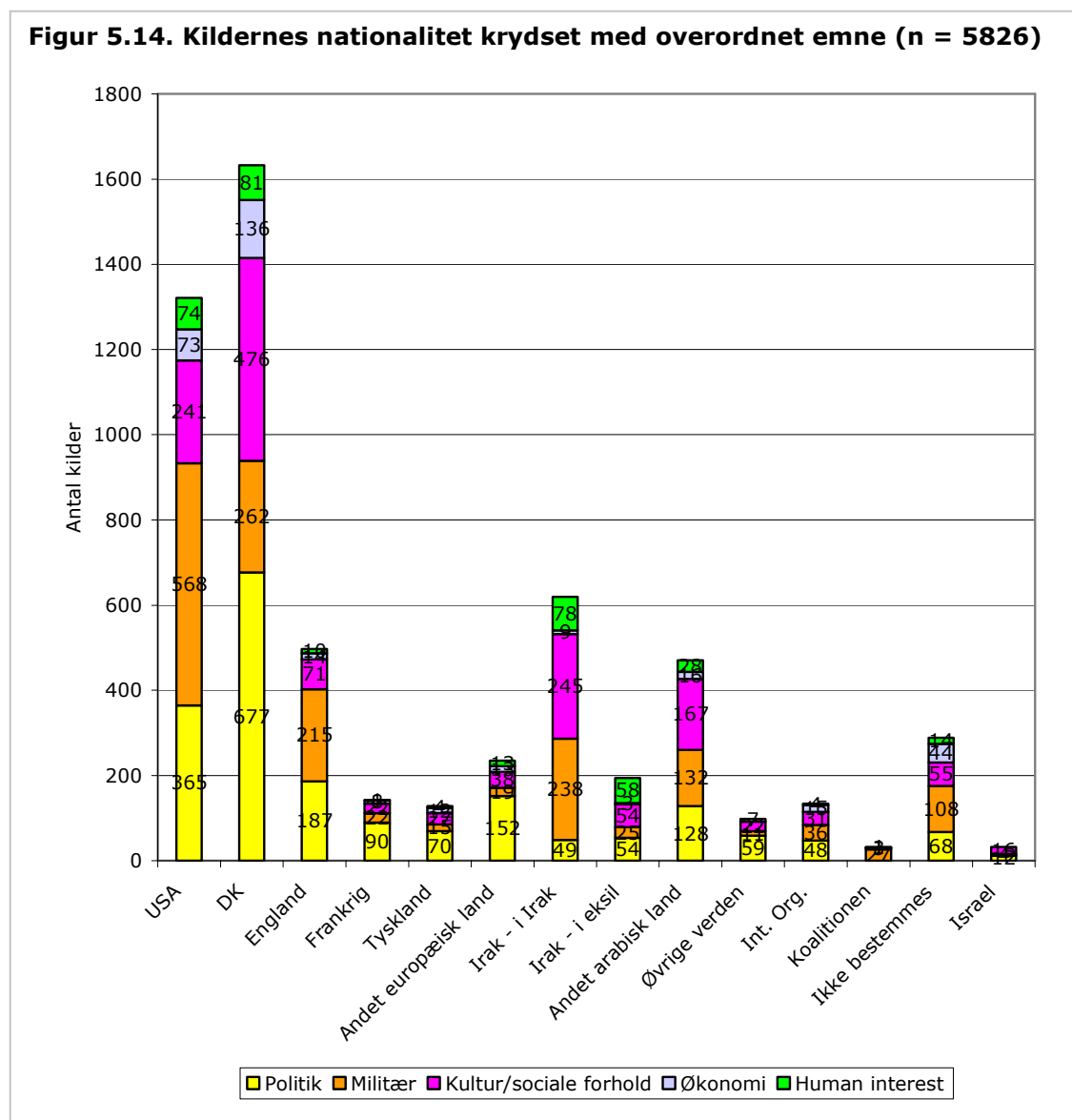
hermed ikke kan afgøres, om det er synspunkter for eller imod krigen, der dominerer blandt disse kilder fra koalitionen. For eksempel viste den tematiske analyse af de såvel politiske som de folkelige reaktioner på krigen jo, at disse historier indeholdt holdninger både for og imod krigen.

Figur 5.13. Kildernes nationalitet (i procent af antal artikler/indslag pr. medie)

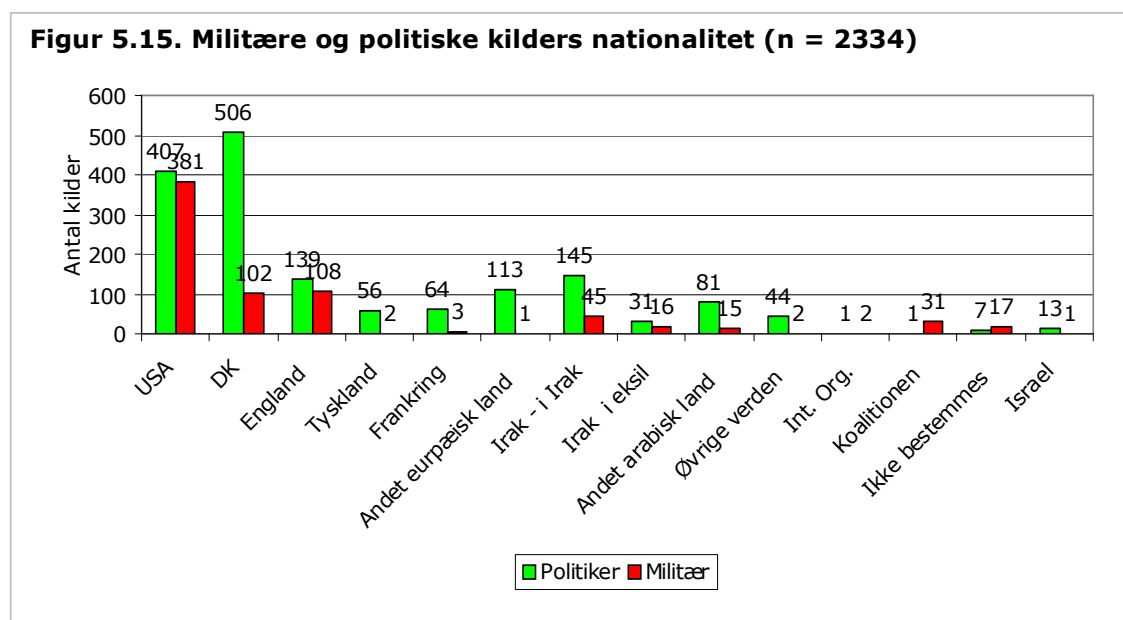
Information skiller sig i denne sammenhæng ud ved i mindst omfang at trække på koalitionsilderne, idet kun 55% af dette medies kilder repræsenterer koalitionen (jf. figur 5.13.). Til gengæld trækker Information i mere udbredt grad på kilder fra andre arabiske lande sammenlignet med de øvrige medier i analysen. Denne tendens går også igen i de øvrige aviser samt radio sammenlignet med tv-stationerne. Af andre interessante forskelle mellem medierne kan nævnes, at TV 2 trækker på irakiske kilder i mere udbredt grad end de øvrige medier. Samlet set er der medierne imellem umiddelbart en tendens til, at aviserne har lidt større variation i deres kildebrug geografisk set, idet de anvender kilder fra flere forskellige geografiske sammenhænge end tv og radio. Det kan bl.a. ses i lyset af denne medietypes i det hele taget større antal kilder.

Figur 5.14. Kildernes nationalitet krydset med overordnet emne (n = 5826)

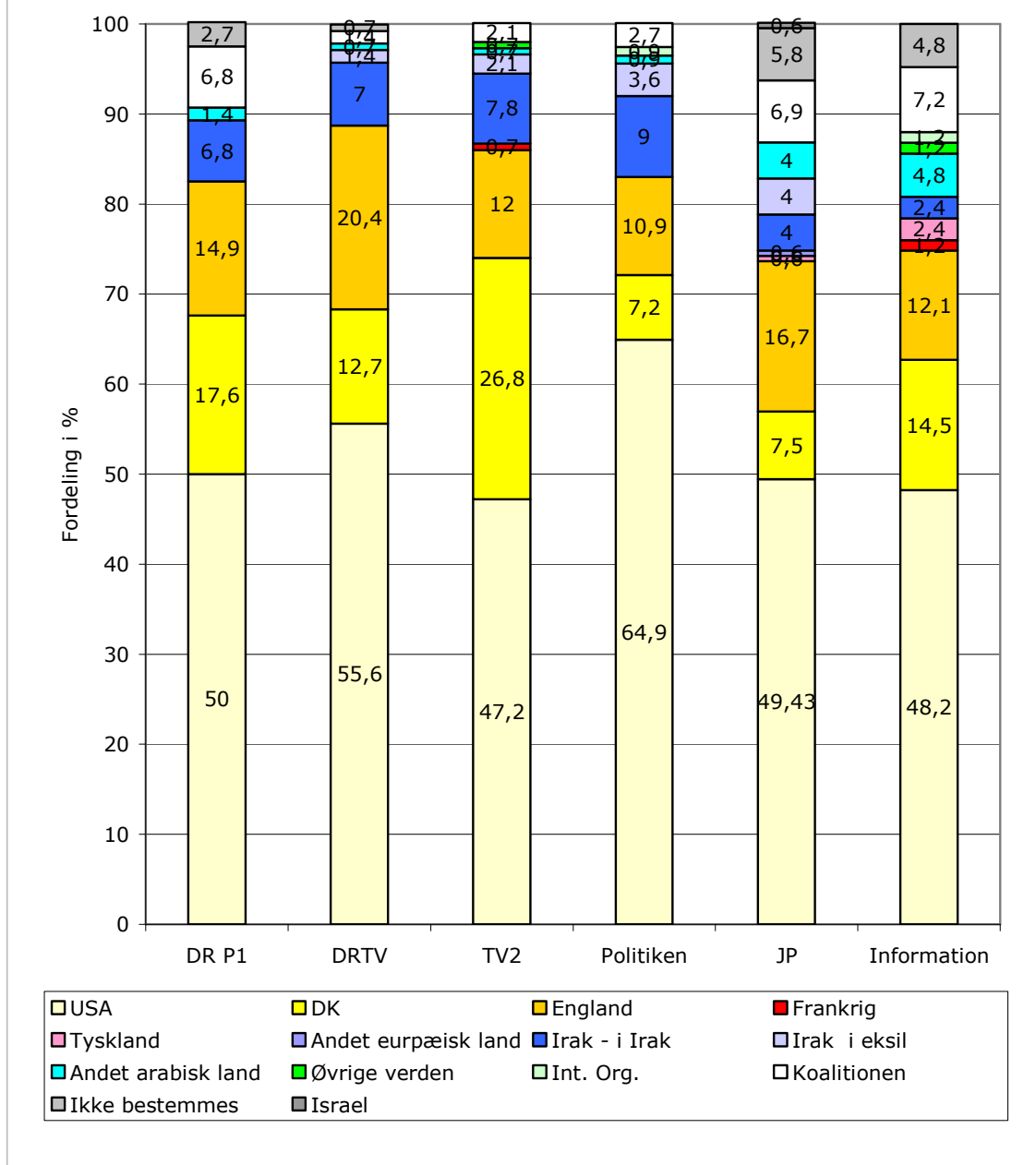
I forhold til overordnet emne viser fordelingerne, at de amerikanske kilder især udtaler sig om militære forhold, mens de danske kilder i høj grad optræder i historier med en politisk vinkel (jf. figur 5.14.). De danske kilder er desuden dominerende inden for historier med en kulturel og/eller social vinkel – et emne, som desuden perspektiveres med kilder fra irakere i Irak og kilder fra andre arabiske lande.

Fordelingerne for de henholdsvis politiske og militære kilders nationalitet viser således også en overvægt af *amerikanske militære kilder* – og i det hele taget tegner koalitionen sig for hovedparten af de militære kilder (jf. figur 5.15). Til gengæld er andelen af *irakiske militære kilder* meget begrænset – det vil sige, at den ene krigsførende parts militære repræsentanter er næsten fraværende i krigsdækningen, mens den anden hovedpart, navnlig USA, er i klart overtal.

Medierne imellem er der ikke umiddelbart signifikante forskelle mellem, hvilke landes *militære* kilder der kommer til orde (jf. figur 5.16). Alle medier prioriterer hovedsageligt militære kilder fra koalitionslandene – i mellem syv og ni ud af ti tilfælde. Det er især amerikanske militære kilder, der dominerer – stærkest hos Politiken og mindst hos Information. TV 2 prioriterer mest udtalt danske militærkilder, hvilket understøtter pointen om, at dette medie anvendte mange militærpersoner som gæster i studiet til at perspektivere, analysere og kommentere krigens gang. Der er en svag tendens til større variation i Jyllands-Posten og Information mht. de militære kilders nationalitet sammenlignet med de øvrige medier, men, som nævnt, er der ingen medier, der skiller sig markant ud på dette punkt.

Figur 5.16. De militære kilders nationalitet (i procent af medie)

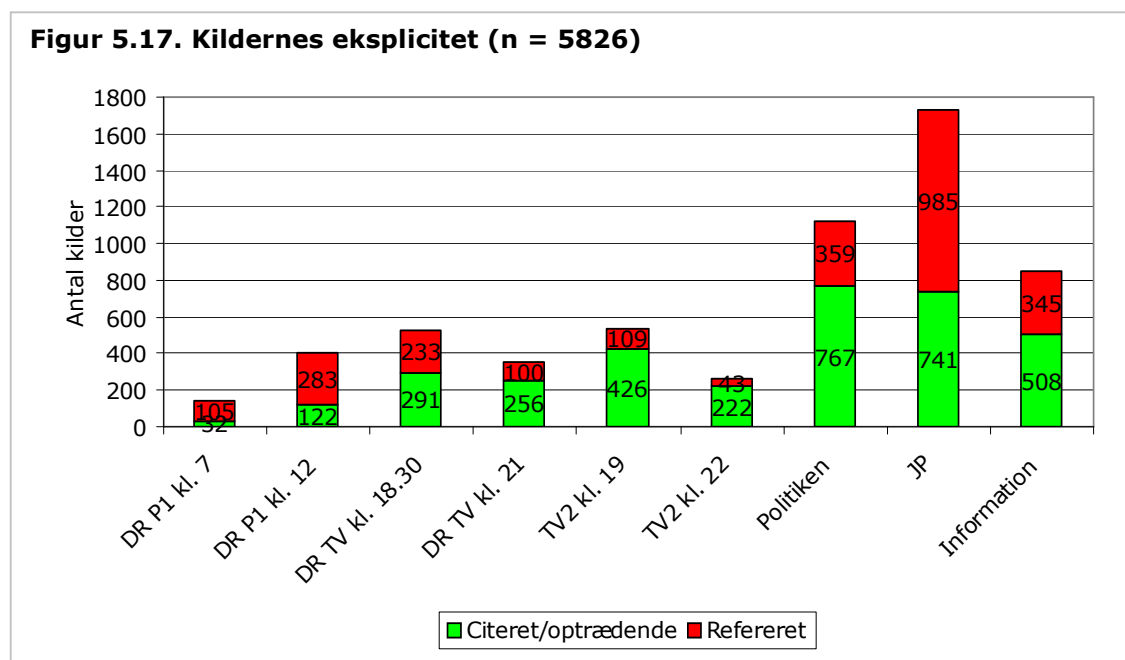

Kildernes eksPLICITET

Kildernes *eksPLICITET* henviser til, hvorvidt en kilde i aviserne er citeret eller refereret, og på tv hvorvidt kilden er optrædende eller refereret.

63,6 procent af de i alt 5826 kilder, der er kodet for i materialet, optræder i *aviserne* – heraf er lidt mere end halvdelen (2015) *citeret* og lidt under halvdelen *refereret* (1689). Selvom citatet har den største dokumentationsværdi, er det altså langt fra altid, at kildens information gengives ordret i avisernes spalter.

Aviserne imellem har Politiken og dernæst Information den største andel citerede kilder, nemlig henholdsvis 767, svarende til knap syv ud af ti kilder i Politiken, og 508, svarende til seks ud af ti kilder i Information, mens andelen i Jyllands-Posten ligger væsentlig lavere, nemlig 741, svarende til cirka fire ud af ti kilder (jf. figur 5.17.).

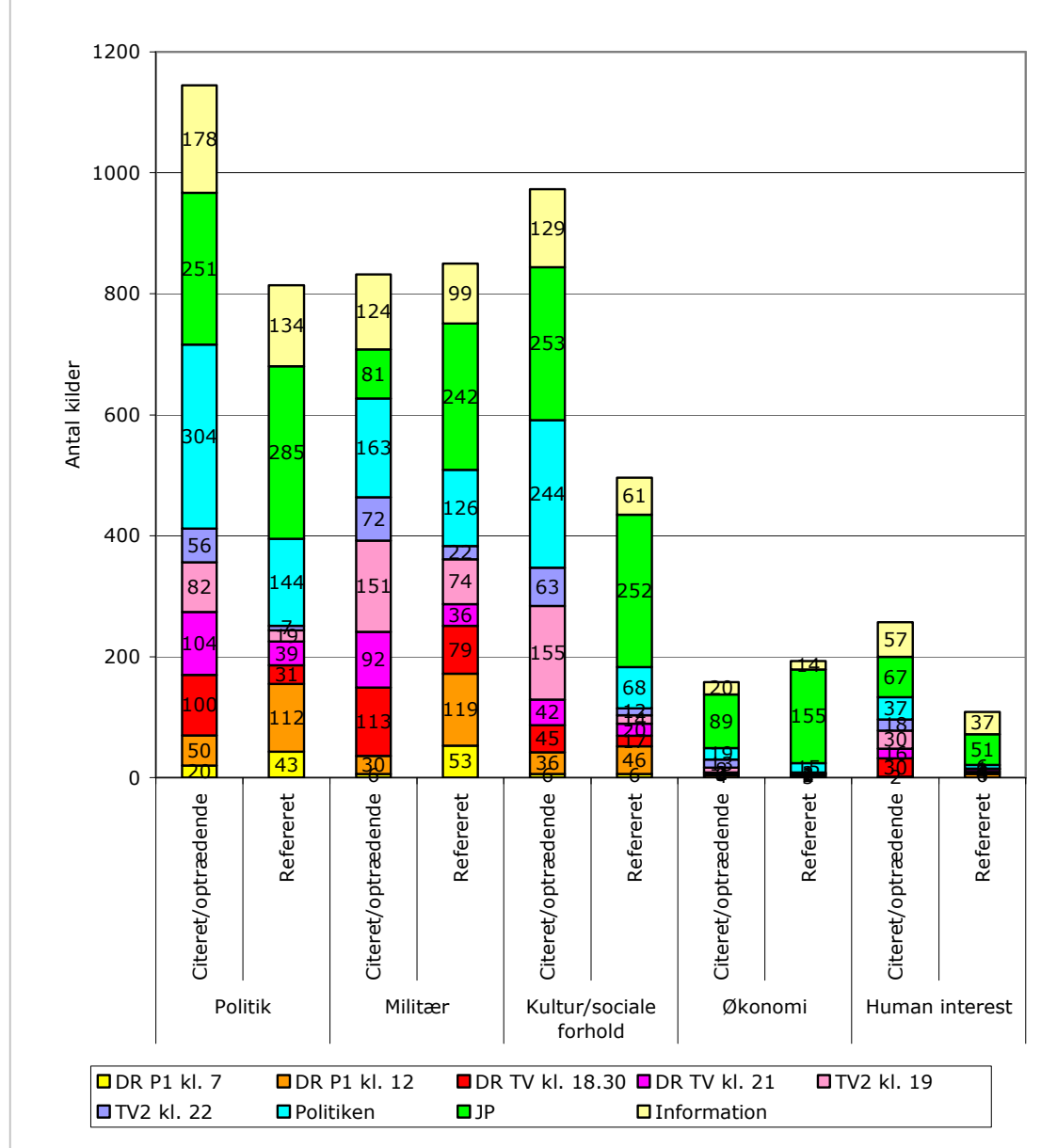

Af de kilder, som er anvendt i tv, optræder syv ud af ti med udtalelser på skærmen (1195), mens tre ud af ti refereres (485). Der er altså en større tendens til på tv at udnytte kildernes dokumentationsværdi til fulde frem for indirekte sammenlignet med aviserne. Det kan blandt andet hænge sammen tv-mediets behov for billeddækning, hvilket kilder, der udtaler sig til kameraet, kan være med til at opfylde. TV-stationerne imellem har TV 2 lidt flere optrædende kilder, nemlig i alt 648, svarende til otte ud af ti kilder, mens DR har 547 optrædende kilder, svarende til syv ud af ti. Det bekræfter, ligesom analysen af gæster i studiet, at TV 2 prioriterer brugen af kilders personlige optræden i højere grad end DR. For radiomediet ser tendensen væsentlig anderledes ud, idet knap tre ud af fire kilder (388) er refereret frem for citeret (154). Det vil sige, at radio er den medietype, som i mindst udbredt grad udnytter de optrædende kilders personlighed og dokumentationsværdi.

En sammenstilling af 'kildernes eksplicitet' med 'overordnet emner' viser, at der hos især TV 2 er en betydelig overvægt af optrædende kilder i historier med kulturelt og/eller socialt fokus (jf. figur 5.18.). Det kan bl.a. ses i lyset af mediets

tendens til i høj grad at trække på borgere og civilister som kilder i relation til denne type historier – en kildegruppe som ikke repræsenterer en samfundsmæssig og/eller institutionel autoritet og dermed automatisk tilskrives troværdighed sammenlignet med f.eks. politikere, hvorfor deres information står stærkest, når den fremsættes direkte til kameraet. I modsætning hertil har Jyllands-Posten i denne kategori også en betydelig mængde refererede kilder, samtidig med at det skal pointeres, at der også inden for det overordnede emne 'politik' er en overvægt af optrædende frem for refererede kilder.

Figur 5.18. Kildernes eksPLICITET i forhold til overordnet emne og medie (n = 5826)

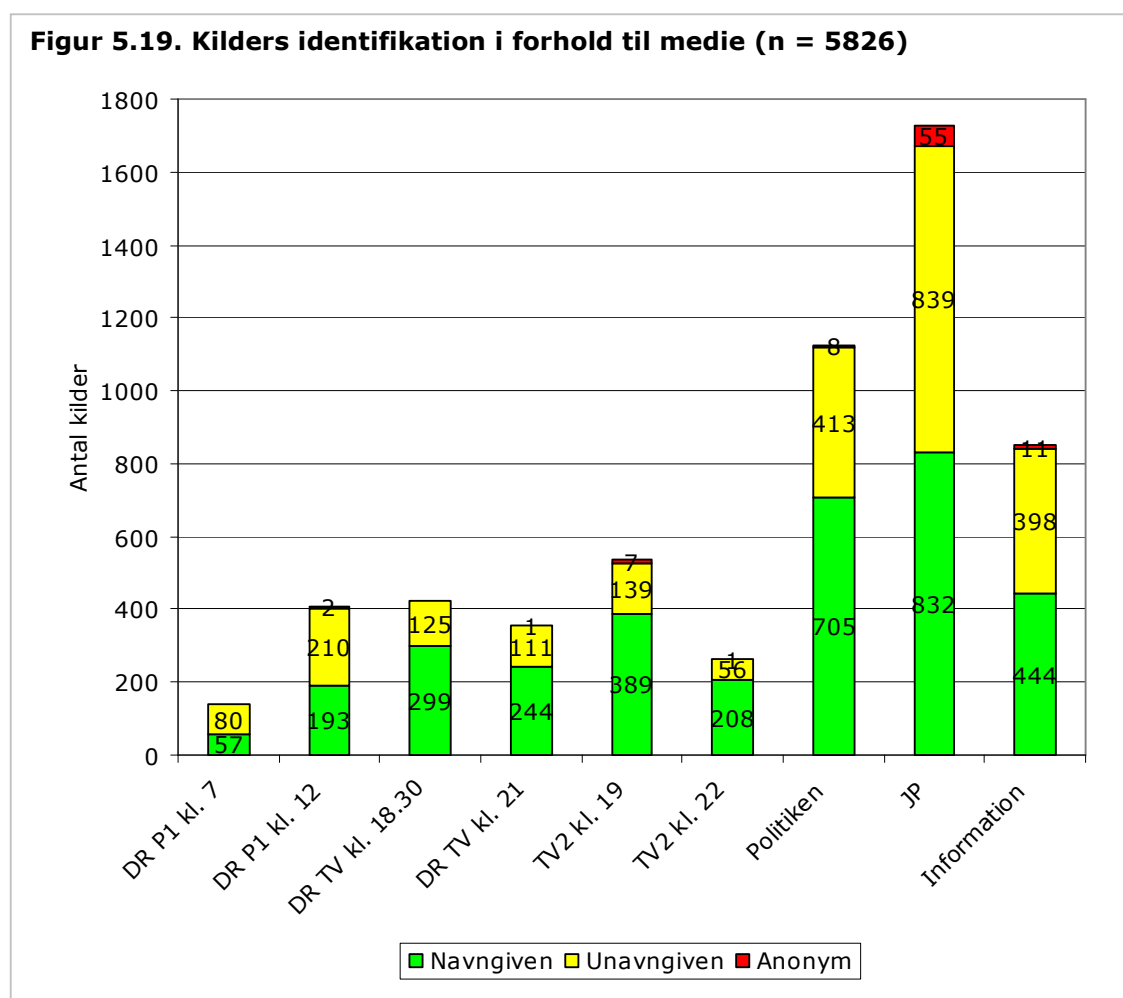

Kildernes identifikation

Analysen af kildernes *identifikation* viser, at lidt mere end halvdelen af kilderne i datamaterialet (57,8 procent) er *navngivne* kilder, mens to ud af fem (40,7 procent) er *unavngivne* og kun 1,5 procent er decideret *anonyme* kilder. Overordnet set tegner der sig dermed et billede af en kildebrug, hvor størstedelen af kilderne er navngivne og dermed i realiteten mulige for andre at udøve kildekritik på. De unavngivne kilder, som typisk vil være "Kilder i Pentagon", "Talsmænd", "Det Hvide Hus" el.lign., vil ikke være mulige for andre at efterprøve, om end man heller ikke kan kategorisere dem som anonyme, da kildeorganisationen bag kilden jo navngivnes, blot ikke den konkrete person bag kilden.

Medierne imellem har aviserne og radio den højeste andel unavngivne kilder, navnlig Jyllands-Posten og begge radioaviser, som faktisk har flere unavngivne end navngivne (jf. figur 5.19.).

Jyllands-Posten og radionyhederne benytter sig således ikke kun af mange refererede kilder, men altså også af mange kilder, hvis specifikke identitet er svær at fastlægge – faktorer som principielt begge er med til at svække kildeinformationens troværdighed. Der er naturligvis her en sammenhæng mellem tv-nyhedsudsendelsernes udprægede brug af såvel citerede som navngivne kilder, idet personer, der udtaler sig til kameraet, oftest også vil blive identificeret med navn.

En nærmere analyse af kildernes identifikation relateret til kategorien 'overordnet emne' viser, at historier med politisk indhold har en høj andel af navngivne kilder, mens der i historier med militært fokus faktisk anvendes flere unavngivne kilder end navngivne – således optræder 35,5% af samtlige unavngivne kilder inden for dette emne (jf. figur 5.20.). Det er således især i relation til militære informationer, at medierne beror på kilder, som kan være svære at identificere og drage til ansvar siden hen. Navnlig hos Jyllands-Posten og Information er andelen af unavngivne kilder i relation til historier med militært fokus betydeligt højere end andelen af navngivne kilder – ligesom det også var tilfældet mht., om kilderne i relation til militærhistorier blev citeret eller refereret (jf. ovenfor).

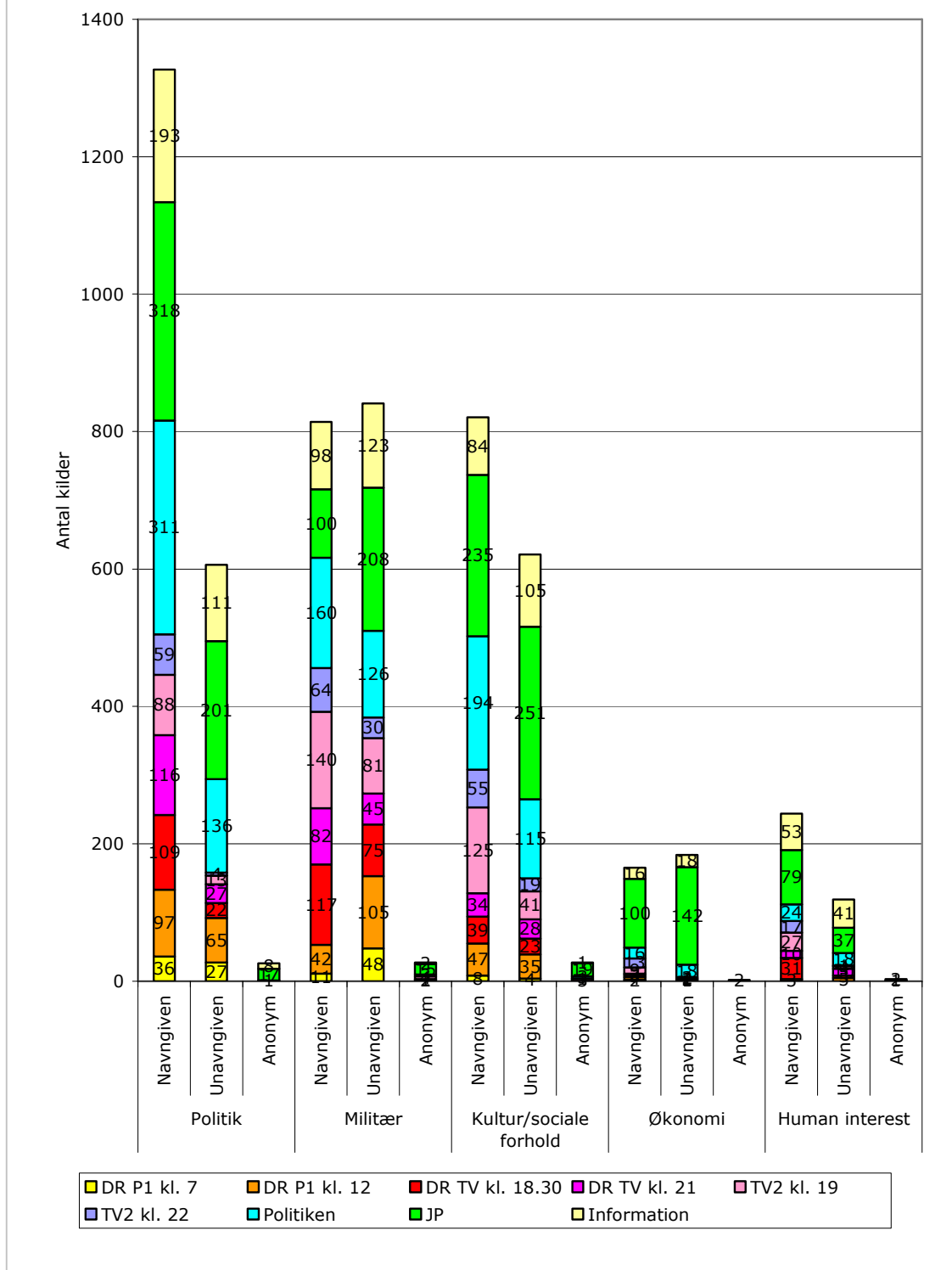
Opsummering om kilderne

Samlet set viser analysen af mediernes brug af kilder i dækningen af krigen:

- *At politikere dominerer som kilder.*
- *At borgere og militærpersoner dernæst anvendes ofte og nogenlunde lige meget som kilder.*
- *At medierne i høj grad anvender andre medier og egne journalister som kilder.*
- *At i modsætning til de politiske og militære partskilder har uvildige eksperter en begrænset rolle som kilde i krigsdækningen.*
- *At knap to ud af tre kilder er fra koalitionslandene – Danmark, England, USA og eksilirakere.*
- *At franskmænd og tyskere udgør mindre end hver 20. kilde.*
- *At tv har flere både citerede og navngivne kilder end aviserne – faktorer, som begge er med til at indkredse kilden, fremme muligheden for kildekritik og dermed styrke kildeinformationens troværdighed.*
- *At det især er i relation til historier med militært fokus, at refererede og unavngivne kilder er fremtrædende – på trods af at netop militærhistorier*

kan være præget af partiskhed og unøjagtigheder i informationsstrømmene (fx mht. succesfulde/mislykkede fremrykninger, militære handlinger mv.).

Figur 5.20. Kildernes identifikation i forhold til overordnet emne (n = 5826)

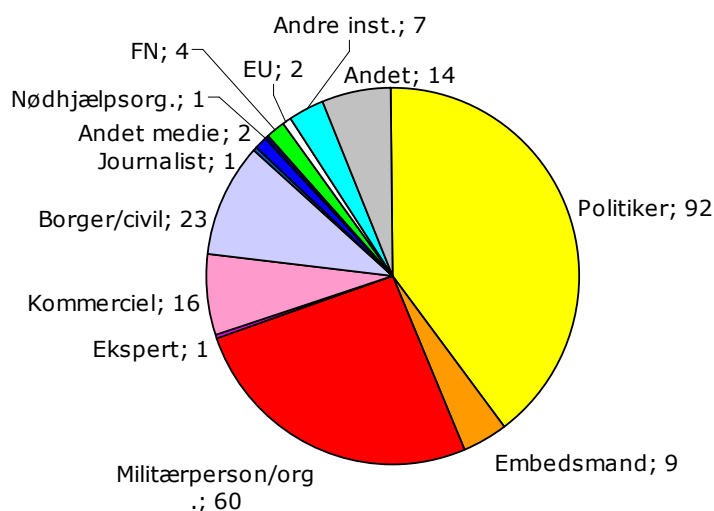

Aktører

Foruden kilderne blev datamaterialet kodet for en restkategori af personer, som havde en central rolle i en histories indhold, men uden at fungere som kilde til historien. Denne restkategori blev benævnt 'aktører'. Datamaterialet tæller i alt 232 sådanne aktører, hvoraf syv ud af ti (164) optræder i aviserne og resten i de elektroniske medier (68). To ud af tre aktører er navngivne (149), mens kun 3 er anonyme og den sidste tredjedel unavngivne (80).

I lyset af kategoriens definition er det ikke overraskende, at hovedparten af aktørerne er politikere eller militærpersoner (henholdsvis 39,6% og 25,9%). Til gengæld er antallet af medierelaterede aktører (i form af journalister, korrespondenter eller andre medier) meget begrænset – ikke mindst sammenlignet med kildeanalysen – hvilket naturligvis skal ses i lyset af, at disse grupper typiske ikke er direkte involveret i krigsforløbet, men nærmere rapporterer om eller analyserer dette. Samme forklaring gælder for de uvildige eksperter (jf. figur 5.21).

Figur 5.21. Aktører fordelt på type (n = 232)

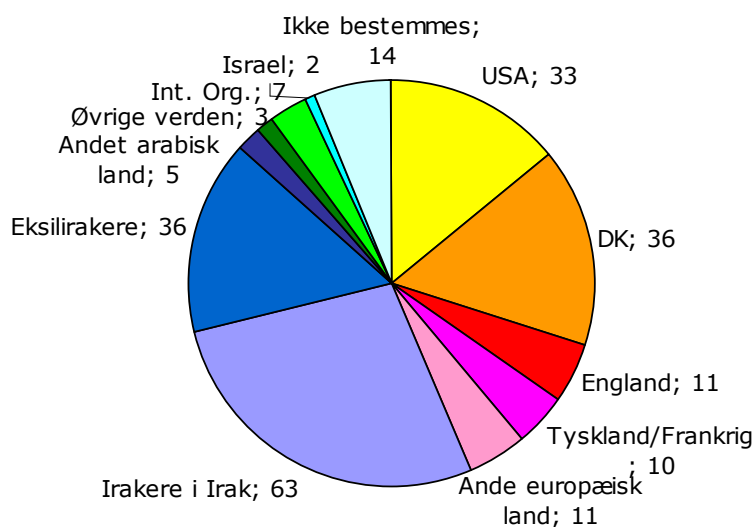

Blandt de politiske aktører optræder Saddam Hussein hyppigst, hvilket naturligvis skyldes, at han var en væsentlig person under krigen, og at jagten på ham, som nævnt var et betydeligt tema – men at hans tilholdssted netop var ukendt for hans modstandere og for offentligheden. Det peger i retning af, at Saddam

indtog en rolle som et ikon for krigen, som man *talte om*, men som i mindre grad *selv* kom til orde som kilde eller politisk modspiller.³⁷

Fordelingerne for nationalitet viser således også, at aktørerne navnlig kommer fra Irak (jf. figur 5.22). Dette resultat bekræfter Saddam Husseins placering som en væsentlig aktør, men kan også forklares med, at flere historier – under overskrifter som *”Berygtet fætter til Saddam dræbt”* (Information den 8. april 2003) og *”Saddams Halvbror fanget”* (Politiken den 14. april 2003) – omhandlede jagten på Saddams allierede, som ligeledes levede i skjul. Endelig kom flere aktører også fra Danmark og USA, ligesom det var tilfældet for fordelingerne for kilderne mht. nationalitet.

Figur 5.22. Aktørernes nationalitet (n = 232)

Samlet kan man altså konstatere, at 'aktører' ikke er meget fremtrædende i datamaterialet og dernæst, at fordelingerne for denne gruppe på visse punkter reflekterer flere af resultaterne fra kildeanalysen, idet:

- *Politikere og militærfolk er de hyppigste aktørtyper.*
- *Aktørerne kommer typisk fra enten Danmark, USA eller Irak.*

³⁷ Blandt de politiske aktører optræder Anders Fogh Rasmussen 2 gange; Per Stig Møller 1 gang; George Bush 9 gange; Tony Blair 6 gange; Vladimir Putin 2 gange; Jacques Chirac 2 gange; Gerhard Schröder 3 gange; Saddam Hussein 27 gange; uspecificerede regeringsaktører 34 gange; og uspecificerede aktører 5 gange.

Kapitel 7: Konklusion

I dette kapitel vil vi drage en række konklusioner vedrørende mediernes dækning af invasionen af Irak i marts-april 2003. Først gives der en punktvis sammenfatning af nogle af de mere faktuelle kendetegn ved mediedækningen dels på tværs af medierne og dels i forhold til medietyper. Dernæst gives en karakteristik af den overordnede vinkling af krigen, dvs. hvilke overordnede fortolkningspakker (jf. kapitel 1) medierne tilbød publikum til forståelse af krigshandlingerne, de stridende parters argumenter og motiver og krigens konsekvenser. Endelig vil vi kort diskutere mediedækningen set i forhold til mediernes demokratiske funktion i samfundet samt skitsere relevante spørgsmål til videre forskning i danske mediers dækning af krigen i Irak og andre konfliktområder.

Analysen af mediernes dækning af invasionen af Irak peger på følgende kendetegn som generelle træk:

- På tværs af medietyper lå krigen øverst på dagsordenen, og denne høje prioritering indikerer, at medierne betragtede krigen som godt stof ud fra såvel et samfundsmæssigt som et kommercielt synspunkt. Som konsekvens brugte alle medier betydelige ressourcer på formidlingen af krigen.
- Politikere dominerede samlet set kildegrupperne, og de blev brugt til at belyse både politiske, militære og kulturelle/socialt forhold. Det var især danske, amerikanske og engelske politikere, som blev inddraget, men også irakiske politikere blev anvendt, om end i markant mindre omfang. Ser man på anvendelsen af de danske politikere som kilder, er det kendetegnende for alle nyhedsmedier, at de har en nogenlunde ligelig anvendelse af henholdsvis regerings- og oppositionspolitikere.
- De militære kilder blev hyppigt anvendt af alle medier, men mest af radio og tv. De anvendte militære kilder var først og fremmest koalitionen officerer og soldater (fra især Danmark, USA og England); irakiske militærkilder blev også anvendt i et vist omfang, men slet ikke i samme størrelsesorden som koalitionen militærpersonnel. Størstedelen af gæsterne i tv/radio var militære eksperter, mens kun en mindre andel var politikere eller uvildige eksperter. Dette kan betegnes som potentielt problematisk, da de militære

eksperter, i kraft af Danmarks deltagelse i krigen, må betragtes som partskilder.

- Medierne anvendte i høj grad andre medier som kilder, mens TV også i høj grad brugte egne journalister/korrespondenter som kilder. I modsætning til de politiske og militære partskilder havde uvildige eksperter en begrænset rolle i krigsdækningen, hvilket er i modsætning til den fremtrædende rolle, som ekspertkilder, ifølge Magtudredningen, ellers normalt spiller i medierne.
- Tv havde flere både citerede og navngivne kilder end aviserne – faktorer, som begge er med til at indkredse kilden, fremme muligheden for kildekritik og dermed styrke kildeinformationens troværdighed. Samlet set er det især i relation til historier med militært fokus, at refererede og unavngivne kilder er fremtrædende – på trods af at netop militærhistorier kan være præget af partiskhed og unøjagtigheder i informationsstrømmene.
- Overordnet set beskæftigede medierne sig med krigen ud fra det klassiske fokus på militære eller politiske vinkler. Aviserne lagde mest vægt på de politiske vinkler, mens denne vinkel i mindre omfang prægede TV, ikke mindst TV 2. Alle medier dækkede endvidere, i skiftende omfang, krigen ud fra mere bløde synsvinkler, hvor krigens sociale og kulturelle konsekvenser stod i centrum.
- Krigen blev dækket fra en lang række forskellige lande på tværs af medietyper. TV dækkede oftest krigen fra Irak, mens Jyllands-Posten dækkede en betydelig del af krigen fra USA. Trods markante holdninger til krigen dækkedes hverken Tyskland eller Frankrig systematisk i medierne, hverken for sig selv eller som en del af EU. Samlet set dækkedes krigen således hovedsageligt fra Danmark, USA eller Irak.
- De trykte aviser spillede tillige en eksplicit rolle i opinionsdannelsen omkring krigen med ganske entydige partsroller. På lederplads argumenterede Jyllands-Posten entydigt for invasionens nødvendighed og nytten af dansk deltagelse i krigen, hvorimod Information meget markant tog afstand fra krigen og dansk deltagelse på lederplads. Politiken var også kritiker af krigen og dansk deltagelse, men knapt så markant som Information.

- Hvad angår det øvrige opinionsstof, er det interessant, at den overordnede opinionsmæssige tendens, der kom til orde på lederplads, afspejledes i den generelle holdning i kronikker, læserbreve m.m. i de enkelte aviser. Det tyder på, at der fra redaktionel side er sket en bevidst prioritering af indlæg, der kunne understøtte den pågældende avis' holdning. Det er endvidere interessant, at den erklærede holdning på lederplads afspejledes på avisernes forsider, sådan at valg af forsideartikler, overskrifter, illustrationer, henvisninger m.m. samlet støttede en henholdsvis opbyggende eller kritisk holdning til krigen. 'News' var således ikke klart adskilt fra 'views'.

Fortolkningspakker

Ud over at give en detaljeret bestemmelse af, hvilke emner, temaer og kilder der kom til at dominere krigsdækningen (dagsordenssætningens første niveau), var det hensigten at belyse, hvordan krigen blev vinklet og rammesat (dagsordenssætningens andet niveau) eller sagt på en anden måde: hvilke fortolkningspakker tilbød medierne til forståelse af krigshandlingerne? Hvad angår dette andet niveau, peger analysen på, at nyhedsformidlingen på et overordnet niveau var domineret af tre gennemgående fortolkningspakker. Disse kan kort sammenfattes til at være følgende:

Amerikas krig – medierne fortæller især om krigen som et militært felttog, en lang serie af militære angreb – og især som en amerikansk/britisk krig, hvor danske soldaters regulære krigshandlinger er mere eller mindre fraværende. Det er de irakiske militære reaktioner ikke helt, men de optager forholdsmæssigt betydelig mindre plads end koalitionsens handlinger. I dette tema lægges vægten på fakta, som de tager sig ud set fra det militære perspektiv, herunder den journalistiske gennemgang af taktik og strategi, beskrivelser af de enkelte slag, krigshandlinger, militært udstyr m.m. Dette dækkes fortrinsvis gennem anvendelse af militære og i særdeleshed mange danske og amerikanske militære kilder. Da krigen først er en realitet, befinder dækningen sig fortrinsvis inden for sfæren for konsensus, idet det nu handler om at få den overstået, hvorved invasionens logik eller begrundelser ikke længere er genstand for større diskussion.

Politikernes dagsorden og folkets synspunkter dækkes også i høj grad af medierne. Især den danske folkeopinion, herunder modstanden mod krigen dækkes – også mere end den internationale politiske stemning. I dækningen af de danske demonstrationer politiserer Jyllands-Posten og Information demonstrationerne i højere grad end Politiken, der søger en mere neutral dækning. Den politiske splittelse såvel i Danmark som internationalt er ikke fraværende, men den legitime uenighed modtager heller ikke nogen særskilt omfattende dækning. Dette ses især i forhold til dækningen af den franske og tyske modstand over for krigen såvel politisk som folkeligt, som er begrænset i den undersøgte periode. Både den politiske og offentlige diskussion har en tendens til at forstumme, når koalitionsens krigshandlinger for alvor går i gang.

Hverdagsliv i krigens skygge. Alle nyhedsmedier har en betydelig tematisering af hverdagslivet blandt civile under krigen. Det sker både umiddelbart forud for invasionen, under koalitionsens fremrykning, under indtagelsen af Bagdad og ved Saddam Husseins fald. Her gives sociale og psykologiske stemningsrapporter af især irakeres oplevelse af krigen (frygten for krigen, holdninger for og imod i takt med fremrykningen) og dens konsekvenser for dagligdag, arbejde, familieliv m.m. Der er tillige flere forsøg på at give denne skildring af krigen på hverdagslivsniveau en dansk vinkel ved at interviewe familiemedlemmer i Danmark om deres pårørendes uvisse skæbne. Når det drejer sig om krigshandlingernes direkte konsekvenser, hører vi mere om manglen på vand, medicin og nødhjælp end om krigens ofre i form af døde og sårede, på trods af at netop tabet af menneskeliv – civile som militære - er krigens mest håndgribelige og uundgåelige konsekvens.

Ud over disse tre overordnede fortolkningspakker til at belyse krigen, bidrog medierne tillige med en forståelsesramme, der handlede om dem selv. Mediernes dækning af krigen udgjorde en slags metatema i både de elektroniske og trykte nyhedsmedier, i og med at der kontinuerligt blev rapporteret om misbrug af medier til propagandaformål, journalisters udsathed under krigen, arabiske nyhedsmediers (f.eks. Al Jazeera) anderledes rapportering m.m. Medierne bidrog således til at skabe en slags selvrefleksivitet omkring forholdet mellem krig, propaganda og medier. Samtidig må det imidlertid nævnes, at dette metatema ikke gik hånd i hånd med et meget eksplicit og kontinuerlig forbehold over for de

bragte oplysninger. Ej heller førte det til en problematisering af den hyppige anvendelse af militære partskilder som eksperter eller af journalisters rolle som fortolkere af krigen i især radio og tv.

Endelig skal der peges på nogle temaer, som man kunne have forventet ville spille en vigtig rolle i nyhedsdækningen, men som snarere glimrede ved deres fravær. Spørgsmålet om krigens *sårede og døde* blev ikke noget fremtrædende nyhedstema. Selvom de militære krigshandlinger er i fokus gennem hele perioden, er de mest direkte virkninger af disse fraværende i mediernes krigsdækning. Det er således bemærkelsesværdigt, at selvom Information gjorde meget ud af at fremhæve på opinionsplads, at en sådan krig ville være blodig og kræve ofre, fik man heller ikke her en nyhedsdækning, hvor dette tema dominerede. I stedet dækkede medierne krigens følger ved at fokusere på hverdagslivet i krigens skygge. Dette blev en slags stedfortrædende tema for en skildring af krigshandlingernes umiddelbare ofre i form af døde og sårede.

Nogle andre nedprioriterede temaer angår det irakiske styres masseødelæggelsesvåben og forbindelse til terrorismen. Selvom begge spørgsmål indgik i koalitionens begrundelse for at gå i krig, blev ingen af dem et centralt emne, hverken ved at der blev fokuseret på det irakiske styres eventuelle brug af masseødelæggelsesvåben, eller ved at jagten på masseødelæggelsesvåben eller andre terroristforbindelser kom i fokus. Der blev bragt enkelte nyhedshistorier om, at der (muligvis) var fundet masseødelæggelsesvåben, og enkelte artikler stillede spørgsmålstegn ved, om truslen overhovedet var reel, men det var netop enkeltstående historier. Ved erobringen af Bagdad opstod en slags stedfortrædende forsvindingshistorie, hvor man i stedet for at få fortalt jagten på masseødelæggelsesvåben fik fortalt om jagten på den nu forsvundne Saddam Hussein.

Forskelle mellem de enkelte medier

Omend krigsdækningen havde nogle fællestræk på tværs af medier, kan man også pege på nogle kendetegn, hvormed de enkelte medier skilte sig ud fra hinanden:

- Kortere indslag dominerede i tv og radio, ikke mindst i den tidlige radioavis og de sene TV 2 Nyhederne. Morgenaviserne havde derimod den største andel af længere enheder, mens TV havde det største fokus på nyheder. Sam-

let set trækker aviserne på en bredere række af genrer end TV, herunder ikke mindst baggrundsstoffet. Man kan således i dækningen af krigen iagttage den klassiske arbejdsdeling mellem de elektroniske og trykte medier, hvor radio og tv udmærker sig ved en kort og nyhedsorienteret journalistik ofte understøttet af live-formen, og den trykte presse leverer mere baggrund og i det hele taget et mere stofrigt og sammensat journalistisk materiale.

- Jyllands-Posten udmærkede sig ved at bidrage med en økonomisk vinkel på krigen, herunder om udviklingen på aktiemarkeder og påvirkningen af oliepriser m.m. Den økonomiske vinkel på krigen afspejler, at Jyllands-Posten generelt har en større journalistisk dækning af økonomi. Iraks egen økonomi blev dog ikke genstand for større dækning i nogen af medierne. Jyllands-Posten havde en vis tendens til at favorisere danske politikere fra regering og Dansk Folkeparti, men avisen har ikke en tendens til at bruge koalitionsens militære kilder i større udstrækning end de øvrige aviser. Endelig var Jyllands-Posten det nyhedsmedie, der anvendte flest kilder per historie.
- TV 2 Nyhederne udmærkede sig ved at satse på at dække den hverdagslige og sociale side af krigen, hvorimod man ikke viede den politiske dimension større opmærksomhed. Som sådan var dækningen i tråd med TV 2's generelle prioritering af nærhedsdimensionen i nyhedsformidlingen i tråd med de redaktionelle principper om 'det omvendte OBS' og 'Mere af verden'-brandingen af TV 2 Nyhederne. TV 2 gjorde tillige en del ud af at have flere militære eksperter i studiet til løbende at kommentere krigens udvikling; herved fik man også en 'nær' vinkel på krigshandlinger, idet danske militærfolk fortalte om krigen hjemme fra TV 2's studier. TV 2 Nyhederne havde gennemgående kortere indslag om krigen (sammenlignet med DR's TV-Avisen), hvilket på den ene side kan give et dynamisk præg, og på den anden side giver mindre plads til information og baggrund.
- DR havde et betydeligt fokus på de militære begivenheder og politiske aspekter af krigen; det gælder i særdeleshed i den tidlige og korte radioavis, hvor det militære aspekt var hovedemnet i halvdelen af indslagene, og politik stod for en trediedel. I den længere middagsradioavis blev der mere plads til politiske, kulturelle og sociale vinkler på krigen. I TV-Avisen var der

også fokus på de politiske og militære aspekter, men her kunne man tillige bidrage med human interest-vinkler på krigen. Der er ikke tendens til, at DR har favoriseret kilder, der var kritiske over krigen. I TV-Avisen var der en balance i anvendelsen af danske politikere fra henholdsvis regering og opposition; i radioavisen var der en mindre overvægt af regeringskilder. Når det gælder anvendelsen af militære kilder, lå DR i toppen, hvad angår brug af koalitions militærfolk (i særdeleshed danske, amerikanske og britiske soldater og officerer).

- Dagbladet Information udmærker sig ved at dække krigen i andre genrer end for de øvrige nyhedsmediers vedkommende. Hvor andre først og fremmest prioriterer nyhedsformidlingen i form af egentlige nyhedsartikler, giver Information mere plads til baggrund og dækker så fortrinsvis det nyhedsmæssige i notits/telegramstoffet. Dertil kommer, at Information giver meget plads til opinionsstof, både i form af lederstof og læserbreve. Generelt gælder, at Information i dækningen af krigen demonstrerer, at det også er en opinionsavis, hvor man meget klart og vedholdende tager stilling i forhold til krigen. Dette fører dog ikke til, at man i nyhedsstoffet alene hører kritiske kilder; avisen har således en hyppig brug kilder blandt danske politikere med tilknytning til regeringen og Dansk Folkeparti.
- Politiken hældede opinionsmæssigt til samme side som Information (om end ikke i samme grad), men når det gælder de journalistiske prioriteringer i forhold til genrer m.m., mindede avisen mere om Jyllands-Postens dækning. Politiken gav en betydelig dækning af kulturelle og sociale forhold i Irak, hvor man brugte civile borgere som kilder. Avisen bragte en del historier om splittelse omkring krigen, men man havde en ligelig brug af danske politikere fra henholdsvis regering og opposition.
- Den højere prioritering af krigsstoffet resulterede ikke kun i et stort stofomfang (i tid og spalteplass), men også i en brug af ressourcer på ekstra formidlingsmæssige aktiviteter, der kunne gøre dækningen mere informativ og/eller interessevækkende. Aviserne benyttede sig i vid udstrækning af grafik og faktabokse, mens TV og radio brugte gæster og især direkte stand-up-interviews og -rapporter som særlige formidlingsmæssige kendetegn. Stand-up bruges hyppigere i krigsdækningen end til hverdag. Dette

gøres sandsynligvis for at øge indslagernes autenticitet, hvilket dog kan være et problematisk ideal i en situation med stærk styring af den tilgængelige information. Brugen af stand-up giver også journalisterne rollen som fortolkere af krigen, hvilket i forhold til den begrænsede mængde af tilgængelig information må betragtes som problematisk.

En krig på kildernes præmisser

Krig ledsages sædvanligvis af censur, propaganda og forsøg på styring af medierne fra aktørernes side, og invasionen af Irak var ingen undtagelse i den sammenhæng. Både det irakiske styre og den USA-ledede koalition forsøgte at styre pressen til egen fordel. Spørgsmålet er, i hvilket omfang og hvordan dette satte sit præg på mediedækningen af invasionen.

Et vigtigt element i styringen af medierne fra koalitionsstyrkernes side var systemet med de såkaldte embedded, indlejrede journalister, hvor journalister kunne følges med bestemte militære enheder under invasionen. Dette gav principielt adgang til førstehåndsinformation om krigens udvikling, men prisen for denne ordning var, at de enkelte journalisters bevægelsesfrihed og kommunikation tilbage til deres respektive medier blev underlagt den militære enheds kontrol. Et andet vigtigt styringsinstrument til information om krigens gang var de officielle pressebriefings, i særdeleshed ved koalitionsens militære hovedkvarter i Qatar og for Iraks vedkommende pressebriefings i Bagdad.

Set på baggrund af denne analyses resultater kan man sige, at disse muligheder for at få information om krigen afspejles i den betydelige dækning af invasionen som et militært felttog, hvor koalitionsens militære aktører særdeles hyppigt blev anvendt som kilder. Det faktum, at spørgsmålet om sårede og døde i krigen blev et marginalt tema, må tilskrives denne afhængighed af militære kilder. Både koalitionsens og Iraks militær havde en interesse i at nedtone egne tab, og det forhold, at det både under invasionen og frem til i dag er uklart – og i øvrigt upåagtet – hvor mange irakiske soldater, der blev dræbt under invasionen, må tilskrives de militære kilders evne til at styre informationsstrømmene. Ligeledes må den manglende rapportering om civile ofre tilskrives de militære myndigheder og deres respektive regeringers evne til at styre informationsstrømmen. Selvom det irakiske styre og militær havde en vis interesse i at rapportere om

egne civile tab for derved at kunne påvirke den vestlige opinion, tyder den relativt beherskede anvendelse af irakiske, politiske og militære kilder på, at koalitionen både har forsynet medierne med langt flere oplysninger, som medierne kunne bruge, og fremstået som mere troværdige i danske journalisters øjne. For koalitionen var det vigtigt at fremstille krigen som motiveret af demokratiske og humanitære hensigter, hvorfor den måtte føres så skånsomt som muligt og specielt have så få civile ofre som muligt. På den baggrund må koalitionen evne til at styre medierne vurderes som en succes: Invasionen fremstod relativt skånsomt, samtidig med at medierne leverede indtrykket af, at man rapporterede meget tæt på krigens virkelighed bl.a. gennem de indlejrede journalister.

De danske nyhedsmedier lagde ikke skjul på de vanskelige forhold, som krigen gav; tværtimod gjorde de spørgsmålet om propaganda, censur og mediestyring til et eksplicit tema, som de regelmæssigt vendte tilbage til. Men denne selvrefleksivitet ændrede imidlertid ikke på, at man i høj grad var henvist til at bruge de militære myndigheder som hovedkilde til dækningen af krigen, og i den konkrete rapportering af krigens store og små træfninger afsatte denne viden om styring ikke mange forbehold. Her peger analysen tillige på, at jo mere nyhedsorienteret et medie er, hvilket især gælder radio og tv, desto mere afhængig vil det være af disse autoritative kilder i leverancen af nyt fra fronten.

De militære myndigheders styring af informationsstrømmene, herunder systemet med indlejrede journalister, var et vilkår, som danske journalister delte med udenlandske kolleger, og som sådan kunne danske nyhedsmedier ikke gøre meget for at ændre på disse forhold. Den betydelige dækning af hverdagslivet i Irak under krigen afspejler imidlertid en ambition om at gå bagom krigens officielle ansigt og levere et alternativt eller supplerende billede af krigen og dens konsekvenser. Denne dækning udmærkede sig netop ved at have ganske andre kilder end dækningen af de militære begivenheder, og den bidrog til at skabe en mere nuanceret forståelse af modsætningerne i det irakiske samfund, f.eks. hvad angår folkelig opbakning til henholdsvis Saddam Husseins styre og koalitionen. Dertil kom, at man gennem denne dækning fik et vist indtryk af krigens konsekvenser for den menige iraker. Som sådan demonstrerede denne dækning, at en selvstændig journalistisk indsats kan gøre en forskel. Denne satsning gav dog ikke mulighed for at afdække krigens umiddelbare omkostninger, og man kan sige, at denne form for hverdagslivsjournalistik set med mediernes øjne kan have det

problem, at den ikke er nyhedsorienteret nok i en krigssituation, ligesom der er grænser for, hvor informativ denne orientering mod det nære kan blive. Denne 'nærheds'-strategi blev derfor kun et supplement til hovedstrømmen; ikke en hovedingrediens.

Når krigen sætter den politiske dagsorden

Koalitionens invasion af Irak var resultatet af en international politisk proces, hvor også Danmark spillede en om end beskeden rolle. Som i andre politiske konflikter blev medierne inddraget både som arena for politiske interessers stridigheder og som selvstændig aktør, der både opinionsmæssigt og i de journalistiske vinklinger kunne bidrage til meningsdannelsen om krigen. Analysen viser, at hvor de elektroniske medier var de mest nyhedsorienterede, var aviserne mere involverede i den direkte meningspåvirkning. Aviserne bidrog både til at skabe plads til og forme holdninger på opinionssiderne, men det er samtidig klart, at opinionsdannelsen inden for den enkelte avis havde en selvforstærkende effekt; aviser der var imod eller kritiske over for krigen, formidlede især en kritisk opinion fra læserne og vice versa.

Det er endvidere interessant at konstatere, at den danske deltagelse i krigen ikke betød, at der blev sat megen fokus på de danske militære enheders indsats. Om end det danske militære bidrag var beskedent, kunne man godt have forestillet sig, at dette havde ført til en overdreven dækning af dette bidrag; men det blev ikke tilfældet. Mediernes dækning forholdt sig til den overordnede politiske og militære konflikt. Til gengæld betød den danske krigsdeltagelse noget for både det politiske klima, som journalisterne skulle dække krigen i, og for adgang til kilder med viden om krigen.

Forud for krigen gav medierne en dækning af den politiske diskussion om krigen, herunder af de folkelige reaktioner i specielt Danmark, ligesom aviserne gennem deres opinionsstof bidrog til selve debatten. Men da krigen og dansk krigsdeltagelse var en realitet, blev diskussionen om krigens begrundelser og modstand mod krigen ikke fremtrædende temaer. Det skal både ses som et resultat af, at krigens iværksættelse i sig selv skabte en ny politisk dagsorden, og det forhold at Danmarks deltagelse fik nogle danske politikere til at nedtone kritikken, selvom de før krigen havde argumenteret mod dansk deltagelse. Hensy-

net til danske soldaters deltagelse i krigen og mere generelt nationens deltagelse i en koalition skabte med andre ord en delvis politisk konsensus mellem regering og politisk midte om, at krigen nu skulle overstås hurtigst muligt. Denne delvise politiske konsensus i den politiske elite fik konsekvenser for mediernes dækning. Med Hallins (1986) og Robinsons (2001) begreber bevægede nyhedsformidlingen sig fra en 'sphere of legitimate controversy' henimod en 'sphere of consensus', hvor man fortrinsvis koncentrerede sig om at dække den militære kampagne, som havde sin egen logik. Her er det videre værd at bemærke, at aviserne i deres opinionsstof fastholdt en politisk diskussion og vurdering af krigen, men i mediernes samlede nyhedsformidling satte krigens realitet en bestemt dagsorden og vinkel i det journalistiske stof. Krigen satte en dagsorden med den konsekvens, at emner som jagten på masseødelæggelsesvåben og Hussein-regimets anknytning til terror blev marginale, hvorimod jagten på Saddam Hussein blev et emne i mediernes dækning af invasionens slutspil.

Danmarks deltagelse i krigen betød tillige, at dansk militær fik en anden rolle, end hvis danske styrker ikke havde deltaget i koalitionens angreb. Med Danmarks aktive deltagelse blev det danske militær en del af koalitionens samlede virksomhed, herunder det mediemanagement som koalitionens varetog. Set med journalistiske øjne blev danske militærkilder dermed betydeligt mere interessante i dækningen af krigen, da de som partshavere måtte formodes at have særlig adgang til relevant information. Samtidig blev de netop som partshavere potentielt problematiske som kilder, i og med at de lige så meget var aktører, som de var ekspertkilder. I betragtning af i hvor høj grad danske militærfolk blev anvendt som kilder, herunder som eksperter til fortolkning af krigshandlingerne må man sige, at Danmarks deltagelse i krigen også udvirkede en bestemt vinkel på krigen; den bestod ikke i at dansk deltagelse blev et større tema, men derimod i at danske krigsaktører blev en foretrukket og autoritativ kilde til både information og fortolkning af krigen.

Krigens fortsættelse

Denne analyse har fokuseret på Irak-krigens første fase, dvs. umiddelbart før, under og efter invasionen i marts-april 2003. Siden har Irak været præget af mange væbnede sammenstød mellem koalitionens styrker og forskellige oprørs-

grupper i Irak. Resultatet har bl.a. været mangel på sikkerhed, mange sårede og døde og ødelæggelse af materielle værdier. Krigen er som sådan ikke slut, og i skrivende stund afventes resultatet af et større militært angreb på byen Felluja, hvor flere tusinde oprørere har forskanset sig.

I det forløbne godt halvandet år efter invasionen har medierne bidraget til at afdække en række forhold omkring den politiske og militære virkelighed både før, under og efter invasionen. Det er blevet yderligere dokumenteret, at Irak ikke besad masseødelæggelsesvåben, ligesom det irakiske regimes forbindelse til terrornetværket Al Qaeda har vist sig ikke at eksistere. Omfanget af døde og sårede under de forskellige stadier af krigen er gradvist ved at blive afdækket, og medierne har bidraget til at sætte fokus på den tortur, der blev udført i Abu Ghraib-fængslet i Irak. Alt i alt understøtter dette billedet af en journalistik, som både i udlandet og herhjemme er blevet noget mere kritisk, end tilfældet var under selve invasionen. Men det kræver naturligvis en nærmere analyse, hvis mediernes rolle over dette lange tidsstræk for alvor skal belyses.

I det omfang at der er kommet en anden og mere kritisk dækning af Irak-krigen siden den periode, vi har undersøgt, understreger det betydningen af, hvordan en stor mediebegivenhed som en krig indledningsvis bliver grebet an i medierne. Den måde, man først beskriver og forklarer en krig på, skaber en magtfuld fortolkningsramme og en social realitet, som det siden kan være vanskeligt at ændre på. Noget af den mediedækning, der har været siden invasionen, har gradvist bidraget til at korrigere det billede af krigens formål, begrundelser og faktiske udførelse, som blev etableret gennem den massive mediedækning lige før, under og efter invasionen. Under invasionen var medierne sårbare over for det mediemanagement, de blev udsat for fra krigens forskellige militære og politiske parter, og resultaterne blev en mediedagsorden, der på en række punkter afspejlede en afhængighed af disse kilder. På denne måde bidrog medierne selv til at skabe en virkelighed, som de siden har måttet arbejde ihærdigt på at korrigere.

Kortlægning af danske mediers Irak-dækning:

Krigen blev skildret på kildernes præmisser

De krigsførende parter formåede i vid udstrækning at styre mediernes dækning af krigen i Irak. Det kom blandt andet til udtryk ved, at **invasionen i Irak i høj grad blev dækket som et militært felttog**. Fokus blev lagt på taktik og strategi, beskrivelser af de enkelte krigshandlinger, det militære udstyr mv. Og de anvendte kilder var fortrinsvis militærpersoner fra især Danmark og USA.

Derimod betød Danmarks deltagelse i krigen ikke, at der blev sat meget fokus på den *danske* militære indsats. Deltagelsen medførte imidlertid, at **danske militærpersoner blev en foretrukket og autoritativ kilde** til både information om og fortolkning af krigen.

I betragtning af den betydelige vægt på at skildre krigshandlinger er det overraskende, at **skildringen af sårede og døde er ganske beskedent**. Selv om enkelte aviser forsøgte at gøre dét til et vigtigt tema på lederplads, fik det i praksis en mindre fremtrædende plads i den journalistiske dækning.

Det viser den første større videnskabelige undersøgelse af danske mediers dækning af krigen i Irak, der offentliggøres i dag.

Medierne skiftede fokus, da krigen begyndte

Op til krigens udbrud dækkede de danske medier den politiske diskussion om begrundelserne for krigen og især danskernes holdninger til spørgsmålet. Men da krigen og Danmarks deltagelse i den var en realitet, rykkede krigens begrundelser og modstanden mod krigen ud af mediernes fokus. Dels fordi krigens start i sig selv skabte en ny politisk dagsorden. Dels fordi Danmarks deltagelse fik flere danske politiske kilder til at nedtone den kritik, de havde fremført før krigen.

Og selv om spørgsmålene om det irakiske styres masseødelæggelsesvåben og forbindelse til terrorismen indgik i koalitionen begrundelse for at gå i krig, blev ingen af dem centrale temaer, da først krigen brød ud. De danske medier fokuserede hverken på Iraks eventuelle brug af masseødelæggelsesvåben eller på jagten på disse eller på terroristforbindelser. I sidste del af krigen blev der i stedet ofret opmærksomhed på jagten på Saddam Hussein.

Rapporten "Mediernes dækning af invasionen af Irak 2003" dokumenterer også:

- At det især var danske, amerikanske og engelske politikere, som blev inddraget som kilder og i markant mindre omfang irakiske politikere.
- At der på tværs af medier var en nogenlunde ligelig anvendelse af regering og opposition blandt de danske politiske kilder.
- At medierne leverede en omfattende skildring af hverdagslivet i krigens skygge. Det skete dels gennem situationsrapporter fra Bagdad, dels via interview med irakere i Danmark. Dette viser et selvstændigt forsøg på at give et andet billede af krigen end de politiske og militære kilders.

Medierne i undtagelsestilstand

Analysen viser også, at nyhedsmedierne faktisk forsøgte at gøre læsere, seere og lyttere opmærksom på problemerne med at skaffe troværdig information. Mange indslag og artikler satte spørgsmål om censur, propaganda og mediestyring på dagsordenen. Men denne viden blev imidlertid ikke afspejlet i den øvrige nyhedsrapportering af krigen. Her var der ganske få forbehold over for brugen af partskilder. Og der blev bragt mange nyheder med få navngivne kilder eller helt uden. Det gjaldt ikke mindst historier med et militært fokus.

Derimod blev journalister flittigt brugt som både kilder og eksperter i forhold til krigen - specielt i tv. Gennem hyppige liveinterview fik journalister lejlighed til selvstændigt at fortolke krigen - herunder vurdere, hvad der måske ville ske i fremtiden. Også i de trykte medier, var journalisters kort- og langsigtede spekulationer om krigens videre gang og konsekvenser hverdagskost.

Rapporten viser, at aviserne tog aktivt stilling for og imod krigen - og Danmarks deltagelse i den. Den enkelte avis' politiske holdning på lederplads blev også afspejlet i kronikker, læserbreve mv. Der blev med andre ord redigeret en bestemt holdning frem i det samlede opinionsstof. Også avisernes forsider blev aktivt brugt til at fremme avisens synspunkter. Det gælder både i vinklingen af artiklerne samt i brugen af billeder og overskrifter. Den klassiske adskillelse af nyheder og synspunkter - news and views - var således ikke opretholdt på avisernes forsider i den undersøgte periode.

Fakta om rapporten

Analysen omfatter 17 udvalgte dage i marts og april 2003 og behandler både nyheds- og opinionsstof i Jyllands-Posten, Information, Politiken, DR's Radioavisen, DR's TV-Avisen og TV 2's Nyhederne.

Rapporten er udarbejdet af professor Stig Hjarvard, Københavns Universitet, adjunkt Nete Nørgaard Kristensen, Københavns Universitet og adjunkt Mark Ørsten, Roskilde Universitetscenter.

Rapportens hovedkonklusioner præsenteres på en konference og et efterfølgende pressemøde på Københavns Universitet i dag. **Pressemødet afholdes i Alexandersalen, Bispetorvet v/ Frue Kirke kl. 15.30.** Her vil svenske og norske forskere desuden orientere om resultaterne af tilsvarende undersøgelser i de to lande.

For yderligere oplysninger kontakt professor Stig Hjarvard, 35 32 81 13.
Mobilnumre under konferencen: Stig Hjarvard: 23 47 78 61. Nete Nørgaard Kristensen: 20 16 08 89. Mark Ørsten: 26 70 00 35.

Hele rapporten og dens konklusioner er tilgængelig på Center for Medier og Demokratis hjemmeside, **www.modinet.dk**.

Resultat af dataudtræk fra Infomedia: Politikken, Berlinske Tidende og Information

Søgninger foretaget mandag 29. august 2011
Undersøgelingsdesign beskrevet særskilt i specialets afsnit "Undersøgelses Design".

Bush Bin Laden Forbindelse

Totale hits:	162
Direkte Sagsrelaterede:	1
Indirekte Sagsrelaterede:	0

Bemærkninger: Den enkeltstående direkte sagsrelaterede artikel "Næse for en God Forbindelse" af Kim Faber er fra Politiken d. 06.10.2002 og nævner forbindelsen mellem Shafiq Bin Laden og George Bush Senior. Artiklens første sætning i brødteksten er: "For konspirationsteoretikere", ligesom sidste afsnit i artiklen også har titlen "konspirationsteori." Alligevel bekræfter artiklen kort at "Bush senior arbejder altså for en virksomhed, der har tjent penge til bin Laden -familien!". At medlemmer af Bin Laden Familien og Bush familien også spiste middage sammen nævnes ikke.

Bush Bin Laden Carlyle

Totale hits:	2
Direkte Sagsrelaterede:	1
Indirekte Sagsrelaterede:	0

Bemærkninger: Den direkte sagsrelaterede artikel er den samme som ved forudgående søgning. "Næse for en god forbindelse". Det andet hit vedr. et læserbrev for fagbladet, som infomedia serveren åbenbart medtog uden forespørgsel. Fagbladet ligger uden for denne undersøgelse.

Carlyle Group

Totale hits:	5
Direkte Sagsrelaterede:	1
Indirekte Sagsrelaterede:	0

Bemærkninger: 3 artikler er fra Berlinske tidende og omhandler businesshistorier hvori Carlyle Group nævnes, uden forbindelse til Bush, Irak eller lign. hvorfor de ikke noteres som sagsrelaterede. Den direkte sagsrelaterede artikel er igen "Næse for en god forbindelse".

Downing Street Memo

Totale hits:	8
Direkte Sagsrelaterede:	2
Indirekte Sagsrelaterede:	0

Øvrige hits havde alle tre ord, men memoet og historien refererede ikke til the downing street memo. Den ene artikel fra Belingske tidendes 2. sektion magasin side 20 er en notits på 119 ord,

Nu er Friheden Kommet på museum: Har følgende tekst om selve sagen: "Der sker meget andet, men det er med Washington som med det famøse Downing Street Memo , der gav den britiske regering forklaringsproblemer i forhold til påstandene om Iraks masseødelæggelsesvåben: Man bøjer forholdene rundt om politikken." Resten af artiklen omhandler en udstilling på The National Archive. Den anden artikel er et læserbrev i Berlingske tidende fra 23.09.2005

PNAC

Totale hits:	4
Direkte Sagsrelaterede:	3
Indirekte Sagsrelaterede:	0

Bemærkninger: "Det amerikanske Imperium" af Carl Pedersen fra politikken d. 11.10.2002, "USA's høge har kik på flere lande" af Poul Husted I Politiken d.13.04.2003, USA vil gerne hjælpe Iranerne en gang til 15.08.2003 af Jørgen Steen Nielsen i Dagbladet information.

Project For A New American Century

Totale hits:	3
Direkte Sagsrelaterede:	1
Indirekte Sagsrelaterede:	0

Bemærkninger: Begge direkte sagsrelaterede er fra Dagbladet Information "Det Amerikanske Århundrede" 25.04.2003 af Jørgen Steen Nielsen fremkom ikke ved søgningen på PNAC, imens at "USA's høge har kik på flere lande" af samme er en doublet som derfor er fratrukket i summen af direkte sagsrelaterede.

US Medieregulation – Komplet Historik

1941	Local Radio Ownership Rule, National TV Ownership Rule enacted. A broadcaster cannot own television stations that reach more than 35% of the nation's homes.
1946	Dual Television Network Rule enacted, prohibiting a major network from buying another major network.
1964	Local TV Multiple Ownership Rule enacted, prohibiting a broadcaster from owning more than one television station in the same market, unless there are at least eight stations in the market.
1970	Radio/TV Cross-Ownership Restriction enacted, prohibiting a broadcaster from owning a radio station and a television station in the same market.
1975	Newspaper/Broadcast Cross-Ownership Prohibition enacted. Bans ownership of both a newspaper and a television station in the same market.
1981	Reagan Administration deregulation under the leadership of FCC Chairman Mark Fowler. Deregulatory moves, some made by Congress, others by the FCC included extending television licenses to five years from three in 1981. The number of television stations any single entity could own grew from seven in 1981 to 12 in 1985. (Museum of Television and Radio)
1985	Guidelines for minimal amounts of non-entertainment programming are abolished. FCC guidelines on how much advertising can be carried per hour are eliminated.
1987	"Fairness Doctrine" eliminated. At its founding the FCC viewed the stations to which it granted licenses as "public trustee" — and required that they made every reasonable attempt to cover contrasting points of views. The Commission also required that stations perform public service in reporting on crucial issues in their communities. Soon after he became FCC Chairman under President Reagan, Michael Fowler stated his desire to do away with the Fairness Doctrine. His position was backed by a 1987 D.C. Circuit Court decision, Meredith Corp. v. FCC , which ruled that the doctrine was not mandated by Congress and the FCC no longer had to enforce it. (Full history of the Fairness Doctrine)
February 8, 1996	President Clinton signs the Telecommunications Act of 1996 . It is generally regarded as the most important legislation regulating media ownership in over a decade. The radio industry experiences unprecedented consolidation after the 40-station ownership cap is lifted. Clear Channel Communications owns 1200 stations, in all 50 states, reaching, according to their Web site, more than 110 million listeners every week. Viacom's Infinity radio network holds more than 180 radio stations in 41 markets. Its holdings are concentrated in the 50 largest radio markets in the United States. In 1999 Infinity owned and operated six of the nation's Top 10 radio stations.

July 17, 2001	<u>Senate Commerce Committee</u> hears panelists speak about media ownership. Senator Fritz Hollings (D-SC) expresses concerns about media consolidation. Mel Karmazin (President and COO, Viacom), Alan Frank (CEO, Post-Newsweek Stations, Inc.), Jack Fuller (President, Tribune Publishing Company), William Baker (President, WNET, New York City), Gene Kimmelman (Co-Director, Consumer's Union), and Professor Eli M. Noam (Columbia Business School) in attendance.
October 29, 2001	FCC conducts a <u>roundtable on media ownership policies</u> . Government officials, business analysts, academics, and media advocates in attendance.
January 18, 2002	A train carrying hazardous materials derails at 1:30 a.m. in Minot, North Dakota, spilling 210,000 gallons of anhydrous ammonia in an incident federal regulators call "catastrophic". Clear Channel Communications owns six out the seven commercial stations in Minot. Minot authorities say when they called with the warning about the toxic cloud, there was no one on the air who could've made the announcement. Clear Channel says someone was there who could have activated an emergency broadcast. But Minot police say nobody answered the phones. (The Associated Press, January 14, 2003 - "A year after derailment, the land has healed, mostly, but what of the people who live in Minot?" by Blake Nicholson). (At the Senate Commerce Committee hearing on January 14, 2003, Senator Byron Dorgan (D-ND) cites Minot as an example of how consolidated media can negatively affect a local community. THE NEW YORK TIMES reported on the Minot radio station market again on March 29, 2003 in " <u>On Minot, N.D., Radio, a Single Corporate Voice</u> ")
September 7, 2002	THE NEW YORK TIMES reports that the FCC will conduct a <u>review of media ownership rules</u> , as mandated by the Telecommunications Act of 1996. The FCC commissions several studies of the media marketplace to review the rules on an empirical basis. They start the review in September, 2002.
September 9, 2002	According to our survey, ABC's WORLD NEWS THIS MORNING is the only network show to acknowledge the FCC's announcement - at 4:40 in the morning. The report, in its entirety: Liz Cho, ABC News: "Government regulators reportedly are likely to allow the country's media giants to get even bigger. THE NEW YORK TIMES says the Federal Communications Commission is reviewing media ownership rules this week. Among other things, current rules prevent a newspaper from owning a TV station in the same city or a network from owning stations that serve more than 35 percent of the national market."
October 1, 2002	FCC releases <u>12 studies on the media marketplace</u> . The studies comment on how Americans get their news, the state of television, newspaper, and radio industries, and a variety of other media issues.
January 2,	Comments on media ownership due to the FCC. Viacom (owner of

2003	CBS and UPN), General Electric (owner of NBC), and News Corporation's Fox Entertainment Group, among others, file a request with the FCC that all media ownership rules be eliminated. They argue that the rules are outdated in the internet age, when average Americans have access to media through countless forms and outlets. (WALL STREET JOURNAL, January 3, 2003 - "Media Companies Seek End to All Ownership Rules," by Yochi J. Dreazen) (Read the comments filed.)
January 14, 2003	Senate Commerce Committee hearing - Chairman Powell and Commissioners Abernathy, Adelstein, Copps, and Martin in attendance. Senators Ernest Hollings (D-SC), John McCain (R-AZ), Byron Dorgan (D-ND) and Ron Wyden (D-OR) are among the participants. Powell declares there won't be radical changes to the current media ownership rules in response to Senators' concerns. Senator Byron Dorgan (D-ND) cites Minot as an example of how consolidated media can negatively affect a local community.
January 16, 2003	Columbia Law School holds forum on media ownership. Chairman Powell and the four other FCC Commissioners attend. Discussions on news and civic discourse, entertainment, localism, and the business of media. Panelists include television executives (including Martin Franks from CBS Television), journalists, academics, union representatives, advertisers, media advocacy groups, and business analysts. Listen to the forum.
January 21, 2003	Chairman Powell writes an op-ed in USA TODAY "The time has come to honestly and fairly examine the facts of the modern marketplace and build rules that reflect the digital world we live in today, not the bygone era of black-and-white television." "Joe Friday knew that only the facts would help him unravel a case. It is the same with this critically important FCC policy review. Only the facts will enable us to craft broadcast-ownership restrictions that ensure a diverse and vibrant media marketplace for the 21st century."
January 30, 2003	Senate Commerce Committee hearing on media ownership - L. Lowry Mays (Clear Channel), Edward Fritts (National Association of Broadcasters), Don Henley (Recording Artists Coalition), Robert Short (Short Broadcasting), and Jenny Toomey (Future of Music Coalition) testify.
February 3, 2003	Thirty Congressmen sign a letter to Chairman Powell criticizing the FCC for not adequately publicizing the media ownership debate and rushing the rules-changing process to favor major media outlets.
February 17, 2003	The Project for Excellence in Journalism releases a five-year study of local television news, " Does Ownership Matter in Local Television News? " They found that TV stations owned by smaller media firms generally produce better newscasts; are better at local reporting; produce longer stories ; and do fewer softball celebrity features. The

	study concludes that ... "Changes that encourage heavy concentration of ownership ... In local television ... By a few large corporations ... Will erode the quality of news Americans receive." LA Times, February 17, 2003 - " Smaller Stations Fare Better in Local TV News ," by Edmund Sanders,)
February 27, 2003	FCC holds its only official public hearing on media ownership rules in Richmond, VA. Chairman Powell and the other four commissioners make statements, panels discuss diversity, competition, and localism. Panelists include television and radio executives, journalists, academics, union representatives, media advocacy groups, and economists. (Press release, program, and presentations)
March 19, 2003	Senator Wayne Allard (R-CO), Senator Susan Collins (R-ME), and Senator Olympia Snowe (R-ME) write a letter to Chairman Powell calling for a broader public debate in the FCC's media ownership review. (" Senators Want Input on Media Rules ," Mediaweek.com)
April 1, 2003	A group of lawmakers write to FCC Chairman Powell urging him to keep to his proposed schedule to present the ownership rules decision by June 2, 2003. (Read the full letter , signed by Rep. Billy Tauzin, R-La., Sen. John Breaux, Reps. Roy Blunt, R-Mo., John Shimkus, R-Ill., Vito Fossella, R-N.Y., Mary Bono, R-Calif., George Radanovich, D-Calif., and Pete Sessions, R-Texas, and Sens. Gordon Smith, R-Ore., John Ensign, R-Nev., and George Allen, R-Va.)
June 2, 2003	The FCC revised its limits for broadcast ownership (read Media Ownership Rule Changes) but multiple parties appealed this decision. The cases were consolidated and assigned to the U.S. Court of Appeals for the Third Circuit, which stayed the effective date of the new rules.
July 23, 2003	The House voted 400-21 to approve a spending bill that included a provision to block the FCC decision to allow major television networks to own up to 45% of the country's viewers. The Bush administration has voiced opposition to the attempt to rescind the FCC ruling.
September 3, 2003	A federal appeals court in Philadelphia issued an order blocking the rule changes from taking effect. (Read the ruling .)
September 4, 2003	The Senate Appropriations Committee passed a spending bill that contained a provision that would effectively block the ownership rule changes.
September 16, 2003	Congress introduced a "resolution of disapproval" to nullify the new FCC rules which passed in the Senate 55-40 (with overwhelming bipartisan support); however, Republicans in the House have vowed not to pass the legislation. Read the resolution .
October 8, 2003	NBC said it would purchase the entertainment arm of Vivendi Universal for \$3.8 billion. See what the " Big Six " own now.

November 5, 2003	A letter signed by 208 members of Congress is sent to House Speaker Dennis Hastert requesting the full House be allowed to consider the resolution of disapproval passed in the Senate on September 16, 2003. Read the letter.
November 24, 2003	In a last minute deal Senate Republican leaders and the White House compromised on the TV station ownership cap. It was increased just enough to allow Viacom and News Corporation to keep all their stations (39% limit).
December 8, 2003 - January 22, 2004	Omnibus spending bill incorporating the ownership cap adjustment passed first by the House on December 8, 2003, and by the Senate on January 22, 2004.
January 6, 2004	At the Smith Barney Citigroup Global Entertainment, Media and Telecommunications Conference, Sumner Redstone, Chairman and CEO of Viacom remarks that "2004 will be a breakout year for Viacom." Media reporters speculate that 2004 will be a year of mergers.
January 28, 2004	The Federal Communications Commission ("FCC") released its tenth annual report on competition in the market for the delivery of video programming. The report examines the status of competition, discusses changes that have occurred in the competitive environment over the last year, and describes barriers to competition that continue to exist. The FCC released the report at an open meeting in San Antonio, Texas.
January 29, 2004	The Consumer's Union released its new national survey of where people turn for local news . The survey found "newspapers are more than twice as important a source than the Federal Communications Commission determined when it relaxed its media ownership rules."
February 11, 2004	The Third Circuit Court of Appeals has scheduled a hearing for this date to decide if and when the FCC's decision will take effect.

Ownership Chart: The Big Six

The U.S. media landscape is dominated by massive corporations that, through a history of mergers and acquisitions, have concentrated their control over what we see, hear and read. In many cases, these giant companies are vertically integrated, controlling everything from initial production to final distribution. In the interactive charts below we reveal who owns what.

Click here to learn more about our campaign to **stop big media** and to support local ownership, diverse voices, and truly competitive media markets that serve the public interest.

Select a chart: **The Big Six** **Cable** **TV** **Print** **Telecom** **Radio**

 General Electric	TV	Film	Publishing	Online holdings	Other
---	----	------	------------	-----------------	-------

2009 revenues: \$157 billion
 General Electric media-related holdings include a minority share in television networks NBC and Telemundo, Universal Pictures, Focus Features, 26 television stations in the United States and cable networks MSNBC, Bravo and the Sci Fi Channel. GE also owns 80 percent of NBC Universal. On January 18, 2011 the Federal Communications Commission approved Comcast's take-over of a majority share of NBC-Universal from General Electric. However, General Electric still has a 49% ownership stake in NBC-Universal.

Visit the General Electric homepage »

 WALT DISNEY	TV	Radio	Publishing	Film	Online Holdings	Other
--	----	-------	------------	------	-----------------	-------

2009 revenues: \$36.1 billion
 The Walt Disney Company owns the ABC Television Network, cable networks including ESPN, the Disney Channel, SOAPnet, A&E and Lifetime, 277 radio stations, music and book publishing companies, production companies Touchstone, Miramax and Walt Disney Pictures, Pixar Animation Studios, the cellular service Disney Mobile, and theme parks around the world.

Visit the Walt Disney Company homepage »

 News Corp.	TV	Publishing	Film	Online Holdings	Other
---	----	------------	------	-----------------	-------

2009 revenues: \$30.4 billion
 News Corporation's media holdings include: the Fox Broadcasting Company; television and cable networks such as Fox, Fox Business Channel, National Geographic and FX; print publications including the *Wall Street Journal*, the *New York Post* and *TVGuide*; the magazines *Barron's* and *SmartMoney*; book publisher HarperCollins; film production companies 20th Century Fox, Fox Searchlight Pictures and Blue Sky Studios; numerous websites including MarketWatch.com; and non-media holdings including the National Rugby League.

Visit the News Corporation homepage »

 TimeWarner	TV	Internet	Film	Publishing	Other
---	----	----------	------	------------	-------

2009 revenues: \$25.8 billion
 Time Warner is the largest media conglomerate in the world, with holdings including: CNN, the CW (a joint venture with CBS), HBO, Cinemax, Cartoon Network, TBS, TNT, America Online, MapQuest, Moviefone, Warner Bros. Pictures, Castle Rock and New Line Cinema, and more than 150 magazines including *Time*, *Sports Illustrated*, *Fortune*, *Marie Claire* and *People*.

 VIACOM	TV	Radio	Publishing	Film	Online Holdings	Other
---	----	-------	------------	------	-----------------	-------

2009 revenues: \$13.6 billion
 Viacom holdings include: MTV, Nickelodeon/Nick-at-Nite, VH1, BET, Comedy Central, Paramount Pictures, Paramount Home Entertainment, Atom Entertainment, and music game developer Harmonix. Viacom 18 is a joint venture with the Indian media company Global Broadcast news.

Visit the Viacom homepage »

	TV	Radio	Publishing	Online holdings	Other
---	----	-------	------------	-----------------	-------

2009 revenues: \$13 billion
CBS Corporation owns the CBS Television Network, CBS Television Distribution Group, the CW (a joint venture with Time Warner), Showtime, book publisher Simon & Schuster, 30 television stations, and CBS Radio, Inc, which has 130 stations. CBS is now the leading supplier of video to Google's new Video Marketplace.
Visit the CBS Corporation homepage »

TAGS: [Stop Big Media](#) [Media Consolidation](#) [corporations](#) [ownership chart](#)

TOOLS: [Email this page](#) [ShareThis](#)

[En Español](#) | [Privacy & Copyright](#) | [Link to Us](#) | [Donate](#) | [Contact Us](#) Freepress.net is a project of Free Press and the [search](#)
Free Press Action Fund
Massachusetts Office: 40 Main St., Suite 301, Florence, MA 01062 – Ph 877.888.1533 – Fax 413.585.8904
Washington Office: 501 Third St. NW, Suite 875, Washington, D.C. 20001 – Ph 202.265.1490 – Fax 202.265.1489

A NATION AT WAR: THE NEWS MEDIA; Cable's War Coverage Suggests a New 'Fox Effect' on Television Journalism

By JIM RUTENBERG
Published: April 16, 2003

The two commentators were gleeful as they skewered the news media and antiwar protesters in Hollywood.

"They are absolutely committing sedition, or treason," one commentator, Michael Savage, said of the protesters one recent night.

His colleague, Joe Scarborough, responded: "These leftist stooges for anti-American causes are always given a free pass. Isn't it time to make them stand up and be counted for their views?"

The conversation did not take place on A.M. radio, in an Internet chat room or even on the Fox News Channel. Rather, Mr. Savage, a longtime radio talk-show host, and Mr. Scarborough, a former Republican congressman, were speaking during prime time on MSNBC, the cable news network owned by Microsoft and General Electric and overseen by G.E.'s NBC News division.

MSNBC, which is ranked third among cable news channels, hired the two shortly before the war in Iraq, saying it sought better political balance in its programming. But others in the industry say the moves are the most visible sign of a phenomenon they call "the Fox effect."

This was supposed to be CNN's war, a chance for the network, which is owned by AOL Time Warner, to reassert its ratings lead using its international perspective and straightforward approach.

Instead, it has been the Fox News Channel, owned by the News Corporation, that has emerged as the most-watched source of cable news by far, with anchors and commentators who skewer the mainstream media, disparage the French and flay anybody else who questions President Bush's war effort.

Fox's formula had already proved there were huge ratings in opinionated news with an America-first flair. But with 46 of the top 50 cable shows last week alone, Fox has brought prominence to a new sort of TV journalism that casts aside traditional notions of objectivity, holds contempt for dissent and eschews the skepticism of government at mainstream journalism's core.

News executives at other networks are keeping a wary eye on Fox News, trying to figure out what, if anything, its progress will mean to them.

"I certainly think that all news people are watching the success of Fox," said Andrew Heyward, president of CBS News. "There is a long-standing tradition in the mainstream press of middle-of-the-road journalism that is objective and fair. I would hate to see that fall victim to a panic about the Fox effect."

The American news media have been here before. Newspaper headlines in World War II clearly backed the Allies. In 1944, The New York Times used the following headline above a photo essay about an air raid: "We Strike at the Japs."

But until Fox News, television news had rarely taken that sort of tone, though opinion has broken through at times. The major networks were first considered bullish on the Vietnam conflict. Then Walter Cronkite editorialized against it.

Still, for all the claims of disinterest from network anchors and correspondents, conservatives believed that they were masking liberal bias.

Rupert Murdoch played off that suspicion when he started the Fox News Channel in 1996, declaring it would take both sides of the political spectrum into account while overtaking CNN. Fox kept most of its political commentary to its prime-time schedule, which it called the equivalent of a newspaper's opinion page.

After the Sept. 11, 2001, attacks, though, Fox News Channel covered the fighting in Afghanistan with heavy patriotism, referring to "our troops" who were fighting "terror goons." Fox jumped to first in the cable news ratings in January 2002.

The channel has now taken its brand of pro-American journalism to a new level. One recent night, a correspondent in Iraq referred to war protesters as "the great unwashed."

After the first statue of Saddam Hussein fell in Baghdad, Neal Cavuto, an anchor, delivered a message to those "who opposed the liberation of Iraq": "You were sickening then, you are sickening now." Another Fox anchor, John Gibson, said he hoped Iraq's reconstruction would not be left to "the dopey old U.N."

CNN's ratings also rose during the war, to 2.65 million average daily viewers, from 610,000, but CNN trailed Fox, which had 3.3 million. Though MSNBC remained in third place with 1.4 million, it saw its share of the cable news audience grow, and for the first time in years had a sense of momentum.

Fox News executives would not comment for this article, beyond contending that their channel's success had more to do with its reporting than its editorial approach. They noted, for instance, that Fox showed the first live reports from the push to central Baghdad and from Mr. Hussein's palace there.

Fox's success initially seemed to push CNN to reconsider its editorial direction. In 2001, the network's former chairman, Walter Isaacson, made a public show of meeting with Republican leaders in Washington to discuss CNN's perceived liberal bias. Like Fox News and MSNBC, CNN featured an American flag on its screen after Sept. 11.

Since CNN's new chief, Jim Walton, took over last winter the network has reaffirmed its role as an international news network. It is the only one of the three cable-news networks without a flag on its screen now.

MSNBC, on the other hand, has added several features to capture more conservatives, who, along with moderates, make up a larger share of

the cable news audience than do liberals, according to analysts.

MSNBC has patriotic flourishes throughout the day. Along with the regular screen presence of an American flag, Mr. Bush's portrait is featured on MSNBC's main set and an "America's Bravest" studio wall shows snapshots of men and women serving in Iraq.

Neal Shapiro, the NBC News president, said MSNBC hired Mr. Scarborough and Mr. Savage to add political equilibrium to its lineup of hosts. Before the war, Mr. Shapiro said, all of them -- Chris Matthews, Phil Donahue, Bill Press and Pat Buchanan -- opposed the war. Mr. Donahue's program was canceled in February.

"If you have a range of opinion that leaves out a whole part of the country," Mr. Shapiro said, "you're unintentionally sending a message that 'you are not welcome here.' "

Erik Sorenson, MSNBC's president, said it was trying to differentiate its report from what he called a mainstream style of automatic questioning of the government.

"After Sept. 11 the country wants more optimism and benefit of the doubt," Mr. Sorenson said. "It's about being positive as opposed to being negative. If it ends up negative, so be it. But a big criticism of the mainstream press is that the beginning point is negative: 'On Day 2, we're in a quagmire.' "

MSNBC's programming moves were welcomed by L. Brent Bozell III, founder of the Media Research Center, a conservative media analysis group. "What Fox is doing, and frankly what MSNBC is also declaring by its product, is that one can be unabashedly patriotic and be a good news journalist at the same time," Mr. Bozell said.

Still, MSNBC's moves have news executives and some liberal critics worried that Fox's success will push TV news too far from a neutral tone.

"I'm a huge believer in the forces of the market and the audience's ability to make choices among various channels," Mr. Heyward of CBS said. "What I would not like to see happen is legitimate debate stifled, or journalists' skepticism, heated journalistic inquiry, somehow dampened by a flock of Fox imitators."

[Home](#) | [Times topics](#) | [Member Center](#)

[Copyright 2011](#) | [The New York Times Company](#) | [Privacy Policy](#) | [Help](#) | [Contact Us](#) | [Work for Us](#) | [Site Map](#) | [Index by Keyword](#)

Challenging Media Bias & Censorship Since 1986

[About Us](#) | [What's Wrong With the News](#) | [Issues & Archives](#) | [Studies & Reports](#) | [Press Center](#)

[What's New](#) | [Extra!](#) | [CounterSpin](#) | [FAIR Blog](#) | [Take Action!](#)

Sign Up for FAIR's Email List:

[FAIR WebStore](#) | [Subscribe to Extra!](#) | [Donate to FAIR](#)

[\[adv search\]](#)

[Email to a friend](#) | [Printer friendly](#)

30-year Anniversary: Tonkin Gulf Lie Launched Vietnam War

Media Beat (7/27/94)

By [Jeff Cohen](#) and [Norman Solomon](#)

Thirty years ago, it all seemed very clear.

"American Planes Hit North Vietnam After Second Attack on Our Destroyers; Move Taken to Halt New Aggression", announced a **Washington Post** headline on Aug. 5, 1964.

That same day, the front page of the **New York Times** reported: "President Johnson has ordered retaliatory action against gunboats and 'certain supporting facilities in North Vietnam' after renewed attacks against American destroyers in the Gulf of Tonkin."

But there was no "second attack" by North Vietnam — no "renewed attacks against American destroyers." By reporting official claims as absolute truths, American journalism opened the floodgates for the bloody Vietnam War.

A pattern took hold: continuous government lies passed on by pliant mass media...leading to over 50,000 American deaths and millions of Vietnamese casualties.

The official story was that North Vietnamese torpedo boats launched an "unprovoked attack" against a U.S. destroyer on "routine patrol" in the Tonkin Gulf on Aug. 2 — and that North Vietnamese PT boats followed up with a "deliberate attack" on a pair of U.S. ships two days later.

The truth was very different.

Rather than being on a routine patrol Aug. 2, the U.S. destroyer Maddox was actually engaged in aggressive intelligence-gathering maneuvers — in sync with coordinated attacks on North Vietnam by the South Vietnamese navy and the Laotian air force.

"The day before, two attacks on North Vietnam...had taken place," writes scholar Daniel C. Hallin. Those assaults were "part of a campaign of increasing military pressure on the North that the United States had been pursuing since early 1964."

On the night of Aug. 4, the Pentagon proclaimed that a second attack by North Vietnamese PT boats had occurred earlier that day in the Tonkin Gulf — a report cited by President Johnson as he went on national TV that evening to announce a momentous escalation in the war: air strikes against North Vietnam.

But Johnson ordered U.S. bombers to "retaliate" for a North Vietnamese torpedo attack that never happened.

Prior to the U.S. air strikes, top officials in Washington had reason to doubt that any Aug. 4 attack by North Vietnam had occurred. Cables from the U.S. task force commander in the Tonkin Gulf, Captain John J. Herrick, referred to "freak weather effects," "almost total darkness" and an "overeager sonarman" who "was hearing ship's own propeller beat."

One of the Navy pilots flying overhead that night was squadron commander James Stockdale, who gained fame later as a POW and then Ross Perot's vice presidential candidate. "I had the best seat in the house to watch that event," recalled Stockdale a few years ago, "and our destroyers were just shooting at phantom targets — there were no PT boats there.... There was nothing there but black water and American fire power."

In 1965, Lyndon Johnson commented: "For all I know, our Navy was shooting at whales out there."

But Johnson's deceitful speech of Aug. 4, 1964, won accolades from editorial writers. The president, proclaimed the **New York Times**, "went to the American people last night with the somber facts." The **Los Angeles Times** urged Americans to "face the fact that the Communists, by their attack on American vessels in international waters, have themselves escalated the hostilities."

An exhaustive new book, **The War Within: America's Battle Over Vietnam**, begins with a dramatic account of the Tonkin Gulf incidents. In an interview, author Tom Wells told us that American media "described the air strikes that Johnson launched in response as merely 'tit for tat' — when in reality they reflected plans the administration had already drawn up for gradually increasing its overt military pressure against the North."

Why such inaccurate news coverage? Wells points to the media's "almost exclusive reliance on U.S. government officials as sources of information" — as well as "reluctance to question official pronouncements on 'national security issues.'"

Daniel Hallin's classic book **The "Uncensored War"** observes that journalists had "a great deal of information available which contradicted the official account [of Tonkin Gulf events]; it simply wasn't used. The day before the first incident, Hanoi had protested the attacks on its territory by Laotian aircraft and South Vietnamese gunboats."

What's more, "It was generally known...that 'covert' operations against North Vietnam, carried out by South Vietnamese forces with U.S. support and direction, had been going on for some time."

In the absence of independent journalism, the Gulf of Tonkin Resolution — the closest thing there ever was to a declaration of war against North Vietnam — sailed through Congress on Aug. 7. (Two courageous senators, Wayne Morse of Oregon and Ernest Gruening of Alaska, provided the only "no" votes.) The resolution authorized the president "to take all necessary measures to repel any armed attack against the forces of the United States and to prevent further aggression."

The rest is tragic history.

Nearly three decades later, during the Gulf War, columnist Sydney Schanberg warned journalists not to forget "our unquestioning chorus of agreeability when Lyndon Johnson bamboozled us with his fabrication of the Gulf of Tonkin incident."

Schanberg blamed not only the press but also "the apparent amnesia of the wider American public."

And he added: "We Americans are the ultimate innocents. We are forever desperate to believe that this time the government is telling us the truth."

[\[Return to Media Beat archive\]](#)

[Home](#) | [Contact Us](#) | [Support Us](#) | [RSS](#) | [Privacy Policy](#) | [Copyright Policy](#)

This work is licensed under a [Creative Commons License](#).

Site designed by the [May First Technology Collective](#)

Ads by Google

[Gartner Security Webinar](#)

Register for Keynote: Dangers of Laptops, Smartphones & Social Media
www.BarracudaNetworks.com/Webcast

[GUE/NGL](#)

European United Left Nordic Green Left
www.guengl.eu

Related Articles »

[Administration urges caution in airing al Qaeda statements](#)
 October 10, 2001

[Al Qaeda: New bin Laden video on the way](#)
 June 24, 2002

[Video warns of more terror attacks](#)
 October 10, 2001

TV stations to air Bin Laden video

October 11, 2001

Recommend

Be the first of your friends to recommend this.

Major television stations outside the U.S. say they will continue to air statements by Osama bin Laden despite White House calls to show caution because they might contain coded messages.

Many companies said they had not been asked to show restraint by their governments but said they would use their editorial judgement if more material from the Saudi-born militant came their way.

Bin Laden's broadcasts, which have included video of him at a guerrilla training camp, have been channelled through the Arab satellite news station Al Jazeera based in the Gulf state of Qatar.

Ads by Google

Advertisement

[Sov GRATIS på Omena](#)

Alle virksomheder kan sove GRATIS på hotel i Kbh. Se hvordan her!

www.omena.dk

Advertisement

The U.S. administration urged U.S. television networks on Wednesday to curb broadcasts of bin Laden's statements, saying he might be trying to tell his followers to launch new attacks.

The White House spokesman Ari Fleischer said on Wednesday: "At best, Osama bin Laden's messages are propaganda calling on people to kill Americans.

"At worst, he could be issuing orders to his followers to initiate such attacks."

News chiefs from ABC, CBS, CNN, Fox and NBC television networks pledged to vet incoming feeds and not broadcast them live.

CNN said it would no longer air statements from al Qaeda live, and would review them first before deciding how to handle them.

"CNN's policy is to avoid airing any material that we believe would directly facilitate any terrorist acts," the network said.

"In deciding what to air, CNN will consider guidance from appropriate authorities."

The network has an exclusive agreement with Al Jazeera television, and aired in their entirety recorded videotapes of bin Laden on Sunday, as well as the message by al Qaeda spokesman Suleiman Abu Gheith on Tuesday.

In Australia, media mogul Rupert Murdoch said his networks would not broadcast bin Laden video if it contained coded messages.

"We'll do whatever is our patriotic duty," said Australian-born Murdoch, now a U.S. citizen.

His family interests control News Corp, whose holdings include the Fox News channel, Fox Television, Twentieth Century Fox, television stations and a stable of newspapers.

In London, a spokesman for British Prime Minister Tony Blair said the issue of what to show was a matter for the broadcasters. "We will leave it to them."

A spokeswoman at Independent Television News said: "We will take each item on its merits."

The British Broadcasting Corporation said only that it had "received no requests" about the material.

Ads by Google

[Quicklån på 25.000. kr.](#)

Få hurtigt fat i pengene. Udfyld låneansøgning online her!

www.DER.dk

Ads by Google

[Hurtigt forbrugslån](#)

Lån op til 25.000. kr. Udfyld ansøgningen online her!

www.LEASY.dk

Related Articles »

[Administration urges caution in airing al Qaeda statements](#)

October 10, 2001

[Al Qaeda: New bin Laden video on the way](#)

June 24, 2002

[Video warns of more terror attacks](#)

October 10, 2001

Advertisement

TV stations to air Bin Laden video

October 11, 2001

Recommend

Be the first of your friends to recommend this.

(Page 2 of 2)

Reuters, which distributes video footage to about 350 broadcasters worldwide, said it would treat the material on its merits.

"If we were offered any bin Laden video, we would exercise our normal editorial judgment on whether it was newsworthy before passing it on to our broadcast customers, who of course have the final decision on whether to put it out or not," said Rodney Pinder, editor of Reuters Video News.

At Japanese national broadcaster NHK a spokesman said it only used brief clips "in order that it not become propaganda."

Ads by Google

[Sov GRATIS på Omena](#)

Alle virksomheder kan sove GRATIS på hotel i Kbh. Se hvordan her!

www.omena.dk

Advertisement

France's TF1 decided this week to stop live broadcasts or re-broadcasting of bin Laden statements because they could contain coded messages.

Dutch NOS television said it had not broadcast full speeches by bin Laden, but would show newsworthy segments.

"We are not convinced there are secret messages in the speeches, but we are looking very closely at the them," said Hans Laroes, a senior editor.

He added: "We cannot give only one side, the American side, and not the other side. News from the enemy is also news."

All but one Italian news broadcaster have decided not to ban bin Laden video statements.

Only TG4, a centre-right news broadcaster, has said it will no longer air old or future bin Laden material.

Albino Longhi, director of TG1, told Reuters: "We think news cannot be censored or hidden."

Ads by Google

[Quicklån på 25.000. kr.](#)

Få hurtigt fat i pengene. Udfyld låneansøgning online her!

www.DER.dk

Prev | 1 | 2

We recommend

From around the web

<http://www.fair.org>

Extra! **November/December 2001**

Patriotism & Censorship

Some journalists are silenced, while others seem happy to silence themselves

By **Peter Hart** and **Seth Ackerman**

War fever in the wake of the September 11 attacks has led to a wave of self-censorship as well as government pressure on the media. With American flags adorning networks' on-screen logos, journalists are feeling rising pressure to exercise "patriotic" news judgment, while even mild criticism of the military, George W. Bush and U.S. foreign policy are coming to seem taboo.

On September 17, Bill Maher, host of **ABC's Politically Incorrect**, took issue with Bush's characterization of the hijackers as "cowards," saying that the label could more plausibly be applied to the U.S. military's long-range cruise missile attacks than to the hijackers' suicide missions. Maher, a hawk on military issues, intended his comment as a criticism of Bill Clinton's emphasis on air power over ground troops, but major advertisers, including Federal Express and Sears, dropped their sponsorship, and several **ABC** affiliate stations dropped Maher's show from their lineups (**Washington Post**, 9/28/01).

Commenting at an official news briefing, White House spokesman Ari Fleischer called Maher's remark "a terrible thing to say," adding, "There are reminders to all Americans that they need to watch what they say, watch what they do, and this is not a time for remarks like that; there never is." The White House's transcript of Fleischer's remarks mysteriously omitted the chilling phrase "watch what they say," in what White House officials later called a "transcription error" (**New York Times**, 9/28/01).

Maher might consider himself lucky to still have a job. A columnist for the Oregon **Daily Courier**, Dan Guthrie, said he was fired for writing a column (9/15/01) that criticized Bush for "hiding in a Nebraska hole" in the aftermath of the September 11 attacks (**Associated Press**, 9/26/01). After the column sparked angry letters to the editor, the paper's publisher printed an apology to readers (9/18/01): "Criticism of our chief executive and those around him needs to be responsible and appropriate. Labeling him and the nation's other top leaders as cowards as the United States tries to unite after its bloodiest terrorist attack ever isn't responsible or appropriate." The publisher denied Guthrie was fired for what he wrote, but declined to elaborate.

Similarly, the city editor of the **Texas City Sun**, Tom Gutting, was fired after writing a column (9/22/01) critical of Bush's actions the day of the attacks. His column was also the subject of an apology from the paper's publisher (9/21/01), who wrote an accompanying op-ed headlined "Bush's Leadership Has Been Superb" (**Editor & Publisher**, 9/27/01).

Veteran progressive radio host Peter Werbe found that in the wake of the terrorist attacks, his syndicated show was no longer wanted at **KSCO-KOMY-AM** in Santa Cruz, Calif. On October 6, station co-owner Michael Zwerling came on the air to criticize Werbe's program. Days later, Kay Zwerling, Michael's mother, denounced the show's political content and criticism of the Bush administration in an on-air editorial, saying "partisanship is out; we are all Americans now." She added that "we cannot afford the luxury of political divisiveness." Apparently accusations that peace marchers are committing "treason" and calls for "nuking Afghanistan" made by right-wing syndicated host Michael Savage, who is aired on the station for six hours daily, do not qualify as divisive (**Metro Santa Cruz**, 10/24/01).

"Just tell me where"

Other journalists loudly proclaimed their support for the government and military action. **CBS Evening News** anchor Dan Rather was the most conspicuous, declaring on **CBS's Late Show With David Letterman** (9/17/01): "George Bush is the president. He makes the decisions, and, you know, it's just one American, wherever he wants me to line up, just tell me where. And he'll make the call." Rather issued a similar call on the show **Entertainment Tonight** (10/2/01), according to a transcript from the Media Research Center: "If he needs me in uniform, tell me when and where--I'm there."

It should be remembered that Rather is not only a news reader but also the managing editor of **CBS Evening News**, and his attitude has the potential to influence the work of the reporters who work under him. Both **ABC** and **NBC** have dealt with the criticisms of the U.S. food aid program in Afghanistan, airing the views of aid workers in the region who dismissed the food program as an ineffective PR ploy. **CBS Evening News** did not address the issue.

ABC's Cokie Roberts also appeared on the **Letterman** show (10/10/01) to proclaim her deep faith in military spokespeople: "Look, I am, I will just confess to you, a total sucker for the guys who stand up with all the ribbons on and stuff and they say it's true and I'm ready to believe it."

At the dozens of stations owned by the Sinclair Broadcast Group, pro-Bush editorial statements were read on the air by station managers. At Sinclair's **WBBF** and **WNUV** in Baltimore, news anchors and other on-air journalists read the statements (**Baltimore Sun**, 10/4/01).

"Reining in" journalism

Attempts by the U.S. government to exert control over media have been broad. In early October, Secretary of State Colin Powell voiced his concerns about the **Al Jazeera** television station during a meeting with Sheik Hamad bin Khalifa Thani, the emir of Qatar. Powell reportedly told Thani to "rein in" **Al Jazeera**, which operates out of Qatar and relies on the government for significant funding (**Washington Post**, 10/9/01). Though the channel is considered by many to be the most independent TV news outlet in the Arab world, Powell and other U.S. officials were reportedly upset by the channel re-airing old interviews with bin Laden and the inclusion of guests that are too critical of the United States on its programs. (In attempting to muzzle **Al Jazeera**, Powell was mirroring the complaints of Arab nationalists who contend that the channel too often airs the views of Israelis and Western officials.)

Once the air strikes began, **Al Jazeera** provided the only footage coming out of Taliban-controlled Afghanistan, documenting the killing and maiming of civilians. The station also aired videotaped statements delivered to it by Osama bin Laden's Al Qaeda group--which were picked up and replayed by U.S. television networks. In an October 10 conference call with national security

adviser Condoleeza Rice, executives from **ABC**, **CBS**, **NBC**, **Fox** and **CNN** reportedly acceded to her "suggestion" that any future taped statements from Al Qaeda be "abridged," and any potentially "inflammatory" language removed before broadcast.

Originally, the administration expressed concern about the possibility of Al Qaeda members sending "coded messages" to their followers in the segments--without offering any evidence that such a technique had ever been used, or that censoring U.S. news broadcasts would be an effective means of keeping any messages that did exist from terrorists.

But Rice's main argument to the networks seems to have been that bin Laden's statements should be restricted because of their overt content. **NBC News** chief Neal Shapiro told the **New York Times** (10/11/01) that Rice's main point "was that here was a charismatic speaker who could arouse anti-American sentiment getting 20 minutes of air time to spew hatred and urge his followers to kill Americans."

The following day, Fleischer took the administration's campaign further and contacted major newspapers to request that they consider not printing full transcripts of bin Laden's messages. "The request is to report the news to the American people," said Fleischer (**New York Times**, 10/12/01). "But if you report it in its entirety, that could raise concerns that he's getting his prepackaged, pretaped message out."

To its credit, the **New York Times** has apparently resisted such requests, even editorializing (10/11/01) that the "White House effort is ill advised." But some media executives seemed to actually appreciate the White House pressure. In an official statement, **CNN** declared: "In deciding what to air, **CNN** will consider guidance from appropriate authorities" (**Associated Press**, 10/10/01). **CNN** chief Walter Isaacson added, "After hearing Dr. Rice, we're not going to step on the land mines she was talking about" (**New York Times**, 10/11/01). "We'll do whatever is our patriotic duty," said News Corp executive Rupert Murdoch (**Reuters**, 10/11/01), who took U.S. citizenship when his Australian passport interfered with his buying American TV stations.

Indeed, when a taped segment from bin Laden spokesman Suleiman Abu Gheith aired on **Al Jazeera** on October 13, U.S. networks handled it much differently than previous statements. **Fox News Channel** and **MSNBC** did not air any of the footage, while the other networks opted to show only portions of the tape, or paraphrase the content (**Associated Press**, 10/31/01).

Dangerously unbiased

Powell was not the only government official who seemed to think that a national emergency gave them license to attempt to interfere with news outlets. On September 21, the federally funded **Voice of America** radio service temporarily held a news story that featured comments from Taliban leader Mullah Mohammed Omar after the State Department complained to **Voice of America's** board of governors (**Washington Post**, 9/23/01). When the station played the segment anyway, State Department spokesperson Richard Boucher (press conference, 9/24/01) criticized **Voice of America** for "asking the U.S. taxpayer to pay for broadcasting this guy's voice back into Afghanistan." Some media heavyweights shared that view: The **New York Times'** William Safire (10/1/01) was clearly upset that the "seat-warmer at the **Voice of America** could not restrain its news directors from broadcasting the incendiary diatribes of Taliban leaders."

At **KOMU-TV** in St. Louis, run by faculty and students at the University of Missouri, on-air news personnel were prohibited from wearing anything that might indicate support for a particular cause, including flags or patriotic ribbons. This prompted state Rep. Matt Bartle to send an email

to the station's news director that threatened the **KOMU's** state funding: "If this is what you are teaching the next generation of journalists, I question whether the taxpayers of this state will support it" (**Ft. Worth Star-Telegram**, 9/30/01).

It appears that journalistic neutrality is a dangerous message to send these days. When **Cablevision's News 12** station in Long Island, N.Y. adopted a no-flag policy for its on-air personnel, it wasn't government officials that were upset by the supposed lack of patriotism--it was the station's advertisers. One station official told the **New York Times** (10/7/01) that "a number of clients are talking about running their ads somewhere else."

In such an environment, it shouldn't be surprising that news that might portray the military in an unflattering light would also be censored. An **Associated Press** photo taken aboard the U.S.S. Enterprise showed a bomb with "high jack this fags" scrawled on it, apparently the work of an American soldier. The **AP** withdrew the photo, instructing news outlets not to run it in their papers (**PlanetOut.com**, 10/12/01). Mainstream media have shown little interest in reporting on the incident--suggesting that self-censorship is itself a phenomenon that might be too hot to cover.

SIDEBAR: "No Spin Zone?"

Fox News host Bill O'Reilly often boasts of his penchant for straight talk and his intolerance for spin. So how does O'Reilly explain his attempts to dodge responsibility for his comments on Afghanistan? On the September 17 O'Reilly **Factor**, he laid out a detailed plan for what to do if the Taliban did not hand over Osama bin Laden:

If they don't, the U.S. should bomb the Afghan infrastructure to rubble--the airport, the power plants, their water facilities and the roads. This is a very primitive country. And taking out their ability to exist day to day will not be hard. Remember, the people of any country are ultimately responsible for the government they have. The Germans were responsible for Hitler. The Afghans are responsible for the Taliban. We should not target civilians. But if they don't rise up against this criminal government, they starve, period.

He went on to say that in Iraq, "their infrastructure must be destroyed and the population made to endure yet another round of intense pain." And he called for destroying Libya's airports and mining its harbors: "Let them eat sand."

But on his September 25 show, when guest Phil Donahue called him on this bloodthirsty plan, O'Reilly denied that he had ever threatened civilians: "I never said bomb a civilian. I would bomb military targets. I would bomb military targets.... I'm not talking about civilians."

FAIR activists sent hundreds of letters to O'Reilly after his September 17 program, urging him to consider the ramifications of his rhetoric--and the fact that bombing civilian targets and using starvation as a weapon are war crimes. Could that activism have led O'Reilly to spin away from his earlier bloodthirsty scheme?

—P.H.

See *FAIR's Archives* for more on:

Press Releases & Press Packs

16.05.02

BBC NEWS

Veteran CBS News Anchor Dan Rather speaks out on BBC Newsnight tonight

The veteran CBS News anchor and reporter Dan Rather has for the first time attacked the climate of patriotism in the United States, saying it's stopping journalists asking tough questions. In an exclusive interview with BBC TWO's Newsnight tonight (Thursday 16 May), he admits he has held back from taking the Bush administration to task over the so-called war on terror.

Rather says: "It is an obscene comparison - you know I am not sure I like it - but you know there was a time in South Africa that people would put flaming tyres around people's necks if they dissented. And in some ways the fear is that you will be necklaced here, you will have a flaming tyre of lack of patriotism put around your neck. Now it is that fear that keeps journalists from asking the toughest of the tough questions, and to continue to bore in on the tough questions so often. And again, I am humbled to say, I do not except myself from this criticism."

Rather admits self-censorship: "What we are talking about here - whether one wants to recognise it or not, or call it by its proper name or not - is a form of self-censorship. It starts with a feeling of patriotism within oneself. It carries through with a certain knowledge that the country as a whole - and for all the right reasons - felt and continues to feel this surge of patriotism within themselves. And one finds oneself saying: 'I know the right question, but you know what? This is not exactly the right time to ask it'."

He tells Newsnight: "I worry that patriotism run amok will trample the very values that the country seeks to defend... In a constitutional republic, based on the principles of democracy such as ours, you simply cannot sustain warfare without the people at large understanding why we fight, how we fight, and have a sense of accountability to the very top."

He declares himself a patriot, but for him the essence of being American is being able to bring the government to account: "It's unpatriotic not to stand up, look them in the eye, and ask the questions they don't want to hear - they being those who have the responsibility, the ultimate responsibility in a society such as ours, of sending our sons and daughters, our husbands, wives, our blood, to face death, to take death. Now, in my

position my view is not to ask the tough questions in this kind of environment is the height of lack of patriotism."

Rather is also stinging about the lack of access and information the Bush administration is giving news journalists over the war: "There has never been an American war, small or large, in which access has been so limited as this one.

"Limiting access, limiting information to cover the backsides of those who are in charge of the war, is extremely dangerous and cannot and should not be accepted. And I am sorry to say that up to and including the moment of this interview, that overwhelmingly it has been accepted by the American people. And the current administration revels in that, they relish that, and they take refuge in that.

"What's being done practically in real terms is in direct variance with the Pentagon's stated policy. The Pentagon stated policy is maximum access and maximum information consistent with national security."

Rather is dismissive about the new trend in American television - "militainment" - mass market reality shows about life in the military. The Pentagon has given unprecedented access to RJ Cutler to make Military Diaries for VH1, which airs later this month. It features service men and women talking personally about the music they listen to away from home, and includes exclusive footage of Operation Anaconda.

Rather says: "The belief runs so strong in both the political and military leadership of the current war effort that those who control the images will control public opinion. They realise what an entertainment-oriented society ours has become. Therefore one way of looking at it is quite natural, they would say to themselves: 'Hey, we've had the Hollywoodisation of the news, we have had the Hollywoodisation of almost everything else in society, why not the Hollywoodisation of the war?'

"And I want to say quietly but as forcefully as I can that I hope this doesn't go any further, it has gone too far already. I am appalled by it, I do think it is an outrage, this is a personal opinion."

RJ Cutler - the maker of the Oscar-nominated documentary, The War Room, on the 1992 Clinton campaign - responds: "I always think what we do is more real than conventional news coverage. I think that journalism has extraordinary merits and its place, but that the work of documentary filmmakers is really to get to the core of something both more dramatic and more human."

Other "militainment" TV shows include the upcoming Profiles From the Frontline by Jerry Bruckheimer for ABC and the CBS drama documentary JAG about life in the US Navy (which recently featured a military tribunal). CBS has already aired - and pulled - the reality TV show American Fighter Pilot.

[BACK TO THE TOP](#)

The Washington Post

Global Terrorism Statistics

Advertisement

Released

Clearinghouse Data Show Sharp Rise

By Susan B. Glasser
Washington Post Staff Writer
Thursday, April 28, 2005

The U.S. government released statistics yesterday documenting a dramatic increase in terrorist attacks last year and a death toll of close to 2,000 people around the globe, a disclosure made a week after the State Department said it would publish its congressionally mandated annual survey of international terrorism without the statistical portrait it has always included.

The numbers were provided instead by the government's new clearinghouse for terrorism-related information, the National Counterterrorism Center (NCTC), and included statistics documenting a sharp surge in significant terrorist acts from 175 incidents that killed 625 in 2003 to 651 such attacks that killed 1,907 in 2004. But senior officials said the threefold increase was a result of changes in methodology and urged reporters at a hastily called briefing not to compare this year's terrorism numbers with previous ones. Congressional aides already had disclosed the increase in terrorist incidents to reporters Tuesday after a private briefing.

"The numbers can't be compared in any meaningful way," said John O. Brennan, acting head of the NCTC, which produced the statistics. He said his agency had revamped the process of counting terrorist attacks after last year's embarrassment in which the State Department withdrew its first report and admitted it had significantly understated what turned out to be a record number of attacks. This year, Brennan said, 10 full-time intelligence analysts -- up from three part-timers -- searched for terrorist incidents to include, resulting in a much higher total than met the government's criteria for classification as a "significant" attack.

Although the officials called the data seriously flawed, they said they put it out to avoid criticism that the State Department was trying to avoid admitting setbacks in the fight against terrorism by not publishing the data. "If we didn't put out these numbers today, you'd say we're withholding data. That's why we're putting them out," said Philip D. Zelikow, counselor to Secretary of State Condoleezza Rice. Zelikow was executive director of last year's commission investigating the Sept. 11, 2001, attacks.

The State Department also released its annual terrorism report earlier than planned -- minus the statistics. It describes the evolution of al Qaeda into a "more local, less sophisticated but still lethal" threat to the United States, marking a change from the highly centralized terrorist group that struck the World Trade Center in 2001 to a looser amalgam of global affiliates. The report's strongest words are reserved for Iran, which is dubbed the "most active state sponsor of terrorism in 2004" and criticized for failure to hand over or identify senior al Qaeda figures in custody there. Zelikow told reporters that at least one of those in Iranian custody had helped plan the Sept. 11 attacks.

The NCTC plans to release another report on incidents of global terrorism in June, to be available to the public at <http://www.tkb.org>. The new database will show terrorist attacks not included under the old counting rules used by the State Department, Brennan said.

But a senior House Republican charged with overseeing the administration's progress in attacking global

terrorism said it did not make sense for the State Department to publish its annual terrorism report without the improved statistics. Rep. Christopher Shays (Conn.) wrote Rice that it "seems absurd to request data that could inform the report, then neither use nor include that data in the finished product."

Rep. Henry A. Waxman (D-Calif.), who had emerged as the chief critic of the State Department's decision, praised the data release. But he said the sharp increase in terrorist attacks "can't be explained away as a mere methodological artifact."

© 2005 The Washington Post Company

Sponsored Links

[Get Athena Pheromones](#)

Enjoy more affection! Biologist Winnifred Cutler's unscented formulas.
www.athenainstitute.com

[Refinance at 3.25% FIXED!](#)

Home Refinance with No Hidden Fees, Points or Costs. Free Quotes!
Mortgage.LendGo.com

[Hot Stock Pick - OMVS](#)

Newest Solar Technology. Investment, Stocks, Trade, News.
www.OMVSsolar.com

[Buy a link here](#)

Fast Facts: The Faces of Poverty

More than one billion people in the world live on less than one dollar a day. In total, 2.7 billion struggle to survive on less than two dollars per day. Poverty in the developing world, however, goes far beyond income poverty. It means having to walk more than one mile everyday simply to collect water and firewood; it means suffering diseases that were eradicated from rich countries decades ago. Every year eleven million children die—most under the age of five and more than six million from completely preventable causes like malaria, diarrhea and pneumonia.

In some deeply impoverished nations less than half of the children are in primary school and under 20 percent go to secondary school. Around the world, a total of 114 million children do not get even a basic education and 584 million women are illiterate.

Following are basic facts outlining the roots and manifestations of the poverty affecting more than one third of our world.

Health

- Every year six million children die from malnutrition before their fifth birthday.
- More than 50 percent of Africans suffer from water-related diseases such as cholera and infant diarrhea.
- Everyday HIV/AIDS kills 6,000 people and another 8,200 people are infected with this deadly virus.
- Every 30 seconds an African child dies of malaria—more than one million child deaths a year.
- Each year, approximately 300 to 500 million people are infected with malaria. Approximately three million people die as a result.
- TB is the leading AIDS-related killer and in some parts of Africa, 75 percent of people with HIV also have TB.

Hunger

- More than 800 million people go to bed hungry every day... 300 million are children.
- Of these 300 million children, only eight percent are victims of famine or other emergency situations. More than 90 percent are suffering long-term malnourishment and micronutrient deficiency.
- Every 3.6 seconds another person dies of starvation and the large majority are children under the age of 5.

Water

- More than 2.6 billion people—over 40 per cent of the world's population—do not have basic sanitation, and more than one billion people still use unsafe sources of drinking water.
- Four out of every ten people in the world don't have access even to a simple latrine.
- Five million people, mostly children, die each year from water-borne diseases.

Agriculture

- In 1960, Africa was a net exporter of food; today the continent imports one-third of its grain
- More than 40 percent of Africans do not even have the ability to obtain sufficient food on a day-to-day basis.
- Declining soil fertility, land degradation, and the AIDS pandemic have led to a 23 percent decrease in food production per capita in the last 25 years even though population has increased dramatically.
- For the African farmer, conventional fertilizers cost two to six times more than the world market price.

The devastating effect of poverty on women

- Above 80 percent of farmers in Africa are women.
- More than 40 percent of women in Africa do not have access to basic education.
- If a girl is educated for six years or more, as an adult her prenatal care, postnatal care and childbirth survival rates, will dramatically and consistently improve
- Educated mothers immunize their children 50 percent more often than mothers who are not educated.
- AIDS spreads twice as quickly among uneducated girls than among girls that have even some schooling.
- The children of a woman with five years of primary school education have a survival rate 40 percent higher than children of women with no education.
- A woman living in sub-Saharan Africa has a 1 in 16 chance of dying in pregnancy or childbirth. This compares with a 1 in 3,700 risk for a woman from North America.
- Every minute, a woman somewhere dies in pregnancy or childbirth. This adds up to 1,400 women dying each day—an estimated 529,000 each year—from pregnancy-related causes.
- Almost half of births in developing countries take place without the help of a skilled birth attendant.

For more information please visit the Millennium Project website (www.unmillenniumproject.org).

